

**SAKSDOKUMENT
TIL
REGULERINGSMØTET
6. og 7. NOVEMBER
2019**

DEL 2

Fiskeridirektoratet

**REGULERINGSMØTET 6. OG 7. NOVEMBER 2019
SAKSLISTE**

Sak 8/2019

Regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2020

Sak 9/2019

Regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2020

Sak 10/2019

Regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2020

Sak 11/2019

Regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2020

Sak 12/2019

Regulering av fisket etter uer i 2020

- a) Nasjonalt
- b) I Irmingerhavet

Sak 13/2019

Regulering av fisket etter rognkjeks i 2020

Sak 14/2019

Regulering av fisket etter sei sør for 62 N° i 2020

Sak 15/2019

Regulering av fisket etter torsk sør for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i 2020

Sak 16/2019

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2020
- b) torsk i NAFO-området i 2020

Sak 17/2019

Regulering av dyphavsarter i internasjonale farvann i 2020

Sak 18/2019

Regulering av fisket etter vassild i 2020

Sak 19/2019

Regulering av fisket etter reker i 2020

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N
- d) I NAFO-området 3M

Sak 20/2019

Regulering av fisket etter leppefisk i 2020

Sak 21/2019

Regulering av fisket etter makrellstørje i 2020

Sak 22/2019

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2020

Sak 23/2019

Regulering av fisket etter makrell i 2020

Sak 24/2019

Regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2020

Sak 25/2019

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2020

Sak 26/2019

Orientering om fisket etter brisling i 2019/2020

Sak 27/2019

Regulering av fisket etter kolmule i 2020

Sak 28/2019

Orientering om fisket etter lodde i Barentshavet i 2020

Sak 29/2019

Regulering av fisket etter lodde ved Island, Grønland og Jan Mayen sesongen 2019/2020

Sak 30/2019

Regulering av fisket etter tobis i 2020

Sak 31/2019

Regulering av fisket etter øyepål i 2020

Sak 32/2019

Eventuelt

Sak 20/2019

Regulering av fisket etter leppefisk i
2020

SAK 20/2019

REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I 2020

1 SAMMENDRAG

Reguleringstiltakene som ble innført i 2018 har ført til mer ro i fisket, og et totaluttak i tråd med anbefalingene fra Havforskningsinstituttet. Fiskeridirektøren ønsket i stor grad å videreføre 2018-reguleringene i 2019 for å se effektene av og følge opp allerede innførte reguleringstiltak. En gjennomgang av leppefisksesongen 2019 viser at det er behov for å arbeide for en høyere etterlevelse av regelverket og å få på plass reguleringselementer som allerede er gjeldende i fiskeriet. Vi ønsker derfor i hovedsak å videreføre 2019-reguleringene i 2020, og ha fokus på at reguleringene følges opp.

Det er et grunnleggende hensyn i forvaltningen at utforming og bruk av høstingsredskaper skal forsøke å redusere skadevirkninger på andre arter enn målarten. Høstning av leppefisk skal skje så skånsomt som mulig. Fiskeridirektøren tilrår derfor at det innføres et krav til sirkelformet inngang med indre diameter som ikke er større enn 60 mm, og at bruken av ruser til fangst av leppefisk utfases.

Det foreslås en totalkvote på 18 millioner leppefisk.

Det foreslås at åpningsdatoer, sluttdatoer og redskapsbegrensning videreføres. Vi foreslår også å videreføre kravet om å sende inn leveringsavtale elektronisk til Fiskeridirektoratet, men at fristen for innsending settes til *før det startes fiske med fartøyet*.

For å kunne følge opp fisket på en mer hensiktsmessig måte, er det behov for posisjonsrapporter allerede fra 2020. Fiskeridirektøren foreslår at alle fartøy som skal fiske leppefisk i 2020 er utstyrt med AIS.

Interessen for å delta i fisket etter leppefisk innenfor ungdomsfiskeordningen er høy, og fiskeridirektøren anbefaler at alle ikke-merkeregistrerte fartøy som skal delta i fisket etter leppefisk skal være registrert i Småbåtregisteret til Redningsselskapet eller i Skipsregisteret.

2 FISKET I 2018

Totalkvoten av leppefisk var satt til 18 millioner leppefisk. Totalkvoten var geografisk fordelt på tre områder, Sørlandet¹, Vestlandet og nord for 62°N. De geografisk fordelte kvotene var fordelt med 90 % til lukket gruppe og 10 % til åpen gruppe.

¹ Ved fastsetting av de geografiske kvotene i 2018 omfatter Sørlandet kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Agder fylke og Vestlandet ble definert som kyststrekningen fra og med Rogaland til 62°N. Denne inndelingen samsvarer ikke med inndelingen i datagrunnlaget. De andre årene totalkvoten har vært geografisk fastsatt har Sørlandet omfattet kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista og Vestlandet definert som kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til 62°N. Denne inndelingen samsvarer med definisjonen av

Tabell 2.1. Kvote, fangst og førstehandsverdi i 2018, per 10. oktober 2019.

	Kvote (1000 stk)	Fangst (1000 stk)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Sørlandet	4 000	3 746	94 %	50 945
Lukket gruppe	3 600	3 317	92 %	45 437
Åpen gruppe	400	429	107 %	5 508
Åpen gruppe		300		3 972
Fritidsfiskere		78		894
Ungdomsfiske		51		642
Vestlandet	10 000	10 820	108 %	180 078
Lukket gruppe	9 000	9 680	108 %	161 402
Åpen gruppe	1 000	1 140	114 %	18 676
Åpen gruppe		763		12 980
Fritidsfiskere		199		2 895
Ungdomsfiske		178		2 801
Nord for 62°N	4 000	3 928	98 %	66 151
Lukket gruppe	3 600	3 595	100 %	60 380
Åpen gruppe	400	333	83 %	5 771
Åpen gruppe		273		4 865
Fritidsfiskere		53		788
Ungdomsfiske		7		118
Totalt	18 000	18 494	103 %	297 174

3 FISKET I 2019

Fisket etter leppefisk er regulert med totalkvote, geografiske kvoter, kvoter på fartøynivå, lukket og åpen gruppe og fredningstid. I tillegg har vi regler knyttet til minstemål, seleksjonsinnretninger, antall redskap og røkting. Mange av disse elementene har vært med siden vi startet å regulere fisket etter leppefisk i 2011. I 2018 ble lukket gruppe i fisket etter leppefisk etablert, sammen med en kombinasjon av både totalkvote og kvote på fartøynivå. I 2019 ble reguleringsopplegget fra 2018 i stor grad videreført for å høste erfaringer med allerede innførte tiltak.

I 2019 ble det innført krav til rapportering ved bruk av mellomlagringsmerd (ventemerd) for å gjøre det enklere å utøve god kontroll av fisket etter leppefisk.

hovedområder i Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister, og statistikken i tabell 2.1 (og de andre tabellene i dette saksfremlegget) benytter denne geografiske inndelingen for alle år.

3.1 KVOTER I 2019

Totalkvoten i 2019 var satt til 18 millioner leppefisk. Kvoten var geografisk fordelt på følgende måte;

- 4 millioner leppefisk på Sørlandet²,
- 10 millioner leppefisk på Vestlandet³, og
- 4 millioner leppefisk nord for 62°N

Kvotene var fordelt med 90 prosent til fartøy som deltar i lukket gruppe og 10 prosent til fartøy som deltar i åpen gruppe.

Det ble fastsatt en fartøykvote på 48.000 stykk leppefisk for fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe og en maksimalkvote på 5.000 stykk leppefisk for fartøy i åpen gruppe.

3.2 DELTAKERREGULERING

3.2.1 Lukket gruppe

Fisket etter leppefisk ble lukket fra 2018⁴. For å kunne delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2019 måtte følgende vilkår være oppfylt;

- fartøyet må ha lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³ og være registrert i merkeregisteret
- eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet på blad B
- fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk
- det må foreligge leveringsavtale med godkjent kjøper. Kopi av leveringsavtalen må sendes Fiskeridirektoratet innen 1. juli 2019
- kravene til tidligere deltakelse i fisket (§ 4 i deltakerforskriften) må være oppfylt

I 2018 (per 23.10.2018) var det 378 fartøy som oppfylte vilkårene for å kunne delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk. Når vi så på hvor fartøyet var hjemmehørende, var den geografiske fordelingen av fartøyene følgende; 85 fartøy hjemmehørende på Sørlandet, 194 på Vestlandet og 99 fartøy hjemmehørende nord for 62°N.

Per 14. oktober 2019 er det 379 fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk. 90 fartøy er hjemmehørende på Sørlandet, 210 fartøy på Vestlandet og 79 fartøy hjemmehørende nord for 62°N.

² På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista.

³ På kyststrekningen fra og med Varnes fyr på Lista til 62°N.

⁴ Deltakerforskriften for 2018 § 43 a. (vilkår for å delta i lukket gruppe) og § 43 b. (vilkår for å delta i åpen gruppe).

Tabell 3.2.1: Antall fartøy i lukket gruppe i fisket etter leppefisk, fordelt etter fylket fartøyet er hjemmehørende i, per 23.10.2018 og 14.10.2019.

Geografisk fordeling	Fylke	Antall fartøy	
		23.10.2018	11.10.2019
Sørlandet	Østfold	5	8
	Akershus	1	1
	Vestfold	8	7
	Telemark	4	4
	Aust-Agder	23	26
	Vest-Agder	44	44
		85	90
Vestlandet	Rogaland	52	57
	Hordaland	124	137
	Sogn og Fjordane	18	16
		194	210
Nord for 62°N	Møre og Romsdal	63	50
	Trøndelag	32	25
	Nordland	1	0
	Troms	0	1
	Finnmark	3	3
		99	79
Totalsum		378	379

For å kunne delta i fisket etter leppefisk var et av vilkårene for deltakelse at det forelå en leveringsavtale med godkjent kjøper. Kopi av leveringsavtale skulle sendes elektronisk til Fiskeridirektoratet. Det ble utviklet et eget skjema for dette formålet⁵. Elektronisk innsendte skjema dannet så grunnlag for en kontinuerlig oppdatert oversikt over fartøy som hadde sendt inn leveringsavtale.

Fristen for å sende inn leveringsavtale elektronisk var satt til 1. juli. Den elektroniske løsningen for innsending av skjema ble ikke stengt etter denne datoen. Bakgrunnen for at det var mulig å registrere seg hele fiskeperioden var at en måtte sende ny leveringsavtale dersom fartøyet med deltageradgang ble overtatt av ny eier eller deltageradgangen ble oppgitt for tildeling til annet fartøy/annen eier.

3.2.2 Åpen gruppe

For å kunne delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i 2019 måtte følgende vilkår være oppfylt, jf. § 44 første ledd i deltakerforskriften:

- fartøyet må ha lasteromsvolum som er mindre enn 500 m³ og være registrert i merkeregisteret
- eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet
- fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk

⁵ <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Registre-og-skjema/Skjema/Leppefisk>.

- d) det må foreligge leveringsavtale med godkjent kjøper. Kopi av leveringsavtalen må sendes Fiskeridirektoratet før fartøyet starter opp med å fiske etter leppefisk
- e) under utøvelse av fangst må eier selv være høvedsmann om bord i fartøyet

Fiskeridirektoratets regionkontor kunne dispensere fra kravet om at eier må stå om bord som høvedsmann under utøvelsen av fisket i følgende tilfeller;

- dersom eier hadde tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlig verv, og vervet medfører at eier ikke kan være høvedsmann om bord i fartøyet under utøvelsen av fisket,
- eier er gravid eller har født barn for mindre enn 2 år siden, eller er i foreldrepermisjon, eller har omsorg for barn med langvarig sykdom,
- dersom eier var forhindret fra å være høvedsmann om bord på grunn av sykdom eller skade som ville kreve langvarig rehabilitering, eller
- eier er i vernepliktig førstegangstjeneste med minst ett års forutgående aktivitet i åpen gruppe.

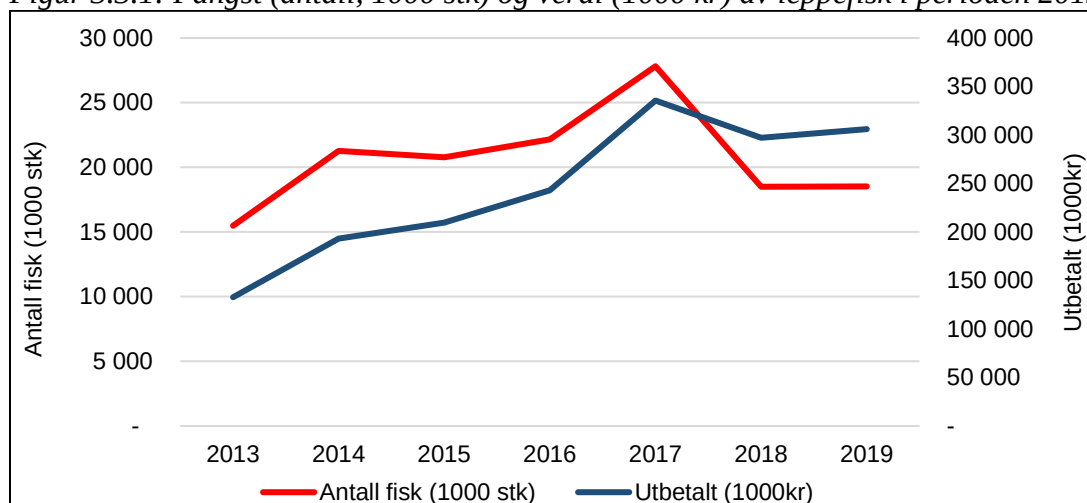
Også for fartøy som skulle delta i åpen gruppe måtte kopi av leveringsavtale sendes elektronisk til Fiskeridirektoratet, på et eget skjema utviklet for dette formålet. For fartøy som deltok i åpen gruppe var det tilstrekkelig at leveringsavtale ble sendt til Fiskeridirektoratet før en startet fiske etter leppefisk.

3.3 STATUS I FISKET I 2019

Fisket etter leppefisk åpnet 17. juli klokken 08.00 sør for 62°N og 31. juli klokken 08.00 nord for 62°N. Det var satt en felles sluttdato for hele landet, 20. oktober klokken 20.00 og en siste frist for levering av fangsten. Alle innretninger for mellomlagring av leppefisk skulle være tømt og fisken levert til kjøper innen 23. oktober klokken 20.00 (lukket gruppe) eller innen 72 timer fra en stopp i fisket.

Figur 3.3.1 viser fangst (antall) og verdi av leppefisk i årene 2013 til 2019. Per 14. oktober 2019 er det totalt fisket og landet 18,5 millioner leppefisk i 2019. Uttaket av leppefisk de siste to årene er redusert sammenlignet med fangsten i perioden 2014-2017 hvor en årlig fisket over 20 millioner leppefisk. Fisket etter leppefisk er et viktig kystnært fiskeri, og førstehåndsverdien for omsatt leppefisk i 2019 er 306 millioner kroner.

Figur 3.3.1: Fangst (antall, 1000 stk) og verdi (1000 kr) av leppefisk i perioden 2013-2019.

Kilde: Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2019.

Reguleringen av fisket etter leppefisk skiller geografisk mellom tre områder; Sørlandet, Vestlandet (sør for 62°N) og nord for 62°N. I 2019 var de geografisk fordelte kvotene på Sørlandet og nord for 62°N satt til 4 millioner leppefisk og 10 millioner leppefisk på Vestlandet. Tabell 3.3.1 viser fangst av villfanget leppefisk fordelt på disse tre områdene.

Tabell 3.3.1: Fangst (antall, 1000 stk) av leppefisk fordelt på geografiske områder i årene 2013-2019.

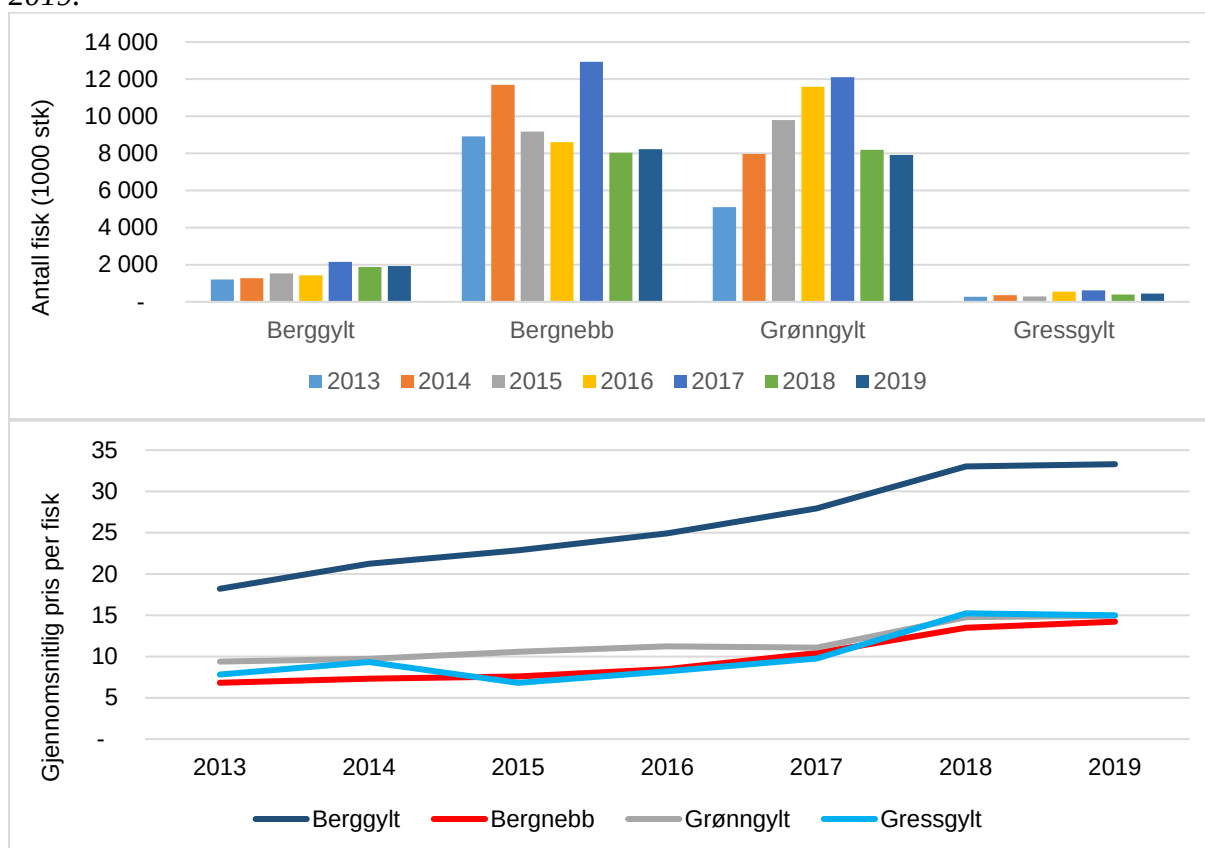
Fangstområde	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sørlandet ¹	2 764	4 351	3 737	4 271	5 348	3 746	3 801
Vestlandet	9 077	11 329	12 606	12 625	16 222	10 820	11 382
Nord for 62°N	3 647	5 586	4 438	5 275	6 248	3 928	3 343
Totalsum	15 488	21 266	20 781	22 171	27 818	18 494	18 526

Kilde: Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2019.

¹ Fangstområde 09.

I reguleringen av fisket etter leppefisk skilles det ikke mellom de ulike leppefiskartene, og redskapen som benyttes i fisket etter leppefisk selekterer ikke på art. Hvilken art som fiskes og leveres vil også være bestemt av oppdretters etterspørsel, og av prisen fisker får for de ulike artene. De ulike leppefiskartene har ulike livstrategier, utbredelse og bestandsstørrelse, og fisketrykket kan påvirke de ulike artene på forskjellig måte. Det er derfor viktig å følge med på om det relative uttaket av arter endres slik at vi får et mer målrettet fiske mot enkelte leppefiskarter. Figur 3.3.2 gir en oversikt over antall leppefisk som er fisket og levert fordelt på art og gjennomsnittspriser.

Figur 3.3.2: Fangst (antall, 1000 stk) og gjennomsnittspris fordelt på art i årene 2013 til 2019.

Kilde: Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2019. Det er også i perioden registrert noe fangst av rødnebb/blåstål.

Regulering av deltakelsen i fisket og fartøykvoter har som formål å gi ro i fisket for å sikre god kvalitet på fisken. Mer tid i fiskeriet gir også anledning til å drive et mer målrettet fiske mot en eller flere arter. Fangststatistikken indikerer ikke at uttaket har vridd mot enkelte arter. I 2018 og 2019 utgjør berggylte 10 prosent av totalfangsten. Til sammenligning var denne andelen 8 prosent i 2017.

3.3.1 Lukket gruppe

Fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften kunne fiske og lande en fartøykvote på 48.000 stykk leppefisk i 2019.

Fartøyene som deltok i fisket etter leppefisk kunne fiske hvor de ville uavhengig av hvor fartøyet er hjemmehørende. Tabell 3.3.2 gir en oversikt over kvote, fangst og restkvote i lukket gruppe i 2019.

Tabell 3.3.2: Kvote (1000 stk), fangst (1000 stk) og restkvote (1000 stk) i lukket gruppe i 2019.

	Kvote	Fangst	Rest	Antall fartøy
Sørlandet	3 600	3 362	238	88
Vestlandet	9 000	10 127	-1 127	227
Nord for 62°N	3 600	3 013	587	73
Totalt	16 200	16 502	-302	381

Kilde: Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2019.

Totalt har 381 fartøy (unike registreringsmerker⁶) deltatt i fisket etter leppefisk i lukket gruppe. 88 fartøy har registrert fangst på Sørlandet, 227 fartøy har registrert fangst på Vestlandet og 73 fartøy har registrert fangst nord for 62°N. Noen av fartøyene har fisket i flere geografiske områder.

Tabell 3.2.1 gir en oversikt over antall fartøy som har adgang til å delta i fisket etter leppefisk. Vi ser av tabellen at antall fartøy hjemmehørende på Sørlandet og Vestlandet øker noe, mens det er en reduksjon i antall fartøy hjemmehørende nord for 62°N. Tilsvarende utvikling ser vi fra tabell 3.3.2, hvor antall fartøy som fisker nord for 62°N er lavere i 2019 enn i 2018.

I en e-post av 4. september 2019 fra Fiskerlaget Sør mottok Fiskeridirektoratet en henvendelse om å refordele kvoten i lukket gruppe på Sørlandet, og om en vurdering av «politikken med refordeling ettersom bestanden er områderegulert, men kvotene ikke bundet til regionene» og om fisket på Vestlandet skulle fortsette når gruppekvoteen var oppfisket.

I sakspapirene med forslag til reguleringen for 2019, viste Fiskeridirektoratet til at det er spesielt viktig med ro i dette fisket ettersom fisken skal være av god kvalitet og holdes levende for å gjøre en god jobb i oppdrettsmerdene. Dette gjelder også mht. å kunne planlegge hvordan sesongen skal gjennomføres. Fiskeridirektøren foreslo derfor at det ikke skulle refores i 2019, og at dette skulle gjelde for hele landet. Ved beregningen av fartøykvoten hadde en tatt hensyn til forslaget om at det ikke skulle gjøres endringer i reguleringsopplegget. Det antas at uttaket vil jevne seg ut når en ser flere år under ett.

Det ble ikke gjort endringer i det fastsatte reguleringsopplegget for 2019.

3.3.2 Åpen gruppe

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften kunne fiske og lande en maksimalkvote på 5.000 stykk leppefisk i 2019.

Tabell 3.3.3 gir en oversikt over kvote (antall), fangst og restkvote i åpen gruppe i 2019, samt informasjon om når fisket ble stoppet.

⁶ 379 deltakeradganger, men dersom fartøy har skiftet registreringsmerke i sesongen vil dette skroget bli talt flere ganger.

Tabell 3.3.3: Kvote (1000 stk), fangst (1000 stk), rest (1000 stk) og stopp i fisket i åpen gruppe i 2019.

	Kvote	Fangst	Rest	Stopp i fisket	Frist for landing av fangsten
Sørlandet	400	439	-39	7. august kl. 20.00	10. august kl. 20.00
Vestlandet	1 000	1 255	-255	5. august kl. 20.00	8. august kl. 20.00
Nord for 62°N	400	330	70	Fisket ble ikke stoppet	

Kilde: Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2019.

De geografiske kvotene er fordelt med 10 prosent til fartøy i åpen gruppe, dette tilsvarer 1,8 millioner leppefisk, fordelt med 400.000 leppefisk på Sørlandet, 400.000 leppefisk nord for 62°N og 1 million leppefisk på Vestlandet. Nord for 62°N var fisketakten slik at det ikke ble nødvendig å stoppe fisket i åpen gruppe.

Kvoten til åpen gruppe skal, i tillegg til å dekke fangsten til merkeregistrerte fartøy som deltar i åpen gruppe i medhold av deltakerforskriften, dekke fangsten i fritidsfiske og i ungdomsfiskeordningen.

Totalt har 255 merkeregistrerte fartøy deltatt i fisket etter leppefisk i åpen gruppe. Nesten 150 ikke-merkeregistrerte fartøy (fritidsfiskere) har fisket og landet 380.000 leppefisk. I tillegg er det fisket 435.000 leppefisk innenfor ungdomsfiskeordningen.

Tabell 3.3.4: Fangst av leppefisk i åpen gruppe i årene 2018 og 2019.

		Antall fisk (1000 stk)	
		2018	2019
Sørlandet	Fritidsfiske	78	97
	Ungdomsfiske	51	61
	Åpen gruppe	300	281
	Total	429	439
Vestlandet	Fritidsfiske	199	198
	Ungdomsfiske	178	363
	Åpen gruppe	763	694
	Total	1 140	1 255
Nord for 62°N	Fritidsfiske	53	82
	Ungdomsfiske	7	11
	Åpen gruppe	273	237
	Total	333	330
Totalt åpen gruppe		1 902	2 024

Kilde: Fiskeridirektoratet per 14. oktober 2019.

Det finnes ikke et register som gir en oversikt over de fartøyene som fyller vilkårene for å delta i åpen gruppe i fisket etter leppefisk. Fiskeridirektoratet får først informasjon om hvem som faktisk deltar i åpen gruppe når det skrives landings- og sluttseddel. For å ha en oversikt over fartøy som planla å delta i åpen gruppe, ble det for 2019 besluttet at fiskere med fartøy i åpen gruppe skulle sende kopi av leveringsavtale til Fiskeridirektoratet før fisket startet opp.

Fritidsfiskere sender kopi av leveringsavtale sammen med søknad om tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk. Det samme gjør ungdom som deltar under ungdomsfiskeordningen.

4 BESTANDSSITUASJONEN

Frem til og med 2015 ga innsamlede data ikke grunnlag for bekymring for det økende fisketrykket. I 2016 ga Havforskningsinstituttet følgende anbefaling; «*Basert på en helhetsvurdering av bestandssituasjonen med de bestandsindikatorne vi har, og inntil vi får bedre kunnskap om fisket, bestandsstørrelser, bestandsdynamikk og leppefiskens betydning i økosystemet, bør det ikke tillates ytterligere økning i fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad. På Vestlandet sør for Stad bør innsatsen reduseres med ca. 15-20%.*».

Havforskningsinstituttet har holdt fast på at det ikke er grunnlag for å anbefale en ytterligere beskatning enn den som ble anbefalt i 2016. I brev av 7. oktober 2019 om kunnskapsstøtte til 2020 sesongen skriver Havforskningsinstituttet at lukking av fisket og innføring av total- og fartøyskvoter har bidratt til en klar reduksjon i innsats og uttak av leppefisk i forhold til årene før, og er blitt mer i tråd med rådene for uttak gitt av Havforskningsinstituttet⁷.

Det er i hovedsak bergnebb, berggylte, gressgylt og grønnngylt som benyttes som rensefisk. Havforskningsinstituttet anbefaler at det innføres minstemål og maksimalmål som reflekterer artenes biologi og livshistorie. Tabellen nedenfor er kopi av tabell 3 i brev av 7. oktober 2019 fra Havforskningsinstituttet, og er en oversikt over minste- og maksimalmål som reflekterer artens biologi⁸.

Tabell 4.1; Havforskningsinstituttets råd for minste- og maksimalmål i fisket etter leppefisk som reflektere artens biologi.

Art	Maks alder - størrelse	Lengde ved kjønnsmodning	Minstemål 2018	RÅD: Minstemål - maks mål
Berggylte	29 år – 50 cm	Hunner: 20-24 cm Hanner: 32-40 cm	14 cm	Min 22 – maks 28 cm
Grønnngylte	9 år – 25 cm 4 år – 25 cm (Sørlandet)	Hunner: 9-12 cm Hanner: 13 -16 cm Snikerhanner: 7-10 cm	12 cm	Vestlandet og Midt-Norge: min: 12 maks: 17 cm Alternativ: Minstemål økes til 13 cm
				Sørlandet: min 12 cm
Bergnebb	20 år - 21 cm	6-9 cm	11 cm	Min 11 cm - Maks 14 cm Alternativ: min 12 cm
Rødnebb/Blåstål	10 år - 30 cm	Hunner: 12-15 cm Hanner: 22-25 cm	11 cm	Min 11 cm – Maks 20 cm
Grasgylte	10 år – 20 cm	7-10 cm	11 cm	11 cm

Kilde: Regulering av fisket etter leppefisk i 2020 – forberedelse til 2020 sesongen. Havforskningsinstituttet 2019.

For 2019-sesongen ga Havforskningsinstituttet råd om kvoter per art. Basert på at Fiskeridirektoratet har valgt å ikke innføre et reguleringsopplegg med kvote på den enkelte art, gis det nå råd om felles kvote for alle arter per område; 4 millioner leppefisk for

⁷ «Regulering av fisket etter leppefisk i 2020 – forberedelse til 2020 sesongen», Havforskningsinstituttet 2019. Vedlagt.

⁸ Se også tabell 1 i brev av 23. oktober 2018 fra Havforskningsinstituttet, med nærmere utdyping for hver art (vedlegg til sak 20/2018).

Sørlandet, 10 millioner leppefisk på Vestlandet og 4 millioner leppefisk nord for 62°N. Gjennomført datainnsamling tyder på at fiskepresset er størst på Vestlandet, og Havforskningsinstituttet anbefaler at det settes inn tiltak for å sikre at kvoten på 10 millioner leppefisk på Vestlandet ikke overstiges.

Med en felles kvote for alle artene, kan fisket rettes mer målrettet mot berggylte som har mye høyere førstehåndsverdi enn de andre leppefiskartene. Basert på en totalvurdering av trender i forsøksfisket, samt at nåværende minstemål ikke tar høyde for berggyltens sårbare livshistorie, anbefaler Havforskningsinstituttet at uttaket av berggylte reduseres. Dette kan gjøres med økt minstemål og innføring av maksimalmål, og redusere inngangsåpningene i ruser og teiner⁹.

5 REGULERING AV DELTAKELSEN I 2020

Deltakerforskriften for 2020¹⁰ ble sendt på høring 13. september, og fristen for tilbakemeldinger er satt til 25. oktober 2019. I høringsforslaget legges det i hovedsak opp til en videreføring av gjeldende bestemmelser for deltakelse i 2019, men at det innføres øvre lengdegrenser for fartøyene i lukket og åpen gruppe. Det foreslås en øvre grense på 14,99 meter i fisket etter leppefisk i lukket gruppe. Per 3. september 2019 var det ingen fartøy i lukket gruppe som var større enn 14,99 meter. I åpen gruppe foreslås det en øvre lengdegrense på 11 meter. Per 3. september er det 3 fartøy som har deltatt i åpen gruppe i fisket etter leppefisk som er over 11 meter. Det foreslås en overgangsordning for disse fartøyene slik at de ikke stenges ute fra sin yrkesutøvelse.

Fiskeridirektøren legger på bakgrunn av høringsforslaget til grunn at 379 fartøy (ref. tabell 3.2.1) kan delta i lukket gruppe i fisket etter leppefisk i 2020.

I år var det krav om at alle fartøy som skulle delta i fisket etter leppefisk måtte sende kopi av leveringsavtale med godkjent kjøper til Fiskeridirektoratet. For fartøy som skulle delta i lukket gruppe var fristen for å sende inn leveringsavtale satt til 1. juli¹¹. Videre var det krav om at kopi av ny leveringsavtale skulle sendes inn dersom fartøy med deltakeradgang i lukket gruppe skiftet eier. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre dette kravet til å gjelde også i 2020, men at fristen settes til *før det startes fiske med fartøyet*.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre kravet i lukket gruppe om at leveringsavtale for 2020 med godkjent kjøper må sendes elektronisk til Fiskeridirektoratet. Det foreslås at det ikke settes en tidsfrist for innsending, men at fisket ikke kan starte før leveringsavtale er sendt inn og fisker er ført på Fiskeridirektoratets oversikt på fiskeridir.no.

For åpen gruppe foreslår fiskeridirektøren at fisket kan starte etter at leveringsavtale for 2020 med godkjent kjøper er sendt elektronisk til Fiskeridirektoratet og fisker er ført på Fiskeridirektoratets oversikt på fiskeridir.no.

⁹ «Kunnskapsstøtte – anbefaling om redusert inngangsstørrelse i teiner i fisket etter leppefisk». Havforskningsinstituttet 2019.

¹⁰ Brev av 13. september 2019 om Høring av deltakerforskriften for 2020 (19/9638).

¹¹ 25. mars 2019 ble datoen endret fra 1. mai 2019 til 1. juli 2019.

6 FORSLAG TIL REGULERING AV UTTAK OG UTØVELSE AV FISKET FOR 2020

6.1 TOTALUTTAKET

Havforskningsinstituttet anbefaler at fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad holdes på 2015 nivået. På Vestlandet sør for Stad anbefaler Havforskningsinstituttet at innsatsen reduseres med ca. 15-20 % sammenlignet med 2015 nivået. Denne anbefalingen tilsvarer et totalt uttak på 18 millioner leppefisk.

Havforskningsinstituttet viser i sin kunnskapsstøtte til at de «anser kvotereguleringer på leppefisk som en metode for å kontrollere innsatsen. Det er viktig å understreke at kvotene **ikke** reflekterer et anslag på bærekraftig uttak for alle arter i alle områder, men baserer seg på at en videre ekspansjon i fisket bør begrenses inntil man har fått bedre kunnskap om bestandenes tåleevne til fiskeri».

Fra 2018 er fisket regulert med kombinasjon av totalkvote og kvote på fartøynivå. Sammen med en lukking av fisket etter leppefisk har dette reguleringsopplegget ført til at det har vært mer ro i fisket, og uttaket har vært mer i tråd med rådet fra Havforskningsinstituttet. For å sikre forutsigbarhet for både fiskere og kjøpere, slik at de kan ha fokus på kvaliteten til leppefisken, ønsker vi i størst mulig grad å videreføre årets reguleringer.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en totalkvote som gjelder for alle arter av leppefisk i 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten for 2020 settes til 18 millioner leppefisk.

Det er store geografiske forskjeller med hensyn til deltakelse, fisketrykk og fangstmengde. Fangsten i de enkelte områdene avhenger av flere faktorer, men dersom det er lite tilgang til fisk i et geografisk område pga. bestandssituasjonen er det lite hensiktsmessig at fisketrykket blir flyttet til et annet geografisk område. Det kan også være andre omliggende faktorer som har betydning for hvor en ønsker å fiske. Det er derfor hensiktsmessig å beholde den geografiske fordelingen av kvotene.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten fordeles geografisk på tre områder.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes følgende kvoter:

- 4 millioner leppefisk på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til Varnes fyr på Lista (Sørlandet),
- 10 millioner leppefisk på kyststrekningen fra Varnes fyr på Lista til 62°N (Vestlandet), og
- 4 millioner leppefisk nord for 62°N.

Fiskeridirektøren foreslår at kvotene fordeles med 90 % til fartøy som deltar i lukket gruppe og 10 % til fartøy som deltar i åpen gruppe.

6.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

Fartøy som deltar i lukket gruppe kunne i 2019 fiske og lande en fartøykvote på 48.000 stykk leppefisk. Fartøy som deltok i åpen gruppe i 2019 kunne fiske og lande en maksimalkvote på 5.000 stykk leppefisk.

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket etter leppefisk i 2020 med kvote på fartøynivå.

6.2.1 Lukket gruppe

Per 14. oktober 2019 har 379 fartøy adgang til å delta i lukket gruppe. Det er ingen begrensning mht. hvor fartøyene kan fiske sin tildelte kvote. Men fordi dette er et kystnært fiskeri med små fartøy, vil sannsynligvis de fleste av fartøyene fiske i nærheten av der hvor fartøyet er hjemmehørende. Tabell 6.2.1 viser at de fleste fartøyene fisker i samme fangstområde som fartøyet er hjemmehørende i.

Tabell 6.2.1: Fangst av leppefisk fordelt på fangstområde og det geografiske området fartøyet er hjemmehørende i, 2019.

Fangstområde	Fartøyet hjemmehørende	Antall fisk (1000 stk)
Sørlandet	Nord for 62°N	267
	Sørlandet	3 243
	Totalt	3 510
Vestlandet	Nord for 62°N	48
	Sørlandet	403
	Vestlandet	9 755
	Totalt	10 206
Nord for 62°N	Nord for 62°N	2 974
	Sørlandet	72
	Vestlandet	2
	Totalt	3 048

Kilde: Fiskeridirektoratet 24. oktober 2019.

Basert på antakelsen om at fartøyene fisker i det fangstområde fartøyet er hjemmehørende i, har vi tabell 6.2.2 beregnet utdelt kvantum og overregulering i de tre geografiske områdene med fartøykvoten i 2019-reguleringen, 48.000 stykk leppefisk.

Tabell 6.2.2: Oversikt over kvotesituasjonen i de tre geografiske områdene i lukket gruppe, alle kvantum er oppgitt i antall leppefisk. Det er tatt utgangspunkt i en fartøykvote på 48.000 stykk leppefisk.

Fangstområde	Kvote per område	Antall fartøy ¹	Utdelt kvantum	Over regulering	Kvantum flatt per fartøy
Sørlandet	3 600 000	90	4 320 000	20 %	40 000
Vestlandet	9 000 000	210	10 080 000	12 %	42 857
Nord 62N	3 600 000	79	3 792 000	5 %	45 570
Totalt	16 200 000	379	18 192 000	12 %	42 744

¹ Kilde: Merke- og deltakerregisteret per 14. oktober 2019.

Totalt var fartøykvoten i 2019 overregulert med 12 %. Dersom vi antar at alle fartøyene fisker der hvor fartøyet er hjemmehørende, viser tabell 6.2.2 utdelt kvantum i de tre geografiske områdene.

Et fartøy kan fiske tildelt kvote i alle de tre geografiske områdene, uavhengig av hvor fartøyet er hjemmehørende. Dersom vi fastsetter ulike fartøykvoter i de tre geografiske områdene, kan fartøyene drive kvotetilpasning ved å flytte fiskeriaktiviteten mellom geografiske områder. Med en slik situasjon vil det være vanskelig å følge opp fartøyene mht. hva de har i kvote, og vi kan komme i en situasjon der beregningsgrunnlaget for fartøykvoten avviker mye fra deltakelsen i det aktuelle området. Ut i fra en samlet vurdering anbefaler derfor fiskeridirektøren at det fastsettes like fartøykvoter for alle fartøy i lukket gruppe.

Det er flere element som påvirker i hvor stor grad den enkelte utnytter fartøykvoten sin; tilgangen på leppefisk, temperatur, værforhold osv. Det kan derfor være utfordrende å treffe med en fartøykvote som fastsettes før sesongen starter. Lukket gruppe hadde per 28. oktober fisket og landet 16,8 millioner leppefisk. På Sørlandet har 40¹² fartøy fisket fartøykvoten på 48.000 leppefisk eller hadde mindre enn 1.000 fisk igjen på kvoten, dette utgjør 45 prosent av fartøyene som deltok i fisket. Tilsvarende har 85 prosent av de fartøyene som deltok på Vestlandet fisket minst 47.000 leppefisk. Nord for 62°N har 63 % av fartøyene fisket over 47.000 leppefisk. Fiskeridirektøren foreslår at nivået på fartøykvoten videreføres, og settes til 48.000 leppefisk i 2020. I dette forslaget er det tatt hensyn til at det ikke vil bli foretatt refordeling i 2020. Dette gjelder hele landet.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk i lukket gruppe reguleres med fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes lik fartøykvote for alle fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten fastsettes til 48.000 stykk leppefisk i 2020.

¹² Opptelling av registreringsmerker.

6.2.2 Åpen gruppe

Kvoten til åpen gruppe skal i tillegg til å dekke fisket til merkeregistrerte fartøy i åpen gruppe, også dekke fisket til ikke-merkeregistrerte fartøy som har fått tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk (fritidsfiskere) og fisket innenfor ungdomsfiskeordningen.

Sør for 62°N åpnet fisket 17. juli i 2019. 3 uker senere ble fisket etter leppefisk i åpen gruppe i samme områder stoppet¹³. Nord for 62°N åpnet fisket 31. juli, og det har ikke vært behov for å stoppe fisket i 2019. I 2018 ble fisket i åpen gruppe på Sørlandet stoppet samme dato som i 2019. På Vestlandet ble fisket stoppet en uke tidligere i 2019 sammenlignet med 2018.

Reguleringer som legger opp til kappfiske kan gi redusert kvalitet på fisken og et høyt fisketrykk over en relativt kort tidsperiode. Sør for 62°N ble det en kort fiskesesong i åpen gruppe i 2019. For å få en lengre fiskesesong ble maksimalkvoten redusert fra 6.000 fisk i 2018 til 5.000 leppefisk i 2019¹⁴. Omsetningsgrensen for fritidsfiskernes fangst og fangst innenfor ungdomsfiskeordningen er kr 50.000 per kalenderår. Fangstverdien av leppefisk for merkeregistrerte fartøy som deltar i åpen gruppe varierer mye, og de fleste har fangstinntekt over kr. 50.000 i 2019. Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten på 5.000 stykk leppefisk videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes lik maksimalkvote for alle fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten fastsettes til 5.000 stykk leppefisk i 2020.

6.3 KVOTE PÅ ART

Uttaket av leppefisk er regulert som én art. Oppdretters etterspørsel etter de ulike artene og tilgjengelighet vil være bestemmende for hvilke av artene som beskattes. Også prisen fiskerne får for de enkelte artene vil kunne føre til at en fisker mer målrettet mot enkelte arter.

På grunn av den høye prisen berggylte har, har Havforskningsinstituttet uttrykt bekymring for at reguleringsopplegget kan føre til at det fiskes mer målrettet mot berggylte. I sitt råd for 2019-reguleringen anbefalte Havforskningsinstituttet derfor at det ble fastsatt en egen kvote på berggylte, og at uttaket av berggylte ble redusert med 50 % fra 2018 nivået. Dette rådet var basert på en føre-var tilnærming. Fiskeridirektøren ønsket å gjøre minst mulig endringer i reguleringsopplegget i 2019, og at ressursene skulle brukes på å følge opp allerede etablerte regler. Det ble ikke satt en egen kvote for berggylte i 2019. I Havforskningsinstituttets råd for 2020, vises det til «*I tidligere råd har Havforskningsinstituttet gitt spesifikke kvoter per art. Disse rådene har ikke blitt fulgt opp.*» Det gis derfor råd om en felles kvote per område i 2020.

¹³ Se tabell 3.3.3 om stopptidspunkt for hhv. Sørlandet (7. august) og Vestlandet (5. august) i 2019.

¹⁴ Se tabell 3.3.4 for fangst av leppefisk i åpen gruppe i 2018 og 2019.

Havforskningsinstituttet viser videre til at en felles kvote for alle arter kan være utfordrende fordi de ulike artene har ulik sårbarhet for fiske og etterspørselen varierer mellom artene. Basert på en totalvurdering av trender i forsøksfisket, samt at nåværende minstemål ikke tar høyde for artens sårbare livshistorie, anbefaler Havforskningsinstituttet at uttaket av berggylte reduseres. Dette kan gjøres med økt minstemål og innføring av maksimalmål, og ved å redusere inngangsåpningene i ruser og teiner¹⁵.

Tabell 6.3.1: Fangst (1000 stykk) av leppefisk fordelt på art i årene 2013-2019 (hele landet).

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Berggylt	1 206	1 269	1 526	1 425	2 151	1 879	1 933
Bergnebb	8 907	11 685	9 165	8 612	12 937	8 040	8 382
Gressgylt	266	352	290	543	623	394	451
Grønnngylt	5 106	7 957	9 798	11 591	12 102	8 181	8 018
Andel berggylte	8 %	6 %	7 %	6 %	8 %	10 %	10 %

Kilde: Fiskeridirektoratet 24. oktober 2019. I perioden er det også registrert noe fangst av rødnebb/blåstål.

Fiskeridirektoratet følger utviklingen i fangst av berggylte. Vi ser av tabell 6.3.1 at andelen berggylte av totalen er uendret fra i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke fastsettes en egen kvote for berggylte i 2020, men at vi fortsetter å følger med på utviklingen i artssammensetningen i fisket.

6.4 REFORDELING

På bakgrunn av erfaringer fra 2018-sesongen¹⁶, foreslo fiskeridirektøren at det ikke skulle foretas refordelinger i fisket etter leppefisk i 2019, og at dette skulle gjelde for hele landet.

Informasjonen om at det ikke skulle refordeles i 2019 synes å ha blitt godt formidlet til næringen, og Fiskeridirektoratet har hatt få henvendelser om eventuelle refordelinger i årets sesong.

Etableringen av lukket gruppe gjør at vi har oversikt over maksimalt antall fartøy som kan delta i 2019, og dette gir et godt grunnlag for å fastsette fartøykvoter. Basert på tidligere erfaringer vet vi likevel at det kan være vanskelig å treffe «blink». Faktorer som kvoteutnyttelse, tilgjengelighet, værforhold og etterspørsel påvirker også uttaket, slik at det faktiske uttaket blir ikke nøyaktig 18 millioner fisk, men noe over eller under. Sannsynligvis vil dette jevne seg ut når en ser flere år under ett.

Fiskeridirektøren tilrår en videreføring av reguleringsopplegget, og vi at det ikke gjennomføres refordelinger i 2020.

I forslaget til kvoter under punkt 6.2 *Kvoter på fartøynivå* har vi lagt til grunn at det ikke skal gjennomføres en refordeling.

¹⁵ Regulering av fisket etter leppefisk i 2020 – forberedelse til 2020 sesongen. Havforskningsinstituttet 2019.

¹⁶ Se sak 20/2018 for begrunnelse for forslaget.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke skal reforderes i fisket etter leppefisk i 2020. Dette gjelder hele landet.

6.5 FISKEPERIODE

6.5.1 Åpningsdato

De to siste årene har fisket etter leppefisk åpnet 17. juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli nord for 62°N. I sin kunnskapsstøtte for 2020 sesongen anbefaler Havforskningsinstituttet å videreføre disse åpningsdatoene.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk åpner 17. juli 2020 på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli 2020 nord for 62°N.

6.5.2 Sluttdato

I 2018 ble det for første gang innført stoppdato i fisket etter leppefisk. Da ble det satt en felles stoppdato for hele landet, 31. oktober kl. 20.00. Ordningen med stoppdato ble videreført i 2019, men satt til 20. oktober kl. 20.00. I sin kunnskapsstøtte for 2020 sesongen anbefaler Havforskningsinstituttet å videreføre at fisket avsluttes 20. oktober.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre reguleringsopplegget med en felles sluttdato for hele landet, og at den settes til 20. oktober 2020 kl. 20.00.

Det foreslås videre at det settes en siste frist for å tømme alle innretninger for mellomlagring av leppefisk og levere leppefisken til kjøper, og at denne settes til 23. oktober 2020 kl. 20.00.

Fisket etter leppefisk i åpen gruppe er regulert med maksimalkvoter, og fisket kan stoppes når kvoten er beregnet oppfisket. Dersom fisket etter leppefisk stoppes før 20. oktober, foreslås det at det gis en frist for levering av fanget fisk.

I de tilfeller fisket etter leppefisk blir stoppet, foreslås det at det settes en siste frist for å tømme alle innretninger for mellomlagring av leppefisk, og levere leppefisken til kjøper innen 72 timer fra en stopp i fisket.

Personer som fisker med ikke-merkeregistrert fartøy (fritidsfiskere) må ha tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor for å kunne delta i fisket etter leppefisk. Helt siden dette reguleringstiltaket ble innført, har den tillatelsen vært gyldig til og med 30. september eller til fisket er blitt stoppet. Fiskeridirektøren tilrår at denne praksis videreføres.

6.6 REDSKAPEN I FISKET ETTER LEPPEFISK

Havforskningsinstituttet anbefaler at minstemål og maksimalmål reflekterer de ulike artenes biologi, og at dette er spesielt viktig for berggylte. Tabell 4.1 i avsnitt 4 *Bestandssituasjonen* gir en oversikt over Havforskningsinstituttets råd for de enkelte artene.

Havforskningsinstituttets råd om endrede minste- og maksimalmål ble diskutert i reguleringsmøtet november 2018¹⁷. For berggylte anbefales det å endre minstemålet til 22 cm og å sette et maksimalmål på 28 cm, noe som gir et estimert «fangsttap» på ca. 60 %. Innsatsen må økes for å fange samme mengde berggylte til omsetning. Den økte innsatsen vil gi økt sortering og mange leppefisk vil sannsynligvis bli fanget i redskapen og gjenutsatt flere ganger. Økt innsats vil også øke bifangst av andre arter enn leppefisk.

Havforskningsinstituttet viser til at utsatt fisk har høy overlevelse. Det er imidlertid mange forutsetninger som skal være tilstede for god overlevelse ved gjenutsetting. Blant annet må sorteringen gjøres umiddelbart på fangststedet, fisken må gjenutsettes i fjæren på korrekt dyp på en slik måte at predatorer, som fugl og lyr, ikke får tak i fisken. Fordi det var nødvendig å diskutere dette temaet nærmere, var det enighet i reguleringsmøtet om å ha et eget møte som tok opp problemstillinger knyttet til utøvelse av fiske etter leppefisk. I dette møtet skulle blant annet minstemål og maksimalmål være tema¹⁸.

Innføring av maksimalmål vil medføre mer sortering av fangsten, og i møtet kom det frem ulike meninger når det gjaldt muligheten for leppefisken å overleve sortering. Næringen viste til at en risikerte at samme fisk ble fanget mange ganger i løpet av noen uker og en mente det ville medføre stor sannsynlighet for at fisken blir skadd og dør. Det er også en fare for at gjenutsatt leppefisk blir tatt av predatorer. Det er viktig å huske på at fiskerne har inntil 400 redskap de skal håndtere daglig, noe som gir relativt kort tid til behandling av det enkelte redskap. Fiskeridirektoratet uttrykte ønske om å utvikle innretninger som hindrer fangst som ikke skal omsettes å komme inn i redskapen.

Krav om fluktåpninger og inngangssperre (kryss) ble innført i 2015. Fordi redskapen ikke selekterer på art, og uttaket av leppefisk reguleres som én art er fluktåpningen tilpasset den minste av leppefiskartene. Tilsvarende har en tatt hensyn til de ulike artenes størrelse ved fastsetting av størrelsen på inngangssperren. Formålet med inngangssperre er å hindre andre arter enn leppefisk, for eksempel hummer, krabbe og større torsk å komme inn i redskapen. Eksisterende krav er at inngangen skal være mindre enn at en sylinder med diameter 70 mm kan trekkes gjennom inngangen. Mange benytter ovale innganger¹⁹, som gir en større åpning enn det en sirkelformet ring med diameter på 70 mm gir.

Havforskningsinstituttet har gjennomført forsøk med formål å anbefale justering av størrelsen på inngangsåpningene i fangstredskapen²⁰. Det er gjort ulike forsøk for å finne ut om størrelsen på inngangssperren kan forbedre seleksjonen, ved å hindre at berggylte over 28 cm går inn i redskapen. Gjennomførte forsøk viser at redusert størrelse på innganger i teiner er et effektivt tiltak for å redusere fangst av stor berggylte, og Havforskningsinstituttet anbefaler

¹⁷ Se diskusjonen i sak 20/2018.

¹⁸ Oppsummering fra møtet 20 februar 2019 ligger vedlagt.

¹⁹ Redskapsprodusentene leverer teiner med elliptiske innganger; 9 cm høye og 6 cm brede, tilpasset leppefiskartens kroppsform. Kilde: Havforskningsinstituttet 30.09.2019.

²⁰ Kunnskapsstøtte – anbefaling om redusert inngangsstørrelse i teiner i fisket etter leppefisk. Havforskningsinstituttet 2019. Vedlagt brev av 30. september 2019 fra Havforskningsinstituttet (jp. 19/65932).

derfor at utformingen på inngangen er avrundet og elliptisk og har en maksimal høyde på 7,5 cm og maksimal bredde på 6 cm. Siden det vil kunne forekomme berggylte større enn 28 cm i teiner med disse inngangene, understreker Havforskningsinstituttet at det også bør være et maksimalmål på 28 cm for berggylte.

Resultat fra delprosjektet *Fangst, mellomlagring og transport*²¹ viser at bifangstandelen fra andre arter enn målarten var mellom 4 og 10 prosent for teiner og mellom 5 og 12 prosent for ruser. Det var tydelige variasjoner i bifangst av andre arter enn leppefisk fra område til område. Data fra referansefiskere²² tyder på at bifangst av andre arter variere mye mellom områder og tid på året, og kan være betydelig for enkelte arter. Selv om bifangst kan synes lavt per redskap vil den store redskapsmengden som benyttes i fisket akkumulert sett gi en betydelig bifangst.

Fiskeridirektoratet mottar mange bekymringsmeldinger gjennom leppefisksesongen, og mange av disse meldingene er knyttet til bifangst av annen fisk eller skalldyr. Det er ikke tillatt å beholde bifangst i teiner og ruser som er satt ut til fangst av leppefisk, men flere meldinger uttrykker bekymringer i forhold til mengden bifangst av hummer, taskekrabbe, annen småkrabbe og torsk i redskapen og hvordan denne behandles. Mange er også opptatt av betydningen fisket etter leppefisk har for økosystemet. Blant annet er bruk av taskekrabbe, strandkrabbe og annen fisk til agn sannsynligvis omfattende.

I havressurslovens § 16²³ finner vi at all høsting og annen utnytting av viltlevende marine ressurser skal skje så skånsomt som mulig. Loven sier videre at det kan fastsettes krav til utforming og bruk av høstingsredskaper for å redusere skadevirkningen på andre arter enn målarten. Fisket etter leppefisk må altså gjennomføres på en slik måte at ikke andre arter (enn målarten) blir unødig skadelidende.

Vi innførte krav til inngangssperre i 2015 for å ha en seleksjonsinnretning som hindret uønsket fangst å komme inn i redskapen, og fiskeridirektøren viste til at «kryss» er en relativ enkel innretning som gjennomførte forsøk viser at reduserer fangst av hummer. Som et føre-var tiltak ble inngangssperre påbudt, ved at «inngangssperre er ikke påkrevet dersom inngangen er mindre enn at en sylinder med 70 mm kan trekkes gjennom inngangen». I andre fiskeri der en fisker med teiner er det krav om at fluktåpningene er sirkelformet, og dette var også intensjonen bak regelen for redskap som er satt ut til fangst av leppefisk. Havforskningsinstituttet gjennomførte i 2015 fiskeforsøk for å evaluere effekten av innførte fluktåpninger og inngangssperre, og viste i sin kunnskapsstøtte for 2016 sesongen til at det er usikkert om inngangssperre og elliptiske kalveåpninger med kortakse rundt 70 mm hindrer fangst av hummer²⁴.

Fiskeridirektoratet har ønsket å fastsette krav til redskap som holder seg over en periode, slik at det blir enklere for næringen å planlegge fisket, og ikke stadig stå overfor endrede krav til redskapen. På møtet 20. februar 2019 ble det varslet om at det nå var på tide å se på redskapsbruken på nytt. Ut fra et helhetshensyn vil fiskeridirektøren foreslå et påbud om sirkelformet inngang som ikke har større indre diameter enn 60 mm. En sirkelformet inngang

²¹ Rapport fra Havforskningen Nr. 3-2014. Sluttrapport FHF-prosjekt#900609.

²² Gjengitt i Fiskeridirektoratets høringsnotat i 2015 «Høring – regulering av fisket etter leppefisk i 2015».

²³ § 16 Gjennomføring av hausting. «All hausting og anna utnytting av viltlevande marine ressurser skal skje så skånsamt som mogleg. Departementet kan fastsetje forskrifter om gjennomføring av hausting, mellom anna omg) utforming og bruk av haustingsreiskapar for å redusere skadeverknader på andre artar enn målartane.»

²⁴ Brev fra Havforskningsinstituttet av 19. januar 2016, 15/16109.

på 60 mm vil holde hummer over minstemål ute av redskapen²⁵. Den vil også hindre større krabbe og (kyst)torsk å komme inn i redskapen.

Berggylte er den best betalte fisken, og i 2019 utgjorde verdien av berggylte 20 % av totalverdien i fisket etter leppefisk. Havforskningsinstituttet anbefaler en oval inngangsåpning i kombinasjon med et minstemål på 22 cm og et maksimalmål på 28 cm. Både Fiskeridirektørens og Havforskningsinstituttets forslag innebærer et fangsttap på berggylte, men i en noe forskjellig størrelsesgruppe. Fiskeridirektørens forslag til inngangsåpning vil holde ute en større andel av stor berggylte enn den innretningen HI foreslår, og være et tiltak som ivaretar større individer og bidrar til en mer naturlig kjønnsandel. Samtidig vil den effektivt hindre hummer over minstemål å komme inn i redskapen, samt å hindre bifangst av andre arter og skalldyr. Dette er viktig for å sikre at fisket etter leppefisk er et bærekraftig fiske som står seg.

Det er viktig for fiskerne å kunne starte planlegging av fisket tidlig slik at alt utstyr er klart til fisket åpner. Redskapsprodusenter har også behov for å i god tid bestille inn redskap i tråd med regelverkets krav. For å unngå unødig tidsbruk, ønsker fiskeridirektøren å høre forslaget om inngang i reguleringsmøtet. Fiskeridirektøren ber om møtets synspunkt på dette.

Fiskeridirektøren foreslår krav til sirkelformet inngang med indre diameter som ikke er større enn 60 mm.

Leppefisk til omsetning fanges i teiner og ruser. Fiskerens valg av redskap kan være gjort på bakgrunn av når i sesongen det fiskes, hvilke arter og størrelse det fiskes etter og etter hvilken type habitat det fiskes i²⁶. Bruk av ruser er mer arbeidskrevende, og en bruker lengre tid på røktingen.

Tabell 6.6.1: Fangst av leppefisk (antall, 1000stk) fordelt på fangstområde og redskap i årene 2013-2019.

Fangstområde	Redskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sørlandet	Teiner	2 440	3 863	3 573	4 203	5 318	3 725	3 933
	Ruser	319	467	160	14	9	2	13
	Annet	5	20	4	54	20	20	8
Vestlandet	Teiner	8 154	10 557	12 475	12 565	16 044	10 572	11 145
	Ruser	921	761	130	59	177	238	168
	Annet	1	11	1	2	1	11	151
Nord for 62°N	Teiner	3 254	5 096	4 177	5 209	6 229	3 922	3 357
	Ruser	393	484	262	62	15	6	0
	Annet		7		4	4		22

Kilde: Fiskeridirektoratet 24. oktober 2019.

²⁵ Jf. § 33a Påbud om flukttåpninger for hummer og rømmingshull i teiner. Krav til minst en sirkelformet flukttåpning på hver side av redskapet (teiner). Åpningens diameter skal være minst 60 mm.

²⁶ Rapport fra «Arbeidsgruppe om bærekraftig uttak og bruk av leppefisk», 2014.

Fra tabell 6.6.1 ser vi at det fanges mindre leppefisk med ruser i 2019 enn i årene før. I Havforskningsinstituttets «Kunnskapsstøtte – anbefaling om redusert inngangsstørrelse i teiner i fisket etter leppefisk»²⁷ vises det til at ruser benyttes i relativt liten grad i dette fisket, og det er ikke gjennomført forsøk for å bedre seleksjonen av stor berggylte i ruser. Havforskningsinstituttet anbefaler at regelverket for ruser tilpasses endringer som gjøres for teiner. De viser videre til at det er viktig å redusere bifangst i ruser, siden tidligere studier har vist at ruser har en større andel bifangstarter, samt at tradisjonelle fluktåpninger for undermåls leppefisk er betydelig mindre effektive.

Havforskningsinstituttet viser videre til at en sirkulær rist på bakerste ring i ruseposen har gitt lovende resultater med hensyn til utsortering av små individer av leppefisk, og at det bør samtidig testes ut om mindre åpninger i fremste kalveåpning kan begrense bifangst av stor berggylte og fangst av andre uønskede bifangstarter som torsk, hummer og taskekrabbe.

Fiskeridirektoratet har innført flere reguleringsiltak hvor formålet har vært å redusere innblanding av hummer, for å bidra til gjenoppbygging av hummerbestanden. Et av tiltakene er et generelt forbud mot å sette ut ruser på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Møre og Romsdal i perioden 1. mai – 1. oktober. Det er åpnet for at Fiskeridirektoratet etter søknad kan gi tillatelse til å benytte ruser i fisket etter leppefisk i denne perioden.

Vi ønsker at redskapen som benyttes i fisket etter leppefisk i størst mulig grad kun skal fiske mållarten, og at små fisk som går inn i redskapen får anledning til å svømme ut på fiskedypet. Ved gjennomføring av fiskerier i Norge er det et grunnleggende hensyn at utforming og bruk av høstingsredskaper skal forsøke å redusere skadevirkninger på andre arter enn mållartene. Høstingen av marine ressurser skal skje så skånsomt som mulig.

I fisket etter leppefisk blir ruser benyttet i begrenset omfang. Det er kommet mange bekymringsmeldinger inn til Fiskeridirektoratet om gjennomføringen av fisket etter leppefisk, hvor det gis tilbakemelding om det tas for mye leppefisk av uønsket størrelse og bifangst av andre arter. Fiskeridirektoratet ser det som formålstjenlig at redskapene som tillates i fisket etter leppefisk er så målrettede som mulig. Det foreslås derfor ut fra en helhetsvurdering at kun teiner, som anses å være mer målrettede, tillates i fisket etter leppefisk.

²⁷ Havforskningsinstituttet, 30.09.2019 (jp. 19/65932).

Tabell 6.6.2: Fangst (antall, 1000stk) av leppefisk fordelt på kvotegruppe og redskap i årene 2018 og 2019.

2018 og 2019:

Kvotegruppe		Redskap	2018	2019
Lukket gruppe	Lukket gruppe	Teiner	16 375	16 484
		Ruser	188	126
		Annet	29	154
"Åpen gruppe"	Åpen gruppe	Teiner	1 300	1 165
		Ruser	36	30
		Annet		18
	Fritidsfiske	Teiner	315	351
		Ruser	15	23
		Annet		4
	Ungdomsfiske	Teiner	229	435
		Ruser	7	2
		Annet		5
Totalt			18 494	18 797

Kilde: Fiskeridirektoratet 24. oktober 2019.

Totalt er det i 2019 1 prosent av fangsten (i antall fisk) som tatt med ruser. Yrkesfiskerne som ønsker å benytte ruser i fisket etter leppefisk skal søke om dette hvert år. I lukket gruppe er det 10 fartøy som har meldt inn fangst fisket med ruser, og i åpen gruppe (merkeregistrerte fartøy) er det 9 fartøy som har registrert fangst fanget med ruser i 2019. I fisket etter leppefisk kan det fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 100 teiner eller ruser til sammen på Sørlandet. På Vestlandet og nord for 62°N kan det ikke benyttes mer enn 400 teiner eller ruser til sammen. Fordi det benyttes relativt mye redskap bør fiskerne få en overgangsordning.

Fritidsfiskere (fiske fra fartøy som ikke er merkeregistrert) kan etter søknad delta i fisket etter leppefisk. Frem til nå har fritidsfiskerne fått tillatelse til å benytte ruser når de får tillatelse til å delta i fisket etter leppefisk. Fritidsfiskere kan ikke benytte mer enn inntil 20 teiner eller ruser til sammen. I 2019 er det 11 ikke-merkeregistrerte fartøy som har benyttet ruser og fisket 23.000 leppefisk til en verdi av 370.000 kroner. Fordi dette dreier seg om et lite antall redskap som skal erstattes, foreslår vi at regelen om ruseforbud innføres allerede fra neste år i fritidsfisket.

Fiskeridirektøren foreslår å fase ut bruken av ruser i fisket etter leppefisk.

Yrkesfiskere gis anledning til å benytte ruser frem til og med 2021.

For fritidsfiskere vil tillatelsen som gis fra 2020 kun inneholde tillatelse til å fiske leppefisk med teiner.

Fiskeridirektøren foreslår at årets regulering av redskapsmengde (yrkesfiskere) videreføres.

7 MELLOMLAGRINGSMERD²⁸

Fiskeridirektøren foreslår at krav til rapportering ved bruk av mellomlagringsmerd videreføres i 2020.

8 AGN

Det benyttes agn i teinene og rusene som brukes i fisket etter leppefisk, og mange egnere med krabbe. Norges Fiskarlag viser i sitt innspill til at «i enkelte områder har det blitt påpekt merkbar nedgang i fangstene av taskekrabbe». Norges Fiskarlag anmoder derfor om at forskningen innhenter mer kunnskap om taskekrabbebestanden.

I brev av 7. oktober 2019 til Havforskningsinstituttet om taskekrabbe, ber Fiskeridirektoratet HI om å vurdere bestandssituasjonen på taskekrabbe basert på dagens kunnskap. Vi ber også om at mulige årsaker til eventuelle endringer i bestanden vurderes. Videre ber vi om eventuell tilgjengelig kunnskap om andre (små)krabber²⁹.

9 POSISJON OG FANGSTRAPPORTERING

Det er over en lengre tidsperiode kommet innspill om at fartøy som deltar i fisket etter leppefisk bør sende posisjonsdata til Fiskeridirektoratet. Bakgrunnen for dette er at fisket foregår spredt over store områder og at fartøyene raskt flytter seg mellom områder, noe som gjør det utfordrende å planlegge kontrollvirksomheten. I tillegg leveres fangsten direkte til oppdretter, og ikke på tradisjonelle mottaksanlegg, noe som gir utfordringer i kontrollsammenheng.

Fiskeridirektoratet har arbeidet med forslag til plan for utvidet datainnsamling fra fiskeflåten, med formål å samle inn bedre posisjons- og innsatsdata fra den minste flåten. Dette forslaget innebærer at alle fiskefartøy skal rapportere fangst, aktivitets og posisjonsdata elektronisk til Fiskeridirektoratet. Fartøy over 15 meter har i flere år vært pålagt å rapportere posisjon og fangst, og i brev av 17. september 2019 til Nærings- og Fiskeridepartementet sendte fiskeridirektoratet et oppdatert forslag til hvordan disse dataene skal samles inn fra fartøy under 15 meter.

Ved behandling av reguleringsforslaget for fisket i 2019, viste fiskeridirektøren til forslag om posisjons- og fangstrapportering som var sendt til departementet i september 2018. En ønsket ikke å foreslå krav til posisjonsrapportering i påvente av en evt. innføring av løsningen som var forelagt for departementet.

Innfasing av elektronisk fangst- og posisjonsrapportering vil tidligst kunne starte fra 2021. Av praktiske årsaker foreslo Fiskeridirektoratet en trinnvis innføring, og med den foreslåtte trinnvise innføringen skal fartøy under 10 meter inkluderes i siste innføringsrunde. Over 90 prosent av de merkeregistrerte fartøyene i fisket etter leppefisk er under 10 meter. Det vil

²⁸ «Høring om forslag om å innføre krav om rapportering ved bruk av mellomlagringsmerder i fisket etter leppefisk i 2019», Fiskeridirektoratet 20. mars 2019 (18/17673).

²⁹ Brev av 7. oktober 2019 til Havforskningsinstituttet. Vedlagt.

derfor være gjennomført mange fiskesesonger før disse fartøyene blir pålagt et krav om elektronisk fangst- og posisjonsrapportering i hht. forslaget som er oversendt departementet.

Evalueringer av fisket etter leppefisk viser at vi har behov for å følge opp at allerede innført regelverk etterleves. Det er også et generelt økende krav i samfunnet om å følge fisket bedre opp. For å kunne gjøre dette på en hensiktsmessig måte mener fiskeridirektøren at rapportering av posisjon er et av verktøyene vi har behov for, og i fisket etter leppefisk har vi behov for posisjonsrapportering allerede fra 2020-sesongen. For å få dette til foreslår fiskeridirektøren derfor å innføre krav om at fartøy som skal delta i fisket etter leppefisk skal være utstyrt med typegodkjent automatisk identifikasjonssystem (AIS, klasse A eller B). Dette er en overgangsløsning som skal gjelde frem til eventuelle nye krav til posisjonsrapportering innføres (jfr. forslag vist til i teksten over).

Mange fartøyeiere har allerede investert i AIS utstyr av sikkerhetsmessige årsaker, og vi ser kravet til AIS som en overkommelig investering for fiskerne. I gjennomsnitt hadde et fartøy i lukket gruppe en fangstinntekt av leppefisk på 740.000 kroner i 2019. Tilsvarende gjennomsnittlige fangstinntekt av leppefisk var 85.000 kroner for merkeregistrerte fartøy som deltok i åpen gruppe. Fritidsfiskere har anledning til å omsette fangst for inntil kr 50.000, og fritidsfiskerne fisket og landet leppefisk for tilsammen 5,9 millioner kroner i 2019. Posisjonsrapportene vil kunne bidra til en mer effektiv og målrettet ressurskontroll, samtidig som det blir færre muligheter for fiskerne og kjøperne å innrette sin aktivitet på siden av det etablerte regelverket. Fiskeridirektøren foreslår tilsvarende krav som i regulering av kongekrabbe i kvoteregulert område;

Fiskeridirektøren foreslår at alle fartøy som skal delta i fisket etter leppefisk skal være utstyrt med AIS, klasse A eller B.

AIS systemet skal være aktivt til enhver tid så lenge fisket etter leppefisk er åpent, med mindre:

- internasjonale avtaler, regler eller standarder åpner for beskyttelse av navigasjonsopplysninger.
- Strømtilførselen må brytes grunnet vedlikehold av systemet, verkstedsopphold eller når fartøyet skal ligge uvirksomt i mer enn 14 dager.

Det skal sendes melding til Fiskeridirektoratet før strømmen brytes. Når strømmen til AIS systemet er brutt kan ikke fartøyet endre posisjon.

10 UNGDOMSFISKE

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien. I 2017 ble ordningen utvidet til også å omfatte fiske etter leppefisk ved at deltakelsen i fisket etter leppefisk ble omfattet av deltakerforskriften for 2017. Før 2017 har ungdom kunnet delta i fisket etter leppefisk gjennom fritidsfiskeordningen. Gjennom ungdomsfiskeordningen kan en, til forskjell fra fritidsfiskeordningen, delta med merkeregistrert fartøy.

Tabell 10.1: Fangst (antall, 1000 stk) og fangstverdi (1000 NOK) fordelt på fangstområde og kvotegruppene fritidsfiske og ungdomsfiske i åren 2018 og 2019.

		Fangst		Fangstverdi	
Fangstområde	Kvotegruppe	2018	2019	2018	2019
Sørlandet	Fritidsfiske	78	97	894	1 311
	Ungdomsfiske	52	67	642	866
Vestlandet	Fritidsfiske	199	199	2 895	3 042
	Ungdomsfiske	178	363	2 801	5 850
Nord for 62°N	Fritidsfiske	53	82	788	1 618
	Ungdomsfiske	7	12	118	172

Fiskeridirektoratet 24. oktober 2019.

I 2019 ble det innenfor ungdomsfiskeordningen fisket totalt 440.000 leppefisk til en fangstverdi på nesten 7 millioner kroner.

For å drive fritidsfiske etter leppefisk fra ikke-merkeregistrerte fartøy må det søkes Fiskeridirektoratets regionkontor om særskilt tillatelse. Det er videre et vilkår for at slik tillatelse gis at det foreligger en leveringsavtale med godkjent kjøper og at fartøyet er registrert i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistrene. I 2018 vurderte Fiskeridirektoratet det som naturlig at tilsvarende regel skulle gjelde for de som fisket under ungdomsfiskeordningen og det ble stilt krav til at fartøyene var registrert i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet.

Ved fastsettelsen av ny forskrift for ungdomsfiskeordningen i 2019 sendte Fiskeridirektoratet innspill til departementet om å ta inn denne tolkningen i forskriftsteksten. Det ble ikke tatt inn et vilkår i forskriften om at ikke-merkeregistrerte fartøy måtte være registrert i Småbåtregisteret til Redningsselskapet eller Skipsregisteret. Fiskeridirektoratet har derfor ikke oversikt over antall fartøy som har deltatt under ungdomsfiskeordningen i fisket etter leppefisk for 2019.

På Vestlandet ser vi en dobling i fangst av leppefisk under ungdomsfisket fra 2018 til 2019. Det vises til at en tredjedel av ungdommene på Vestlandet har fangstregistrering med «V 2019UK» i Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister. Regelen om at omsetningsgrensen gjelder også når samme person eller de samme personene bruker flere fartøy, er det ikke mulig å ha oversikt over. Av denne årsaken ønsker fiskeridirektøren å foreslå at kravet om at fartøy som skal delta under ungdomsfiskeordningen i fisket etter leppefisk i 2020 skal være registrert i Småbåtregisteret til Redningsselskapet eller i Skipsregisteret.

11 RØMMINGSHULL

Se vedlagte notat fra Havforskningsinstituttet (per 4. november 2019).

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 Bergen

Deres ref: 18/17673

Vår ref: 19/01813

Bergen, 07.10.2019

Arkivnr.

Løpenr:

Bestilling av kunnskapsstøtte – regulering av fisket etter leppefisk i 2020 Forberedelse til 2020 sesongen.

Fiskeridirektoratet har i en bestilling datert 06.08.2019 bedt Havforskningsinstituttet om å gi råd om uttaket av leppefisk for 2020 (totalkvote, eventuelt artsspesifikke kvoter, geografisk fordeling av uttaket og kvote på fartøynivå).

Hovedpunktene i Havforskningsinstituttets råd for 2020 er som følger:

- Minstemål og maksimalmål som reflekterer de ulike artenes biologi, spesielt viktig for berggylt.
- Kvoteråd som tar høyde for at råd om endrede minste- og maksimalmål blir tatt til følge.
- Det gis et felles kvoteråd for alle leppefiskarter per område slik som i år med 4 millioner leppefisk for Sørlandet, 10 millioner for Vestlandet nord til 62° nord, og 4 millioner nord for 62° nord.
- Geografisk fordeling av uttaket som i 2019.
- Redusert inngangsåpning i teiner og ruser i henhold til tidligere råd.
- Åpningen av fisket bør settes til samme tid som i 2019, 17. juli sør for Stadt og 31. juli nord for Stadt. Fisket avsluttes som i 2019, 20 oktober.

Vedlagt følger rapport fra Havforskningsinstituttet.

Vennlig hilsen

Geir Huse
Forskningsdirektør

Jan Atle Knutsen
Programleder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

Regulering av fisket etter leppefisk i 2020 – forberedelse til 2020 sesongen.

Anne Berit Skiftesvik og Kim Halvorsen

**Havforskningsinstituttet
2019**

Fiskeridirektoratet har i en bestilling datert 06.08.2019 bedt Havforskningsinstituttet om å gi råd om uttaket av leppefisk for 2020 (totalkvote, eventuelt artsspesifikke kvoter, geografisk fordeling av uttaket og kvote på fartøynivå).

Hovedpunktene i Havforskningsinstituttets råd for 2020 er som følger:

- Minstemål og maksimalmål som reflekterer de ulike artenes biologi, spesielt viktig for berggylt
- Kvoteråd som tar høyde for at råd om endrede minste- og maksimalmål blir tatt til følge
- Geografisk fordeling av uttaket som i 2019
- Redusert inngangsåpning i teiner og ruser
- Åpningen av fisket bør settes til samme tid som i 2019, 17. juli sør for Stadt og 31. juli nord for Stadt. Fisket avsluttes som i 2019, 20 oktober

Vurdering av bestandssituasjonen for leppefisk

Lukkingen av deltageradgang til fiskeriet og innføring av total- og fartøyskvoter har bidratt til en klar reduksjon i innsats og uttak av leppefisk i forhold til årene før, og ble mer i tråd med rådene for uttak gitt av Havforskningsinstituttet. Nedenfor gis det en oppsummering av kunnskapsgrunnlaget for rådet som gis for fiskeriet i 2020.

Referansefiske

Bakgrunn: Havforskningsinstituttet har fulgt utviklingen i fangst per enhet innsats hos referansefiskere i de tre reguleringsområdene siden 2011. I Desember 2018 ble det gjort en grundig evaluering av dette datagrunnlaget. Fangst per enhet innsats (Catch per unit effort; **CPUE**) er en mye brukt indikator for å vurdere endringer i bestandsstørrelse over tid når direkte tallrikhetsestimat ikke er mulig å skaffe til veie, slik tilfellet er for leppefisk. Metodikken antar at CPUE er proporsjonal med bestandsstørrelsen og at proporsjonalitetsfaktoren (fangbarhetskoeffisienten) er konstant mellom år. En gjennomgang av 2011-2018 dataene fra referansefiskerne tilsier at den siste antagelsen ikke er oppfylt for denne tidsserien med fangst og innsatsdata, da det ikke ble brukt standardiserte redskap og CPUE ikke ble justert for temperatur, fiskedyp eller ståtid, faktorer som HI har påvist har en sterk effekt på fangstraten.

Havforskningsinstituttet har derfor besluttet å gjennomføre en omfattende omlegging av referansefiskeordningen for å ta høyde for disse faktorene for å beregne CPUE, samt å pålegge lengdemålinger. Lengdedata kan gi viktig informasjon om bestandssituasjonen, siden et intensivt fiskeri forventes å forskyve

lengdefordelingen mot flere mindre individer og få store individer. I motsetning til fangst per enhet innsats, påvirkes bestandens lengdefordeling i liten grad av temperatur og fiskedyp. Det ble gjennomført et vellykket prøveprosjekt i 2018, og dette ble utvidet og justert i 2019 (Tabell 1). 2019 regnes derfor som det første året i tidsserien, og vi fokuserer derfor nå på de geografiske trendene. Seks fiskere deltok i begge år og gir en indikasjon på utviklingen fra 2018.

Geografiske variasjoner for de ulike artene i 2019: Ståtid, temperatur og dybde har generelt sterk effekt på fangstrater i teiner, men graden og retningen av påvirkningene til disse faktorene varierer mellom de ulike artene (Tabell 2). Ved å ta høyde for disse faktorene i statistiske modeller er det mulig å sammenligne CPUE mellom ulike regioner selv om miljøbetingelsene varierer (Figur 1 og Tabell 2). Lengdefordelinger ble også sammenliknet (Figur 2).

Berggylte har signifikant lavere CPUE på Vestlandet sammenliknet med Sør og Midt. Dette *kan* være en følge av at fiskepresset har vært høyere over lengre tid i denne regionen. Dette understøttes av lengdefordelingen, som er betydelig mer venstre-forskjøvet i Vest, noe som kan forventes om fiskedødeligheten er høy (Figur 2). Berggylte er arten som etter alt å dømme vil være mest sårbar for fiskeri gitt en kompleks livshistorie med kjønnskifte og ved at nåværende minstemål som er svært lavt i forhold til størrelse ved kjønnsmodning. Berggylte er mest tallrik på grunt vann (< 5 m) og har antageligvis derfor høy fangbarhet.

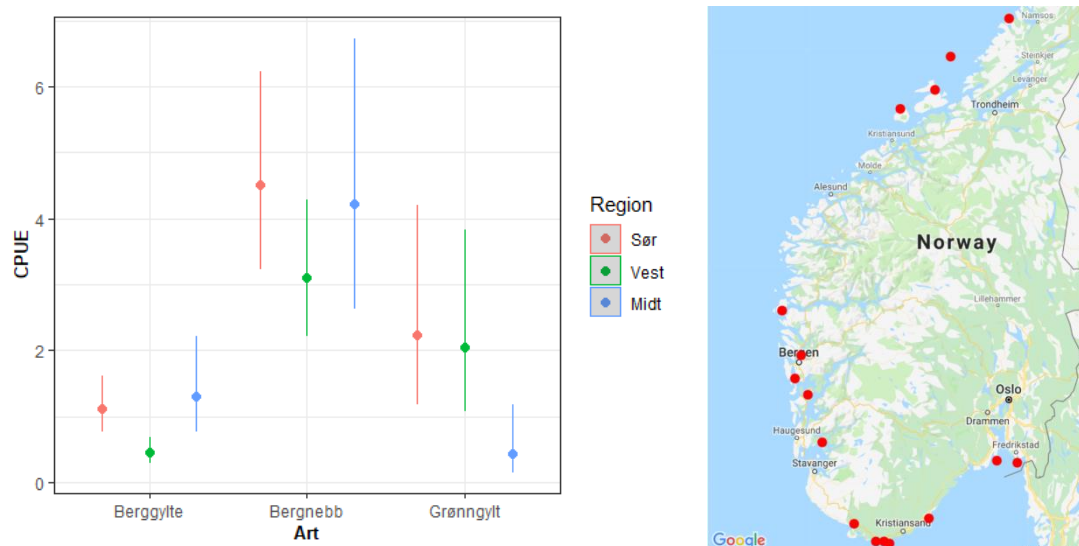
Bergnebb viser ingen signifikante regionsforskjeller i CPUE. Bergnebb er tallrik på dypere vann enn fiskedypet, og kjønnsmodner før den når minstemål, slik den antas å være mindre sårbar for fiske sammenliknet med berggylte.

Grønnngylt har tilnærmet lik CPUE mellom Sør og Vest. I 2014 rapporterte en studie om 2-3 ganger høyere CPUE på Vestlandet i forhold til Sørlandet (Halvorsen *et al.* 2016a). I mellomtiden har Havforskningsinstituttets gyteundersøkelser vist økende forekomster av grønnngylt i Sør, samtidig som fangstene har gått noe ned i Vest. Grønnngylt kjønnsmodner senere og lever lengre på Vestlandet, og er derfor mer sårbar for høy fiskedødelighet, slik at en ikke kan utelukke fiskeri som årsak til de observerte geografiske mønstrene. Nord for 62°, i midt Norge, er CPUE for grønnngylt betydelig lavere enn i Sør-Norge. Likevel kan man anta at forekomsten av grønnngylt nord for 62° er økende, siden utbredelsesgrensen har forskjøvet seg lengre nord i de siste tiårene (Faust *et al.* 2018).

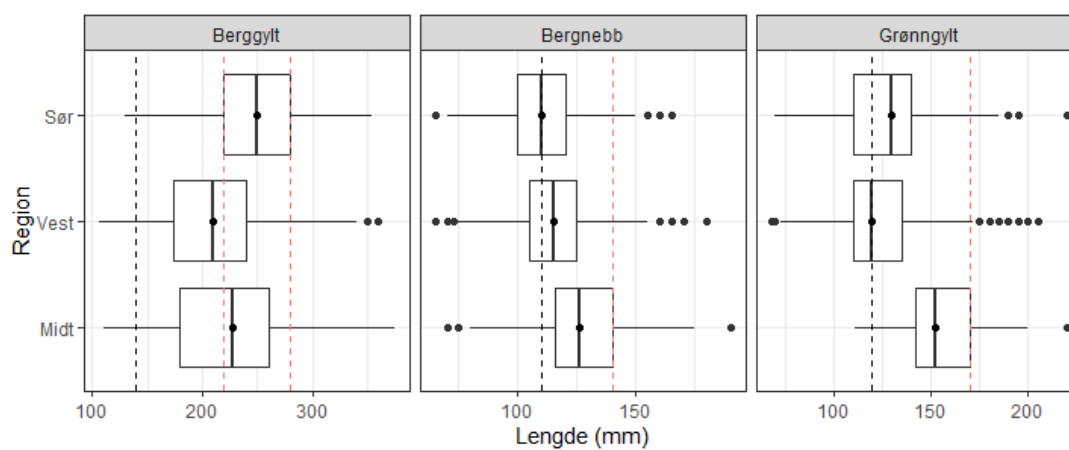
2018 og 2019: CPUE kunne sammenlignes mellom år for fem fiskere; en fisker leverte ikke dybde logger i 2018 og måtte utelates siden det da ikke er mulig å korrigere for temperatur og fiskedyp. Trendene her gis derfor lite vekt, men det bør tas med i vurderingen at det er utelukkende negativ eller flat utvikling i CPUE for berggylt og bergnebb (Figur 3). Det er ingen entydig endring i CPUE for grønnngylt. For de to fiskerne i Vest (Nedstrand og Austevoll) registreres det også en nedgang i størrelsen

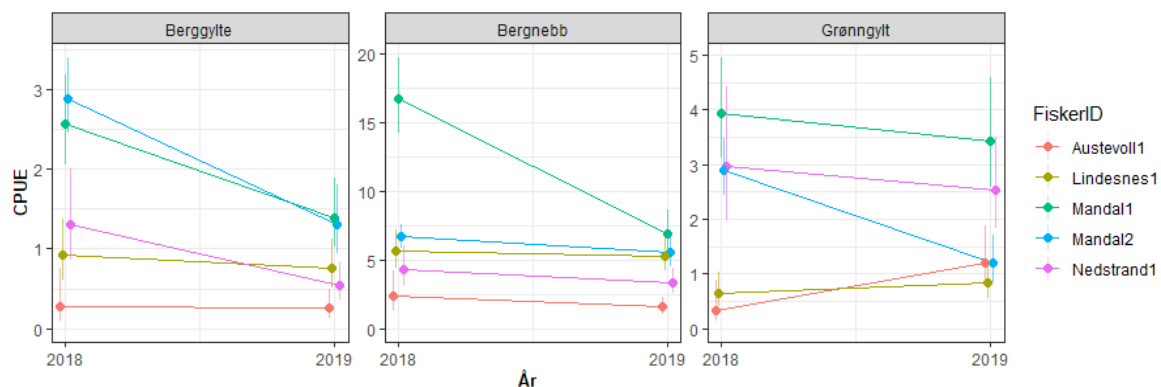
på berggylte fra 2018 til 2019 (Figur 4).

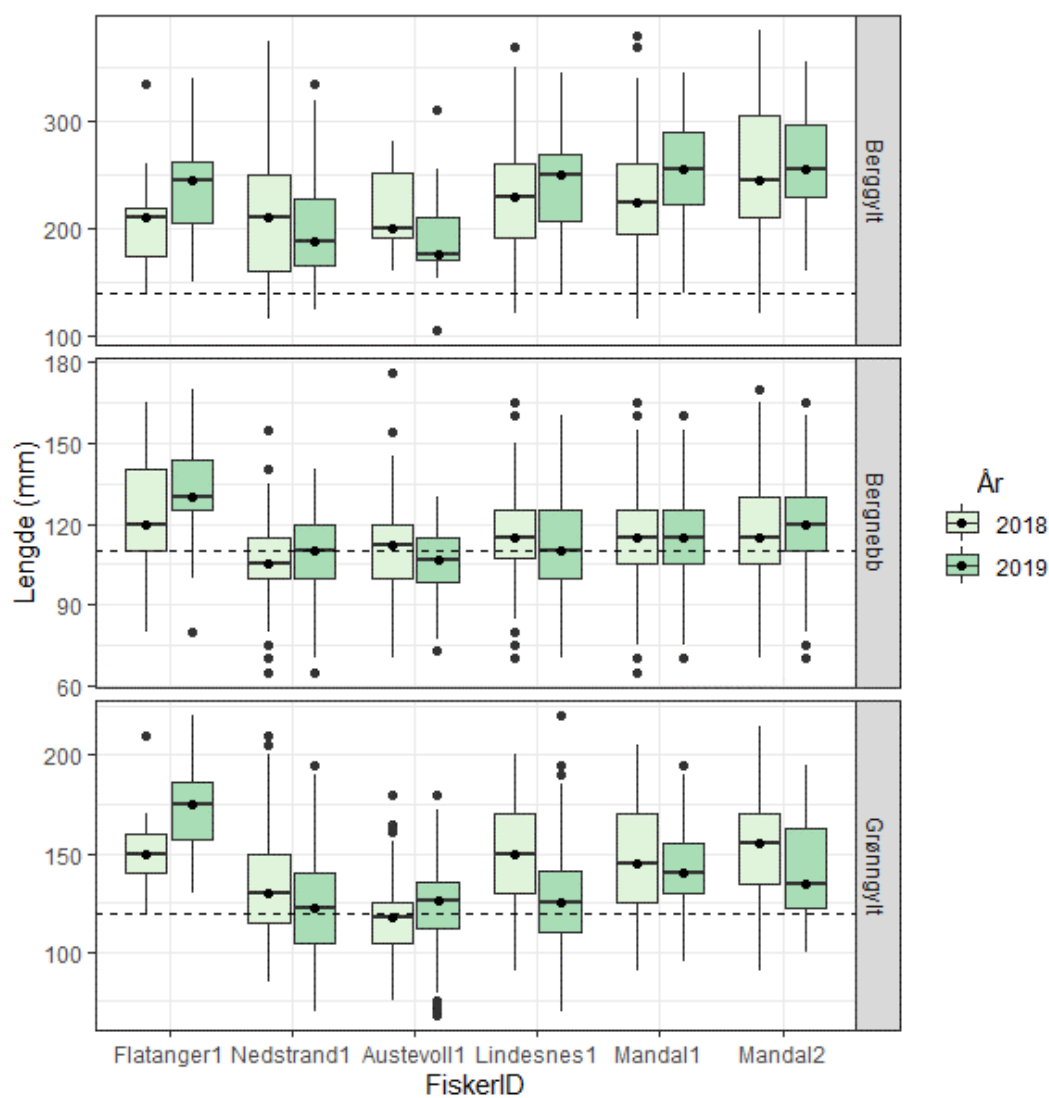
Figur 1: Venstre; CPUE (95 % konfidensintervall) for de tre artene i de tre regionene i 2019, estimert ved GLMM (tabell 2). Høyre: Fordelingen av de 16 referansefiskerne i 2019.

Figur 2: Boksplott som viser lengdefordelinger for de ulike artene i 2019 i de tre regionene. Stiplet svart linje indikerer nåværende minstemål, røde linjer marker anbefalte maksimalmål (Berggylte: 28 cm, Bergnebb; 14 cm; Grønngylte: 17 cm) og anbefalt endring i minstemål for berggylte (22 cm).

Figur 3: CPUE (95 % konfidensintervall) for de tre artene for de fem fiskerne som deltok i både 2018 og 2019, estimert ved GLM.

Figur 4: Boksplott som viser lengdefordelinger for de ulike artene for de seks fiskerne som har deltatt i både 2018 og 2019. Stiplet svart linje indikerer nåværende minstemål,

Tabell 1: Antall fiskere og antall leppefisk lengdemålt i 2018 og 2019

Region	Antall fiskere		Antall leppefisk lengdemålt	
	2018	2019	2018	2019
Sør	6	6	8737	7407
Vest	4	6	3257	4952
Midt	1	4	201	1113

Tabell 2: Modell estimerer fra GLMM for å sammenlikne regions forskjeller i CPUE i 2019

	Berggylte			Bergnebb			Grønngylt		
<i>Forklaringsvariabler</i>	<i>Log-Mean</i>	<i>SE</i>	<i>p</i>	<i>Log-Mean</i>	<i>SE</i>	<i>p</i>	<i>Log-Mean</i>	<i>SE</i>	<i>p</i>
(Intercept)	0.02	0.18	0.898	1.58	0.16	<0.001	0.82	0.32	0.010
Ståtid.S	0.13	0.04	<0.001	0.00	0.04	0.992	0.15	0.04	<0.001
Dybde.S	-0.17	0.05	0.001	0.12	0.03	<0.001	-0.19	0.05	<0.001
Temp.S	-0.09	0.07	0.166	0.18	0.04	<0.001	0.43	0.06	<0.001
Region: Midt	0.15	0.33	0.642	-0.07	0.30	0.821	-1.63	0.60	0.007
Region: Vest	-0.90	0.27	0.001	-0.38	0.23	0.106	-0.09	0.45	0.845
Intraclass correlation	0.15 Fisker			0.22 Fisker			0.40 Fisker		
Observasjoner (teinetrekk)	774								
Marginal R² / Conditional R²	0.172 / 0.292			0.103 / 0.302			0.429 / 0.658		

Metodebeskrivelse:

Gjennomføring: I prøveprosjektet 2018 deltok 11 fiskere (tabell 1), hovedsakelig basert på Sørlandet. Disse var engasjert gjennom prosjektet *Kunnskapsbasert innovasjon for optimal ressursutnyttelse i leppefiskeriet* (finansiering: Fjordservice Flekkefjord og Regionalt forskningsfond Agder). Fiskerne benytter standardteiner (firkantteiner, 70 cm, OK Marine) og fikk utdelt en datalogger (StarOddi centi-TD)

som registrerer dyp og temperatur hvert 15 minutt. Teina inngår som en vanlig teine i fiskeriet og det skal rapporteres GPS posisjon på teina for hvert trekk. Fiskerne registrerte lengde og antall av leppefisk og bifangst i denne ene teinen. Fisket ble gjennomført fra 1. August – 31. August. I 2019 fikk alle referansefiskere mulighet til å delta i den nye ordningen. Det ble valgt ut tre fokus områder som skulle ha en høyere tetthet av referansefiskere; Mandal-Lindesnes; Austevoll og nabokommuner, samt området Frøya-Smøla. Den geografiske fordelingen av referansefiskerne som leverte data i 2019 er gitt i figur 1. Fiskerne er anonymisert. Forsøksperioden ble flyttet til fiskestart (17. juli og 31. juli, henholdsvis Sør og Nord for 62 °) og fiskerne skulle rapportere fangst fra det første trekket om dagen de 30 første dagene. To teiner med loggere ble benyttet av hver fisker. All leppefisk, torsk og hummer skulle lengdemåles og annen bifangst skulle telles. Majoriteten av fiskerne fulgte instruksjonene for rapporteringen, men enkelt avvik forekom, slik som manglende GPS posisjon, klokkeslett for trekk (behøves for å synkronisere rapport med datalogger), unnlatelse av lengdemålinger osv. En referansefisker på Vestlandet utelot å gjennomføre fisket som avtalt og vil derfor bli erstattet for 2020 sesongen.

Statistiske analyser: Standardisert CPUE ble estimert ved bruk av *generalized linear (mixed) models* (GLMM) (for metodebegrunnelse, se: Maunders and Punt 2004; Alonso-Fernández *et al.* 2019). Følgende GLMM modellstruktur ble brukt for å sammenlikne CPUE mellom de tre regionene (Sør, Vest og Midt), en modell for hver av de tre kommersielt viktige leppefisk artene:

$$\text{Antall} \sim \text{Ståtid} + \text{dybde} + \text{temp} + \text{Region} + (1 | \text{FiskerID})$$

Responsvariabelen, antall fisk per teine, følger en *negative binomial* fordeling. Ståtid, dybde og temperatur ble beregnet fra data lastet ned fra dybdeloggeren (StarOddi). Disse variablene ble standardisert med et gjennomsnitt på 0 og standard avvik på 1. FiskerID ble behandlet som såkalt *random effect* for å ta høyde for fangst variasjon mellom fiskere som ikke skyldes de andre faktorene; f.eks mer finskala forskjeller i bestandsstørrelse, fiskerens erfaring osv. I tillegg ble forskjeller i CPUE mellom år modellert, men her ble kun fiskerne som hadde vært med i både 2018 og 2019 tatt med. En fisker i Flatanger mistet dybdelogger i 2018 og ble derfor utelatt fra modellen. Her ble det brukt en GLM modell med fiskerID som *fixed effect*.

$$\text{Antall} \sim \text{Ståtid} + \text{dybde} + \text{temp} + \text{Region} + \text{FiskerID} * \text{År}$$

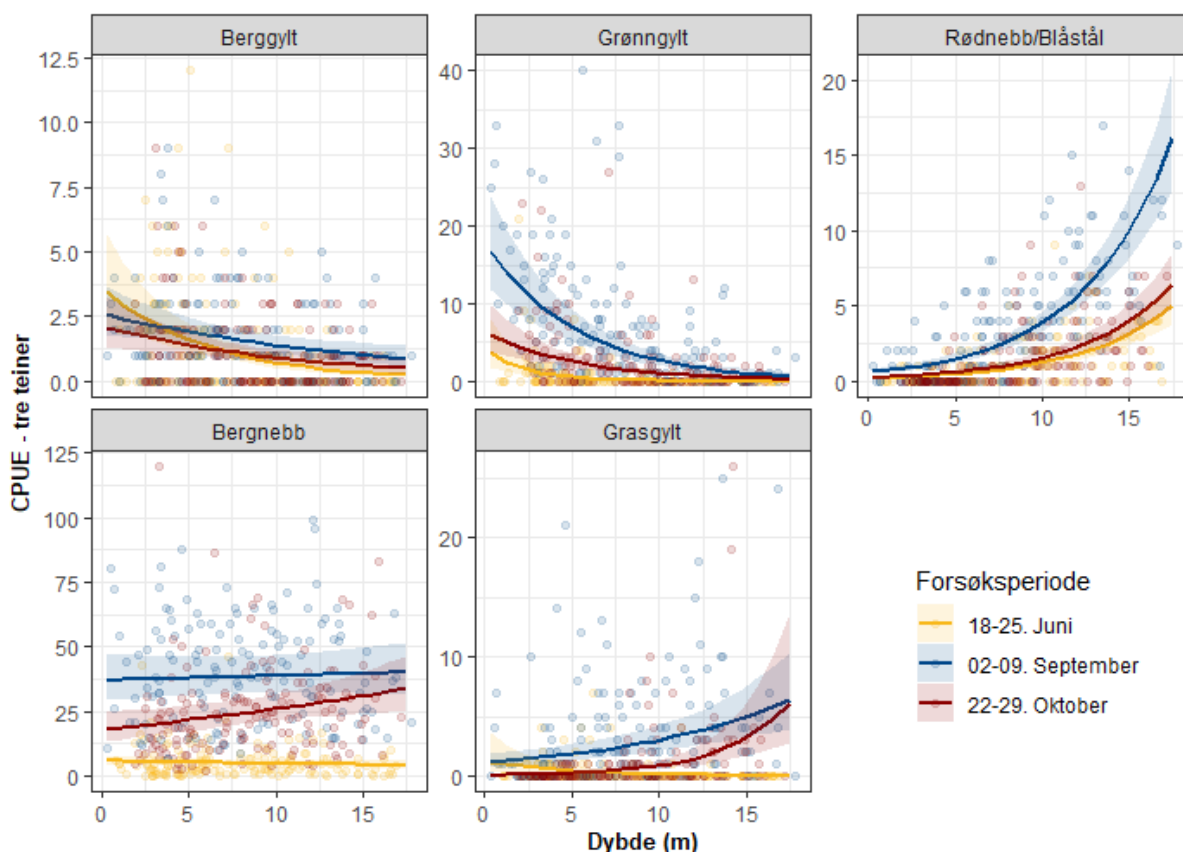
Alle modeller ble sjekket for *overdispersion*. Modellvalidering ble foretatt ved grafisk analyse av residualplott. Alle analyser ble utført i R (R Core Team 2018).

Dybdefordeling

Havforskningsinstituttet har i samarbeid med Fjordservice Flekkefjord et forskningsprosjekt for å øke kunnskapen om de ulike leppefiskartenes romlige fordeling. Det kommersielle fisket etter leppefisk foregår i all hovedsak i områder

grunnere enn fem meters dyp, men man har hatt lite kunnskap om forekomsten av leppefisk dypere enn dette. Forsøksfiske over et større dybdeintervall (0-15 m) viser at de ulike artene har ulik sammenheng mellom dyp og fangstrate (Figur 5). Siden fisket i hovedsak foregår grunnere enn 5 m, vil en del av bestanden i praksis ikke beskattes, forutsatt at det ikke er store vertikalmigrasjoner over kort tid

Figur 5: CPUE for de ulike leppefiskartene med hensyn på fiskedybde og sesong.

Minste og maksimalmål

HI viderefører tidligere års anbefaling om at det bør innføres minstemål og maksimalmål som reflekterer artenes biologi og livshistorie (tabell 3). Dette vil være det viktigste enkelttiltaket, og vil redusere risikoen for rekrutteringsoverfiske. I enkeltstudier er det dokumentert høy fiskedødelighet (Halvorsen *et al.* 2016b) og reduserte forekomster av målartene i fiskede områder sammenliknet med referanseområder stengt for fiske (Halvorsen *et al.* 2017). Det må derfor antas en betydelig fiskeripåvirkning på størrelsesfordelingen i bestandene i områder der fisket er intensivt. Et grunnleggende forvaltningsprinsipp er å unngå uttak av individer under kjønnsmoden størrelse. Med gjeldene minstemål er dette ikke tilfellet for berggylte og grønn-gylte. Grunnet leppefiskenes særegne biologi er det

også spesielt viktig å ivareta større individer for flere av artene. Hos både grønngylte, bergnebb, berggylte og rødnebb/blåstål er lengde ved alder større hos hannene enn hos hunnene, og hannene er dermed mindre beskyttet av minstemålene i dagens forvaltning. Dette kan føre til endringer i den naturlige kjønnsandelen. Et overfiske av hanner og store hunner forventes på sikt å gi redusert rekruttering. Å bevare en naturlig størrelsesfordeling er også viktig for å opprettholde leppefiskenes rolle i økosystemet, siden diett og fødevalg er forskjellig mellom kjønn og størrelser (Deady and Fives 1995 b, a). Nærmere utdyping for hver art, se fjorårets råd.

Tabell 3: Råd for minste- og maksimalmål i fisket etter leppefisk som reflekterer artenes biologi.

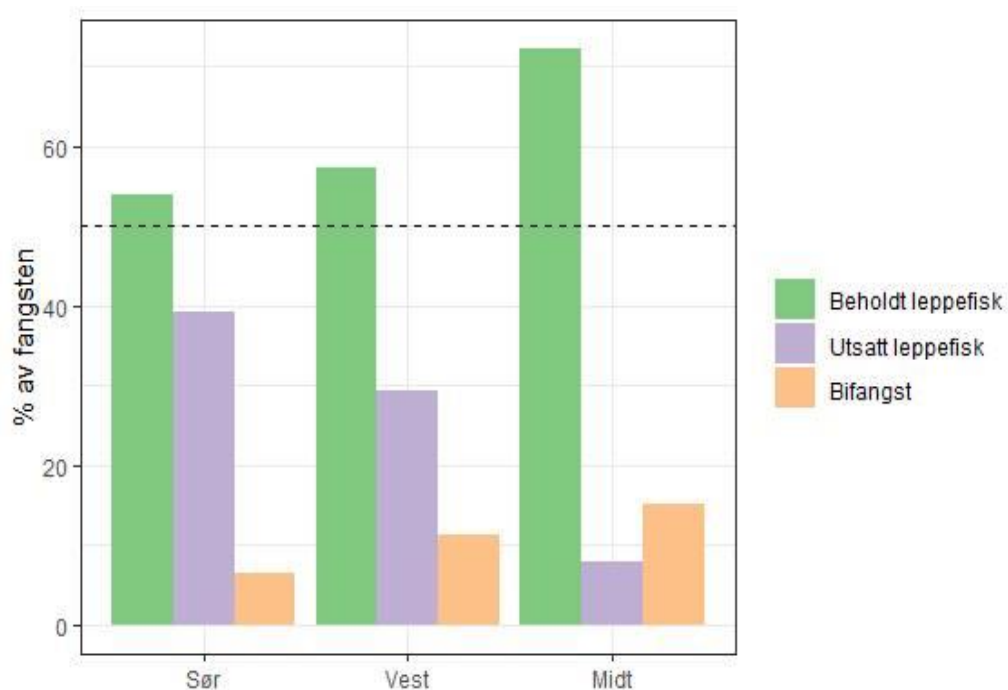
Art	Maks alder - størrelse	Lengde ved kjønnsmodning	Minstemål 2018	RÅD: Minstemål - maks mål
Berggylte	29 år – 50 cm	Hunner: 20-24 cm Hanner: 32-40 cm	14 cm	Min 22 – maks 28 cm
Grønngylte	9 år – 25 cm 4 år – 25 cm (Sørlandet)	Hunner: 9-12 cm Hanner: 13 -16 cm Snikerhanner: 7-10 cm	12 cm	Vestlandet og Midt-Norge: min: 12 maks: 17 cm Alternativ: Minstemål økes til 13 cm
				Sørlandet: min 12 cm
Bergnebb	20 år - 21 cm	6-9 cm	11 cm	Min 11 cm - Maks 14 cm Alternativ: min 12 cm
Rødnebb/Blåstål	10 år - 30 cm	Hunner: 12-15 cm Hanner: 22-25 cm	11 cm	Min 11 cm – Maks 20 cm
Grasgylte	10 år – 20 cm	7-10 cm	11 cm	11 cm

Et av argumentene mot å innføre maksimalmål var at det da blir mye sortering. I fiske etter leppefisk er det allerede en sortering av fangsten. Mellom 25 og 45 % av fangsten (leppefisk og bifangstarter) i dette fisket blir sortert ut (Figur 6). Sortering og utsetting av både leppefisk og andre arter foregår i såpass stort omfang at en utsortering av mellom 5-15 % av overmåls leppefisk som en følge av maksimalmål, ikke vil utgjøre hoveddelen av utkastet. Det må også antas at individer over maksimalmålet har bedre overlevelse enn undermåls leppefisk med tanke på predasjon av større fisk. Om sortering og utsetting skjer i henhold til regelverket (umiddelbart, nær land), er Havforskningsinstituttets erfaring at dette ikke har negativ påvirkning på noen av leppefiskartene. Siden 2013 har Havforskningsinstituttet merket mer enn 18000 individer leppefisk i ulike forskningsprosjekter som dekker alle arter og størrelser. Forsøkene gir ingen indikasjoner på at leppefisk ikke tåler håndtering og gjenutsetting; hos både grønngylt og bergnebb har enkelte individer blitt gjenfanget over 20 ganger i noen av merkeforsøkene. Å sortere ut fisk over de anbefalte maksimalmålene vurderes derfor som uproblematisk gitt at regelverket følges. Pågående forsøk viser også at

bergnebb har høy evne til å returnere til utgangspunktet ved utsett opptil 300 meter fra fangststedet, langs en sammenhengende kystlinje.

I tilfeller regelverket ikke følges, for eksempel ved at fangsten slippes ut på dypt vann (> 15 m), kan man anta at overlevelsen blir redusert, men dette avhenger av antageligvis av en rekke ulike og varierende faktorer som dyp, avstand fra land, bunnhabitat, tetthet av predatorer. Det er derfor svært vanskelig å gjennomføre forsøk som gjenspeiler slike betingelser i fiskeriet. Havforskningsinstituttet anbefaler økt fokus på kontroll for å redusere eventuelle brudd på utsettingspåbudet.

Figur 6: Andelen av beholdt leppefisk, leppefisk som settes ut igjen og annen bifangst (som også skal settes ut igjen) i dagens fiske etter leppefisk for hver av de 3 fiskeområdene for leppefisk.

Kvoter:

HI anser kvotereguleringer på leppefisk som en metode for å kontrollere innsatsen. Det er viktig å understreke at kvotene *ikke* reflekterer et anslag på bærekraftig uttak for alle arter i alle områder, men baserer seg på at en videre ekspansjon i fisket bør begrenses inntil man har fått bedre kunnskap om bestandenes tåleevne til fiskeri. I tidligere råd har Havforskningsinstituttet gitt spesifikke kvoter per art. Disse rådene har ikke blitt fulgt opp. Derfor gis det nå råd med felles kvote per område slik som i år med 4 millioner leppefisk for Sørlandet, 10 millioner for Vestlandet nord til 62° nord, og 4 millioner nord for 62° nord. Ut fra data fra referanseflåten for leppefisk og egne data, tyder det på at fiskepresset er størst på Vestlandet. Det er

derfor viktig at det blir satt inn tiltak for at kvoten på 10 millioner leppfisk på Vestlandet ikke overstiges.

En utfordring med en felles kvote for alle fem arter er at de ulike artene har ulik sårbarhet for fiske og etterspørselen varierer mellom artene. Fartøykvote kan føre til et mer målrettet fiske mot berggylte, som har mye høyere førstehandsverdi per fisk enn de andre artene.

Berggylt: Basert på en totalvurdering av trender i forsøksfisket samt at nåværende minstemål ikke tar høyde for artens sårbare livshistorie, anbefaler HI at uttaket reduseres. Dette kan gjøres med økt minstemål og innføring av maksimalmål (Tabell 3), og redusere inngangsåpningene i ruser og teiner, se tidligere råd fra HI" Kunnskapsstøtte – anbefaling om redusert inngangsstørrelse i teiner i fisket etter leppfisk", datert 30.09.19.

Havforskningsinstituttet vil også understreke viktigheten av at fiskerne setter ut igjen ikke beholdt leppfisk (og annen bifangst) på en skånsom måte inne ved land på fangststedet.

Referanser

- Alonso-Fernández, A., Otero, J., Bañón, R., et al. (2019) Inferring abundance trends of key species from a highly developed small-scale fishery off NE Atlantic. *Fisheries Research* **209**, 101–116.
- Deady, S. and Fives, J.M. (1995a) Diet of ballan wrasse, *Labrus bergylta*, and some comparisons with the diet of corkwing wrasse, *Crenilabrus melops*. *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom* **75**, 651–665.
- Deady, S. and Fives, J.M. (1995b) The diet of corkwing wrasse, *Crenilabrus melops*, in Galway Bay, Ireland, and in Dinard, France. *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom* **75**, 635–649.
- Faust, E., Halvorsen, K.T., Andersen, P., Knutsen, H. and André, C. (2018) Cleaner fish escape salmon farms and hybridize with local wrasse populations. *Royal Society Open Science* **5**: 171752. DOI: 10.1098/rsos.171752.
- Halvorsen, K.T., Larsen, T., Sørvalen, T.K., Vøllestad, L.A., Knutsen, H. and Olsen, E.M. (2017) Impact of harvesting cleaner fish for salmonid aquaculture assessed from replicated coastal marine protected areas. *Marine Biology Research* **13**, 359–369.
- Halvorsen, K.T., Sørvalen, T.K., Durif, C., et al. (2016a) Male-biased sexual size dimorphism in the nest building corkwing wrasse (*Symphodus melops*):

implications for a size regulated fishery. *ICES Journal of Marine Science*:. **73**: 2586-2594.

Halvorsen, K.T., Sjørdalen, T.K., Vøllestad, L.A., Skiftesvik, A.B., Espeland, S.H. and Olsen, E.M. (2016b) Sex- and size-selective harvesting of corkwing wrasse (*Symphodus melops*)—a cleaner fish used in salmonid aquaculture. *ICES Journal of Marine Science* **74**: 660-669.

Maunder, M.N. and Punt, A.E. (2004) Standardizing catch and effort data: A review of recent approaches. *Fisheries Research* **70**, 141–159.

R Core Team (2018) R: A Language and Environment for Statistical Computing. *R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria*.

RÅD OG KUNNSKAPSBIDRAG FRA HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Fiskeridirektoratet,
Postboks 185,
5804 Bergen

Deres ref:

Vår ref: 19/01813-2

Bergen, 30.09.2019

Arkivnr.

Løpenr:

**Svar på bestilling av kunnskapsstøtte – regulering av fisket etter leppefisk i 2020
Forberedelse til 2020 sesongen.**

Viser til brev av 06.08.2019.

Vedlagt følger rapport fra Havforskningsinstituttet.

Vennlig hilsen

Geir Huse
Forskningsdirektør

Jan Atle Knutsen
Programleder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning

Kunnskapsstøtte – anbefaling om redusert inngangsstørrelse i teiner i fisket etter leppefisk.

Kim Halvorsen, Anne Berit Skiftesvik og Terje Jørgensen

**Havforskningsinstituttet
2019**

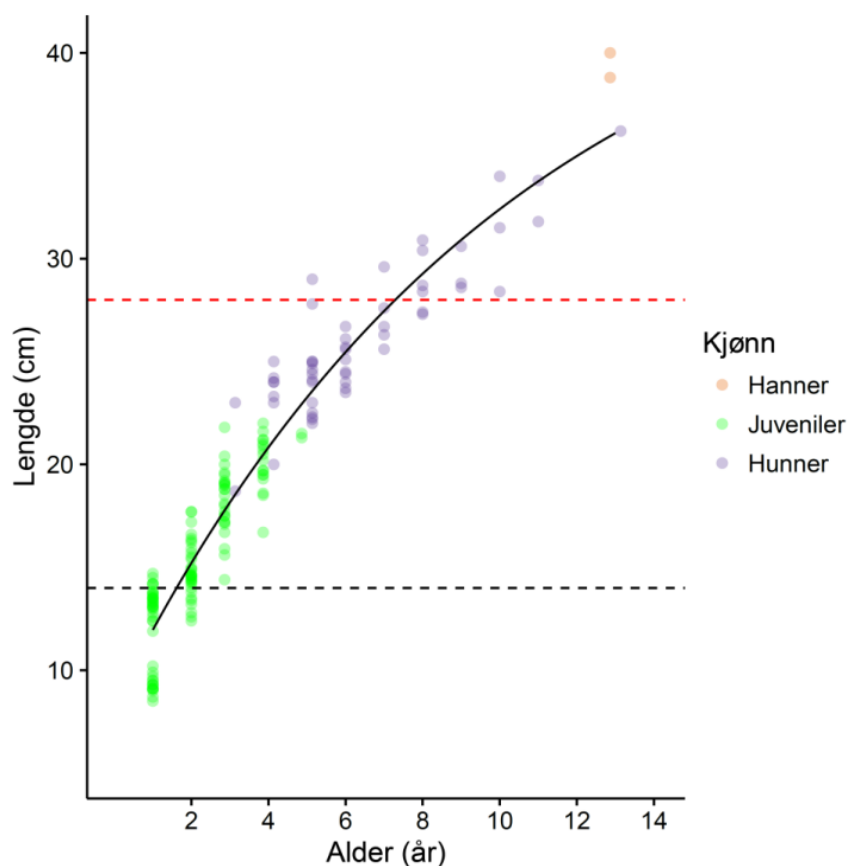

Anbefaling om redusert inngangsstørrelse i teiner i fisket etter leppefisk.

Bakgrunn.

I brevet «Bestilling av kunnskapsstøtte - regulering av fisket etter leppefisk i 2020 Forberedelse til 2020 sesongen» ber Fiskeridirektoratet om informasjon om nye forsøk på justering av størrelsen på inngangsåpningene i fangstredskapene som benyttes i fisket etter leppefisk. Havforskningsinstituttet har i 2017, 2018 og 2019 gitt råd om endringer i artsspesifikke minstemål og innføring av maksimalmål for noen av artene. Dette har vært vurdert som særskilt viktig for berggylte, som er en art som kjønnsmodnes sent som hunn (18-22 cm) og skifter kjønn til hann mellom 34-40 cm. Nåværende minstemål på 14 cm gir derfor i praksis svært liten bestandsbevarende effekt (Figur 1). Havforskningsinstituttet har gitt råd om økning i minstemålet til 22 cm for å redusere fiskedødelighet på umodne individer, samt et maksimalmål på 28 cm for å hindre uttak av store hunner med høy reproduksjonspotensiale, samt hannene som gir yngelpleie. Et økt minstemål og innføring av et maksimalmål vil medføre økt utsortering om bord i fiskebåtene. Selv om berggylt vurderes som en robust art som tåler håndtering og gjenutsettelse etter regelverket bra, har enkelte fiskere rapportert at det er utfordrende å overholde regelverket med hensyn til gjenutsetting på fangststedet. Det er derfor ønskelig å kombinere maksimalmål for berggylte med mindre inngangsåpninger i redskapen for derved å redusere fangbarheten til berggylte over maksimalmålet. I nåværende regelverk må inngangen i leppefiskeiteiner være mindre enn at en sylinder med diameter 70 mm kan trekkes gjennom inngangen. Redskapsprodusentene har derfor levert teiner med elliptiske innganger; 9 cm høye og 6 cm brede, tilpasset leppefiskartenes kroppsform.

Havforskningsinstituttet har gjort ulike forsøk for å finne ut om seleksjonen kan bedres (lavere fangst av berggylte over 28 cm) ved å bruke innganger med redusert høyde. I dette dokumentet gis det en kort redegjørelse for resultatene og erfaringene fra forsøkene.

Figur 1: Vekstkurve berggylte Skagerrak.

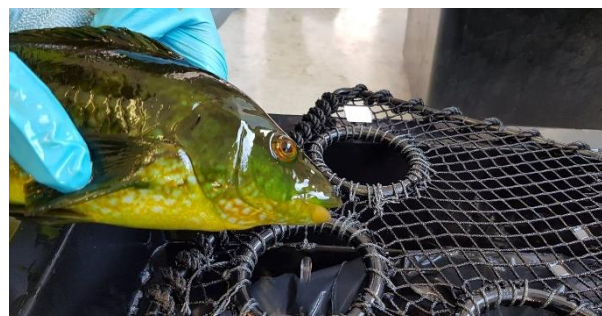
Forsøk 2018

Forsøkene ble gjennomført i perioden August-September 2018 og benyttet 150 berggylte over 20 cm fanget i Arendalsskjærgården. Ruser uten inngangssperre ble bruk som fangstmetode. Fisken ble bedøvet, individmerket, veid, fotografert, målt i lengde, høyde og bredde. Det ble gjennomført såkalte drop-tester (Figur 2), der en undersøker om en gitt fisk kan passere gjennom en åpning ved å føre fisken loddrett ned mot åpningen og så slippe den. Det ble gjort droptester for seks ulike inngangsåpninger. Åpningene var elliptiske med samme bredde (60 mm), men med ulik høyde (hhv 60, 65, 70, 80 og 90 mm). Basert på resultatene fra droptesten (binære data) ble det estimert middel seleksjonslengde (L50 – lengden hvor halvparten av individene går igjennom) for hver av de seks inngangene. Alle åpningene hadde L50 over det anbefalte maks målet på 28 cm (Tabell 1, Figur 3, Vedlegg 1). Droptester gir et estimat på den hvilke størrelser som fysisk kan passere en åpning, men fisk kan mangle motivasjon til å presse seg igjennom smale åpninger. Det ble derfor gjennomført et adferdsforsøk i et utendørs saltvannsbasseng i Flødevigen for å beregne hvilke fiskestørrelses som faktisk går (inn) gjennom en gitt kalveåpning. Disse forsøkene viste lavere inngangsstørrelse enn beregnet i droptestene. (Vedlegg 2).

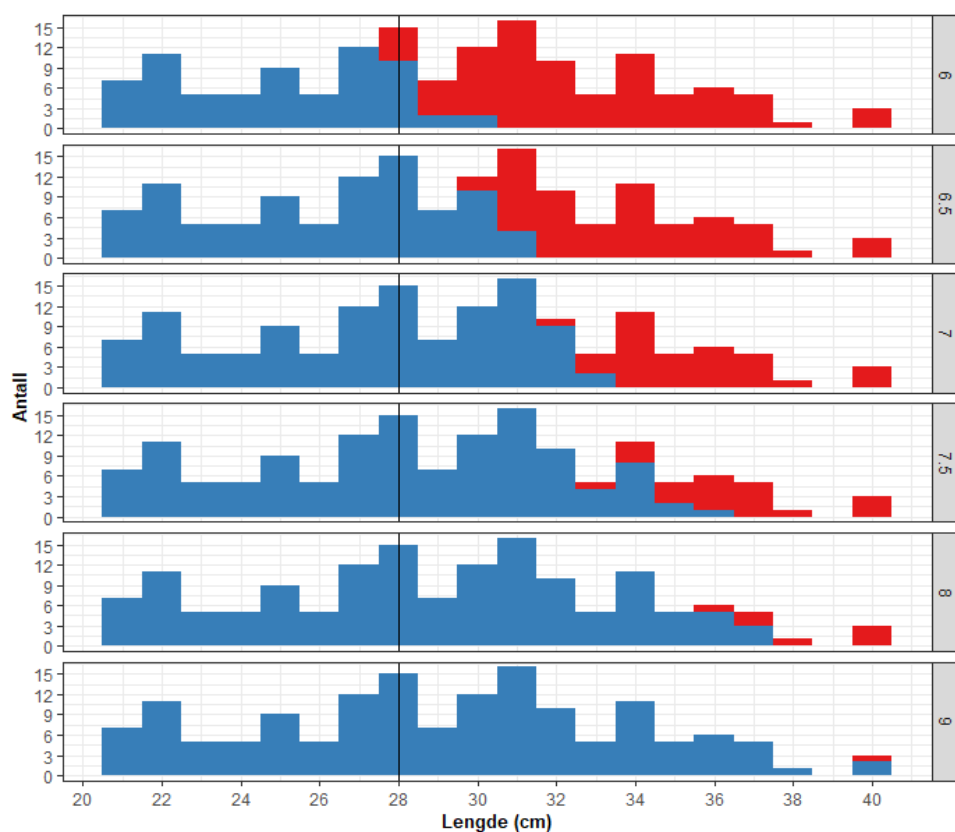

Tabell 1: Middelseleksjonslengde (mm) og nedre og øvre lengde i et 95 % konfidens intervall (bootstrap 1000 iterasjoner)

Inngang	L50 (mm)	2.5 %	97.5 %
6 x 6 cm	287	282	291
6.5 x 6 cm	306	303	308
7 x 6 cm	328	324	330
7.5 x 6 cm	348	342	355
8 x 6 cm	372	365	383
9 x 6 cm	400	NA	NA

Figur 2: Berggylte og panel med de ulike åpningene som ble benyttet i for drop-testene.

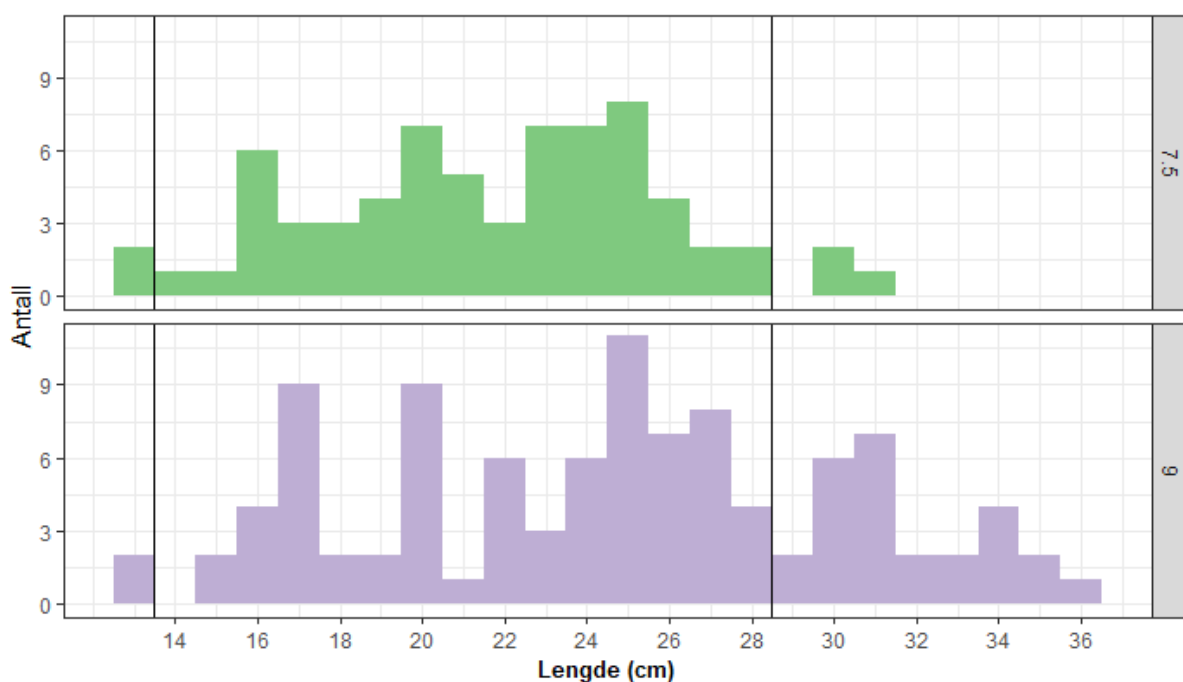

Figur 3: Lengdefordelingen av berggylte i drop test med ulike inngangsstørrelser. Fargene indikerer antall individer som passerte gjennom den gitte inngangshøyden (blå) og hvor mange som ble holdt ute (rød). Kun ett individ på 40 cm lot seg ikke passere i nåværende inngangsstørrelse på 9 x 6 cm (nederste panel).

Felttest 2019

Basert på resultatene fra droptestene og adferdsforsøket i 2018 ble innganger med 7.5 cm høyde vurdert som den som best samsvarer med et maksimalmål på 28 cm uten å tape for stor andel berggylter under 28 cm. Denne ble derfor testet mot en standard åpning (90 mm x 60 mm) i komparative feltforsøk under kommersielle betingelser. En referansecisker i Mandal gjennomførte prøvafisket i perioden 25.07-27.08.2019, hvor teinen med mindre inngang ble festet i den ene enden av en lenke på 10 teiner, og kontrollteine (vanlige innganger, ellers lik) var festet i den andre enden. Det ble fisket med tre slike forsøkslenker per trekk. All fisk i de seks forsøksteine ble telt og lengdemålt, og totalt ble det gjennomført 145 trekk av hver teinetype. Det ble fanget 166 berggylter over minstemål. Det var en betydelig reduksjon (-88 %) av berggylte over 28 cm i teinene med minst inngangsåpning (7.5 cm) i forhold til teiner med standard inngang (9 cm; Figur 4, Tabell 2). Mindre åpning gav også noe lavere fangst av berggylte mindre eller lik 28 cm (-15 %). For de andre kommersielt viktige leppefiskartene, bergnebb og grønngylt, ble det registrert en liten til moderat økning i fangst i teiner med den minste inngangen (Tabell 2). Tallgrunnlaget for bifangstarter er lite, men disse understøttet antagelsen om at fangsten av større arter som taskekrabbe, torsk og hummer vil bli redusert i teiner med mindre innganger.

Figur 4: Lengdefordelingen av berggylte fanget i teiner med inngangshøyde i kalven på 7.5 (øverste panel) og i teiner med inngangshøyde 9 cm (nederste panel). Vertikale linjer indikerer nåværende minstemål (14 cm) og foreslått maksimalmål (28 cm)

Tabell 2: Sammenligning av fangst i teiner med 75 mm vs standard (90 mm) inngang.

	Antall		Snitt lengde (cm)
	7.5 vs. 9 cm inngang	endring 7.5	7.5 vs. 9 cm inngang
Berggylt 28+ cm	3 - 26	- 88 %	30 – 32 cm
Berggylt 14 - 28 cm	63 - 74	- 15 %	22 – 22 cm
Bergnebb 11 + cm	997 - 962	+ 4 %	12 – 12 cm
Grønnngylt 12 + cm	279 - 246	+ 13 %	15 – 15 cm
Taskekrabbe	5 - 9		
Torsk	2 - 4		
Hummer	0 - 1		

Konklusjon

Reduserte størrelse på innganger i teiner er et effektivt tiltak for å redusere fangst av stor berggylte. Datagrunnlaget er noe begrenset, men Havforskningsinstituttet mener det er godt nok for å konkludere med at fangstene av berggylte over anbefalt maksimalmål (28 cm) vil bli betydelig redusert, uten at dette går på bekostning på fangsten av de andre leppefiskartene.

Havforskningsinstituttet anbefaler derfor at derfor utformingen på inngangen er avrundet og elliptisk og har en maksimal høyde på 7.5 cm og maksimal bredde på 6 cm. Siden det vil kunne forekomme berggylte større enn 28 cm i teiner med 7.5 x 6 cm innganger, vil Havforskningsinstituttet understreke at det også bør være et maksimalmål på 28 cm for berggylte.

Havforskningsinstituttet har også anbefalt maksimalmål for grønnngylte og bergnebb grunnet seksuell dimorfisme og romlig variasjon i vekst og kjønnsmodning (Halvorsen *et al.* 2016; Olsen *et al.* 2018). Siden dette er et flerartsfiskeri med målarter av forskjellig kommersiell størrelse, vil det være utfordrende å utvikle *ett* selektivt redskap for å redusere fangst store individer av disse artene, uten at dette i vesentlig grad påvirker fangsten av kommersielle størrelser av de andre artene.

Ruser: Ruser benyttes i relativt liten grad i dette fisket, og det er ikke gjennomført forsøk for å bedre seleksjonen av stor berggylte i ruser. Havforskningsinstituttet anbefaler at inngangssperrene i ruser tilpasses en eventuell endring i regelverket for teiner, og derfor har en maksimal høyde og bredde på henholdsvis 7.5 og 6 cm, uansett utforming. Dette er viktig for å redusere bifangst, siden tidligere studier har vist at ruser større andel bifangstarter (Halvorsen *et al.* 2017), samt at tradisjonelle fluktåpninger for undermåls leppefisk er betydelig mindre effektive (Jørgensen *et al.* 2017). En sirkulær rist på bakerste ring i ruseposen har imidlertid gitt lovende resultater med hensyn til utsortering av små individer av leppefisk. Det bør samtidig testes ut om mindre åpninger i fremste kalveåpning kan begrense

bifangst av stor berggylte og fangst av andre uønskede bifangstarter som torsk, hummer og taskekrabbe, jamført forsøkene med teiner..

To vedlegg (2 stk figurer)

Referanser:

Halvorsen, K.T., Larsen, T., Sjørdalen, T.K., Vøllestad, L.A., Knutsen, H. and Olsen, E.M. (2017) Impact of harvesting cleaner fish for salmonid aquaculture assessed from replicated coastal marine protected areas. *Marine Biology Research* **13**, 359–369.

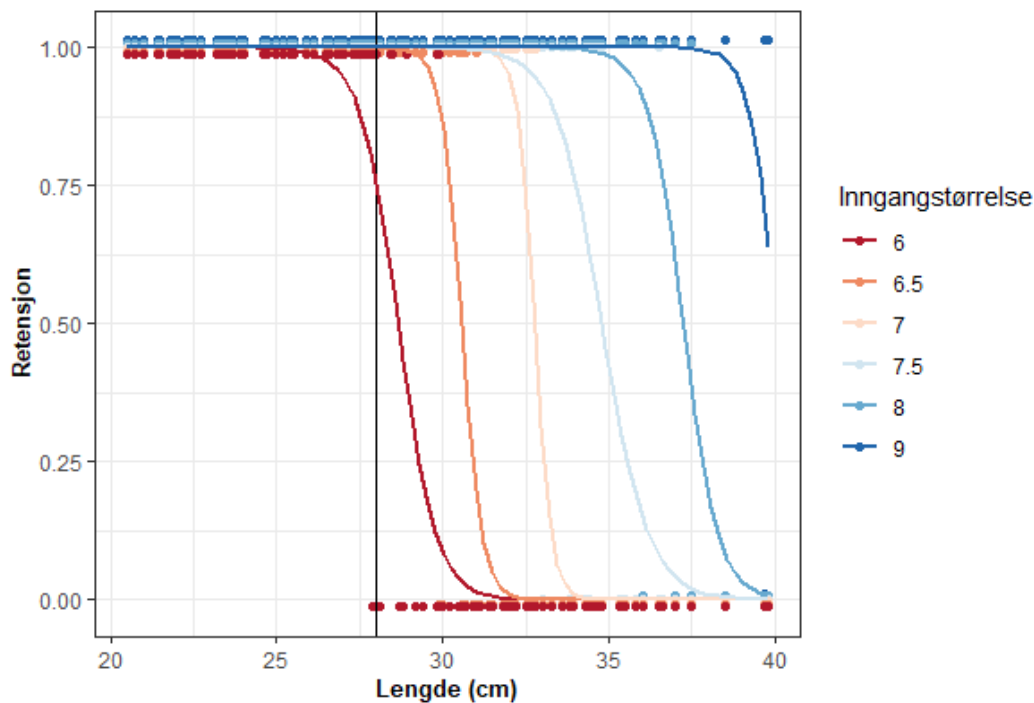
Halvorsen, K.T., Sjørdalen, T.K., Durif, C., et al. (2016) Male-biased sexual size dimorphism in the nest building corkscrew wrasse (*Symphodus melops*): implications for a size regulated fishery. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil*.

Jørgensen, T., Bjelland, R., Halvorsen, K., Durif, C., Shema, S. and Skiftesvik, A.B. (2017) Seleksjon i leppefiskredskap. *Fisken og Havet*.

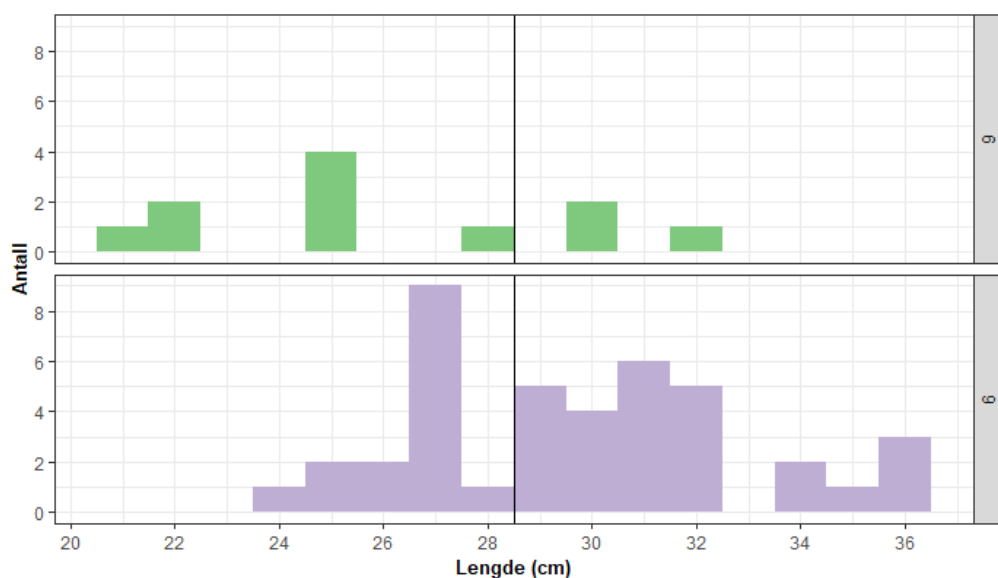
Olsen, E.M., Halvorsen, K.T., Larsen, T. and Kuparinen, A. (2018) Potential for managing life history diversity in a commercially exploited intermediate predator, the goldsinny wrasse (*Ctenolabrus rupestris*). *ICES Journal of Marine Science*.

Vedlegg

Vedlegg 1: Seleksjonskurver fra droptest

Vedlegg 2: Fangst forsøk i saltvannsbasseng 2018. 156 n ble satt ut og det ble fisket med 6 teiner på faste posisjoner to ganger daglig over en to ukers periode. 3 av teinene hadde vanlige innganger (9x6 cm), mens tre teiner hadde 6 x 6 cm innganger, som var den som gav middelseleksjon nærmest 28 cm. Posisjonen til de ulike teinetyperne ble alternert mellom hvert trekk. Fisk som ble fanget ble lengdemålt og sluppet ut igjen umiddelbart. Fangstene i bassenget var lave og kun 50 % av fisken i bassenget ble fanget minst en gang. Forsøket måtte avsluttes før planlagt grunnet et kraftig utbrudd av lus på berggyltene. Resultatene gav indikasjoner på at 6 x 6 vil også redusere fangstene for berggylt under 28 cm betydelig. Det ble konkludert med at det måtte gjøres komparative feltforsøk for å få et bedre datagrunnlag.

Oppsummering fra møtet 20. februar 2019 om utøvelsen av fisket etter leppefisk

Møteleder Anne Kjos Veim fra Fiskeridirektoratet åpnet møtet, og redegjorde kort for den allerede fastsatte reguleringen av fisket etter leppefisk i 2019. Hun viste til at reguleringsmøtet høsten 2018 hadde bestemt at enkelte spørsmål trengte en mer utførlig diskusjon¹, og at disse var tema for dagens møte. Agendaen for møtet og Veim sin presentasjon følger vedlagt (vedlegg 1 og 2).

Fiskeridirektoratet skisserte at noen av tiltakene som skulle diskuteres ville være aktuelle for fisket etter leppefisk i 2019, mens andre kanskje ville være mer relevant for årene fremover. Forslaget om nye minstemål og maksimalmål ble fremhevet som et punkt der Fiskeridirektoratet ikke så for seg store endringer innværende år, av hensyn til kontinuitet. Det er ønskelig å kunne vurdere effekten av de tiltakene en allerede har innført i reguleringen av fisket etter leppefisk før nye tiltak innføres. Rolleforståelsen hvor HI gir en risikovurdering når det gjelder effektene av minstemål og maksimalmål, mens forvaltningen må håndtere risikoen, ble fremhevet.

1. Leveringsavtaler

Fiskeridirektoratet mottok 13. februar 2019 et innspill fra Norges Fiskarlag når det gjaldt fristen for å sende inn leveringsavtaler i fisket etter leppefisk, som for lukket gruppe var fastsatt til 1. mai 2019. Norges Fiskarlag gikk i brevet inn for at det må være tilstrekkelig at leveringsavtaler blir sendt inn før fisket starter, alternativt når fisket åpner. Fiskeridirektoratet opplyste at en på bakgrunn av innspillet fra Norges Fiskarlag vil gjøre en ny vurdering av når fristen skal være².

¹ Se gjerne [referatet fra reguleringsmøtet høsten 2018](https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Reguleringsmoetet/Sakspapirer-innspill-og-referat-fra-reguleringsmoetene/Reguleringsmoetet-nov.-2018), sak 20/2018
(<https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Reguleringsmoetet/Sakspapirer-innspill-og-referat-fra-reguleringsmoetene/Reguleringsmoetet-nov.-2018>)

² Fristen for å sende inn leveringsavtaler ble 27. mars 2019 endret både for lukket og åpen gruppe. For nærmere informasjon se <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2019/0319/Ny-frist-for-innsending-av-leveringsavtaler-i-fisket-etter-leppefisk-i-2019>.

2. Rapportering av hvor mellomlagringsmerder er plassert

Fiskeridirektoratet viste til forslaget fra Kystvakten på reguleringsmøtet høsten 2018, om at det burde innføres et krav om rapportering av plassering for merder som brukes til mellomlagring av leppefisk. Med merd menes i denne sammenhengen en innretning i sjøen for lagring av fangst. Fiskeridirektoratet foreslo at dette forslaget sendes ut på en egen høring, slik at det eventuelt kan innføres i 2019. Rapporteringen ble foreslått å skulle gjøres per telefon til Kystvaktens bruksvaktsentral. Det var ingen særskilte merknader til Fiskeridirektoratets forslag på møtet³.

3. Landingsforskriften

Fiskeridirektoratets Kontrollseksjon holdt en presentasjon om forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften). Presentasjonen ligger vedlagt (vedlegg 3).

Det skal føres seddel når fisk landes. Med landing menes alle tilfeller der fisk losses fra fiskefartøyet. Dette gjelder også omlasting og lossing av fisk fra fartøy som transporterer omlastet fisk, og opptak av fisk fra lås og merd. Det ble presisert at det foreligger en plikt til elektronisk føring av seddel, jf. landingsforskriften § 15. Salgslagene på Sør- og Vestlandet opplyste at det nå jobbes i felleskap for å få på plass et system med elektronisk landingsseddel.

Det oppsto en del diskusjon rundt veieplikten, da all leppefisk omsettes i antall og en ikke ønsker å håndtere fisken mer enn nødvendig. Fiskeridirektoratet vil følge opp denne problemstillingen.

Samtidighetskravet er et sentralt prinsipp ved ressursregistrering i norske fiskeri, og sluttseddelen skal signeres av både kjøper og selger før selger forlater leveringssted. Det ble stilt spørsmål ved behovet for å skrive landingsseddel ved landing i egen merd. Fiskeridirektoratet opplyste at dette er et av flere viktige element som til sammen skal sikre korrekt ressursregistrering. Det er en fordel at det går kortest mulig tid fra fisket er avsluttet til fangsten skal registreres, for å sikre korrekt registrering av ressursuttak. Fiskeridirektoratet har gått gjennom sedlene fra fisket etter leppefisk i 2018, og funnet at det ikke er rapportert død fisk, hverken på landings- eller sluttsedler. Dødfisk skal registreres på sluttseddel med verdi kr. 0. Møtet hadde ingen tilbakemeldinger på dette punktet.

³ Fiskeridirektoratet sendte dette forslaget på høring 21. mars 2019. For nærmere informasjon se <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2019/0319/Boer-det-innfoeres-krav-om-rapportering-ved-bruk-av-mellomlagringsmerder>

Det ble videre stilt spørsmål fra næringen om hvorfor en ikke kan bruke Kystfiskeappen i stedet for landingsseddel ved landing i egen merd. Fiskeridirektoratet viste til forslaget fra HI og Fiskeridirektoratet til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) om å utvide kravet til posisjons – og fangstrapportering til å gjelde alle fartøy under 15 meter. Dette er et arbeid som vil ta tid, og det er ikke hensiktsmessig å videreutvikle Kystfiskeappen dersom den skal avvikles på sikt. Et av salgslagene foreslo at alle fartøy som skal delta i åpen gruppe bør stå på en liste, slik at vi har en totaloversikt over hvem som skal delta i fisket. Det er viktig at mobilnummer påføres en slik liste. Det var også ønske om en oversikt de personer som deltar i fisket etter leppefisk under ungdomsfiskeordningen.

Det kom forlag fra en representant fra næringen om at alle fartøy i åpen gruppe måtte melde seg på til fisket innen en viss dato i god tid før fisket starter. En slik påmeldingsordning ville kanskje kunne hindre kappfiske i denne gruppen. Fiskeridirektoratet viste til at en i 2019 vil ha en viss oversikt over åpen gruppe, da alle skal sende inn leveringsavtale. Erfaringsmessig vil alle melde seg på «i tilfelle» de ønsker å delta, og slik sett er påmelding ikke nødvendigvis et virkemiddel som vil gi oversikt over faktisk deltakelse. Fiskeridirektoratet ba om skriftlig innspill dersom dette spørsmålet skulle vurderes nærmere.

Videre ble det diskutert spørsmål knyttet til salg av fartøy med deltakeradgang i lukket gruppe mellom de geografiske regionene. Fra næringssiden ble det uttrykt bekymring for om Sørlandet ville få fiske sin kvote, når mange fartøy ble solgt til Vestlandet. HI bemerket at de også ser flytting av kvoter som en utfordring for måten fisket gjennomføres på, særlig ved at det skjer en flytting fra sør til vest. Fiskeridirektoratet viste til at reguleringen er slik at de som deltar i fisket etter leppefisk kan fiske hvor de vil, uavhengig av hvor fartøyet er registrert. Per høsten 2018 var det ikke slik at det var flyttet så mye kvoter at det fremsto som et problem. I tabell 5.2.1 i saksfremlegget til reguleringsmøtet høsten 2018 kan en lese at fisket var underregulert i vest og overregulert i sør.

4. Forslag om minstemål og maksimalmål

HI presenterte bakgrunnen for sine forslag om minstemål og maksimalmål. For de konkrete forslag og bakgrunnen for disse vises det til HI sin presentasjon, som følger vedlagt (vedlegg 4).

Når det gjelder romlig utbredelse av leppefisk ble det fremhevet at bestandene er svært lokale, men det er en ujevn fordeling når det gjelder fisketrykk. Fiskerne bytter fiskefelt ofte, noe som gjør at dersom leppefiskbestanden går ned vil det gå en stund

før HI ser denne effekten i sine data. HI skulle gjerne hatt GPS på fartøy så en hadde visst hvor de fisker. Tallene en nå har, er generert på bakgrunn av hvor fartøy er hjemmehørende.

HI viste videre til at rekrutteringen er god når en har en varm sommer, slik en hadde i 2018. Dette er i overensstemmelse med at mange fiskere har meldt at det var særlig god forekomst av berggylt i 2018 og mye småfisk.

Innføring av maksimalmål vil medføre mer sortering av fangsten. I møtet kom det frem ulike meninger når det gjaldt muligheten for leppefisk å overleve sortering. Fra næringssiden ble det vist til at dersom maksimalmål skal innføres, risikerer en at samme fisk sorteres ut mange ganger i løpet av noen uker, og en mente det ville medføre stor sannsynlighet for at fisken blir skadd og dør. Det er også en fare for at gjenutsatt leppefisk blir tatt av predatorer, spesielt lyr, noe som er dårlig ressursutnytting.

HI viste til at deres erfaring med gjenutsetting tilsier at leppefisk kan være fangstet og sluppet ut igjen 10-12 ganger uten skade dersom man gjør det på rett måte. HI fremholdt at stor leppefisk er ganske robust, og at gjenutsatt leppefisk klarer seg godt, også med tanke på forekomst av predatorer. Næringen viste her til at HI sitt forskningsfiske er av en annen art enn det kommersielle fisket, og at en kan ha inntil 400 redskap som skal røktes hver dag slik at en har relativt mindre tid til disposisjon til den enkelte teine/ruse og til sorteringsarbeidet enn det HI har.

Fiskeridirektoratet viste til at overlevelse vil være avhengig av at man setter leppefisken tilbake i sjøen igjen på korrekt måte, og at det er mange faktorer som det er viktig å ha kontroll over i denne sammenhengen. Det beste ville være om en kunne utvikle innretninger som hindret den store fisken å gå inn. Inngangssperre vil hindre fangst av stor fisk, og Fiskeridirektoratet foreslo at HI ser på muligheten for å justere inngangssperrene, slik at de hindrer fangst av stor leppefisk, og særlig berggylt.

Hovedbudskapet fra møtedeltakerne fra næringen var at en bør utsette vurderingen av om det skal innføres maksimalmål og nye minstemål i fisket etter leppefisk noen år, og avvente effekten av at totalkvoten er satt ned fra 2017, og andre reguleringstiltak som allerede er innført. Det ble fremmet ønske om at det samles mer kunnskap før det eventuelt blir gjort endringer som gjelder minstemål og maksimalmål.

HI fremholdt at de har godt nok godt kunnskapsgrunnlag til å foreslå maksimalmål og nye minstemål på nåværende tidspunkt, og at denne kunnskapen har vært tilgjengelig en stund. Det ble vist til at en nå har hatt noen gode år for bestandsutviklingen når det gjelder leppefisk, blant annet med sommertemperaturer

som har vært værmessig gunstige for vekstpotensialet. Disse forholdene vet en kan svinge og HI mente derfor en bør innføre maksimalmål samt et biologisk satt minstemål nå, særlig når det gjelder berggylt.

Det ble diskutert ulike mellomløsninger, som at det kun ble innført økning i minstemålet på bergnebb og grønngylt, samt maksmål på berggylt.

Fiskeridirektoratet tolket avslutningsvis HI slik at tilstanden for bestanden er god, slik at innføring av nye minstemål og maksimalmål ikke vil være fordi en er nødt til det av hensyn til bestanden per i dag, men av føre vår-hensyn.

Det ble videre fremhevet av enkelte i næringen at det er viktig at det ikke stadig kommer nye redskapskrav. Fiskeridirektoratet fremholdt at det ikke har vært særlig store endringer når det gjelder redskapskrav de seneste årene.

Fiskeridirektoratet viste til at det er satt i gang et arbeid med å vurdere rømningshull (råtnetråd) i fisket etter leppefisk. Fiskeridirektoratet har positive erfaringer med dette fra hummerfisket, og har i tillegg hatt ca. 25 fiskere som har testet det når det gjelder fisket etter leppefisk. Dette vil være et aktuelt tema ved høringen av reguleringen for fisket etter leppefisk i 2020.

5. Eventuelt

5.1. Bifangst

Fiskeridirektoratet understreket at det ikke er adgang til å beholde bifangst i fisket etter leppefisk, -heller ikke krabbe eller blåstål til agn. Enkelte fiskere synes dette er urimelig, men Fiskeridirektoratet har vurdert det slik at en ved å delta i fiske etter leppefisk har fått en fordel andre fiskere ikke har. Redskapene en får anledning til å benytte skal kun brukes til fiske etter leppefisk.

5.2 Refordeling

Fra næringens side ble det vist til at det allerede er varslet at Fiskeridirektoratet ikke kommer til å gjøre noen refordeling i fisket etter leppefisk i 2019, av hensyn til ro og mulighet for forutsigbarhet i fisket. Det ble fremholdt at full kvoteutnyttelse er et så sentralt poeng, at en næringens side uansett vil forbeholde seg retten til å foreslå refordeling om det skulle oppstå en situasjon der kvoten ikke ser ut til å bli utnyttet maksimalt.

Fiskeridirektoratet opplyste at kvotene i år er fastsatt med overregulering, på bakgrunn av intensjonen om at det ikke skal være noen refordelinger i fisket etter

leppefisk i 2019, jf. reguleringsmøtets behandling av denne saken høsten 2018 (se referatet fra reguleringsmøtet, sak 20/2018, punkt 4).

5.3 Oppstartsdato

Fra næringen ble det videre spurt om det ville være aktuelt å åpne fisket etter leppefisk tidligere enn det som er fastsatt for 2019 dersom det for eksempel ble en god vår og varmere sjø enn normalt. Fiskeridirektoratet svarte at det ikke blir aktuelt å endre oppstartsdatoen.

INBER/29.04.19

Vedlegg

Agenda for møtet 20.02.19

Fiskeridirektoratet_innledning til møtet 20.02.19

Fiskeridirektoratet-presentasjon på møtet 20.02.19 om
landingsforskriften

HI-presentasjon til møte_20.02.19

Havforskningsinstituttet
 Att:
 NORDNESGATEN 50
 5005 BERGEN

Kunnskapsinnhenting - Taskekrabbe

Taskekrabbe ble særskilt vurdert etter forvaltningsprinsippet under behandlingen av sak 2/2019 «Økosystembasert forvaltning» i reguleringsmøtet våren 2019. Forvaltningsordning og beskatningsgrad for taskekrabbe ble funnet å være i overensstemmelse med kravene nedfelt i forvaltningsprinsippet. Informasjonen som er benyttet i vurderingene er hentet fra HI sin temaside om taskekrabbe (per mai 2019), Rapport fra Havforskningen nr. 25-2017, samt fangsopplysninger fra Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister. Taskekrabbe ble også vurdert etter forvaltningsprinsippet i 2014.

Fiskeridirektoratet får bekymringsmeldinger om nedgang i krabbebestanden. Meldingene kommer fra alle deler av landet. En del av meldingene er knyttet opp mot fisket etter leppefisk og behovet for agn. Krabbe brukes som agn i mye av redskapen som benyttes i fisket etter leppefisk. Dette gjelder sannsynligvis både taskekrabbe og små strandkrabber. Uttak fra krabbebestandene til agn rapporteres ikke i Landings- og sluttseddelregisteret. Vi har ikke oversikt over hvor stort omfang bruk av krabbe som agn har.

HI overvåker taskekrabbe gjennom innsamling av fiskeridata. Siste rapport fra fangstregistreringene inneholder data til og med 2015. 2017-dataene viser ingen ny trend i fisket etter taskekrabbe, sammenlignet med tidsserien 2001 - 2015. 2019 dataene er ikke opparbeidet. Fiskeridirektoratet har fått informasjon om at gjennomførte garn- og rusetokt også kan ha informasjon som kan belyse bestandssituasjonen til taskekrabbe.

På bakgrunn av ovennevnte ber vi Havforskningsinstituttet om å vurdere bestandssituasjonen for taskekrabbe basert på dagens kunnskap. Vi ber også om at mulige årsaker til eventuelle endringer i bestanden vurderes.

I august 2019 hadde Fiskeribladet en artikkel med overskriften «*Mener minstemålet på taskekrabber i sør bør økes*». Det vises her til undersøkelser av ved hvilken størrelse hunnkrabbene blir kjønnsmodne. Resultatet viser at krabbene er omtrent like store når de blir kjønnsmodne uavhengig av geografi, og forsker Snorre Bakke anbefaler på bakgrunn av denne forskningen å endre minstemålet i sør. Vi ber Havforskningsinstituttet, som vår forvaltningsstøtte gi en vurdering av resultater og konklusjoner av denne gjennomførte forskningen.

Vi ber også om at Havforskningsinstituttet gir en oversikt over tilgjengelig kunnskap om andre (små)krabber som finnes på grunnere vann.

Ønsker dere et oppfølgende møte for å diskutere oppgaven ta gjerne kontakt. Vi ber om skriftlig tilbakemelding innen 1. februar 2020.

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Anne Marie Abotnes
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Havforskningsinstituttet

NORDNESGATEN 50

5005

BERGEN

Kopi til:

Ann Merete Hjelset

Havforskningsinstitutt
etAnne Kjos Veim
Jørgen Blix Nicolaysen
Guldborg SøvikHavforskningsinstitutt
et

Trond Ottemo

Sak 21/2019

Regulering av fisket etter
makrellstørje i 2020

SAK 21/2019

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2020

1 SAMMENDRAG

Rammebetingelsene for fisket etter makrellstørje fastsettes av den internasjonale kommisjonen for bevaring av atlantisk tunfisk, ICCAT (The International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas). Årsmøtet i ICCAT avholdes i år 18.-25. november. De endelige rammebetingelsene for fisket etter makrellstørje vil først være på plass etter at årsmøtet i ICCAT er avholdt.

I etterkant av reguleringsmøtet og årsmøtet i ICCAT vil Fiskeridirektoratet sende forslag til regulering for fisket etter makrellstørje til Nærings- og fiskeridepartementet. I forkant av panel 2 møtet i ICCAT, som er det panelet hvor blant annet forvaltningen av østlig- og vestlig makrellstørje diskuteres og som vanligvis gjennomføres i begynnelsen av mars hvert år, vil Nærings- og fiskeridepartementet sende Norges fiskeplan til ICCAT. Denne planen beskriver nærmere hvordan fisket er planlagt regulert i Norge i 2020. Fiskeplanen må godkjennes av partene i ICCAT. Når fiskeplanen er godkjent, vil den nasjonale reguleringen for fisket etter makrellstørje bli vedtatt og kunngjort av Nærings- og fiskeridepartementet.

Fiskeridirektøren forutsetter at norsk regulering blir i samsvar med ICCAT sitt vedtak på årsmøtet.

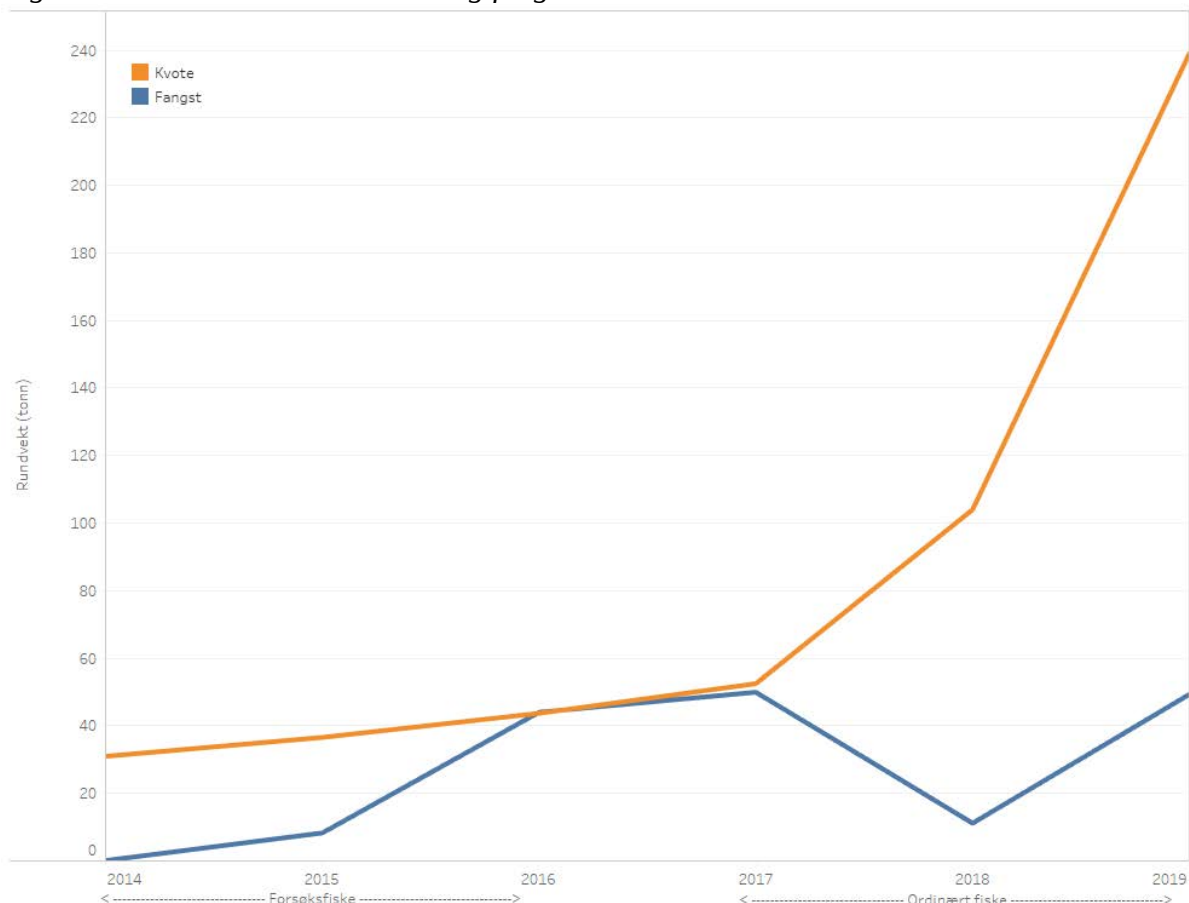
I forbindelse med reguleringen for 2020 foreslår Fiskeridirektøren blant annet at flere fartøy som fisker med not skal få delta i fisket etter makrellstørje og kvoten settes derfor noe lavere for denne gruppen enn i 2019. Fiskeridirektøren foreslår også at det innføres en rulleringsordning i fisket etter makrellstørje i 2020. I tillegg foreslår Fiskeridirektøren at det avsettes et kvantum makrellstørje til rekreasjon- og merk- og slippfiske etter makrellstørje, og at lagene som får adgang til å delta i dette fisket hver får fange en makrellstørje til «matauk», og må merke og slippe øvrig fanget størje.

2 BAKGRUNN

Norske fartøy fisket store fangster av makrellstørje på 1950-tallet, men utover på 60- og 70-tallet falt fangstmengdene, og fra slutten av 80-tallet ble det kun tatt enkelte bifangster. På grunn av artens forfatning ble alt fiske etter makrellstørje i norske farvann forbudt i 2007. Noen bifangster ble registrert i kolmulefisket vest av Irland i 2008, 2013 og 2014. I 2013 ble det også registrert bifangst av makrellstørje i fisket etter hestmakrell i våre farvann. Fordi det var klare tegn til bedring i bestandssituasjonen åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for et forsøksfiske etter makrellstørje i norske farvann i 2014 til og med 2016. Fra og med 2017 har fisket etter makrellstørje blitt gjennomført som et ordinært fiske innenfor rammene fastsatt av ICCAT.

Figur 1 viser utviklingen i kvote og fangst siden forsøksfisket startet opp i 2014. Den store økningen i den norske kvoten skyldes både at totalkvoten for makrellstørje har økt i løpet av perioden, samt at Norge også har fått en større andel av totalkvoten.

Figur 1: Oversikt over norsk kvote og fangst i årene 2014-2019

3 ICCAT

Makrellstørje er en langtmigrerende art som forvaltes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen ICCAT. Norge ble medlem i 2004 etter å ha hatt observatørstatus i organisasjonen i mange år.

ICCATs forvaltningsplan inneholdt frem til og med 2013 et forbud mot fiske etter makrellstørje i våre farvann på det tidspunktet den befinner seg her. Under årsmøtet i ICCAT i 2013 fikk vi imidlertid gjennomslag for, innenfor strenge rammer, å åpne for fiske i norske farvann med line i perioden fra og med 1. august til og med 31. januar og med ringnot fra og med 25. juni til og med 31. oktober. Den norske fiskesesongen ble, under årsmøtet i 2018, utvidet for not til å gjelde fra og med 25 juni til og med 15 november fra og med 2019. For fartøy som fisker med line og som er under 24 meter åpnet ICCAT for fiske gjennom hele året, men satt likevel et vilkår om at den enkelte medlemspart må regulere fiskesesongen nærmere i det nasjonale regelverket.

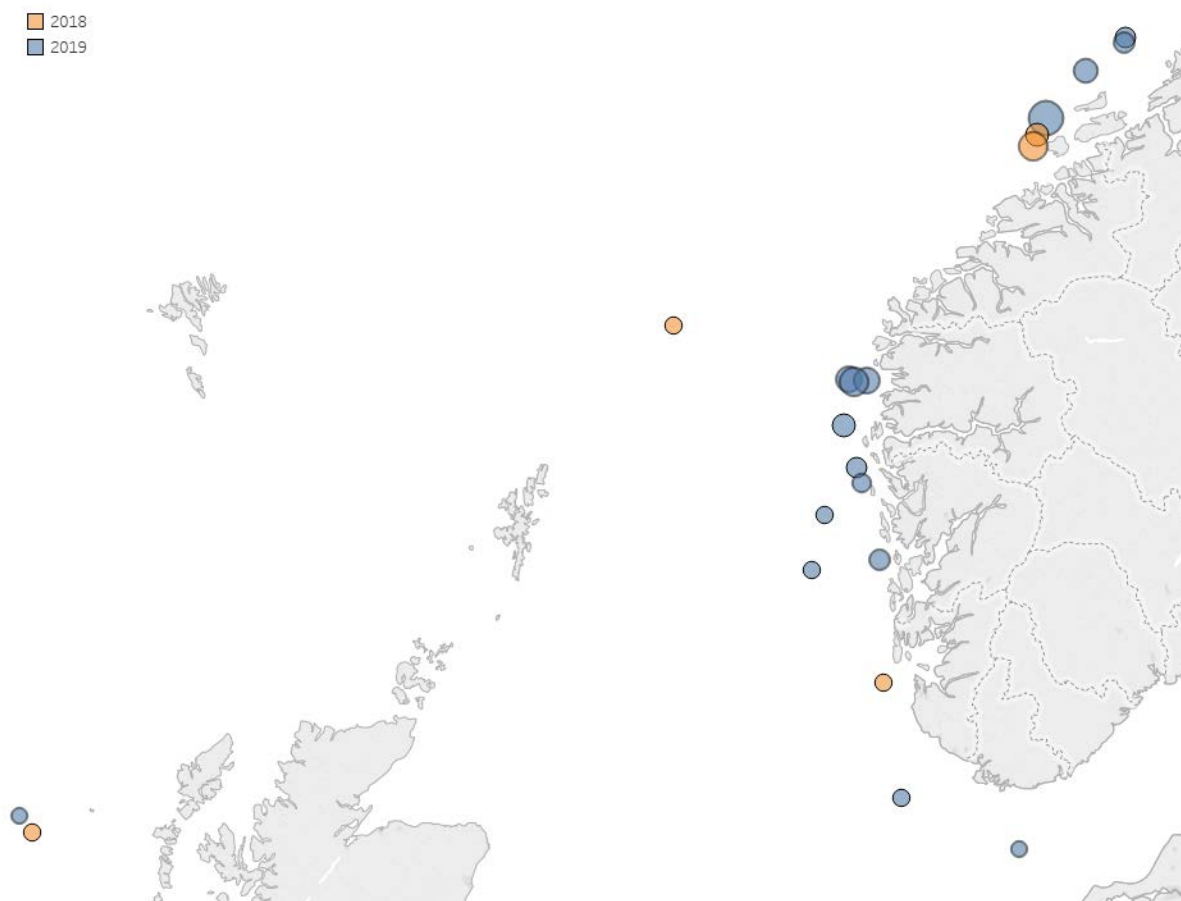
4 FISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2018

Den norske kvoten av makrellstørje for 2018 var på 104 tonn. To fartøy, «Salvøy» og «Hillersøy» fikk, etter loddtrekning, tillatelse til å delta i fisket etter makrellstørje. Fartøyene fikk tildelt en fartøykvote hver på 45 tonn. Dårlig vær vanskeliggjorde fisket, og de to fartøyene ble liggende til kai i store deler av fiskeperioden. Den 5. september fisket «Hillersøy» 45 makrellstørjer med en totalvekt på 7,8 tonn, og samme dag fisket «Salvøy» 11 makrellstørjer, med en totalvekt på 2,6 tonn. På grunn av dårlige værforhold resten av september og begynnelsen av oktober var det ikke mulig for de to fartøyene å fiske mer makrellstørje.

Fiskesesongen for fartøy som fisker med not i NØS var i 2018 begrenset til 31. oktober, og fisket etter makrellstørje ble derfor stoppet med virkning fra og med denne datoen.

Fiskeridirektoratet registrerte 3 tilfeller av bifangst av makrellstørje i 2018. Bifangsten utgjorde 3 individer med en totalvekt på 726 kilo. I tillegg var det tre tilfeller hvor makrellstørjer gikk inn i oppdrettsmerd. Totalvekten på disse tre er estimert til 1143 kilo.

Kartet under viser en oversikt over fangst av makrellstørje i 2018 og 2019.

5 FISKET ETTER MAKRELLSTØRJE I 2019

Fiske fra merk- og slippfiskelag med Orfjord som kaster på makrellstørje i horisonten. Foto: Keno Ferter Havforskningsinstituttet.

Den norske kvoten av makrellstørje for 2019 var på 239 tonn. Fire fartøy som fisket med line og fire fartøy som fisket med not deltok i fisket. Alle linefartøyene var under 15 meter, mens tre av notfartøyene var under 40 meter og ett var over 40 meter. I tillegg deltok fire merk- og slippfiskefartøy i merkefisket etter makrellstørje. De tre notfartøyene under 40 meter fikk tildelt en fartøykvote på 45 tonn, mens notfartøyet over 40 meter fikk tildelt en kvote på 52 tonn. De fire linefartøyene fikk tildelt en kvote på 6 tonn hver. 27 tonn ble satt av til bifangst av makrellstørje i fisket etter andre arter. Det ble avsatt ett tonn til død og døende makrellstørje i merk- og slippfisket.

Som følge av en endring i ICCAT-regelverket besluttet Nærings- og fiskeridepartementet at bifangst av makrellstørje kan omsettes i 2019. Tidligere har denne type fangst blitt inndratt. Gjennom sesongen har Fiskeridirektoratet gjentatte ganger vært i kontakt med fiskere som ikke har fått med seg denne regeleendringen. Fiskeridirektoratet har derfor blant annet lagt ut informasjon på egen nettside, og tatt kontakt med flere næringsorganisasjoner for å minne dem på regelendringen.

Den 19 september besluttet ett av notfartøyene under 40 meter å avslutte fisket uten å ha fått fangst. I tillegg kom Fiskeridirektoratet til at det var usannsynlig at hele bifangstavsetningen på 27 tonn ville bli benyttet. Fiskeridirektoratet valgte derfor, i samråd med næringen, å

refordele 45 tonn fra notfartøyet og 16 tonn fra bifangstavsetningen på en slik måte at de fire linefartøyene fikk en kvoteøkning på ett tonn hver, mens de resterende tre notfartøyene fikk en kvoteøkning på 19 tonn. Refordelingen trådte i kraft fra og med 19. september 2019.

De to gjenværende fartøyene under 40 meter valgte å avslutte fisket den 30 september. Ufisket kvote ble refordelt til fartøyet over 40 meter.

Fartøy som fisket med not fisket 232 makrellstørjer, totalt 48,3 tonn. 1 makrellstørje på 168 kilo ble fisket av et fartøy som fisket med line. Pr. 28 oktober 2019 har fire makrellstørjer blitt merket i merk- og slippfisket. Dette fisket pågår fortsatt. Hittil i år er det registrert fem tilfeller av bifangst av makrellstørje fra norske fartøy. Totalvekten på disse bifangstene er på 897 kilo. I tillegg fanget 5 makrellstørjer seg selv: En i/på en miniubåt og fire i oppdrettsanlegg. Totalt 1410 kg.

Totalt er 49,3 tonn av den norske kvoten fisket. Dette utgjør 20,6 prosent av den norske kvoten. Makrellstørje som har fanget seg selv, eksempelvis i merd eller miniubåt, er ikke regnet med da den, i henhold til tilbakemeldinger fra ICCAT, ikke skal trekkes fra den norske kvoten.

Fiskesesongen for fartøy som fisker NØS var i 2019 begrenset til 15. november for fartøy som fisket med not og 31 desember for fartøy som fisket med line.

Tilbakemeldingen fra flere av fartøyene som deltok i årets fiske er at fisket mest sannsynlig begynte for tidlig, og at det vil være mer fornuftig å satse på fiske sent august/september/oktober enn tidlig i august. Observasjoner innrapportert av merk- og slippfiskerne indikerer også at det har vært mer makrellstørje utenfor kysten i september måned enn i august i år.

6 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2020

6.1 BESTANDSSITUASJONEN

Bestanden av makrellstørje var lenge, som følge av overbeskatning, i svært dårlig forfatning. For å begrense fangstene og få en effektiv gjenoppbygning på plass, har ICCAT de siste 10-15 årene gjennomført en rekke tiltak, blant annet lave fangstkvoter og krav om å tilpasse fangstkapasitet til kvotene. Videre er det gitt regler om vern av gyteområder, tiltak for å unngå fangst av ungfisk, krav til registrering av all fangst og kontroll med at den årlige totalkvoten ikke overstiges. Som følge av at bestanden er i bedring vedtok partene i ICCAT i årsmøtet i 2018 å gå over fra en gjenoppbyggingsplan til en forvaltningsplan. Forvaltningsplanen, rekommandasjon 18-02, har mindre strenge regler når det gjelder vern av gyteområder, fangst av ungfisk m.m. Norge har arbeidet aktivt for å hindre at regelverket blir for lite strengt, og har også fått igjennom at all fangst skal registreres og avregnes kvote. Dette får særlig betydning hos kontraktsparter som har et landingsforbud, og vil bidra til at man får mer reelle tall knyttet til uttak fra bestanden.

I og med at det er en bedring i bestandssituasjonen av makrellstørje har dette ført til at totalkvoten har økt. I 2018 var totalkvoten på 28 200 tonn, i inneværende år er den på 32 240 tonn, og i 2020 er den på 36 000 tonn.

Norge hadde frem til 2017 en andel på 0,23 % av totalkvoten. Denne andelen har økt gradvis i perioden 2018-2019, og for 2020 er andelen på 0,83 %. Dagens andeler legger imidlertid ingen føringer for andelen i perioden etter 2020, og det er derfor også usikkert hvor høy den norske andelen vil bli i fremtiden.

6.2 AVTALESITUASJONEN FOR 2020

Forvaltningsplanen for makrellstørje ble revidert på årsmøtet i ICCAT høsten 2018. Under årsmøtet ble den fremtidige allokeringen av totalkvoten også diskutert, og størrelsen på Norges kvote av makrellstørje ble fastsatt til 300 tonn i 2020. Med forbehold om eventuelle endringer etter årsmøtet i ICCAT, anbefaler Fiskeridirektøren at den nasjonale reguleringen fra 2019 i all hovedsak videreføres.

Som følge av en stadig økning av observasjoner av makrellstørje i norske farvann er risikoen til stede for at det utilsiktet kan bli tatt store mengder størje som bifangst i fisket etter andre arter. Fiskeridirektoratet mener derfor det er viktig at det avsettes et relativt høyt bifangstkvantum av makrellstørje i 2020 på linje med det som ble avsatt i 2019. Dersom det estimeres at kvoten til bifangst av makrellstørje i fisket etter andre arter ikke vil bli fisket opp, vil Fiskeridirektoratet anbefale for Nærings- og fiskeridepartementet at deler av kvoten overføres til fartøyene som har fått tillatelse til å delta i direktefisket etter makrellstørje. Fiskeridirektoratet vil stoppe fisket når den norske totalkvoten er beregnet oppfisket.

Foto: © Brian J. Skerry /National Geographic Stock / WWF

6.3 REGULERINGEN AV DELTAKELSEN I FISKET I 2020

Den norske kvoten av makrellstørje i 2018 og 2019 var, som tidligere nevnt, på henholdsvis 104 tonn og 239 tonn. I 2020 er den norske kvoten fastsatt til 300 tonn.

ICCATs regelverk setter klare begrensninger for hvor mange fartøy som kan fiske etter makrellstørje i de ulike landene. Begrensningene kommer som følge av ICCATs behov for å begrense de enkelte kontraktspartenes kapasitet, og på den måten sikre seg best mulig mot overfiske. I rekommandasjon 18-02 paragraf 22 b) har Norge fått inn et unntak som medfører at vi i 2020 kan ha flere fartøy som fisker enn det ICCAT vanligvis tillater. Forutsetningen for at Norge skal kunne fiske med flere fartøy er imidlertid at Norges fiskeplan blir godkjent i Panel 2 i mars 2020. I 2019 fikk Norge godkjent fiskeplanen sin for 2019, til tross for at denne overskred ICCATs kapasitetsbegrensninger noe. Noe av det som var sentralt i Norges argumentasjon var at vi har en langstrakt kyst, mye dårlig vær på høsten, og at vi, til tross for at vi har flere fartøy enn det ICCAT vanligvis tillater sett opp mot størrelsen på kvoten Norge har fått tildelt, har en klar begrensning (i form av fartøykvoter) på hva fartøyene kan fiske. I tillegg hadde vi i fiskeplanen for 2019 også en «buffer» i form av avsetning til bifangst.

Som tidligere år må fartøyene som får anledning til å delta uansett oppfylle en del krav, deriblant ha tilstrekkelig lugarplass til en forsker fra Havforskningsinstituttet og til en observatør. Dette kravet, samt øvrige krav, er nærmere beskrevet under.

Forutsatt at det er i overensstemmelse med ICCAT-reguleringen for 2020, legger Fiskeridirektøren til grunn følgende ved reguleringen av fisket etter makrellstørje i 2020:

2) Yrkesfiske:

Fiskeridirektøren viser til at den norske kvoten av makrellstørje for 2020 er fastsatt til 300 tonn. Erfaringer fra fisket de senere år tilsier at det er viktig at så mange fartøy som mulig får adgang til å delta i fisket. Tilbakemeldinger fra fartøy som har deltatt i fisket viser at makrellstørjen beveger seg over store strekninger på kort tid, og fiskerne er avhengige av observasjoner for å få fisket kvoten. I tillegg har dårlig vær begrenset muligheten til å fiske etter størje de siste årene.

a) Gruppeinndeling

I 2019 har det blitt fisket etter makrellstørje med både line og not. Fiskeridirektoratet foreslår å videreføre dette fisket etter makrellstørje i 2020. Fiskeridirektøren foreslår også å tydeliggjøre regelverket på en slik måte at fartøy som får tillatelse til å fiske med line ikke kan fiske med stang. Grunnen til dette er at det har kommet ønske fra flere yrkesfiskere om å få delta i fisket med stang, og det har knyttet seg usikkerhet til om linefartøy også kan fiske med stang. Basert på erfaringer fra merk- og slippfisket med stang etter makrellstørje i Norge, så vel som i Danmark og Sverige, ser Fiskeridirektøren behov for å sikre at det settes strenge krav til utstyr og kompetanse, og mener derfor at det er hensiktsmessig at det ikke åpnes for redskapsfleksibilitet for fartøy som har fått adgang til å delta i fisket med line. Når det gjelder fartøy som fisker med not reguleres de i utgangspunktet som en gruppe, men innad i denne gruppen vil det skilles mellom fartøy under og fartøy over 40 meter. Inndelingen i disse to lengdegruppene følger av ICCATs kapasitetsplan

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som fisker med line og fartøy som fisker med not skal få delta i fisket etter makrellstørje i 2020.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fartøygruppene som ble innført i fisket etter makrellstørje i 2019. Dette innebærer at alle fartøy som fisker med line reguleres som en gruppe, uavhengig av lengde. Alle fartøy under 40 meter som fisker med not reguleres i en gruppe, og alle fartøy over 40 meter som fisker med not reguleres i en gruppe.

b) Fartøy og kvotefordeling

i) Not

Tradisjonelt har makrellstørjen som har blitt fisket i Norge først og fremst vært fisket med not. Tilbakemeldingen fra flere av fartøyene som fisker med not og som har deltatt i fisket de siste årene har vært at de ønsker at flere fartøy skal få delta i fisket. Dette begrunner de med at flere fartøy medfører at større deler av kysten blir dekket, og fartøyene vil i større grad kunne hjelpe hverandre med å lete etter fisk. Fiskeridirektøren er enig i at det er hensiktsmessig at flere fartøy deltar i fisket etter makrellstørje. Økt deltakelse fra flere fartøy i fisket kan forhåpentligvis også bidra bidrar til økt grad av kunnskapsutveksling slik at kvaliteten på fangsten blir best mulig. Dersom antall fartøy skal kunne økes på en slik måte at antallet avviker fra begrensningene fastsatt i ICCATs kapasitetsplan er det imidlertid svært viktig at det settes lavere fartøykvoter enn i inneværende år.

Dersom det ikke melder seg tilstrekkelig antall fartøy i en gruppe foreslår Fiskeridirektøren at det, i samråd med næringen, skal vurderes om antall fartøy i en annen gruppe skal økes, eller om fartøykvoten til de andre fartøyene skal økes. Antall fartøy kan kun økes dersom fristen for oversendelse av fartøyinformasjon til ICCAT ikke har gått ut.

Fiskeridirektøren foreslår at seks fartøy under 40 meter skal få delta i fisket etter makrellstørje i 2020. Fiskeridirektøren foreslår videre at hvert av disse fartøyene skal få en fartøykvote på 30 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår også at 2 fartøy over 40 meter skal få delta i fisket etter makrellstørje i 2020. Fiskeridirektøren foreslår videre at hvert av disse fartøyene skal få en fartøykvote på 30 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår videre at dersom det ikke melder seg tilstrekkelig antall fartøy i en gruppe kan det, i samråd med næringen, vurderes om antall fartøy i en annen gruppe skal økes, eller om fartøykvoten til de andre fartøyene skal økes. Antall fartøy kan kun økes dersom fristen for oversendelse av fartøyinformasjon til ICCAT ikke har gått ut.

ii) Line

Fiskeridirektøren viser til at erfaring fra inneværende år er at det å fiske etter makrellstørje med line i Norge er krevende. Havforskningsinstituttet viser i sitt innspill til at mulige årsaker til at det ikke ble tatt flere makrellstørjer på line kan være redskapsutforming, agntype, settemetode og manglende erfaring, i tillegg til god fødetilgang og dermed liten motivasjon hos størjen til å ta agnet. I andre land benyttes levende agn ved fiske etter makrellstørje, og fiskere som har tatt kontakt med Fiskeridirektoratet har ment at noe av grunnen til at makrellstørjen ikke biter i Norge, kan være at det ikke er tillatt å benytte levende agn her. Makrellstørjen har svært godt syn, og tilbakemeldinger fra merk- og slippfiskerne som har lang erfaring med fiske etter blant annet makrellstørje med stang, er at størjen er i stand til å se at det er noe galt med agnet, og at de derfor styrer unna når agnet er dødt, med mindre de går i tett stim og gjerne er mer distraheret/vannet er mer uklart.

Tradisjonelt er det ikke lineflåten som har hatt det mest omfattende fisket etter makrellstørje, selv om det også tidligere har vært linefartøy i norske farvann som har deltatt i dette fisket. Noe av bakgrunnen for at det har vært mindre interesse for å delta i fisket etter makrellstørje med line, kan være at linefartøy i større grad enn ringnotfartøyene fisker etter andre arter på det tidspunktet da fisket etter makrellstørje pågår. Fiskeridirektøren er positiv til at vi også i 2020 åpner for deltakelse i fisket etter makrellstørje, men mener at det foreløpig er lite hensiktsmessig å øke antall fartøy og størrelsen på kvoten i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fire fartøy som fisker med line får delta i fisket etter makrellstørje i 2019. Fiskeridirektøren foreslår at hvert av disse fartøyene får en fartøykvote på 6 tonn. Totalt utgjør dette et kvantum på 24 tonn makrellstørje til gruppen av fartøy som fisker med line.

iii) Påmelding og utvelgelse av fartøy

Fisket etter makrellstørje i våre farvann må gjennomføres med begrenset innsats, dette skyldes blant annet hensynet til ICCATs kapasitetsbegrensninger. Fiskeridirektøren ba i forbindelse med reguleringsmøtet høsten 2017 om innspill fra reguleringsmøtet til om det skulle innføres en rulleringsordning i fisket etter makrellstørje tilsvarende den som finnes for blant annet fiske etter brosme, lange og blålange i Islands økonomiske sone og for fiske etter torsk i NAFO-området. Tilbakemeldingene fra næringen var at kvoten var for lav til at en rulleringsordning burde gjennomføres. I 2018 var den norske kvoten av makrellstørje på 104 tonn. I 2020 har kvoten økt til 300 tonn. Antall fartøy som kan delta i fisket har økt betraktelig, og Fiskeridirektøren mener at det er helt nødvendig å innføre en rulleringsordning for fartøy som ønsker å delta i fisket etter makrellstørje. En slik ordning vil sikre større grad av forutsigbarhet for næringen, bidra til at fartøy kan samarbeide om redskap og på den måten holde kostnader nede og utveksle kunnskap.

I forbindelse med fisket etter makrellstørje er det ofte store inntekter som nevnes, og referanser til makrellstørjer som selges til millioner på det japanske markedet. Dette er dessverre unntak, og fisket etter makrellstørje er mindre lukrativt enn det mange antar, blant annet fordi kostnadene med fisket er svært høye. En rulleringsordning vil kunne bidra til at det blir lettere å planlegge økonomien i fisket for fiskeren, blant annet ved at arbeidet opp mot potensielle kjøpere av makrellstørje kan starte tidligere. En rulleringsordning vil også bidra til

betydelig mindre arbeidspress for forvaltningen som må forholde seg til en rekke krav fra ICCAT, herunder oversendelse av søknader knyttet til observatører, endringer knyttet til fartøy, en svært stor mengde rapportering av statistikk mv. Forvaltningen har også hatt en svært tett oppfølging av fartøyene som deltar i fisket. Dersom det på et tidligere tidspunkt enn det som har vært mulig frem til nå er klart hvilke fartøy som får delta i fisket etter makrellstørje, vil arbeidet opp mot fartøyene også kunne starte på tidligere. På den måten kan man sikre at både fartøy og forvaltning har forberedt seg til fisket på best mulig måte og har så god kjennskap til regelverket som mulig. Slik reguleringen er lagt opp pr. i dag er den meget arbeidskrevende for forvaltningen, og det er helt nødvendig å finne en reguleringsmodell som reduserer denne arbeidsmengden.

Fiskeridirektøren anbefaler at utvelgelsen av fartøy til fisket etter makrellstørje skjer ved loddtrekning slik som i 2019. Fiskeridirektøren mener, som nevnt over, at det er hensiktsmessig at loddtrekningen for fisket i 2020 danner grunnlag for en rulleringsordning. Fiskeridirektøren ser det videre som en fordel at fartøy deltar i fisket over flere år, slik at de får mulighet til å opparbeide seg erfaring, inngå mer langvarig samarbeid med mottakere og kjøpere, og sikre god kvalitet på fangsten av makrellstørje. I den forbindelse viser Fiskeridirektøren til at fartøyene som fisker etter makrellstørje har store kostnader i forbindelse med fisket. Dersom fartøyet får fiske flere år i strekk vil sannsynligheten øke for at fartøyet går i pluss, og at fisket etter makrellstørje er et fiskeri som fiskerne ønsker å delta i. I den forbindelse ser Fiskeridirektøren for seg at fartøyene som trekkes ut får en opsjon på å delta i fisket etter makrellstørje i tre år, før muligheten går videre til de neste fartøyene på listen.

Fordi det er usikkert hvor stor kvoten blir fra år til år, kan Fiskeridirektoratet ikke garantere at et visst antall fartøy får mulighet til å delta i fisket i de tre kommende årene. Dersom man i 2020 har mulighet til å benytte 6 fartøy som fisker med not under 40 meter, men kun fire i 2021 og fem i 2022, så vil fartøyene som ble trukket ut med nummer 1-4 kunne fiske alle tre årene, fartøy fem vil kunne fiske i 2022. I 2023 har fartøy 1-4 brukt opp sin rettighet, fartøy fem har ett år igjen, og fartøy seks har to år igjen. I tillegg vil de neste fartøyene på listen kunne få tilbud om å delta i fisket. Dersom et fartøy takker nei til å delta i fisket vil det havne nederst på listen. Fartøy som ikke har vært med i trekningen vil kunne melde seg på til fisket, men havner da nederst på listen. Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som får tilbud om å delta i fisket det enkelte år må takke ja til plassen innen 1. februar.

Dersom et fartøy trekker seg etter at fristen for å sende over informasjon til ICCAT om hvilke fartøy som skal delta i fisket har gått ut, foreslår Fiskeridirektøren at kvoten til fartøyet som trekker seg fordeles mellom de øvrige fartøyene som skal delta i fisket etter makrellstørje i samråd med næringen.

For å kunne ta del i loddtrekningen foreslås det at det er et krav at fartøyet, i tillegg til å være egnet, bemannet og utrustet til fiske etter makrellstørje også må legge frem en plan for håndtering og levering av fangst som sikrer at kvaliteten ivaretas. Videre må vilkårene som fremkommer i dette saksdokumentet for øvrig være oppfylt.

Fiskeridirektøren foreslår en påmelding til fisket etter makrellstørje som i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår videre at påmeldingen danner grunnlag for en loddtrekning blant kvalifiserte fartøy for å velge ut hvilke fartøy som får delta i fisket i 2020. Fiskeridirektøren foreslår også at denne loddtrekningen danner grunnlag for en rulleringsliste som danner grunnlag for hvilke fartøy som får delta i de kommende årene, etter mal skissert over. Dette innebærer at fartøy som trekkes ut vil ha en opsjon på fiske etter makrellstørje i 3 år. Siden det er usikkert hvor stor makrellstørjekvoten blir i årene som kommer vil fartøyene ikke være garantert å få fiske makrellstørje i tre år på rad. Fiskeridirektøren foreslår at rulleringsordningen skal omfatte både fartøy som fisker med not og fartøy som fisker med line.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det foretas en egen loddtrekning for fartøy som ønsker å delta i fisket med line, en loddtrekning for fartøy under 40 meter som ønsker å delta i fisket med not, og en loddtrekning for fartøy over 40 meter som ønsker å delta i fisket med not.

Dersom et fartøy trekker seg etter at fristen for å sende over informasjon til ICCAT om hvilke fartøy som skal delta i fisket har gått ut, foreslår Fiskeridirektøren at kvoten til fartøyet som trekker seg fordeles mellom de øvrige fartøyene som skal delta i fisket etter makrellstørje i samråd med næringen

iv) Makrellstørjenot

Fiskeridirektøren har i en årrekke anbefalt at det innføres en regel om at notfartøy som fisker etter makrellstørje kun kan gjøre dette med størjenot. Bakgrunnen for denne anbefalingen er at størjenot gir et renere fiske med mindre bifangst, slik at fartøyet vil kunne fiske i områder med eksempelvis makrell- eller kolmuleforekomster. Bruk av størjenot vil trolig også øke kvaliteten og dermed verdiskapningen av fisket. I 2019 innførte Nærings- og fiskeridepartementet krav om at fartøy som deltar i fisket med not må fiske med en not der maskevidden (helmaske) i noten ikke skal være mindre enn 100 mm. Fiskeridirektøren mener det er fornuftig å videreføre dette kravet. Notene bør være utformet på en slik måte at makrellstørjen ikke henger seg fast i den.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som fisker med kun kan benytte not der maskevidden (helmaske) i noten ikke er mindre enn 100 mm.

v) Marked

Det norske markedet frem til nå ikke vært stort nok til å ta imot hele den norske kvoten av makrellstørje. Erfaringen fra de senere år tilsier at det koster mye å sende makrellstørje ut av landet, herunder til Japan, blant annet som følge av kostnader til emballasje og transport (fly mv.). For å sikre at det lønner seg å fiske etter makrellstørje er det svært viktig at næringen fokuserer på kvalitet og på mottaksapparat, og legger en plan for omsetning av makrellstørje. Tilbakemelding fra fiskere som har deltatt i fisket har vært at det til tider har vært vanskelig å få omsatt makrellstørjen, selv om kvaliteten har vært god. Fiskeridirektøren oppfordrer fiskere som er interessert i å delta i fisket etter makrellstørje til å gå sammen og samarbeide for å finne en løsning på mottaksproblematikken.

vi) Kvalitet

Kvalitet er et viktig element for å sikre at fisket etter makrellstørje lønner seg for det enkelte fartøy som deltar. Som nevnt over er det norske markedet pr. i dag ikke stort nok til å ta imot hele den norske kvoten av makrellstørje, og fartøyene er derfor avhengige av markeder utenfor våre landegrenser, deriblant Japan. På det japanske markedet er kravet til kvalitet svært høyt, og dersom markedet skal holdes åpent for makrellstørje fra Norge fra år til år, er det viktig at fartøyene hvert år sørger for best mulig kvalitet. På den måten vil makrellstørje fra Norge ha et godt rykte, og fartøyet som begynner å fiske det påfølgende året må ikke «begynne på null» når det gjelder å bygge opp markedsandeler.

Når det gjelder planen for å gjennomføre og levere fangst, vil det her være naturlig å kreve at det redegjøres for hvordan kvaliteten på makrellstørje søkes ivarettatt, både i forbindelse med fisket, om bord, ved landing og ved videresalg. Fisket etter makrellstørje skiller seg fra andre fiskeri i den forstand at makrellstørjen kan ha en kroppstemperatur som er ca. 6 - 7 grader over omgivelsestemperaturen, blant annet på grunn av den mørke, oksygenrike muskulaturen. I tillegg øker makrellstørjens temperatur i stressituasjoner. Det er derfor viktig med nedkjøling/ nedfrysing for å unngå forråtnelse av kjøttet. Da makrellstørjen kan veie fra 50 – 400 kilo er det nødvendig å ha spesialutstyr om bord for å sikre nedkjøling. I tillegg må det i størst mulig grad unngås at makrellstørjen utsettes for trykk og slag, da dette kan forringe kvaliteten. Det er derfor viktig at makrellstørjen kan tas om bord på en mest mulig skånsom måte. Riktig behandling av makrellstørjen vil bidra til høyere pris per kilo for fangsten. Det finnes eksempler på makrellstørje av dårlig kvalitet der kiloprisen har vært rundt 10 kroner kiloet, mens god kvalitet kan oppnå flere hundre kroner per kilo.

Fiskeridirektøren har fått innspill fra fiskere om at det må være et krav at makrellstørjen skal sløyes om bord. Dette av hensyn til kvaliteten. Fiskerne viser til at man ved ombordsløying sikrer at mest mulig blod kommer ut av fisken, og at den kjøles hurtig ned. Dette skal bidra til å sikre kvaliteten på fisken. Fiskeridirektøren viser i den forbindelse til forskrift 28. juni 2013 om kvalitet på fisk og fiskevarer der det i § 8 fremkommer at fisk som skal bløgges skal sløyes snarest mulig etter utblødning, slik at kvaliteten ikke forringes.

c) Observatørordning

Ringnotfartøy som fisker makrellstørje må ha observatør fra ICCATs regionale observatørprogram om bord 100 % av tiden. Fartøyet må selv bære disse kostnadene, og før observatør tildeles må alle kostander være betalt. I 2019 omfattet kostnadene et fast beløp på € 7 800 + € 4 400, og i tillegg et døgnhonorar på € 230. For fartøy som tidligere hadde deltatt i fisket og hatt observatør fra ICCAT om bord, var inngangsbeløpet redusert til € 4 400. Videre måtte fartøyet ha egen lugar disponibel til observatøren.

ICCATs regelverk om regionale observatørordning for makrellstørje krever at det skrives en kontrakt (Memorandum of Understanding – MOU) mellom selskapet som leverer observatøren og fartøyet. Kontrakten for 2019 finnes her:

https://www.iccat.int/Documents/Comply/ICCAT_BFT_ROP_MOU_2019_ENG.PDF

Kontrakten for 2020 er ikke klar enda.

Ved å signere kontrakten forplikter fartøyet seg til å ta imot observatør uten hensyn til kjønn, religion og alder. Videre plikter fartøyet å sørge for lugar, mat og sanitære forhold tilsvarende offiserenes, samt tilgang til en rekke dokumenter, satellittnavigasjonssystem, radar, elektronisk kommunikasjonsutstyr, tilstrekkelig med plass på broen om bord slik at observatøren kan utføre oppgavene sine m.m. Det er også krav om at observatøren må være dekket av forsikringen om bord.

Ytterligere informasjon om den regionale observatørordningen i ICCAT finnes her:

<http://www.iccat.int/en/ROPbft.htm>

ICCATs forvaltningsplan for makrellstørje rekommandasjon 18-02 artikkel 83 medfører at 20 % av fartøy over 15 meter som fisker med line skal ha observatør om bord. For parter som har mindre enn 5 aktive linefartøy i fisket etter makrellstørje, er kravet at det skal være observatørdekning 20 % av tiden fartøyene er aktive i fisket. Med eksempelvis fire fartøy vil en fra norsk side legge til grunn at disse fartøyene må ha observatør om bord i minst 20 % av tiden fisket etter makrellstørje pågår. Observatøren på fartøy som fisker med line skal være en nasjonal observatør. I 2019 ble det brukt observatør fra Sjøtjenesten som nasjonal observatør. Det norske regelverket innebar at 20 % av fartøy som fisker med line, uavhengig av lengde, skulle ha observatør ombord. og det ble lagt til grunn at kostnadene ville beløpe seg til kr. 2700 per døgn, med tillegg for reiseutgifter, og eventuelt for administrativ forpleining (kr. 520 per døgn) og ubekvem innkvartering (kr. 387 per døgn). Det legges til grunn at disse kostnadene vil kunne være noe høyere i 2020.

d) Prøver/Havforskningsinstituttet

Fiskeridirektoratet har fått tilbakemelding fra Havforskningsinstituttet om at noen fartøy har tolket regelverket i år og tidligere år slik at de selv kan velge hvorvidt de kan ha en forsker med om bord eller ikke. Det har ikke vært intensjonen. Fiskeridirektøren foreslår derfor å endre ordlyden slik at fartøyene skal ha en havforsker om bord, og må søke Fiskeridirektoratet om unntak fra dette dersom det skulle bli nødvendig. I den forbindelse ser Fiskeridirektøren det som formålstjenelig at Havforskningsinstituttet blir bedt om innspill før vedtak fattes. Fiskeridirektøren foreslår, som tidligere år, at fartøy som ikke har forsker om bord fra Havforskningsinstituttet kan pålegges å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet. I den forbindelse viser Fiskeridirektøren til innspillet fra Havforskningsinstituttet der det fremkommer en del forslag til forbedringer til neste år.

Fiskeridirektøren foreslår å pålegge fartøyene å ha forskere fra Havforskningsinstituttet om bord for prøvetaking av fangst, slik at fartøy som vil delta må ha tilstrekkelig plass om bord til forsker fra Havforskningsinstituttet. Fartøy kan søke om unntak fra kravet om forsker, og Fiskeridirektoratet vil i den forbindelse innhente uttalelse fra Havforskningsinstituttet før vedtak fattes. Det foreslås også at fartøyet kan pålegges å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet i de tilfeller der det ikke er en havforsker om bord..

6.4 HAVNEANLØP OG LANDING

Fiskeridirektoratet vil fortløpende vurdere fullkontroll av landinger av makrellstørje i 2020. Alle fartøy som får fangst av makrellstørje må derfor straks varsle Fiskeridirektoratets FMC om fangsten. Dette gjelder også for fartøy som får bifangst. Videre må fartøyet senest fire timer før landing varsle om i hvilken havn størjefangsten skal landes.

Det følger videre av ICCATs forvaltningsplan at all fangst av makrellstørje skal landes i utpekte havner.

Kravet om landing i utpekt havn gjelder både fangst og bifangst. Fiskeridirektoratet kan peke ut flere havner i Norge dersom det er behov for dette. For at en norsk havn skal pekes ut, er det imidlertid nødvendig at havnen er lett tilgjengelig for inspektører fra Fiskeridirektoratet, og at disse kan gjennomføre kontroll av landinger der.

Videre foreslås det å videreføre muligheten til å lande størje i utenlandske havner, under forutsetning av at dette er havner utpekt i ICCAT. Dersom fartøy skal lande i slik havn, må det sende forhåndsmelding om havneanløp i samsvar med kravet i ICCAT.

Oversikt over alle utpekte havner i ICCAT finnes her:

<https://www.iccat.int/en/Ports.asp>

6.5 BIFANGST

I reguleringen av fisket etter makrellstørje i 2019 er det avsatt en relativ stor andel av kvoten avsettes til uunngåelig bifangst. Fiskeridirektøren legger til grunn at det i 2020 avsettes et tilsvarende kvantum av makrellstørje for å dekke behovet som måtte oppstå ved fisket etter andre arter.

Som følge av en endring i ICCAT reguleringen åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for at fartøy som får bifangst av makrellstørje i 2019 kan omsette og få betalt for denne. Forutsetningen er at det ved fiske etter andre arter kun er tillatt å ha inntil 10 makrellstørje i den enkelte landing. Bifangsten kan likevel ikke overskride 20 % i vekt av den totale fangst om bord ved landing.

Fiskeridirektoratet har informert om regelendringen på sine nettsider, og har også tatt kontakt med næringen for å få spredt informasjonen om regelendringen. Likevel får direktoratet tilbakemeldinger om at det er mange som ikke kjenner til regelendringen, og det går rykter om at makrellstørje dumpes. Fiskeridirektøren understreker at det er viktig at all død eller døende fangst landes. Når det gjelder makrellstørje vil landinger av bifangst også bidra til å gi viktig informasjon om bestanden, noe som igjen styrker Norges posisjon når det forhandles om kvoteandeler i ICCAT.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bifangstregelen som innebærer at fartøy som får bifangst av makrellstørje kan omsette og få betalt for denne. Forutsetningen er at det ved fiske etter andre arter kun er tillatt å ha inntil 10 makrellstørje i den enkelte landing. Bifangsten kan likevel ikke overskride 20 % i vekt av den totale fangst om bord ved landing.

Fiskeridirektøren foreslår videre at det avsettes 25 tonn til bifangst av makrellstørje i fisket etter andre arter i 2020. Dette er tilsvarende kvantum som i 2019.

6.6 ICCAT FANGSTDOKUMENTER

Ved fangst av makrellstørje skal ICCAT fangstdokument fylles ut, og det er utviklet en egen elektronisk portal for utstedelse av slike fangstdokumenter. De ulike handelsledd fra fisker til eventuell eksportør vil kunne få tilgang til portalen, slik at de kan logge seg inn og registrere opplysningene elektronisk. Fiskeridirektoratet kan også bistå med dette. Videre må dokumentet godkjennes av direktoratet for å være gyldig. Omsetning uten gyldig fangstdokument er ikke tillatt, jf. forskrift 20. mars 2009 nr. 332 om fangstdokumentasjon for makrellstørje, storøyet tunfisk og sverdfisk. Kravet om fangstsertifikat gjelder også for bifangst som omsettes.

6.7 FORBUD MOT OMLASTING

I henhold til forvaltningsplanen i ICCAT er det forbudt å drive omlasting av makrellstørje til havs.

6.8 FORSKNING

i) rekreasjon- og merk- og slippfiske

I ICCAT-rekommandasjon 18-02 åpnes det i paragraf 45 for merk- og slippfiske etter makrellstørje knyttet opp mot forskning. I forbindelse med reguleringsmøtet høsten 2018 ga Fiskeridirektøren uttrykk for at hun i utgangspunktet ønsket et rekreasjonsfiske som innebar at fiskeren kunne ta fisken med til land, selv om den ikke var død eller døende på fangsttidspunktet. Slik Fiskeridirektoratet tolket regelverket i dagjeldende 17-07 var dette ikke mulig. Etter at rekommandasjon 18-02 har blitt innført, har Fiskeridirektoratet undersøkt problemstillingen ytterligere, og fått en tilbakemelding på at sports- og rekreasjonsfiske der fisken tas med til land, selv om den ikke er død eller døende, er tillatt.

Flere aktører har vist interesse for et slikt fiske. I en del land utøves fritidsfiske som en viktig del av det kommersielle fisket etter makrellstørje. Her må det imidlertid understrekes at ICCATs forvaltningsplan for makrellstørje stiller strenge krav til slikt fiske (ICCAT rekommandasjon 18-02 paragrafer 39-47, <https://www.iccat.int/Documents/Recs/compendiopdf-e/2018-02-e.pdf>). Blant annet er det krav om at hvert fartøy som skal delta må ha særskilt tillatelse fra nasjonale myndigheter, at fartøyene i størst mulig utstrekning skal slippe ut igjen levedyktig størje, at fartøy i utgangspunktet ikke kan lande mer enn en størje per dag, og at størje tatt i disse fiskeriene ikke kan omsettes, men skal trekkes fra kvoten. I tillegg skal fangstdata på all makrellstørje som fanges i dette fiskeriet registreres og sendes til sekretariatet i ICCAT.

Merk- og slippfisket etter makrellstørje i 2019 bidro med viktig informasjon om arten, både når det gjaldt fangstdata og når det gjaldt observasjoner. Blant annet bidro de fire merk- og

slippfiskelagene med over 300 observasjoner av makrellstørjer (med flere størjer i hver observasjon), og fire merkede makrellstørjer i området fra og med Langesund til og med Hitra. Fiskeridirektøren fastholder imidlertid at merk- og slippfisket ville ha vært mer effektivt, og gitt mer kunnskap, dersom flere lag hadde fått adgang til å delta i fisket. I den forbindelse viser Fiskeridirektøren til at de fleste av deltakerne i fisket eksempelvis har arbeid eller andre forpliktelser som har begrenset deres mulighet til å være på sjøen. Dersom flere lag hadde fått adgang til å delta i fisket ville mest sannsynlig kontinuiteten, og muligheten til å få med seg forekomst av makrellstørje i ulike deler av landet, økt vesentlig. Fiskeridirektøren viser for øvrig til at merk- og slippfiskerne har hatt tett kommunikasjon med hverandre, med Havforskningsinstituttet og med FMC hos Fiskeridirektoratet, i tillegg til at informasjon om størjeobservasjoner har blitt videreformidlet til yrkesfiskerne. I de tilfeller der både merk- og slippfiskere og yrkesfiskere har vært på samme felt bemerker Fiskeridirektøren at tilbakemeldingene indikerer at de to har samarbeidet på en god måte, og ikke forhindret hverandre i gjennomføringen av fisket.

Som følge av de positive erfaringene med merk- og slippfiske etter makrellstørje i 2019, og bekreftelsen fra ICCAT om at sports- og rekreasjonsfiskere kan lande fangst av makrellstørje som ikke er død eller døende på fangsttidspunktet, foreslår Fiskeridirektøren at det i 2020 innføres et begrenset Sport- og rekreasjonsfiske etter makrellstørje, kombinert med merking av arten.

For å sørge for mest mulig fleksibilitet, og hindre at et lag ikke kan fiske fordi det ikke har tilstrekkelig med mannskap, foreslår Fiskeridirektøren å opprette en «mannskapspool». I dette ligger det at lagansvarlig alltid må være om bord i båten, men at mannskap som har blitt vurdert og godkjent for deltakelse i fisket av Fiskeridirektoratet kan delta som mannskap på flere fartøy. På den måten unngår man at en båt ikke kan gå ut fordi en person om bord har blitt syk, og Fiskeridirektoratet ikke har hatt tilstrekkelig med tid til å fatte vedtak om at en annen kvalifisert person kan erstatte vedkommende. Erfaring fra 2019 viser at slike situasjoner oppstår akutt, og at behovet for et vedtak gjerne kan komme om ettermiddagen en dag, og at båten skal ut og fiske neste dag. I og med at været har vært så ustabilt, og det har vært viktig å utnytte dagene det har vært mulig å fiske, har Fiskeridirektoratet prioritert å gi slike endringstillatelser, i den grad det har vært mulig. Det er imidlertid ikke ønskelig å fortsette med en slik praksis i 2020, og en «mannskapspool» vil mest sannsynlig sørge for at behovet for «hastetillatelser» forsvinner.

Arbeidet med å vurdere hvorvidt en person har vært kvalifisert til merk- og slippfisket etter makrellstørje i 2019 har vært svært omfattende og krevende. Dersom det i 2020 åpnes for et rekreasjon- og merk- og slippfiske etter makrellstørje vil Fiskeridirektoratet, i samråd med næringen, legge opp til en regulering av dette fisket som innebærer en forenkling sammenlignet med inneværende år.

Fiskeridirektøren ønsker innspill fra reguleringsmøtet på hvordan man sikrer et minimums kunnskapsnivå om fangst av makrellstørje blant deltakerne i sports- og merk- og slippfisket.

Fiskeridirektøren ser videre for seg en ordning der hvert lag får tillatelse til å lande en makrellstørje til «matauk», og at makrellstørjen som ellers fanges skal merkes med «spaghettimerker» og slippes ut igjen. Størje som er død eller døende skal uansett tas med til land, selv om laget allerede har landet en makrellstørje. Havforskningsinstituttet skal varsles om alle landinger av makrellstørje i forkant, og få mulighet til å ta prøver. Havforskerne har problemer med å få tatt alle de prøvene de ønsker å ta av makrellstørjen som fanges av

yrkesfiskerne, fordi disse prøvene vil kunne gjøre at det blir vanskeligere å selge makrellstørjen. Fiskeridirektøren forstår det slik at prøvene som skal tas ikke vil forringe kvaliteten på fisken, men at det her er snakk om deling av fisk på en slik måte at den, ut fra markedsmessig hensyn, vil bli mindre attraktiv. Dersom havforskerne får mulighet til å ta disse prøvene fra fisk landet av sport- merk og slippfiskere vil det kunne bidra med viktig kunnskap som ellers er vanskelig tilgjengelig.

Fiskeridirektøren mener at det i rekreasjon- og merk- og slippfisket etter makrellstørje bør settes av to kvoter: En kvote der fangst av makrellstørje som går til matauk avregnes, og en kvote der makrellstørje som er død eller døende i forbindelse med merking avregnes. Fiskeridirektøren legger for øvrig til grunn at merking med «spaghettimerker» forutsetter at de som skal merke makrellstørjen får tillatelse til dette av relevante myndigheter. Dersom slik tillatelse ikke gis er det kun alminnelig rekreasjonsfiske etter makrellstørje som kan gjennomføres, og dette fisket vil bli stoppet for den enkelte båt når båten har fisket og landet en makrellstørje til matauk. I dette fisket vil det også være et vilkår for deltakelse at Havforskningsinstituttet får ta prøver av fangsten. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at det følger av ICCAT regelverket at en sports- og rekreasjonsfiskebåt kun kan lande en makrellstørje pr. dag.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på fire tonn makrellstørje til rekreasjonsfiske etter makrellstørje. Fiskeridirektøren foreslår videre at det avsettes ett tonn makrellstørje til makrellstørje som dør eller er døende i forbindelse med merk- og slippfiske etter makrellstørje. Totalt avsettes det fem tonn til rekreasjons og merk og slippfisket etter makrellstørje.

Fiskeridirektøren foreslår videre kravene for deltakelse i all hovedsak tilsvarende kravene for deltakelse i 2019. Fiskeridirektøren foreslår også at det innføres en «mannskapspool» der mannskap som godkjennes for rekreasjonsfiske etter makrellstørje føres inn, og at dette mannskapet fritt kan delta som mannskap i hvilket som helst av lagene som velges ut. Lag defineres av hvem som er teamansvarlig. Det er et krav at en teamansvarlig alltid er om bord i båten under fiske/merking. Hvert lag får fiske en makrellstørje til «matauk». Makrellstørjen som landes av rekreasjons og merk- og slippfiskerne kan ikke omsettes. Havforskningsinstituttet skal alltid informeres om landing av størje, slik at de får mulighet til å ta prøver.

Fiskeridirektøren foreslår videre at lag som fisker makrellstørje, utover den ene som kan landes, skal merke størjen med «spaghettimerker», slik at man kan skaffe seg økt kunnskap om bestanden. Merkingen forutsetter at de som skal merke makrellstørjen får tillatelse til dette av relevante myndigheter. Død og døende makrellstørje skal tas med til land. Dersom slik tillatelse ikke gis er det kun alminnelig rekreasjonsfiske etter makrellstørje som kan gjennomføres, og dette fisket vil da bli stoppet for den enkelte båt når båten har fisket og landet en makrellstørje til matauk. Hvert fartøy vil uansett kun kunne lande en makrellstørje pr. dag, og Havforskningsinstituttet skal få mulighet til å ta prøver av fangsten.

ii) Levendelagring

Mulighet til å levendelagre makrellstørje vil kunne ha markedsmessige fordeler, blant annet ved at man ikke «oversvømmer» markedet med makrellstørje for de tilfeller der det blir tatt flere fangster av størje i løpet av kort tid.

Nærings- og fiskeridepartementet har sendt en forespørsel til ICCAT knyttet til adgangen til å gjennomføre praktisk forskning på levendelagring. Forutsatt at en slik adgang ikke finnes, har Nærings- og fiskeridepartementet i tillegg sendt inn et forslag til endring av reguleringen i ICCAT som åpner for at parter kan avsette en kvote knyttet til forskning som ikke omfattes av ICCAT sitt forskningsprogram GBYP. Levendelagring vil da kunne omfattes av den nye bestemmelsen. Dersom ICCAT ikke åpner for en mulighet til å forske på levendelagring, eller inkluderer den nye foreslåtte paragrafen i sin regulering, foreslår Fiskeridirektøren av de nevnte 6 tonnene avsettes til forskning på hvordan kvaliteten av makrellstørje best kan ivaretas.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 6 tonn makrellstørje til forskning på levendelagring. Dersom ICCAT ikke åpner for en slik mulighet foreslår Fiskeridirektøren av de nevnte 6 tonnene avsettes til forskning på hvordan kvaliteten av makrellstørje best kan ivaretas.

7.0 REGULERINGEN AV FISKET I 2020

Som nevnt avholdes årsmøtet i ICCAT avholdes 18. - 25. november 2019, og er dermed etter høstens reguleringsmøte.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket etter makrellstørje i 2020 reguleres i samsvar med ICCATs vedtak.

NOTAT

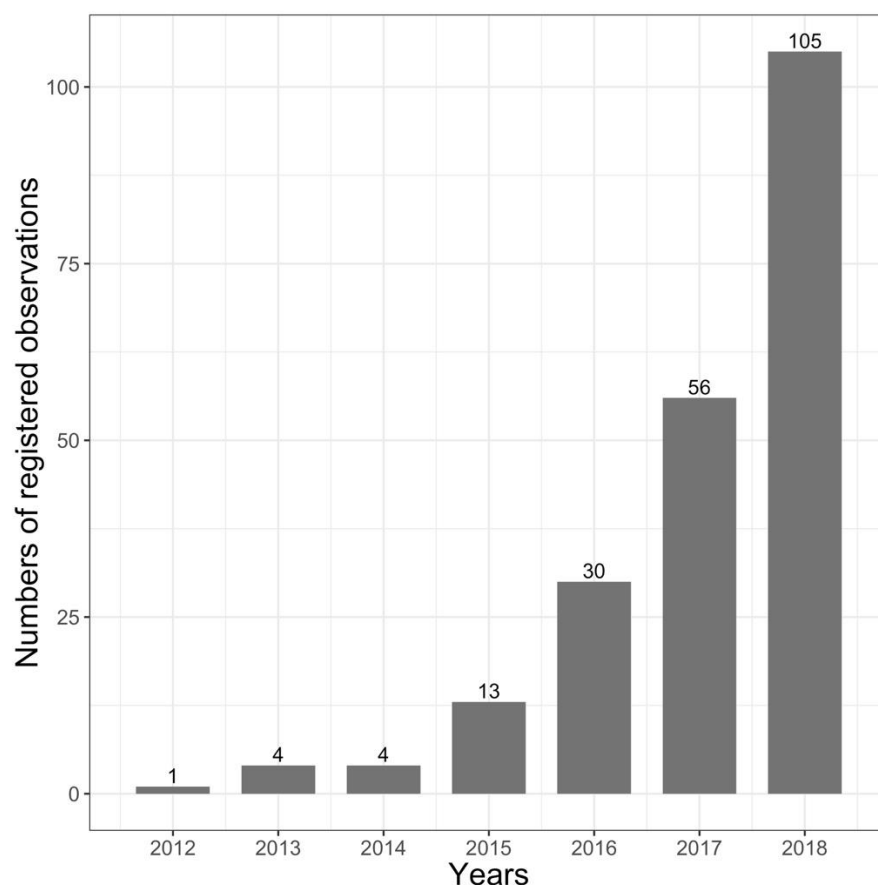
Svar fra Havforskningsinstituttet på forespørsler om makrellstørje fra Fiskeridirektoratet i forbindelse med reguleringsmøtet 6-7 nov. 2019

Leif Nøttestad, Svein Løkkeborg, Odd Børre Humborstad, Manu Sistiaga, Øyvind Tangen, Ørjan Sørensen og Keno Ferter.

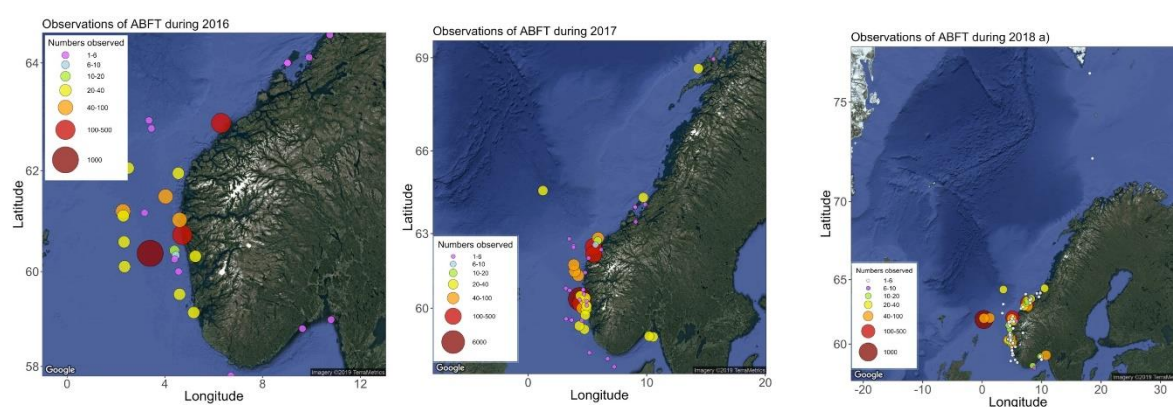
Havforskningsinstituttet vil i dette notatet redegjøre for de ulike generelle og konkrete forespørslene fra Fiskeridirektoratet (se vedlegg) angående makrellstørje til bruk i den videre behandling under reguleringsmøtet 6.-7. november 2019.

Utviklingen av bestandssituasjonen for makrellstørje i norske farvann

Utviklingen av bestandssituasjonen for makrellstørje etter tilbakekomsten i norske farvann har vært positiv de siste årene fra 2012 til 2018 (Nøttestad et al. 2017; Boge 2019). Dette er dokumentert gjennom signifikant flere observasjoner (Figur 1) over større områder langs norskekysten og i Norskehavet (Figur 2) de siste årene fram til 2018 (Boge 2019).

Figur 1. Oversikt over utviklingen av makrellstørjeobservasjoner innenfor norsk økonomisk sone (NØS) fra 2012 til 2018. Observasjonene inkluderer kommersielle fangster, bifangster, strandinger, akustiske målinger og visuelle observasjoner (Boge, 2019).

Figur 2. Observasjoner av makrellstørje i norske farvann 2016-2018.

Det er også observert flere makrellstørjer over en lengre tidsperiode gjennom året fra 2016 til 2018 (Tabell 1).

Tabell 1. Antall registrerte observasjoner av makrellstørje for hver måned fra 2016 til 2018.

	2016	2017	2018
January	0	0	0
February	0	1	0
March	0	0	0
April	0	0	0
May	0	0	0
June	0	0	0
July	0	0	3
August	7	30	36
September	9	22	45
October	12	3	16
November	2	0	3
December	0	0	2
Total:	30	56	105

Foreløpige tall på observasjoner av makrellstørje i 2019 tyder på at tilstedeværelsen av makrellstørje også har vært brukbar i norske farvann i inneværende år. Dette er blant annet basert på observasjoner utført om bord på fartøyene «Brennholm», «Notbas», «Orfjord», og «Vibeke Helene», i tillegg til observasjoner Havforskningsinstituttet har samlet inn fra ulike andre kilder.

I 2020 legges det opp til å gjennomføre eget kartleggingstokt i regi av Havforskningsinstituttet med langsiktig hovedmål om å estimere årlig mengde makrellstørje i norske farvann med flerstrålesonar i kombinasjon med visuelle observasjoner og fangstinformasjon. Det er et stort behov for nye fiskeriuavhengige metoder for mengdemåling av tunfiskarter generelt og makrellstørje spesielt i den internasjonale kommisjonen for bevaring av Atlantisk tunfisk (ICCAT).

Erfaringer knyttet til prøvetaking av makrellstørje fra Havforskningsinstituttet

I 2019 foregikk biologisk og genetisk prøvetaking av makrellstørje under lossing og kun i liten grad om bord på fiskefartøyene. En av grunnene til dette er at det har vært vanskelig å få forskningspersonell fra Havforskningsinstituttet om bord på fiskefartøyene under fiske etter makrellstørje. Det har vært positivt samarbeid med fiskerne og fiskemottakene for å samle inn biologisk informasjon og prøver som lengde og vekt på fisken. I tillegg har fiskerne eller fiskemottaket noen ganger hjulpet til med å ta genetiske prøver for å finne ut hvilket gyteområde hver fisk kommer fra, og prøver av første finnestråle for aldersbestemmelse, hvis prøvetakere fra HI ikke kunne komme, eller fangsten var liten (Sandefisk AS og Aalesundfisk AS). Her har mottaket kappet hodet, og sendt til Havforskningsinstituttet i Bergen, for at de skal ta otolitter (ørestein) på de individene hvor hodet ikke ble solgt med fisken. Prøvetaking av otolitter har vært mer komplisert siden fisk som selges til Norge, EU og Ukraina selges med hode og det betyr at representanter fra HI ikke får skåret opp hodet. Fisk som selges til Japan derimot, selges uten hode og da får vi lov til å skjære opp hodet og

plukke ut otolitter. Siden alt skjer på kaien har det vært lite informasjon om mageinnhold av fisken bortsett det som ble observert av mannskap under fangst og sløyning.

Fiskefartøyet «Orfjord» leverte fisk hos Aalesundfisk AS. Fisken hadde blitt lengemålt på dekk ved bløgging om bord på «Orfjord» og ble veid i fabrikken hos Aalesundfisk AS. Første gang de tok prøver her ble de tatt ute på dekk, og det var ikke ideelt på grunn av regn og mye vind. De mistet dessverre en finnestråleprøve fordi den blåste på havet. Alle disse 16 størjene ble solgt på det norske markedet, så det var ikke mulig å få tatt otolitter. Neste gang «Orfjord» leverte makrellstørje (39 stk) ble prøvene tatt av fiskerne selv om bord i båten og levert til HI personell som fikk stå under tak ved mottaket (etter fiskernes eget ønske). Denne gangen var det enklere å holde oversikt og få merket prøvene korrekt under prøvetaking, men det er uklart om alle finnestrålene ble tatt helt korrekt da det virket som om de ble tatt med litt for mye makt i begynnelsen, og muligens fikk noen skader ved basis. Aalesundfisk AS hadde også tatt omlag 10 fiskeprøver tidligere som de hadde oppbevart på frys, både finnestråler og genetikkprøver.

Prøvetaking på Kalvåg fiskemottak var innendørs og hadde lengdemåling og veing på samme sted. De hadde et godt system med tydelig nummerering av hver fisk, så selv om det gikk raskt og effektivt (flere fisk ble opparbeidet samtidig) var det enkelt å holde orden på prøvene. Det var mer vanskelig til å vite hvilken fisk de kunne ta otolitter fra siden fisk ble solgt til Norge, Japan eller Ukraina. Fiskene ble sløyd og lagt opp på paller og deretter valgt ut av de forskjellige kjøperne. Så de kunne ikke vite om hodet skulle sendes med før fisken ble valgt ut og skulle pakkes. HI sine representanter fikk kanskje halvparten av otolittene fra fisk som ble solgt til Japan, fordi hodene ble kastet litt for raskt i et stort kar uten noen form for nummerering. Neste år bør representanter fra HI forbedre kommunikasjon med fiskeanleggene, slik at hodene blir merket med fiskenummer for å sikre at prøvetakerne får otolitter fra alle fiskene der hodet ikke skal leveres.

Forbedringspunkter:

- I tillegg til generell nummerering av fisk vil Havforskningsinstituttet at anlegget også merker alle hoder i tilfelle hodet ikke skal leveres (ofte fisk som skal til Japan). Da sikrer vi mest mulig prøvetaking av alle tilgjengelige otolitter.
- Prøvetaking bør skje der fisken blir målt og veid.
- Hvem som er prøvetakere fra HI vil variere, og HI ønsker derfor at båtene og/eller Fiskeridirektoratet tar kontakt så snart som mulig (epost/tekstmelding) til alle utvalgte navngitte prøvetakere av makrellstørje på HI.

Forslag til fremtidige prosedyrer:

- Havforskningsinstituttet ønsker at båtene forsetter å holde tett kontakt og tar direkte kontakt med de pelagiske teknikerne ved HI som utfører prøvetakingen av makrellstørje lik at ansatte kan reise så snart som mulig når de får en fangst og kan ta de nødvendige prøvene under levering av fangsten på mottaket.
- Havforskningsinstituttet ønsker at mottaksanlegg forsetter med å ta prøver til oss fra små fangster, fordi det er for kostnadskrevenende og upraktisk å reise ut for å ta prøver av de minste fangstene. Neste år kan Havforskningsinstituttet sende prøvetakingsmaterialer og instruks

til fiskemottakene, men vi tror også at det er bra om fiskerne er instruert om at vi i utgangspunktet skal ha prøver fra alle fangster, slik at flere husker på dette når de leverer fangsten.

- Havforskningsinstituttet vil gjerne vite hvilke fiskemottak makrellstørjene kan leveres til, slik at involverte prøvetakere kan ta direkte kontakt med fiskemottakene og sende en prøvetakingspakke før fiskeriet begynner. På denne måten kan de få tatt genetikkprøver på sprit med det samme, i stedet for å fryse ned større biter av finnen.

Erfaringer fra Havforskningsinstituttet om prøvetaking fra 2017 og 2018

Både om bord på fiskefartøyet «Bluefin» i 2017 og «Hillersøy» og «Salvøy» i 2018 var representant fra HI om bord under selve fiskeriet av makrellstørje. De opplevde en del utfordringer på at vi skulle komme om bord på grunn av plassmangel. Det skal samtidig nevnes at da vi var om bord ble vi veldig godt tatt vare på. I 2017 opplevde representanter fra HI også å bli bedt om å gå i land mot eget ønske, da lugarplass til representant fra HI ble prioritert til noen andre.

Både i 2017 og 2018 ble all fisk levert på ett mottak, henholdsvis i Florø og i Skudeneshavn. På begge steder fikk HI's representanter all hjelp de trengte, ble veldig godt mottatt og kommunikasjonen fungerte veldig bra.

Erfaringer fra Havforskningsinstituttet angående størjefiske i 2019

Dekningsområdet for størjefiske om bord på «Brennholm» og andre fartøyer var stort sett langs kysten, fra Sula i nord til Utsira i sør. I de 3 foregående år har det vært en god del åte, makrell og ungmakrell (pir) langs kysten. I år har det vært lite fugl og lave akustiske registreringer, som har blitt verifisert av trålfangster av pelagisk fisk. Adferden til makrellstørja kan også tyde på mulig knapphet i tilgang på føde. Størja opptrådte i små stimer og hadde stor fart, som om den hele tiden var på leting. Makrellstørjen jaget i hovedsak etter makrell, og der det ble undersøkt mageinnhold av makrellstørje var det pir som dominerte. På grunn av den høye svømmehastigheten og uforutsigbare adferden til makrellstørja ble det en del bomkast i 2019.

Fangst av makrellstørje som står spredt utover et stort beiteområde, og har høy svømmehastighet og uforutsigbar adferd, krever betydelige ressurser og erfaring hos fiskerne. Å fangste makrellstørja når den er samlet i tettere stimer på begrensede og mer forutsigbare gyteområder i Middelhavet er enklere.

I de fire siste årene har det stort sett ikke vært tilstedeværelse av størje ved kysten før helt i slutten av august/begynnelsen av september basert på innsamlede observasjonsdata til Havforskningsinstituttet. De første fangstene av makrellstørje har heller ikke blitt tatt av norske fartøyer før i begynnelsen eller midten av september hverken i 2019 eller foregående år. Det er om lag 3 uker senere enn besluttet sesongstart for de fleste av fiskefartøyene som fikk tildelt kvote på makrellstørje i 2019. Dette har gjort at det har blitt mange driftsdøgn har gått med til leting uten observasjoner eller fangst, og fiskeriet ble også avsluttet desto tidligere, i en periode med flere gode observasjoner av makrellstørje langs norskekysten. Havforskningsinstituttet anbefaler derfor at fisket etter makrellstørje i 2020 ikke starter før i begynnelsen av september og heller blir avsluttet senere i sesongen enn tilfelle var i 2019, når makrellstørja fremdeles er tilstede og tilgjengelig for fangst i norske farvann.

Forskning på kvalitet i fisket etter makrellstørje

Fangst, kvalitet og levendelagring

Havforskningsinstituttet sin oppdaterte kunnskap når det gjelder fangst, kvalitet og levendelagring av makrellstørje er basert på ett 3-dagers tokt høsten 2019 om bord i ringnotbåten «Vibeke Helene». Videre ble det gjennomført samtaler med skippere på line- og ringnotbåter som deltok i årets fiske. I tillegg bygger vårt innspill på kunnskap fra litteraturen og egen forskning på kvalitet og fiskevelferd i ringnotfiske etter makrell.

Ringnot

Redusert volum under snurping av nota fører til trenging og stress for fisken. Påfølgende panikkreaksjon gir økt muskelaktivitet og reduserer kvaliteten på grunn av økt temperatur og melkesyrenivå i muskulaturen. Små fangster og tilstrekkelig plass på dekk som muliggjør rask ombordtaking og bløgging er derfor en kritisk faktor for å oppnå høy kvalitet. «Vibeke Helene» brukte 60 og 85 min på å bløgge henholdsvis 24 og 29 størjer. Dette er forholdsvis rask bløgging og medvirkende til å kunne oppnå høy kvalitet. Fiskene oppbevares i RSW-tanker, og fiske i dårlig vær forringer kvaliteten fordi sjøgang påfører fisken slagskader i tanken.

Levendelagring

Høy kvalitet kan trolig best sikres gjennom levendelagring, spesielt for store fangster. Ved å holde fisken i en lagringsmerd vil muskulaturen restitueres og opprinnelig kvalitet gjenopprettes. Uttak av fisk fra merd kan gjøres kontrollert og skånsomt med høy kvalitet som resultat. Markedsprisen er følsom for mengde fisk som tilbys. Levendelagring gjør det mulig å forsyne markedet gradvis over tid og dermed oppnå høyere pris.

Levendelagring av makrellstørje krever at det utvikles metodikk for skånsom fangsting, overføring av fisk fra not til merd og føring av fisk fra fiskefelt til lagringslokalitet. Utforming av lagringsmerd, restitusjonstid og avlivingsmetoder er også faktorer som må undersøkes.

Linefiske

Basert på erfaringene fra ringnot bør linebåtene ha god dekksplass for behandling av fisken og fasiliteter for nedkjøling. Under årets fiske ble det kun tatt en makrellstørje på line. Dette til tross for at lina ble satt i områder med mye fisk. Mulige årsaker kan være redskapsutforming, agntype, settemetode og manglende erfaring (i Norge har det tidligere kun vært brukt not i størjefisket). God fødetilgang og dermed liten motivasjon hos størja til å ta agnet kan også være en forklaringsfaktor. Dette er kjent fra andre linefiskerier.

Andre erfaringer og tilbakemeldinger fra fiskerne

- Fartøyer som ikke tidligere har deltatt i fisket må tilegne seg kunnskap om redskapsutforming, fangstprosessen og fangstbehandling (slakting) samt redskap.
- Fiskerne er lite villige til å dele egne erfaringer.
- Flere deltakende båter vil øke sjansen for at hele kvoten blir tatt.
- Fiskeriet ville sannsynligvis vært mer effektivt om det hadde startet seinere (medio september).

- Stimer som ble observert i overflaten hadde stor fart og var vanskelige å fange. Det var først og fremst fisk lokalisert på sonaren som lot seg fange.
- Systemet for levering, salg og markedsføring har stort forbedringspotensial med tanke på å oppnå bedre pris.
- Innfrysing til -60 °C av fisk av høy kvalitet kan være et alternativ til levendelagring for å oppnå gode priser. Den enkleste teknologien for dette er basert på freon som er forbudt i Norge.

Erfaringer fra merk- og slippfisket og forslag til endringer

Stangfiske etter makrellstørje i 2020

Havforskningsinstituttet gjennomførte et merkeprosjekt med hjelp av frivillige stangfiskere i 2018, og var involvert som rådgiver i merk- og slippfisket etter makrellstørje organisert av Fiskeridirektoratet i 2019. I begge årene var forskere fra Havforskningsinstituttet tilstede under selve fisket, og høstet kunnskap som dette rådet baserer seg på.

Antall fisketeam

Havforskningsinstituttet foreslår å åpne for minst 15 fisketeam i 2020 basert på tidligere erfaring. Både i 2018 og 2019 ble fisketeamene valgt ut basert på veldig strenge krav i forhold til utstyr og erfaring. I 2018 var det 22 team (hvorav 15 hovedsakelig besto av fastboende i Norge) og i 2019 var det 9 team som ble godkjent til dette fisket. I begge årene var det mange søkere, men kravene var høye og utvelgelsen var svært streng på grunn av et begrenset antall lisenser. Erfaringer fra fjorårets og årets fiske viser at det hadde vært svært fordelaktig med flere båter som samarbeider under fisket for å finne makrellstørjen og deler erfaringer. Dessuten fisker fiskerne i fritiden, og mange team klarer bare å fiske i noen dager av sesongen.

Teamsammensetning og kunnskapskrav

Havforskningsinstituttet foreslår at ordningen med en navngitt teamleder og navngitte team-medlemmer videreføres, men at det blir lettere å flytte team-medlemmer mellom teamene. Videre anbefales det at det må være minst 3 personer om bord. Teamlederne skal være låst til teamene, men det kan opprettes et A-lag og et B-lag, der A-laget har relativt mye erfaring med fiske etter store fiskearter og B-laget har mindre erfaring. Under fisket må det alltid være minst en person fra A-laget om bord (utover teamleder). For å øke både det teoretiske og praktiske kunnskapsnivået blant fiskerne kan det være nyttig med krav om kurs og fiskeprøve til de som deltar i dette fisket. Et slikt kurs kan også være nytte hvis noen yrkesfiskere ønsker å bruke stang som fangstredskap.

Avsetning av kvote

Havforskningsinstituttet anbefaler at ordningen med merk- og slippfiske etter makrellstørje videreføres fordi det bidrar til å øke kunnskapsgrunnlaget omkring vandring og utbredelse av makrellstørje. I årets fiske har det blitt fanget fire makrellstørje på stang, og disse ble merket

og sluppet ut i god form. Det foreslås at det settes av 2 tonn til utilsiktet dødelighet under merk- og slippfisket.

Koordinering med satellittmerkeprosjekt ved Havforskningsinstituttet

Dersom eksterne forskningsmidler muliggjør gjennomføring av et merkeprosjekt med satellittmerker i 2020, er vi avhengig av hjelp fra stangfiskere. Planen er å samarbeide med stangfiskere som eventuelt får tillatelse fra Fiskeridirektoratet. Fisketeam som ønsker å bidra til satellittmerkeprosjektet inngår en egen avtale med Havforskningsinstituttet, og Havforskningsinstituttet har en egen kvote til utilsiktet dødelighet via ICCAT Research Mortality Allowance under merking med satellittmerker. Erfaringer fra merkeprosjekter i Sverige og Danmark, og fra stangfiske etter makrellstørje i andre land verden over, har vist at bruk av levende agn er den desidert mest effektive metoden til å fiske makrellstørje på stang og dermed gjennomføre effektiv satellittmerking. Havforskningsinstituttet fikk en dispensasjon til å bruke levende makrell som agn fra Mattilsynet i sluttfasen av merkeprosjektet i 2018. Planen er å søke og få godkjent en ny dispensasjon for 2020, og at fisketeamene skal kunne bruke levende agn de dagene der de fisker makrellstørje til satellittmerking i regi av Havforskningsinstituttet.

Referanser

- Boge, E. 2019. The return of the Atlantic bluefin tuna to Norwegian waters. Master thesis in Fisheries Biology and Management, Department of Biological Sciences, University of Bergen, Norway. 84 p.
- Nøttestad, L., Tangen, Ø., Rong Utne, K. & Hamre, J. 2017. Utbredelse, fangst og forskning av makrellstørje (*Thynnus thunnus*) i norsk økonomisk sone (NØS). *Havforskningsinstituttet*, 35.

Sak 22/2019

Regulering av fisket etter norsk
vårgytende sild i 2020

SAK 22/2019

REGULERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2020

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2020 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

Foreslått regulering legger til rette for samiske interesser da det foreslås at åpen gruppe får en avsetning på 2000 tonn og at fartøyene får fartøykvoter tilsvarende 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

1 SAMMENDRAG

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter i 2020, foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 572 tonn sild før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter blir regulert med maksimalkvoter med 20 % overregulering.

For øvrig foreslår Fiskeridirektøren å videreføre gjeldende regulering av fisket etter norsk vårgytende sild til 2020.

2 OPPSUMMERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2018

2.1 KVOTER OG FANGST I 2018

Norge hadde i 2018 en totalkvote på 304 500 tonn norsk vårgytende sild. Av dette ble det avsatt 500 tonn til agn, 1 115 tonn til forskning og undervisning og 639 til rekruttering. Disse kvanta ble trukket fra den norske totalkvoten før fordeling til de ulike fartøygruppene. Norsk totalkvote, justert for disse elementene, ble da på 302 246 tonn.

Dette kvantum ble fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot.

Tabell 1 viser endelig fordeling etter justeringene som beskrevet over.

Tabell 1: Fordeling av norsk totalkvote i 2018, etter internt bytte av kvantum

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	137 190	45,39
Trålere	24 391	8,07
Kystfartøy	140 665	46,54
Sum	302 246	100,0
Forskning og undervisning	1 115	
Rekruttering	639	
Agn	500	
Totalt	304 500	

Gruppekvoten til ringnotgruppen har gått ned med 69 628 tonn sammenlignet med 2017.

Trålgruppens kvote gikk ned med 14 483 tonn, mens kystgruppens ble redusert med 44 423 tonn sammenlignet med 2017.

Norsk kvote gikk ned med 128 370 tonn, dvs. en nedgang på 30 %.

I det videre er kvotene justert for kvote til rekruttering som trekkes fra norsk totalkvote før fordeling og legges på kystgruppens kvote i etterkant. Tabell 2 viser kvoter og fangst av norsk vårgytende sild for kvoteåret 2018, fordelt på flåtegrupper.

Tabell 2: Kvoter i 2018, fangst i 2017 og 2018 som belaster kvoteåret 2017, samt ufisket kvote 2018.

Fartøygruppe	Forskriftskvote 2018 (t)	Utdelt kvote 2018 (t) ¹	Kvoteåret 2018 - Fangst (t) i 2017 og 2018				Ufisket kvote 2018 (kvotefleks inntil 10%) (t)	Justering gruppekvote 2019 (t) ²
			Fangst i 2017 på kvoten for 2018	Fangst i 2018 på kvoten for 2018	Overfiske utover 10% kvotefleks ²	Sum fangst		
Ringnot	137 190	136 359	2 195	131 466	954	134 615	1 733	11
Trål	24 391	24 292	398	23 290	329	24 017	588	-313
Kyst – lukket ³	138 264	137 498	2 064	133 527	998	136 589	1 837	-928
Kyst – åpen	3 040	3 040		635		635		
Agn	500	500		544		544		
Forskning og undervisning	1 115	1 115		496		496		
Totalt	304 500	302 804	4 657	289 958	2 281	296 896	4 158	-1 230

Kilde: Norges Sildesalgslag 22. oktober 2019

¹ Utdelt kvote gjennom fartøykvotens kvoteenhet. Denne kvoten er justert for fangst utover kvotefleksibiliteten foregående år, samt avrundning i forbindelse med fastsettelse av kvoteenhet osv.

² Justering gruppekvote 2019 = kvote for kvote

Når det gjelder utdelt kvote underfisket lukket kystgruppe sin del av kvoten med 928 tonn i 2018.

Tabell 3 gir en oversikt over fangst og førstehandsverdi av norsk vårgytende sild i 2018 fordelt på de ulike fartøygruppene, uavhengig av kvoteår.

Tabell 3: Fordeling, fangst og verdi i 2018

Fartøygruppe	Kvota (tonn)	Ant. brukte adganger.	Fangst (tonn)	Verdi (1000 kr)
Ringnot	137 190	79	149 703	723 132
Trål	24 391	17	26 329	120 388
Kyst – lukket ¹	138 264	226	154 321	624 220
Kyst – åpen ²	3 040	16	635	2 095
Agn	500	1	544	1 242
Forskning og undervisning	1 115	18	479	2 161
Annet (inkl. fritidsfiske)	-	-	17	70
Totalt	304 500		332 028	1 473 309

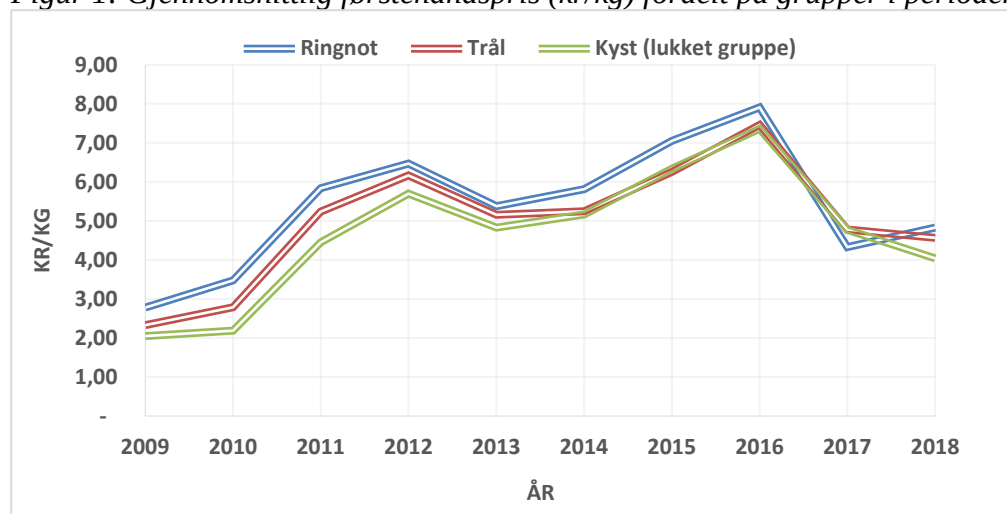
Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 23. oktober 2019

¹ Inkl. rekrutteringskvota på 639 tonn

² Antall fartøy

Når det gjelder kystfartøy i åpen gruppe, fartøy som fisket kvoter til agn, forskning og undervisning betyr antall brukte deltakeradganger det samme som antall deltagende fartøy. Fangst kan ikke sammenlignes med kvota, da fangsten på grunn av kvotefleksibilitet over år inneholder fangst tilhørende kvotene i 2017, 2018 og 2019. Figur 1 viser gjennomsnittlig pris per kilo oppnådd i de ulike fartøygruppene i årene 2009 til 2018.

Figur 1: Gjennomsnittlig førstehandspris (kr/kg) fordelt på grupper i perioden 2009–2018

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltagerregister, samt landings- og sluttseddelregister per 23. oktober 2019

2.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

Siden kvoteenheterne for neste kvoteår blir fastsatt før resultatet fra fisket forrige år er klart vil kvoteenheten for neste år bli korrigert for element fra de to siste kvoteårene, samt overfiske på fartøynivå utover 10 % i samme periode. Kvoteenheterne for 2018 ble, for alle gruppene, fastsatt allerede i desember 2017.

En gjennomgang av ringnotgruppens fiske de to siste årene viste at det var behov for å korrigere gruppeknoten med 831 tonn i 2018. Dette kvantumet ble trukket fra gruppeknoten i 2018 og avrundet faktor ble deretter satt til 3,27.

En tilsvarende gjennomgang for trålgruppen viste at det var behov å redusere deres gruppekvote med 99 tonn i 2018. Avrundet kvotefaktor ble satt til 2,11.

Tilsvarende som for de to andre reguleringsgruppene var det behov for å korrigere kystgruppens kvote. Gruppeknoten ble redusert med 766 tonn. Dette var lite sammenlignet med tidligere år men skyldtes i hovedsak at åpen gruppe ikke hadde full utnyttelse av sin gruppekvote på 4 000 tonn i 2017, samt kvotetillegg på 639 tonn som følge av rekrutteringskvote for 2018.

Alle fartøy i lukket gruppe ble regulert med fartøykvote uten overregulering. Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fikk et maksimalkvotetillegg med en overregulering på ca. 30 % og kvoteenhet på 30,1637. Kvoteenheten for beregning av fartøykvoten ble satt til 21,4888.

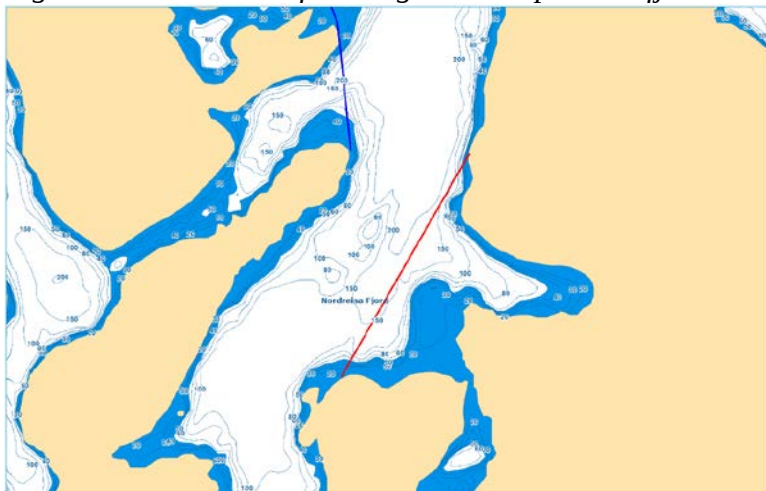
Når det gjelder åpen gruppe ble det fastsatt en gruppekvote på 3 040 tonn. Gruppen var regulert med en egen kvotestige og kvoteenhet der fartøyene fikk kvote etter fartøyets største lengde, dog ikke større enn 14,99 m største lengde. Kvoteenheten ble satt til 10,74 noe som betød ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

2.3 FISKETS UTVIKLING

Som i 2017 var hovedfiskeriet høsten 2018 konsentrert på to områder. Den store silden var langt ute til havs i Smuthavet mens mindre sild trakk inn i Kvæningen og i Reisafjorden. Fisket ute i havet pågikk på Vøringsplataet, Smuthavet og øst av Shetland. Silden ute i havet stod dypt og var vanskelig tilgjengelig for kystflåten og det ble registrert betydelige fangstbare forekomster av sild innenfor fjordlinjen i Kvæningen og Reisafjorden. Fartøy over 15 meter hadde ikke anledning til å gå inn i disse to fjordene. Melding om dårlige fangster utenfor fjordlinjene resulterte i at Norges Fiskarlag i brev av 31. oktober, 2. og 5. november 2018 ba om at fartøy med største lengde over 15 meter skulle få adgang til å fiske etter norsk vårgytende sild innenfor fjordlinjen i Kvæningen. På bakgrunn av Havforskningsinstituttets (HI) vurdering av faren for fangst av sild under minstemål og bifangst, samt data fra Sjøtjenesten vedrørende blant annet fare for redskapskollisjon mellom torsk- og sildefiske, besluttet Fiskeridirektoratet den 9. november 2018 å åpne for fiske etter sild med not for kystfartøy i et avgrenset område innenfor fjordlinjen i Kvæningen uavhengig av fartøylengde. I forbindelse med åpningen ble det foretatt et prøvefiske som viste mindre bifangst innenfor fjordlinjen enn utenfor.

Fiskeriet ble nøye overvåket, noe som gjorde at det ble behov for å foreta en stenging av et område på Reisafjorden 10. desember (se figur 2). Stengningen ble foretatt på bakgrunn av stor innblanding av sild under minstemål.

Figur 2: Oversiktskart for stengt område på Reisaffjorden i Troms per 10.12.2018

Kilde: Fiskeridirektoratets sjøtjeneste

Desember 2018 ba næringen om ytterligere åpning av fjordlinjene, da for ringnotgruppen. Dette hadde bakgrunn i at et ringnotfartøy ikke fant sild utenfor linjene. Dette ble avslått.

I brev av 5. november 2018 ba Norges Fiskarlag også om fritak fra kravet til låssetting i fisket etter norsk vårgytende sild for samfiskende fartøy under 15 meter største lengde. Det ble vist til at låssettingskravet hindret denne fartøygruppen å drive et effektivt fiske med den konsekvens at de sto i fare for å ikke få fisket opp kvoten sin. Den 19. november 2018 gav Fiskeridirektoratet på nærmere vilkår et tidsbegrenset fritak fra låssettingskravet for samfiskende fartøy under 15 meter frem til 31. desember 2018. Fritaket ble begrenset til å omfatte fartøy med lasteromskapasitet på 100 m³ eller mindre. I brev av 25. november 2018 ba Norges Fiskarlag om at vilkåret knyttet til øvre lasteromskapasitet ble fjernet. Fiskarlaget viste til at lasteromskapasitetsbegrensningen ville hindre enkelte fartøy som har største lengde akkurat under 15 meter fra å drive et effektivt fiske og således slå uheldig ut for disse fartøyene. Denne anmodning ble imøtekommet av Fiskeridirektoratet som fjernet lasteromskapasitetsbegrensningen ved endring av fritaksordningen den 26. november 2018. Den 17. desember 2018 ble fritaksordningen forlenget til den 31. mars 2019.

Region Nord melder om at det også denne sesongen har vært utfordringer knyttet til hval, hvalen er svært pågående når fartøyene kaster nota. De registrerer at hvalene de siste årene er blitt mer og mer dristige. Når det blir kastet etter sild, kommer hvalen for å spise av fangsten. Sjøtjenesten var involvert i flere operasjoner for å berge hval. I alt var det involvert 36 hval, spekkhoggere og knølhval, i sildefisket i nord. To hvaler døde som følge av at de viklet seg inn i nøter, mens en hval ble funnet død med iler rundt seg. Kystvakten var unnværlig i redningsoperasjonene. Også ute i havet var det noen utfordringer med spekkhuggere.

2.3.1 Kvotefleksibilitet på nasjons-, gruppe- og fartøynivå

Fiskeridirektoratet mottok en henvendelse fra Fiskebåt høsten 2018 hvor de anmodet om at det enkelte fartøy må ta ansvar for fiske utover 110 %, samt fiske utover delkvoter i andre lands soner. Fiskebåt ønsker at fartøy som overfisker sin kvote får det overfiskede kvantumet belastet fartøyets individuelle kvote (neste år), og at dette kvantumet ikke belastes tilhørende gruppekvote slik gjeldende praksis er. Henvendelsen gjelder fiskeriene norsk vårgytende sild, makrell, kolmule og nordsjøsild.

Fiskeridirektoratet har i oversendelse av 4. juni 2019 gitt sin tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) om å innføre en ny ordning om kvotebelastning på fartøynivå ved overfiske i pelagiske fiskerier. For å høste erfaringer om effekten av en slik ordning, anbefaler Fiskeridirektoratet at den foreslåtte ordningen i første omgang avgrenses til fisket etter makrell. Saken ligger nå til behandling i NFD.

3 FISKE ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2019

3.1 DELTAKERREGULERING

I 2019 kan følgende fartøy delta:

- Fartøy med ringnottillatelse
- Fartøy med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål
- Fartøy med deltakeradgang i henhold til Nærings- og fiskeridepartementets forskrift 13. desember 2018 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2019 (deltakerforskriften) § 30 og 31.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det har heller ikke for 2019 lyktes kyststatene å bli enige om en avtale om fordelingen av norsk vårgytende sild.

Siden forvaltningsplanen for norsk vårgytende sild av 1999 gjaldt kun frem til kvoteåret 2018, måtte det i 2018 utarbeides en ny forvaltningsplan med en høstingsregel som skulle danne grunnlaget for ICES kvoteråd for 2019. I mai 2018 ba NEAFC ICES om å vurdere ulike høstingsregler til første forhandlingsrunde.

Kyststatene møtte til første forhandlingsrunde den 10.-11. oktober og ble enige om en høstingsregel som innebar en videreføring av F-regelen med en F på 0,14, en Btrigger på 3.184 og en stabilitetsklausul som forhindrer at TAC varierer mer enn 25 % opp og 20 % ned fra et kvoteår til det neste. Høstingsregelen ble sendt til ICES for en vurdering av om den er i henhold til føre-var prinsippet om at anvendelse av høstingsregelen innebærer et uttak med en ikke mer enn 5 % sannsynlighet for at bestanden faller under B_{lim} på kort, mellomlang og lang sikt. Under den første forhandlingsrunden ba Norge om at det ble lagt til et punkt på agendaen om å diskutere nedsettelsen av en arbeidsgruppe som skal enes om en metode for arbeidet med en sonetilhørighetsrapport. Norges anmodning har sin bakgrunn i at kyststatene ikke har klart å komme til enighet om fordelingen av TAC de siste årene. Det ble besluttet å utsette dette punktet til neste forhandlingrunde som ble arrangert den 5.-6. november.

Den 22. oktober kom rådet fra ICES, basert på innsendt forvaltningsplan, som ICES fant å være i henhold til føre-var prinsippet.

Kyststatene møtte til andre forhandlingsrunde den 5.-6. november 2018. Kyststatene vedtok den nye forvaltningsplanen og ble enige om å følge rådet fra ICES gitt i henhold til denne, men ble heller ikke i år enige om en fordeling av kvoten. Norges initiativ til opprettelse av en

arbeidsgruppe for å se på sonetilhørighet ble ikke fulgt opp grunnet manglende støtte fra de andre kyststatene.

3.3 TOTALKVOTER OG GRUPPEKVOTER

Norge har for 2019 fastsatt en totalkvote 429 650 tonn, dvs. 73 % av TAC på 588 562 tonn. TAC er i samsvar med anbefalingen fra ICES.

Det er avsatt 891 tonn til forskning og undervisning, 244 tonn til rekruttering og 500 tonn til agn i 2019. Disse kvantaene er trukket fra den norske totalkvoten før fordeling til de ulike fartøygruppene. Norsk kvote i 2019, justert for disse elementene, er da 428 015 tonn. Dette kvantumet ble fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Endelig fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 4.

Tabell 4: Fordeling av norsk totalkvote etter internt bytte av kvantum.

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	205 062	47,91
Trålere	38 821	9,07
Kystfartøy	184 132	43,02
Sum	428 015	100,0
Forskning og undervisning	891	
Rekruttering	244	
Agn	500	
Totalt	429 650	

Gruppekvoten til ringnotgruppen har gått opp med 67 872 tonn sammenlignet med 2018.

Trålgruppens kvote gikk opp med 14 430 tonn, mens kystgruppens økte med 43 467 tonn sammenlignet med 2018.

Norsk kvote gikk opp med 125 150 tonn, dvs. en øking på 41 %.

3.4 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Tabell 5 viser norsk kvote, fangst og restkvote per 22. oktober relatert til kvoteåret 2019, fordelt på fartøygrupper. Rekrutteringskvoten er her lagt på kystgruppens kvote.

Tabell 5: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2019

Fartøygr.	Forskrifts- kvote 2019 (t)	Kvoteåret 2019 - kvote (t) ¹	Kvoteåret 2019 - Fangst (t) i 2018 og 2019				Restkv. 2019 (t)	Restkv. 2019 (%)
			Fangst i 2018 på kvoten for 2019	Fangst i 2019 på kvoten for 2019	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	205 062	205 891	6 306	98 846	121	105 273	100 618	48,9
Trål	38 821	39 373	889	28 383	2	29 274	10 099	25,6
Kyst – lukket ²	182 376	186 759	6 713	94 720	86	101 519	85 240	45,6
Kyst – åpen	2 000	2000		94		94	1 906	95,3
Agn	500	500		500		500	0	0,0
Forskning og undervisning	891	891		159		159	732	82,2
Totalt	429 650	435 414	13 908	222 702	209	236 819	198 595	45,6

Kilde: Norges Sildesalgslag per 22. oktober 2019

¹ Utdelt kvote gjennom fartøykvotens kvoteenhet. Denne kvoten er justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, samt avrundning i forbindelse med fastsettelse av kvoteenhet osv.

² Inkl. rekrutteringskvote på 244 tonn

Per 22. oktober 2019 hadde norske fartøy, ifølge Norges Sildesalgslag, fisket totalt 236 819 tonn norsk vårgytende sild av norsk totalkvote (kvoteåret 2019) for 2019, dvs. 54,4 %. Det ble fisket totalt 13 908 tonn på forskudd på fartøynivå i 2018. Samtidig var det fartøy som ikke utnyttet kvotene sine for 2018, men overførte deler av den til 2019, totalt 4 158 tonn (se tabell 2).

3.5 RINGNOT- OG TRÅLGRUPPEN

Som nevnt i kapittel 2.2 blir kvoteenhetene for neste kvoteår fastsatt før resultatet fra inneværende år er klart. Kvoteenheten for neste år vil derfor bli korrigert for elementer fra de to siste kvoteårene, samt overfiske på fartøynivå utover 10 % i samme periode. Kvoteenhetene for 2019 ble fastsatt allerede i desember 2018 for alle gruppene.

En gjennomgang av ringnotgruppens fiske de to siste årene viste at det var behov for å korrigere gruppekvoten med 829 tonn i 2019. Årsaken til dette var blant annet element fra 2017 der noen fartøy hadde mer enn 10 % restkvote ved overgangen til 2018, samt at noen fisket utover 10 % kvotefleks. Dette kvantumet ble lagt til gruppekvoten i 2019 og kvoteenheten ble satt til 4,94.

En tilsvarende gjennomgang for trålgruppen viste at flere trålere hadde vært i tilsvarende situasjon som ringnotgruppen. Dette, i tillegg til andre element, gjorde at det var behov for å justere gruppekvoten med 552 tonn i 2019. Avrundet kvoteenhet ble satt til 3,42.

3.6 KYSTFARTØY

3.6.1 Lukket gruppe

Tilsvarende som for de to andre reguleringsgruppene ble kystgruppens kvote korrigert for elementer fra de to siste kvoteårene. Dette resulterte i at gruppekvoten økte med 4 627 tonn.

Dette skyldtes i hovedsak at åpen gruppe ikke hadde full utnyttelse av kvoten sin 2017 og 2018, samt kvotetillegg på 244 tonn som følge av rekrutteringskvote for 2019.

Alle fartøy i lukket gruppe ble regulert med fartøykvote uten overregulering. Når det gjelder overregulering for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fikk disse et maksimalkvotetillegg med en overregulering på ca. 25 %, noe som er lavere enn vårt forslag på 30 % under reguleringsmøtet høsten 2018. Basert på erfaringen av fisket siste halvdel av november og i desember fant Fiskeridirektoratet behov for å foreta denne justeringen. For fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter ble kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten satt til 36,1459 tonn. Kvoteenheten for beregning av fartøykvoten for alle fartøy i kystgruppen ble satt til 28,9171 tonn.

3.6.2 Åpen gruppe - landnot og garn

Det er for 2019 avsatt 2 000 tonn sild til fartøy som fisker i åpen gruppe med landnot eller garn. Fra og med 2017 har gruppen vært regulert med en egen kvotestige og kvoteenheter der fartøyene får kvote etter fartøyets største lengde, dog ikke større enn 14,99 m største lengde. Kvoteenheten i 2019 ble satt til 14,46, noe som betød ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

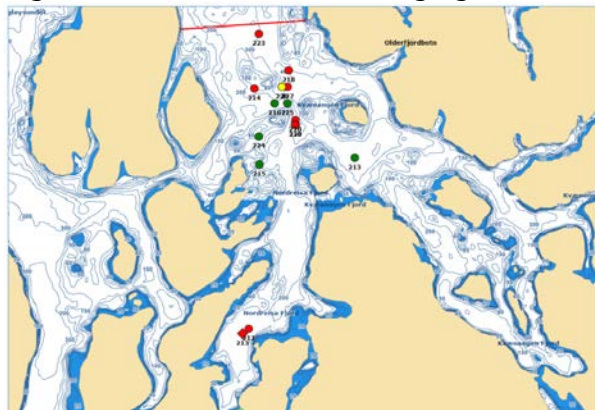
3.7 STENGING AV OMRÅDE VED FARE FOR NEDDREPING, INNBLANDING M.M. OG UTØVELSEN AV FISKET

Fiskeridirektoratets regionkontor er i reguleringsforskriften gitt adgang til å fatte vedtak om å stenge og gjenåpne fiske i bestemte områder og til bestemte tider, og sette nærmere vilkår for fiske dersom det oppstår fare for neddreping, innblanding av norsk vårgytende sild under minstemål eller innblanding av torsk, hyse, sei og uer.

Region Nord foretok 18. januar en stenging av et område på Kvæningen og Reisafjorden, dette på bakgrunn av innblanding av andre arter. Det ble da forbudt å fiske etter norsk vårgytende sild på Kvæningen og Reisafjorden i Troms sør for en rett linje mellom følgende posisjoner:

1. Nord 70 grader 11,5 minutter. Øst 020 grader 49,0 minutter.
2. Nord 70 grader 12,0 minutter. Øst 021 grader 11,5 minutter.»

Figur 3: Oversiktskart over stenging av et område på Kvæningen og Reisafjorden 18.01.2019

Kilde: Fiskeridirektoratets sjøtjeneste

23. januar var det grunnlag for å endre området på Reisafjorden i Troms for fiske etter sild, se figur 4.

Figur 4: Oversiktskart over linje for åpning på Reisafjorden per 23.01.19

Kilde: Fiskeridirektoratets sjøtjeneste

Det ble da tillatt å fiske etter sild innenfor for en rett linje mellom følgende posisjoner:

1. Nord 70 grader 01,5 minutter. Øst 021 grader 00,0 minutter.
2. Nord 70 grader 01,5 minutter. Øst 021 grader 13,5 minutter.»

Forskriften av 18. januar ble opphevet 10. oktober 2019.

Høsten 2019 begynte de første kystfartøyene å melde inn fangst fra Tromsøflaket og nærmere kysten i nord i slutten av september. Fartøyene meldte om at det var en del sild både innenfor og utenfor fjordlinjen. Dette gjorde at Norges Fiskarlag 16. oktober sendte Fiskeridirektoratet en anmodning om å etablere unntak fra fjordlinjereguleringene i dette område. Fiskarlaget viste til at Fiskeridirektoratet åpnet for fiske innenfor fjordlinjene den 9. november 2018. De viste videre til at kystgruppen hadde over 50 % av kvoten igjen og at man allerede tidlig i fisket la til rette for at kystflåten fikk fisket opp kvoten sin.

I perioden 23-29. oktober gjennomførte Sjøtjenesten et grundig prøvafiske innenfor fjordlinjene på Kvænangen. Det ble satt inspektør om bord i større kystfartøy og de sjekket forholdene inne i fjordsystemet. Prøvefisket viste for høy innblanding av bifangst med torsk og sei. Fiskeridirektoratet bestemte derfor å stoppe prøvefisket inntil videre og informerte flåten om dette 30. oktober.

Kvænangen er et område med stor fiskeriaktivitet og stor trafikk. Det er fare for sild under minstemål, brukskollisjoner, samt stor fare for bifangst av andre arter.

3.8 TIDSBEGRENSET FRITAK FRA KRAVET TIL LÅSSETTING I FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD

Etter anmodning fra Norges Fiskarlag har Fiskeridirektoratet i to sesonger på rad gitt tidsbegrenset unntak fra låssettingskravet i samfiske etter norsk vårgytende sild, slik at føringsfartøy kan ta opp fangst (pumpe) direkte fra noten til fiskefartøyet. Unntakene har vært

grunnlagt i praktiske problemstillinger i forbindelse med låssetting og problemstillingene har variert fra sesong til sesong.

Fiskeridirektoratet signaliserte våren 2019 at det skulle iverksettes en prosess for å revurdere samfiskeordningen, herunder krav til låssetting. Det ville samtidig være behov for å vurdere strengere krav til å etablere et korrekt grunnlag for ressursregistrering mv for fartøy som fører fangst for fiskende fartøy. Norges Fiskarlag anmodet Fiskeridirektoratet i brev av 10. mai 2019 om å innkalle næringen til en bred gjennomgang og drøfting av rammene for gjennomføringen av sildefisket for den minste flåten. Denne prosessen er blitt utsatt til nyåret 2020.

I brev av 11. september 2019 ba Norges Fiskarlag om at ordningen med et tidsbegrenset unntak fra kravet til låssetting ved samfiske ble videreført ut mars 2020 på samme vilkår som i sesongen 18/19. Den 14. oktober 2019 besluttet Fiskeridirektoratet å gi et tidsbegrenset unntak fra låssettingskravet. Ordningen gjelder til og med 31. mars 2020. Unntaket ble gitt før sesongstart for at næringen skulle få tid til å forberede seg og gjøre nødvendige tiltak for å oppfylle vilkårene i unntaksordningen.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2020

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

ICES fremla den 1. oktober 2019 kvoterådet for norsk vårgytende sild for 2020. Kvoterådet er satt med bakgrunn i ny forvaltningsplan utarbeidet etter enighet mellom EU, Færøyene, Island, Norge og Russland.

Dersom forvaltningsplanen blir fulgt bør fangstene i 2020 ikke overstige 525 594 tonn sild. Dette innebærer en nedgang i TAC på ca. 10,7 % i forhold til 2019.

Under er et kort utdrag fra Havforskningsinstituttets oppsummering av ICES sitt kvoteråd (<https://www.hi.no/hi/radgivning/kvoterad/2020/norsk-vargytende-sild>):

Relevante problemstillinger

Rådet er basert på fiskedødeligheten spesifisert i forvaltningsstrategien som EU, Færøyene, Island, Norge og Russland er enige om å følge og tar ikke hensyn til avvik fra strategien, som kommer fram av summen av unilaterale kvoter.

NØKKELTALL:

Kritisk gytebestandsnivå (B_{lim}): 2,5 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (B_{pa}): 3,184 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte ($MSYB_{trigger}$): 3,184 millioner tonn

Kritisk fiskedødsrate (F_{lim}): 0,291

Føre-var-fiskedødsrate (F_{pa}): 0,227

Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (F_{MSY}): 0,157

Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (F_{MGT}): 0,14

Ventet fiskedødsrate i 2019: 0,186

Ventet gytebestand i 2020: 3,652 millioner tonn

For ytterligere informasjon, se vedlagte råd fra ICES.

4.2 AVTALESITUASJONEN OG KVOTER I 2020

Kyststatene møttes til forhandlinger 23-25. oktober 2019 i London. Partene ble enige om en TAC på 525 594 tonn sild, noe som er i henhold til anbefalingen til ICES. Partene kom imidlertid ikke til enighet om en fordelingsnøkkel. Det ble imidlertid bestemt at det skulle startes et arbeide for å kartlegge sildebestandens utbredelse i nasjonale og internasjonale soner. Norge tar initiativ til et møte der forskerne fra alle partene skal delta.

Norge og EU vil møtes senere i år for å avtale gjensidig adgang til å fiske sild og kolmule i hverandres soner.

Dersom Norge skulle fastsette en norsk andel på 73 % av anbefalt TAC, slik som i 2019, betyr dette en norsk kvote på 383 684 tonn. I det følgende legges dette til grunn. Alle beregninger knyttet til kvoter senere i dokumentet er beregnet med bakgrunn i disse forutsetningene.

5 REGULERING AV DELTAKELSE I FISKET I 2020

5.1 RINGNOTGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2019 blir gjort gjeldende for 2020, noe som innebærer at fartøyene må ha ringnottillatelse for å kunne delta.

5.2 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2019 blir gjort gjeldende for 2020, noe som innebærer at fartøyene må ha tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål for å kunne delta.

5.3 KYSTFARTØYGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2019 blir gjort gjeldende for 2020. Vilåårene for å delta fremgår av den årlige deltakerforskriften. Fartøy som ikke oppfyller vilåårene for å delta i lukket gruppe, kan delta i fisket med landnot og garn (åpen gruppe), jf. deltakerforskriften for 2019 §§ 30 og 31.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2020

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4.2 vil Norges andel i 2020 utgjøre 383 684 tonn.

6.1.1 Forsknings- og undervisningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2020. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter for 2020 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvantum til disse formålene.

Fiskeridirektoratet viser til at NFD har besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer til fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå, og fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Per 22. oktober er det i fisket etter norsk vårgytende sild registrert 2 rekrutteringskvoter. Disse kvotene har rettighetsbasis i 2013 og 2014 og tilhører begge hjemmelslengdegruppen 14-14,99 meter med kvotefaktor på 7,86. Begge kvotene tilhører fartøy med største lengde under 15 meter. Høsten 2018 ble det satt av 244 tonn til rekrutteringskvoter for 2019. Kvantumet var satt med bakgrunn i kvoteenheten i 2018, samt justert for kvantum fra 2017. Gruppeknoten økte i 2019, noe som førte til at faktisk utlevert kvantum for 2019 er 568 tonn sild (maksimalkvote). Det forutsettes at dette kvantumet blir fullt utnyttet i 2019. Differansen blir korrigert på rekrutteringskvoten for 2020.

Det følges samme prinsipp som i andre fiskerier der det avsettes kvantum til rekrutteringskvotene for 2020 med bakgrunn i årets kvoteenhet. Eventuell differanse vil bli korrigert på kvoten for 2021. Tabell 6 viser korrigering og estimat av kvoter avsatt til rekrutteringskvoter for 2020. Dette kvantumet skal etter fordeling legges på kystgruppens kvote i 2020.

Tabell 6: Korrigering og estimat av kvoter avsatt til rekrutteringskvoter for 2020

År	Resultat (tonn)	Kvoteenhet	Garantert kvote (tonn)
2019	Estimert kvantum	21,4888	338
2019	Faktisk utlevert kvantum	28,9171	455
Korrigering av resultatet av 2019 – tillegg 2020			117
2020	Estimert kvantum	28,9171	455
Estimert kvantum i 2020			572

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter i 2020, foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 572 tonn sild før fordeling på fartøygrupper.

Norsk kvote til fordeling på fartøygrupper i 2020, justert for rekrutteringskvotene vil da være 383 112 tonn.

6.1.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 383 112 tonn norsk vårgytende sild.

Dette kvantum fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 7.

Tabell 7: Fordeling av norsk totalkvote i 2020 etter internt bytte av kvantum.

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	180 101	47,01
Trålere	33 407	8,72
Kystfartøy	169 604	44,27
Sum	383 112	100,0
Forskning og undervisning	-	
Rekruttering	572	
Agn	-	
Totalt	383 684	

Fiskeridirektøren foreslår at norsk totalkvote for norsk vårgytende sild i 2020 blir fordelt mellom fartøygruppene etter prinsippet som beskrevet over.

Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen av norsk totalkvote for norsk vårgytende sild for 2020 til grunn i det videre arbeidet. Fiskeridirektøren legger også til grunn at ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på 10 % blir videreført.

6.2 RINGNOTFARTØY

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy med ringnottillatelse tildeles fartøykvoter etter "universalnøkkelen" i fisket etter norsk vårgytende sild i 2020 og at ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå videreføres.

Per 21. oktober er det totalt 74 ringnottillatelser. 3 ringnottillatelser er utgått som følge av strukturkvoteordningen siden oktober 2018. Eventuelle struktureringer mot slutten av 2019 vil bli hensynstatt ved fastsettelse av kvoteenheter for 2020. Dersom det i løpet av 2020 blir gjennomført strukturering i gruppen vil konsekvensene av reduksjon av kvotefaktorer og eventuell manglende kvoteutnytting som følge av strukturering bli justert ved kvotefastsettelsen for 2021.

6.3 TRÅLERE

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy som har tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål tildeles fartøykvoter etter samme nøkkel og på samme måte som tidligere år. Det

legges videre til grunn en videreføring av ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå.

Per 21. oktober er det totalt 17 aktive og passive tillatelser til å fiske norsk vårgytende sild med trål. Siden trålnes kvotefaktorer ikke avkortes ved strukturering, vil eventuelle struktureringer ikke ha betydning for sum kvotefaktorer for gruppen og fastsettelse av kvoteenhet.

6.4 KYSTFARTØYGRUPPEN – ÅPEN GRUPPE

Siden kystgruppens fiske ble lukket i 2002 har deltagelse av fartøy som fisker med landnot og garn variert veldig. Hovedårsaken til dette er sildas endrede vandringsmønster, noe som har gjort at silda i perioder ikke har vært så tilgjengelig for fiske med landnot eller garn. Dette har medført at avsetningen i mange år var lite utnyttet. I 2009 og 2010 pågikk det imidlertid et større kystnært sildefiske sør for 62°N om våren enn det har gjort på mange år. I 2010 førte dette til at avsetningen ble overfisket allerede første halvår. Siden 2010 har fisket hovedsakelig foregått i januar, november og desember. I årene 2016 og 2017 var deltagelsen svært høyt, noe som skapte debatt i næringen og et behov for å se nærmere på denne reguleringen. Tabell 8 gir en oversikt over avsetningens størrelse, total fangst, antall deltagere, samt informasjon om regulering av åpen gruppe fra fisket ble lukket i 2002 til og med 2019.

Tabell 8: Oversikt over åpen gruppe¹ 2002-2019 (per 23. oktober 2019)

År	Avsetning (tonn)	Total fangst (tonn)	Antall fartøy	Kommentarer ²
2002	-	401	9	Regulert sammen med lukket gruppe
2003	-	1 476	18	Regulert sammen med lukket gruppe
2004	-	2 298	29	Regulert sammen med lukket gruppe
2005	2 000	1 809	36	Egen avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2006	2 000	579	17	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2007	2 000	1 082	12	Formelt etablert åpen gruppe, avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gr.
2008	2 000	764	8	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2009	2 000	1 707	21	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2010	2 000	2 778	29	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe. Fisket stoppet, fortsatt fiske på gar. Kvote
2011	2 000	2 070	35	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2012	2 000	2 282	52	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2013	2 000	2 500	55	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2014	2 000	2 719	60	Avsetning, fartøykvoter (50 % av ga. kvote i lukket gruppe)
2015	2 000	4 515	139	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2016	2 000	4 096	162	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe). Arbeidsgruppe ser på åpen gruppe, ikke enighet
2017	4 000	1 498	53	Gruppekvote (2,16 % av kystgruppens kvote), fartøykvote, kvoteenhet 6,1 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe).
2018	3 040	635	16	Gruppekvote (2,16 % av kystgruppens kvote), maks. kkvote, kvoteenhet 10,74 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2019	2 000	91	2	Avsetning, kvoteenhet 14,46 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 23. oktober 2019

¹ Inkl. fartøy med bifangst av norsk vårgytende sild i andre fiskeri. Dette utgjør imidlertid et minimalt kvantum.

² Fartøy som fisker med landnot og garn. Samme kvotestige som lukket gruppe, men maksgrænse på 14,99 m.

Årsaken til den rekordhøye deltagelsen i 2015 og 2016 skyldtes svært gode priser, høye fartøyskvoter, samt god tilgjengelighet. Mange aktører som tidligere ikke hadde drevet med landnotfiske fikk hjelp fra andre som hadde kunnskap og erfaring fra landnotfiske. Da prisen og tilgjengeligheten i 2017 og 2018 var dårlig, var det mange av aktørene som mistet interessen til å delta.

NFD bestemte for 2019 at åpen gruppe skulle reguleres som årene før 2017, med avsetning på 2 000 tonn, kvotestige, og fartøyskvote satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

Fiskeridirektoratet viser til de siste års forsøk for å finne en optimal regulering for åpen gruppe og ser at det er svært vanskelig sett i ly at denne gruppen er så sterkt påvirket av faktorer som sildas tilgjengelighet, vær og pris. Gjennomsnittlig fangst i perioden 2002-2018 har vært på 1 953 tonn, noe som viser at over tid vil en avsetning på 2 000 tonn treffe godt. Da må man i perioder med god tilgjengelighet godta at avsetningen blir overfisket, mens i perioder med dårlig tilgjengelighet vil kvoten bli underfisket. Over tid vil dette gå i balanse.

Fiskeridirektoratet vil derfor anbefale en videreføring av årets regulering som er lik reguleringen før 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 2 000 tonn av kystgruppens kvote til fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe.

Dagens kvotestige blir videreført der fartøyene får fartøyskvoter etter største lengde, dog ikke større kvote enn fartøy med største lengde på 14,99 meter. Kvoteenheten for fartøy i åpen gruppe foreslås satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

6.5 KYSTFARTØYGRUPPEN – LUKKET GRUPPE

6.5.1 Antall deltageradganger i kystfartøygruppen

Tabell 9 viser antall deltakeradganger fordelt på status per 21. oktober 2019.

Tabell 9: Antall deltakeradganger fordelt på status

Status	Antall adganger
Aktive	248
Passive	6
Utgått	437
derav strukturering	365
Totalt	691

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 21. oktober 2019.

Som vist i tabellen er det registrert totalt 691 deltakeradganger i kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild. Adganger som er utgått som følge av strukturkvoteordningen er inne i registeret på andre aktive fartøy, men med en reduksjon på 20 %. Resterende deltakeradganger vil ikke komme inn igjen i registeret. Det er derfor totalt 254 deltakeradganger å ta hensyn til ved beregning av kapasiteten i flåten, i tillegg kommer 365

adganger som er gått inn i flåten som strukturkvotetillegg. Det er ikke nødvendig å fordele strukturgevinsten når kystfartøygruppen reguleres som en gruppe. Strukturgevinstene vil automatisk fordeles proporsjonalt for hele gruppen.

6.5.2 Flåtesammensetning i kystgruppen

Tabell 10 viser antall deltakeradganger i kystgruppen fordelt på hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 10: Antall deltakeradganger i kyst, fordelt på hjemmelslengde og største lengde.

		STØRSTE LENGDE																						Totalsum
		Under 7m	07-7,99m	08-8,99m	09-9,99m	10-10,99m	11-11,99m	12-12,99m	13-13,99m	14-14,99m	15-15,99 m	16-19,99 m	17-17,99m	18-18,99 m	19-19,99m	20-20,99m	21-21,99m	22-22,99m	23-23,99m	24-24,99m	25-25,99 m	26,0 m +		
HJEMMELSLENGDE	00-6,99 m		1			1																	2	
	07-7,99 m		1	1		1																	3	
	08-8,99 m	1	1			1		1															4	
	09-9,99 m	1	2	2	1	2		3		4													15	
	10-10,99 m		4	1	5	20	2	13	2	9													56	
	11-11,99 m		1					2		1													4	
	12-12,99 m		1			2		9		4													16	
	13-13,99 m		1		1					2												1	5	
	14-14,99 m					2		6		23	1					4				1		9	46	
	15-15,99 m																					1	1	
	16-19,99 m																						0	
	17-17,99 m																1						1	
	18-18,99 m											1				1		1				1	4	
	19-19,99 m									1					1		1		1			8	12	
	20-20,99 m																1	1	2			13	17	
	21-21,99 m																	1				2	3	
22-22,99 m																					1	1		
23-23,99 m																					3	3		
24-24,99 m																			1		2	3		
25-25,99 m																					3	3		
26,0 m +														1							54	55		
Totalsum		2	12	4	7	29	2	34	3	43	1	0	1	0	2	5	3	3	3	2	0	98	254	

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 21. oktober 2019

Per 21. oktober består kystfartøygruppen av fartøy mellom 4,8 meter og 56,3 meter, se tabell 11. Tall i parentes viser antall fartøy i 2018.

Tabell 11: Antall fartøy fordelt på lengdegrupper – etter største lengde

Største lengde	Mellom 0-9,99 m	Mellom 10-19,99 m	Mellom 20-29,99 m	Mellom 30-39,99 m	Mellom 40-49,99 m	Mellom 50-59,99 m	Totalt
Antall fartøy	25 (25))	115 (118)	49 (57)	51 (48)	11 (8)	3 (3)	254 (259)

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 21. oktober 2019

6.5.3 Forslag til regulering for 2020

Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4.2 vil kvoten i lukket gruppe (uten justering) gå ned med ca. 15 000 tonn i 2020 sammenlignet med 2019, dvs. 8 %. Første fangst ble innmeldt til Norges Sildesalgslag allerede 1. januar. Den store silda stod lenge ute i Norskehavet før den rundt 20. januar kom inn vest av Værøy. Den minste silda som i vinter stod i Kvænangen og Reisafjorden ble observert på vei sørover rundt 10. januar. Den første fangsten ble innmeldt fra Møre 16. februar, litt senere enn tidligere år.

Som i 2018 ble vintersesongen på Møre avsluttet rundt 20. februar. Etter dette har det vært et svært lite fiske etter sild, hovedsakelig gjennom et kystnært låsettingsfiske. Omtrent 1 500 tonn er registrert levert over sluttseddel i perioden juni-september. I slutten av september startet det opp igjen. Hittil i oktober (per 25. oktober) har kystflåten fisket 6 400 tonn sild. Noen kystfartøy har fisket sild i Smuthavet, men hovedsakelig har fisket foregått på Tromsøflaket og mer kystnære farvann i Nord-Norge. Signaler tyder på at sild som har overvintret i havet utenfor Troms er på full fart mot mer kystnære farvann og Kvænangen.

Som tabell 5 i kapittel 3.4 viser har lukket gruppe, per 22. oktober, ca. 46 % igjen av kvoten sin. Siden 2013 har kystgruppen vært regulert som én gruppe der alle fartøy har hatt fartøyskvoter uten overregulering. Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter har hatt et maksimalkvotetillegg. Hensikten med denne reguleringen har vært å sikre at ubenyttede kvotefaktorer blant fartøy under 15 meter kommer denne flåten til gode gjennom overregulering. Ordningen har ført til stabilitet og forutsigbarhet i et fiskeri som i mange år var preget av mye uro. Man ser imidlertid at disse fartøyene utnytter mer og mer av kvotene sine, noe som gjør at det er behov for å justere ned overreguleringen for denne gruppen. Dersom dette ikke blir gjort vil de minste fartøyene fiske av andelen til fartøy over 15 meter.

Tabell 12 viser overreguleringsprosenten til fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i perioden 2013-2019.

Tabell 12: Overregulering (%) for fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i perioden 2013-2019

År	Justert gruppekvote (t)	Overregulering %
2013	160 787	38
2014	119 435	40
2015	87 907	30
2016	92 866	30
2017	178 246	35
2018	137 498	30
2019	186 759	25

Fiskeridirektoratet følger fisket tett gjennom året, samt foretar en grundig gjennomgang det påfølgende år for å sjekke at reguleringen har fungert i henhold til intensjonen. Når det gjelder overreguleringen de to siste årene ser vi at denne har vært noe for høy. En mulig årsak til dette kan blant annet være unntaket fra låsettingskravet i samfiske for fartøy de siste to sesongene, noe som fører til et mer effektivt fiskeri og kvoteutnyttelse for fartøy under 15 meter.

Det er veldig dårlige låsettingsforhold i Kvænangen, noe som gjør at denne ordningen er veldig gunstig for denne flåtegruppen.

Når det gjelder 2019 er det ikke mulig på nåværende tidspunkt å forutsi resultatet av årets overregulering, der Fiskeridirektoratet justerte overreguleringen ned til 25 %. Kystfisket har i

høst startet tidligere enn i fjor og ut fra at toktresultatene som viser at det har overvintret store mengder med sild ute i havet utenfor Troms, forventes det et godt sildefiske i Kvænangen. Dette er veldig positivt for kystgruppen, ikke minst for de minste fartøyene i denne gruppen.

Basert på utviklingen i den minste gruppen mener Fiskeridirektoratet at overreguleringen for disse fartøyene bør reduseres ytterligere og anbefaler at overreguleringen senkes til 20 % i 2020.

Siden kystgruppens kvoter for 2020 fastsettes før man ser det endelige resultatet av årets regulering, må overreguleringen beregnes med utgangspunkt i neste års gruppekvote, justert for element fra 2018, men ikke justert for et overfiske evt. underfiske i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter reguleres med 20 % overregulering. Eventuelle justeringer av kvoteenheten, basert på erfaringer fra årets fiskeri, vil skje før 2020. Fiskeridirektøren foreslår videre at kvoteenheten for de øvrige fartøyene blir satt uten overregulering i 2020.

Det legges videre til grunn en videreføring av ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå. Dersom man skulle komme opp i en situasjon der kystgruppen under 15 meter skulle ha vanskeligheter med å utnytte sin del av kvoten vil modellen som ble utarbeidet høsten 2017 være en god løsning.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre årets regulering av kystgruppen.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter reguleres med ca. 20 % overregulering. Eventuelle justeringer av kvoteenheten, basert på erfaringer fra årets fiskeri, vil skje før 2020.

Øvrige fartøy i lukket gruppe foreslås regulert uten overregulering.

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
19/388 - 39

MIN ČUJ./VÅR REF.
19/28690

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
01.11.2019

Reguleringsmøtet Sak 22/2019 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2020

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-området ¹.

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2020 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametingets forslag til reguleringer:

- Sametinget støtter Fiskeridirektørens forslag om å avsette 2000 tonn sild til åpen gruppe, slik de var i 2020 blir som før 2017 med en prosentandel på 50 % av lukket gruppe.
- For å sikre inntektsnivået til fiskere i SFR-området, foreslår Sametinget at det i åpen gruppe sild, i SFR-området avsettes en egen kystfiskekvote på 2 000 tonn sild
- Opprettholde Stortingets forbud mot fiske med fartøy over 15 meter, innenfor fjordlinjene.
- Det avsettes 100 tonn NVG-sild til fiske etter sild med landnot for ikke registrerte fiskere med ikke registrerte fartøy
- Kartlegging av bifangst av torsk og laks i fiske etter norsk vårgytende sild

Bakgrunn

Retten til fiske som ble oppnådd mellom regjeringen og Sametinget i 2012, gjaldt fiske etter torsk, sei og hyse, og er tillagt fiske i åpen gruppe. I Prop. 70L (2011-2012) som ligger til grunn for enighet, fremkommer det at retten til fiske gjelder all andre arter som er viktig for livnæring og utkomme i samiske områder, men at når det gjelder arter utenom torsk, hyse og sei, så må denne retten fastsettes ved en egen forskrift for disse bestandene (jf. deltakerloven § 21 fjerde ledd siste punktum). Vektleggingsreglene som her nevnes er ikke begrenset til bare torsk, hyse og sei, men også andre arter (eks. sild). Dette innebærer at forvaltningen også

¹ Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, nå SFR- område:

Finnmark: Alle kommunene

Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune.

Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes.

skal legge vesentlig vekt på betydningen for samisk bruk ved reguleringen av sildefiske, selv om det av deltakerloven ikke følger at en i dag har rett til å fiske sild.

Samer og andres rett til fiske i Finnmark og Nord-Troms er ikke knyttet til åpen eller lukket gruppe, men til fiske med fartøy under eller på 11 meter, samt at den som fisker fyller vilkårene for å stå i fiskermanntallet.

I 2017 ble båtkvotene i åpen gruppe satt så lavt at det ikke var mulig å leve av sildefiske i samisk område. For å sikre *det materielle grunnlaget for samisk kultur*, næring og språk krevde Sametinget allerede i november 2016, at statlige myndigheter avsetter en egen kystfiskekvote på 2 000 tonn NVG-sild til fiskere i samiske området (jf. Havressurslova § 7, g *at forvaltningstiltaket er med og sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur* og deltakerloven § 21 tredje ledd siste punktum).

FNs konvensjon om sivile og politiske retter artikkel 27 pålegger staten en resultatplikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Her vil det si å avsette en egen Kystfiskekvote i sild til fisker i åpen gruppe i samiske områder (SFR—områder), slik det ble gjort i torskefisket i 2011/2012, og gjennom dette bidra til å oppfylle statens plikt ovenfor samene som urfolk, om at de skal kunne oppnå et økonomisk utbytte av sitt fiske som kan føre til videre livsopphold.

I dagens tilfelle med varierende sildekvote til fiskere i åpen gruppe i samiske områder, vil også rettsgrunnlaget i havressurslova § 11 sjettede ledd, og dermed også deltakerloven § 1a og havressurslova § 7, menneskerettsloven §§ 2 og 3, jf. SP art. 27, spille inn.

Sametinget opprettholder derfor sitt krav om avsetning av en egen Kystfiskekvote på 2 000 tonn sild i 2019, på samme rettsgrunnlag og på lik linje med det som har vært gjeldene i fiske etter torsk siden i år 2012, slik at inntekten og utkomme til fiskere i sjøsamiske områder gjennom en egen kystfiskekvote sild, kan bedre sitt livsutkomme og sin eksistens.

Dearvvuođaguin/Med hilsen

John Osvald Grønmo
doaiib. fágajodiheddji / konst. fagleider

Inge Arne Eriksen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Inger-Anne Arvesen			

Kopijja / Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN

Sak 23/2019

Regulering av fisket etter makrell i
2020

SAK 23/2019

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELL I 2020

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter makrell for 2020 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

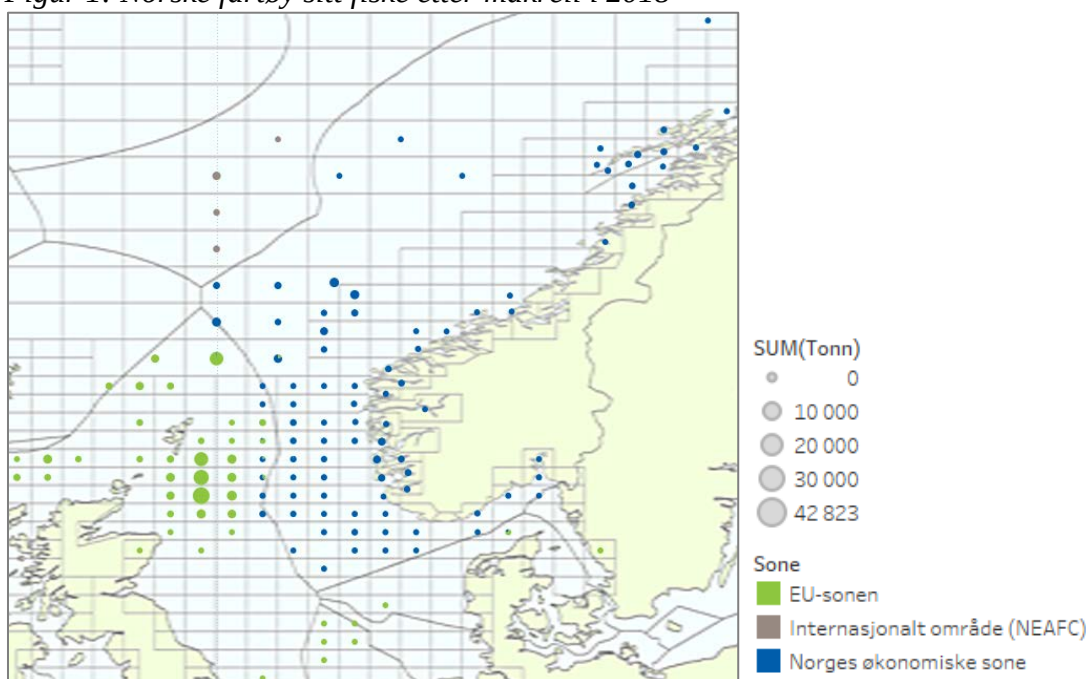
1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter makrell i 2020 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER MAKRELL I 2018

I 2018 hadde Norge en kvote på 189 482 tonn makrell. Totalt fisket norske fartøy 186 462 tonn¹ makrell i 2018. Makrellfisket kom senere i gang i 2018 enn tradisjonelt. September måned var preget av svært dårlig vær og i tillegg var det utfordringer med åte. Norske fartøy fisket hele 70 % av makrellkvoten i oktober. I oktober var både tilgjengeligheten og kvaliteten bedre i EU-sonen og derfor foregikk hovedvekten av makrellfisket i 2018 i EU-sonen². Det ble fisket henholdsvis 156 880 tonn i EU-sonen, 27 483 tonn i norsk sone og 2 843 tonn i internasjonalt farvann i 2018. Figur 1 viser et kart over fangst tatt av norske fartøy i 2018 fordelt på soner.

Figur 1: Norske fartøy sitt fiske etter makrell i 2018

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 22. mars 2019

¹ Dette kvantumet består av overført kvote fra 2017, ordinær kvote for 2018 og fiske på forskudd av kvoten i 2019 (jf. kvotefleksibilitetsordningen).

² Norske fartøy hadde tilnærmet full soneadgang i EU-sonen i 2018.

Med bakgrunn i forskyvningen av fisket fra norsk sone til EU-sonen var det et nært samarbeid med kontrollmyndighetene i Storbritannia i 2018. Utfordringene var fortsatt brudd på ilandføringsplikten ved at fartøyene fikk for store kast, slik at ikke all fangst ble ilandført.

Tilsvarende som i 2017 var det en utfordrende makrellsesong for den minste kystflåten i 2018. Tilgjengeligheten av makrell langs norskekysten var svært dårlig. Som i 2017 var det et marginalt fiske utenfor kysten av Nordland i juni/juli. Norges Fiskarlag anmodet Nærings- og fiskeridepartementet 27. september om å innføre en midlertidig driftsordning i kystfartøygruppens fiske etter makrell for resten av 2018. Bakgrunnen var at den minste makrellflåten, særlig de som fisker med garn- og snøre, befant seg i en svært vanskelig situasjon ut fra flere feilslåtte makrellsesonger etter hverandre. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 12. oktober at de ikke kunne imøtekomme Norges Fiskarlag sin henvendelse. Medio oktober stod det et betydelig kvantum igjen av garn- og snøregruppens kvote, samt et mindre kvantum for kystnotgruppen under 13 meter største lengde. 16. oktober ble maksimalkvotene for den minste kystflåten økt, samt det ble gitt et maksimalkvotetillegg til fartøy i garn- og snøregruppen på eller over 15 meter største lengde. I siste halvdel av oktober var det igjen dårlig vær og kun få dager med brukbart fiske. Fisketakten var derfor lavere enn forventet. På bakgrunn av innspill fra næringsorganisasjonene tilrådet Fiskeridirektoratet at det ikke ble foretatt flere refordelinger og at gjenstående kvantum ved årsskiftet som var utover kvotefleksibilitetsordningen ble overført til kystgruppen i 2019. Ønsket om å overføre kvanta til 2019 må ses i sammenheng med forslaget som forelå om å slå sammen de tre reguleringsgruppene i lukket kystgruppe til en reguleringsgruppe i 2019. Det var rom innenfor kvotefleksibilitetsordningen for den norske totalkvoten som gjorde at en slik overføring var mulig. Nærings- og fiskeridepartementet fulgte Fiskeridirektoratets tilrådning.

Det ble fisket 185 734 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2018. Tabell 1 viser forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2018, samt totalfangst i 2018. I vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018.

Tabell 1: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst som avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2018 (i tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	131 390	129 023	129 218	129 280
Små ringnotfartøy (SUK)	11 983	11 962	12 032	12 386
Trål	7 451	6 769	7 218	7 304
Kystfartøygruppen	36 143	41 182	35 060	35 159
· not < 13 m.st.l	6 043	7 022	5 215	5 191
· not ≥ 13 m.st.l.	17 317	19 178	18 306	18 464
· garn- og snøre	12 033	14 232	11 037	11 002
· åpen gruppe	650	650	392	392
· landnot	100	100	110	110
Agn	1 300	1 300	1 366	1 366
Forskning- og forvaltningsformål	1 215	1 215	840	840
Fritidsfiske etc.	0	0	0	127
Totalt	189 482	191 451	185 734	186 462

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister og konsesjons- og deltakerregister, samt Norges Sildesalgslag

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, estimert bifangst etc.

² Norges Sildesalgslag per 10. januar 2019

³ Fangsttall per 20. mars 2019

3 FISKET ETTER MAKRELL I 2019

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-21 og § 4-1 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med makrelltråltillatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 13. desember 2018 nr. 1911 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2019 (deltakerforskriften) §§ 17 - 20 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i åpen gruppe

Videre kan fartøy med dispensasjon delta i henhold til forskrift 10. februar 2011 nr. 593 om fiske med landnot ved fiske med fartøy som ikke er merkeregistrert.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. I oktober og november 2018 ble det avholdt flere forhandlingsrunder for å diskutere forvaltning og fordeling av makrell for 2019. Det ble ingen enighet mellom kyststatene og øvrig fiskerinasjon.

Norge, EU og Færøyene inngikk 29. november 2018 en trepartsavtale for makrell for 2019. Totalkvoten (TAC) ble satt til 653 438 tonn. Dette innebærer en reduksjon på 20 % sammenlignet med fastsatt totalkvote i 2018. De tre kyststatene ble samtidig enige om å forlenge rammeavtalen fra 2014 om fordeling av totalkvoten mellom kyststatene. Rammeavtalen varer ut 2020, med mulighet for forlengelse i ytterligere ett år.

Den relative fordelingen er henholdsvis 26,67 % til Norge, 14,93 % til Færøyene og 58,40 % til EU. I 2019 er kvoten fordelt med henholdsvis 147 085 tonn til Norge, 82 339 tonn til Færøyene og 322 077 tonn til EU. I avtalen inngår også en andel på 15,6 % av totalkvoten til øvrige kyststater og relevante fiskerinasjoner. I 2019 utgjør dette 101 937 tonn.

Den norske kvoten for 2019 er i henhold til trepartsavtalen på 147 085 tonn makrell. I tillegg får Norge en overføring fra Færøyene på 5 979 tonn makrell³. Videre overføres 253 tonn til Sverige⁴. Norsk kvote etter overføringer er på 152 811 tonn i 2019. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann. Norske fartøy har i 2019 adgang til å fiske 147 085 tonn i EU-sonen i ICES statistikkområde 4a og 34 798 tonn i Færøyenes fiskerisone.

³ Bilateral avtale mellom Norge og Færøyene av 13. desember 2018.

Nedenfor er et kart (figur 1) som viser fangst tatt av norske fartøy i 2018 fordelt på soner.

⁴ Bilateral avtale av 7. desember 2018.

3.3 METODEREVISJON OG REVIDERT RÅD FOR 2019

På bakgrunn av en ekstraordinær metoderevisjon av makrellbestanden våren 2019 ble makrellrådet for 2019 revidert kraftig oppover fra 318 408⁵ tonn til 770 358⁶ tonn. Dette var en økning på om lag 450 000 tonn. Videre er det reviderte rådet om lag 120 000 tonn (18 %) høyere enn fastsatt TAC for 2019.

Kyststatene møtes 20.-21. mai og 12.-13. juni 2019 for å diskutere hvorvidt TAC for 2019 burde økes. Kyststatene til trepartsavtalen konkluderte med at TAC for 2019 ikke skulle justeres i lys av det reviderte rådet til ICES.

3.4 REGULERINGSOPPLEGGET

Reguleringen av fisket etter makrell i 2018 ble i all hovedsak videreført til 2019. Når det gjelder lukket kystgruppe er de tidligere tre reguleringsgruppene slått sammen til en reguleringsgruppe i 2019 (se avsnitt 3.9.3).

Den norske totalkvoten (etter kvotebytter) er 152 811 tonn i 2019. Av dette kvantumet avsettes 905 tonn til forsknings- og forvaltningsformål og 1 300 tonn til agn. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i 2016 at rekrutteringsordningen skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. For å ta høyde for fiske på rekrutteringsordningen, er det satt av 674 tonn til kystgruppen før fordeling mellom fartøygruppene. Disponibel kvote, etter avsetninger nevnt ovenfor, fordeles i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Fordelingen er vist i tabell 2.

Tabell 2: Fordelingen av norsk totalkvote i 2019

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	29 412	19,5 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	5 997	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	115 197	76,5 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgr. kvote ²	9 644	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgr. kvote ²	105 553	70,1 %
Totalt		150 606	100 %

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 674 tonn til rekrutteringsordningen i kystgruppen som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

3.5 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

I henhold til trepartsavtalen kan Norge forskuttere/spare inntil 14 709 tonn i 2019, som belastes/godskrives kvoten i 2020. Kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå videreføres som i 2018. For havfiskeflåten videreføres også kvotefleksibilitetsordningen på fartøynivå. På grunn av endringer i reguleringsopplegget for lukket kystgruppe ble det gjort justeringer i

⁵ ICES råd publisert 28. september 2019

⁶ ICES rådet publisert mai 2019

kvotefleksibilitetsordningen på fartøynivå. I 2019 har fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde adgang til å forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten som belastes neste års kvote. Videre har fartøy på eller over 15 meter hjemmelslengde og største lengde full kvotefleksibilitet over årsskiftet. Det vil si at fartøyene kan spare/forskuttere inntil 10 % av fartøykvoten som godskrives/ belastes neste års kvote.

3.6 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Det er per 22. oktober fisket ca. 150 000⁷ tonn makrell i 2019, hvorav ca. 120 000 tonn er fisket i EU-sonen. Dette kvantumet består av overført kvote fra 2018, ordinær kvote for 2019 og fiske på forskudd av kvoten i 2020 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Det er totalt fisket 146 409 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2019. Det er fisket henholdsvis 1 313 tonn og 724 tonn makrell som avregnes kvoten til agn og forsknings- og forvaltningsformål i 2019. Tabell 3 gir en oversikt over forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret og totalfangst i fisket etter makrell i 2019. I vedlegg 2 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 3: Forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	105 553	105 462	103 455	105 293
Små ringnotfartøy (SUK)	9 644	9 423	8 921	8889
Trål	5 997	5 256	4 575	4 439
Kystfartøygruppen ⁴	29 412	33 976	27 421	28 432
· lukket gruppe	28 662	33 226	26 909	27 919
· åpen gruppe	650	100	399	399
· landnot	100	650	113	113
Agn	1 300	1 300	1 313	1 313
Forskning- og forvaltning	905	905	724	724
Totalt	152 811	156 322	146 409	149 089

Kilde: fangsttall fra Norges Sildesalgslag

¹ kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² per 22. oktober 2019

³ per 22. oktober 2019

⁴ inkl. 674 tonn til rekrutteringskvoteordningen

3.7 RINGNOTGRUPPEN

Ringnotgruppen er i 2019 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenheterne for beregning av fartøykvoten er fra årets begynnelse satt til henholdsvis 2,54 for fartøy med ringnottillatelse og 2,35 for små ringnotfartøy.

⁷ Norges Sildesalgslag

3.8 TRÅLGRUPPEN

Fartøy med makrelltråltillatelse er i 2019 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenheterne for beregning av fartøykvoten var fra årets begynnelse satt til 0,48.

Gruppekvoten for trålgruppen i 2020 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av makrell tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2019. Dette antas å være uregistrert bifangst av makrell i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2019-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

3.9 KYSTGRUPPEN

3.9.1 Åpen gruppe

Denne gruppen kan fiske og lande innenfor en avsetning på 650 tonn i 2019. Fartøy i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 10 tonn makrell i 2019. Dette gis som fartøykvote. Gruppen har pr. 22. oktober fisket 399 tonn.

3.9.2 Landnotfiske etter dispensasjon

Gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon er i 2019 på 100 tonn makrell. Den enkelte fisker kunne fiske og lande makrell innenfor en maksimalkvote på 15 tonn. Garantert kvantum er 5 tonn. Fisket ble stoppet 25. juni da gruppekvoten var beregnet oppfisket. Gruppen har pr. 22. oktober fisket 113 tonn makrell.

3.9.3 Lukket kystgruppe

I 2019 ble det innført en ny reguleringsmodell for lukket gruppe og hovedelementene i reguleringsmodellen er som følger:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål videreføres
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenheter
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter⁸
- Kvotefaktoren på 1 000 fra ringnotflåten er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter⁹. Kvantumet på 1 000 legges til gruppekvoten til lukket kystgruppe.

⁸ fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

⁹ kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % ifm. at reguleringsgruppene ble slått sammen.

Tilgjengeligheten av makrell langs norskekysten har vært betydelig bedre i 2019 enn de foregående årene. Det har også periodevis vært brukbart dorgefiske. Det har vært en økning i konsumprisene sammenlignet med tidligere år. Den foreløpige gjennomsnittsprisen for kystfartøy er på 13,93 kr/kg i 2019. Til sammenligning var prisene 11,92 kr/ kg i 2018 og 9,02 kr/ kg i 2017¹⁰.

Justert gruppekvote for lukket gruppe er på 33 226 tonn i 2019. Totalt har lukket gruppe fisket 27 919 tonn makrell i 2019¹¹. Det er 26 909 tonn som avregnes kvoteåret 2019. Det gjenstår om lag 4 500 tonn av lukket gruppe sin kvote i 2019 (se tabell 9). Dersom man trekker fra sparemuligheten for kystgruppen på 10 % (2 941 tonn) gjenstår det om lag 1 500 tonn som må fiskes i 2019. Makrellsesongen går mot slutten, men det ventes at det vil bli fisket et kvantum utover i oktober/ november. Det synes derfor at overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget (80 %) for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde har vært på et riktig nivå i 2019.

Erfaringene fra det første året med ny reguleringsmodell for lukket gruppe er gode. Det har vært betydelig mindre støy under fiske. Bedre tilgjengelighet av makrell og gode priser har helt klart også hatt en positiv innvirkning på kystgruppens makrellfiske i 2019.

3.10 UTØVELSE OG KONTROLL AV MAKRELLFISKET

I den nasjonale strategiske risikovurderingen (NSRV) er det identifisert høy risiko for brudd på ilandføringsplikten i makrellfisket. Dette med bakgrunn i at det vedvarende over år registreres ulovlig slippingaktivitet i dette fisket. Slik aktivitet kan medføre at store kvanta makrell drepes ned og registreres ikke som uttak på bestanden.

Sesongen 2019 er ikke oppsummert og evaluert. Imidlertid er foreløpige oppfatninger at det har vært stor tilgjengelighet på feltet, og det er også i år registrert det en mener er ulovlig slipping av fangst. Anslagsvis 80 % av norsk fangst i 2019 er fisket i EU farvann (UK) og det har vært et nært samarbeid mellom kontrollmyndighetene i Skottland og Norge i den forbindelse. Der er registrert utfordringer med bifangst av nordsjøsild. For Kystvakten og Fiskeridirektoratet er makrellfiske et prioritert område.

¹⁰ Tall fra Norges Sildesalgslag

¹¹ pr. 22. oktober

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2020

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

Havforskningsinstituttet skriver følgende på sin hjemmeside:

ICES sitt råd

ICES anbefaler at når MSY-tilnærmingen følges så bør fangstene i 2020 ikke overstige 922 064 tonn.

Historisk bestandsutvikling

Gytebestanden er estimert til å ha vært i økning etter 2007 til et maksimumsnivå i 2014, og har siden vært nedadgående. Den har likevel vært over MSY $B_{trigger}$ siden 2008.

Fiskedødeligheten har vært nedadgående siden 2003, men er fremdeles høyere enn FMSY.

Det har vært en rekke sterke årsklasser siden 2001, der årsklassene siden 2011 er estimert til å være over gjennomsnittet.

Kvaliteten på bestandsvurderingen

Tilsvarende som tidligere år indikerer bestandsberegningene konflikt i signalene mellom noen av datakildene. Bestandsindeksen fra det internasjonale økosystemtoktet i Norskehavet (IESSNS) øker, mens bestandsindeksen fra eggtoktet er nedadgående. Dette resulterte i redusert påvirkning av disse datakildene i bestandsberegningen, og en dårlig modelltilpasning til det siste eggtoktet.

Noen av dataseriene er fremdeles korte (tråltoktet (IESSNS): 9 år, nye merkedata: 5 år med gjenfangst). I tillegg gir eggtoktet kun et estimat av gytebestandsstørrelse hvert tredje år, og 2019 verdiene er kun foreløpige. Inkluderingen av ethvert nytt år med data for disse korte tidsseriene kan modifisere den relative vektningen av de ulike datakildene i bestandsberegningene, som vil forårsake en revisjon i nivået på gytebestanden og gjennomsnittlig fiskedødelighet.

Modellen viser betydelige retrospektive bias for fiskedødelighet som har økt i den oppdaterte bestandsberegningen. Dette skyldes trolig at noen tidsserier er korte og at det er konflikt mellom trendene i indeksene.

Relevante problemstillinger

ICES evaluerte forvaltningsstrategien for makrell i 2017. Etter metoderevisjonen i 2019, har referansepunktene knyttet til fiskedødelighet blitt endret og fiskedødelighet knyttet til maksimalt langtidsbytte (FMSY) er nå høyere enn fiskedødelighet anvendt i forvaltningsstrategien ($FMSY = 0.23$; $FMGT = 0.21$). ICES har blitt forespurt av EU, Norge og Færøyene om råd for langsiktig forvaltningsstrategi for makrellbestanden.

ICES anbefaler at de nåværende reguleringene som er innført for å beskytte gytebestandskomponenten i Nordsjøen opprettholdes

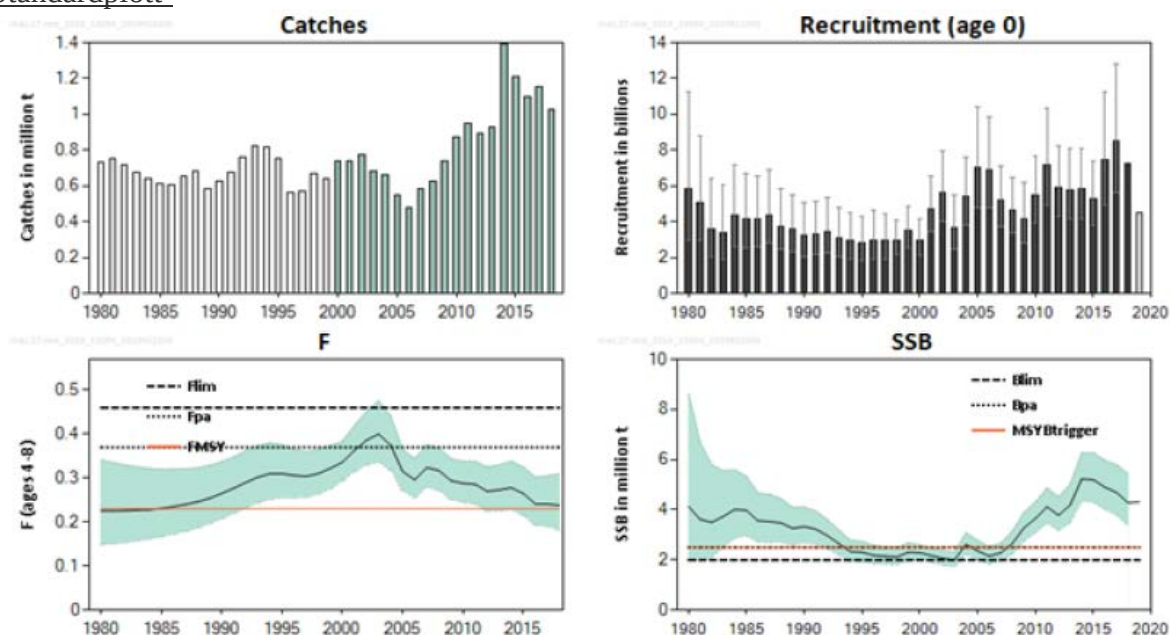
Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (B_{lim}): 1,99 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (B_{pa}): 2,50 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte ($MSYB_{trigger}$): 2,50 millioner tonn
 Kritisk fiskedødsrate (F_{lim}): 0,46
 Føre-var-fiskedødsrate (F_{pa}): 0,37
 Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (F_{MSY}): 0,23
 Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (F_{MGT}): ikke definert
 Ventet fiskedødsrate (F) i 2019: 0,21
 Ventet gytebestand (SSB) i 2020: 4,5 millioner tonn

Standardplott¹

¹ Bestandsvurderingen av makrell i Nordøst-Atlanteren: totalfangster (oppe til venstre), rekruttering som antall nullåringer (oppe til høyre), fiskedødelighet (nede til venstre) og gytebestand (nede til høyre).

Tabell 4 gir en oversikt over ICES rådgivningen for makrell for perioden 2010-2020.

Tabell 4: ICES råd for perioden 2010-2020

År	ICES råd	TAC (tonn)	Endring (%)
2010	Høstingsregel	[527-572]	-1 %
2011	Se senarioer	[529-672]	13 %
2012	Forvaltningsplan	[586-639]	-1 %
2013	Forvaltningsplan	[497-542]	-15 %
2014 ¹	Forvaltningsplan	[927-1011]	+ 87 %
2015	Forvaltningsplan	[831-906]	- 10 %
2016 ²	MSY tilnærming	≤ 774	- 26 %
2017 ³	MSY tilnærming	≤ 857	+ 11 %
2018	MSY tilnærming	≤ 551	- 36 %
2019 ⁴	MSY tilnærming	≤ 318	+ 40 %
2020	MSY tilnærming	≤ 922	+ 20%

¹ Oppdatert råd for 2014 presentert i mai 2014, opprinnelig råd 889 886 tonn

² Oppdatert råd for 2016 presentert 20. september 2016, opprinnelig råd 667 385 tonn

³ Oppdatert råd for 2017 presentert 26. januar 2017, opprinnelig råd 944 302 tonn

⁴ Oppdatert råd for 2019 presentert 15. mai 2019, opprinnelig råd 318 408 tonn

4.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. De senere årene har det ikke blitt enighet mellom kyststatene og øvrig fiskerinasjon. Norge, EU og Færøyene inngikk i 2014 en femårig rammeavtale for forvaltning og fordeling av makrell. Høsten 2018 ble det enighet om å videreføre denne rammeavtalen frem til og med 2020, med mulighet for forlengelse i ytterligere ett år.

Kyststatene og Russland møttes i London 15.-17. oktober for å diskutere forvaltning og fordeling av makrell for 2020. Det ble ikke enighet mellom kyststatene og øvrig fiskerinasjon.

Norge, EU og Færøyene inngikk 17. oktober en avtale for 2020. Totalkvoten ble satt til 922 064 tonn makrell. Dette er en økning på om lag 40 % sammenlignet med avtalt kvote for 2019. Kvoten fordeles i henhold til rammeavtalen fra 2014. Dette gir en kvote til Norge på 207 551 tonn, 454 482 tonn til EU og 116 188 tonn til Færøyene.

De bilaterale forhandlingene for 2020 mellom henholdsvis Norge – Færøyene og Norge – EU er planlagt etter reguleringsmøtet. Fiskeridirektoratet tar derfor ikke høyde for eventuelle kvotebytter i dette saksdokumentet.

5. REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2020

Det vises til punkt 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet. Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2020.

6. REGULERINGSFORSLAG FOR 2020

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

6.1.1 Forsknings- og forvaltningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2020. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2020 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene.

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt som tilhørende reguleringsgruppe. Pr. 21. oktober

er det i fisket etter makrell registrert 11 rekrutteringskvoter¹². Det avsettes et kvantum til rekrutteringskvoter for 2020 på bakgrunn av kvoteenheten for fartøyskvoten i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 513 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2020, og foreslår dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

6.1.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 207 038 tonn i 2020 etter avsetning på totalt 513 tonn makrell til rekrutteringskvotene. Dette kvantumet fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Kystgruppen er tildelt 18,5% av totalkvoten¹³. Etter at fordelingen er gjort i tråd med ovennevnte legges det til 513 tonn til kystgruppen i henhold til avsnitt 6.1.1.

Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 5. Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen til grunn videre i dokumentet.

Tabell 5: Fordelingen av norsk totalkvote i 2020

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten eller min. 25 000 tonn ¹	39 815	19,2 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	8 282	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	159 454	76,8 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens Kvote	13 317	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	146 137	70,4 %
Totalt		207 551	

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 513 tonn til rekrutteringskvoter som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

6.2 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

I henhold til trepartsavtalen kan Norge forskuttere/spare inntil 20 755 tonn i 2020, som belastes/godskrives kvoten i 2021.

Fiskeridirektøren legger til grunn en videreføring for 2020 av gjeldende kvotefleksibilitetsordninger over årsskiftet på gruppe- og fartøynivå.

¹² Sum kvotefaktorer er 25,543.

¹³ men gruppekvote skal ikke settes lavere enn 25 000 tonn

Fiskeridirektoratet mottok en henvendelse fra Fiskebåt høsten 2018 hvor organisasjonen anmodet om at det enkelte fartøy må ta ansvar for fiske utover 110 %, samt fiske utover delkvoter i andre lands soner. Fiskebåt ønsker at fartøy som overfisker sin kvote får det overfiskede kvantumet belastet fartøyets individuelle kvote (neste år), og at dette kvantumet ikke belastes tilhørende gruppekvote slik gjeldende praksis er. Henvendelsen gjelder fiskeriene nvg-sild, makrell, kolmule og nordsjøsild. Fiskeridirektoratet har vurdert spørsmålet og gitt sin tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet. Fiskeridirektoratet tilrår at det innføres en ny ordning om kvotebelastning på fartøynivå ved overfiske i pelagiske fiskerier. For å høste erfaringer om effekten av en slik ordning, anbefaler Fiskeridirektoratet at den foreslåtte ordningen i første omgang avgrenses til fisket etter makrell. Saken ligger nå til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet.

6.3 RINGNOTGRUPPEN

Det er 74 ringnottillatelser¹⁴ og 16 små ringnotfartøy¹⁵ med deltakeradgang. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.4 TRÅLGRUPPEN

6.4.1 Fartøykvoter

Det er 17 fartøy med makrelltråltillatelse¹⁶. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.4.2 Bifangst av makrell i industritrålfiske

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Det finnes følgelig ikke sikre tall på hvor mye makrell som tas som bifangst i disse fiskeriene. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriften er å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

¹⁴ Pr. 23. oktober 2019

¹⁵ Pr. 23. oktober 2019

¹⁶ Pr. 23. oktober 2019

Inntil en eventuell forskrift er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av makrell i industritrålfisket etter 2020-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

6.5 KYSTFARTØYGRUPPEN

6.5.1 Fordeling av kystfartøyenes gruppekvote

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes et kvantum til fartøy under 13 meter som faller utenfor adgangsbegrensingen i fisket etter makrell (åpen gruppe), samt en gruppekvote for landnotfiske etter dispensasjon. Tabell 6 viser forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2020.

Tabell 6: Forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2020

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	39 065
Totalt	39 815

6.5.2 Åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på 650 tonn for fartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis en maksimalkvote på 10 tonn makrell.

6.5.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten for landnotfiske etter dispensasjon settes til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at de som er gitt dispensasjon gis en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn.

6.5.4 Lukket gruppe

Det er totalt 375 deltakeradganger i lukket kystgruppe¹⁷. Det er 171 fartøy med garn/ snøre som deltakeradgang, mens det er 204 fartøy med not som deltakeradgang.

¹⁷ Per 23. oktober 2019

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres som en gruppe i 2020, tilsvarende som i 2019.

Dette innebærer:

- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål videreføres
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter
- Videreføring av ordningen hvor fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter største lengde, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
 - Fartøyet kan ikke fiske med not eller trål i 2020
 - Fiskeridirektoratet skal ha mottatt påmelding om fiske under denne ordningen.

Overreguleringsgrad

Det er stor usikkerhet knyttet til tilgjengeligheten av makrell langs Norskekysten og hvordan 2020-sesongen vil bli for den minste makrellflåten. I motsetning til de foregående årene har 2019-sesongen vært en god sesong. Det vil også være en kvoteøkning på om lag 40 % fra 2019 til 2020, noe som indikerer at overreguleringsgraden bør opp. Overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget var i 2019 på 80 %.

Fiskeridirektøren foreslår at overreguleringsgraden for makismalkvotetillegget settes til 100 % i 2020.

Refordeling

Fiskeridirektøren skal legge til rette for at gruppekvotene blir oppfisket. Det er i utgangspunktet kun fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter som gis maksimalkvotetillegg og dermed eventuelle refordelinger¹⁸. Eventuelle restkvantum innenfor kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå overføres til påfølgende år. Dersom det skulle gjenstå et betydelig restkvantum kan det være aktuelt at også fartøy på eller over 15 meter hjemmelslengde og største lengde gis et maksimalkvotetillegg. Tilsvarende som tidligere år vil Fiskeridirektoratet ha dialog med næringsorganisasjonene i forbindelse med eventuelle refordelingsspørsmål.

6.6 ÅPNINGSTIDSPUNKT

ICES viderefører tilrådommen om at det ikke bør fiskes makrell i Skagerrak (3a), sentrale og sørlige Nordsjøen (4b og 4c) hele året, samt nordlige delen av Nordsjøen (4a) i perioden 15. februar til 31. juli. Fiskeridirektoratets prinsipale standpunkt er at fisket etter makrell i de nevnte områdene og periodene bør begrenset av hensyn til bestanden. På bakgrunn av at det norske makrellfiske i svært liten grad foregår i disse områdene er Fiskeridirektoratet likevel av den oppfatning at det ikke er nødvendig å gjeninnføre åpningstidspunkt i fiske etter makrell på nåværende tidspunkt. Dersom fiskemønsteret endres vil vi vurdere å foreslå å gjeninnføre åpningstidspunkt for det ordinære fisket.

¹⁸ I tillegg til at fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre får maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde.

Vedlegg 1: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2018

Tabell 7 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018.

Tabell 7: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018¹

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2018	Justert gruppekvote 2018	Kvoteår 2018 - Fangst i 2017 og 2018				Ufisket kvote 2018 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2017 på kvoten for 2018 ²	Fangst i 2018 på kvoten for 2018	Overfiske utover 10 % kvote- fleks	Sum fangst		
Ringnot	131 390	129 023	8 898	119 123	1 199	129 220	1 092	-1 289
SUK	11 983	11 962	632	11 333	105 ²	12 070	131	-239
Trål	7 451	6 769	452	6 318	448	7 218	39	-488
Kystfartøygruppen	36 143	41 182	1 402	33 256	425	35 083	587	5 512
· not < 13 m.st.l	6 043	7 022	90	5 119	21	5 230		1 792
· not ≥ 13 m.st.l.	17 317	19 178	921	17 250	138	18 309	587	282
· garn- og snøre	12 033	14 232	391	10 385	266	11 042		3 190
· åpen gruppe	650	650		392		392		258
· landnot	100	100		110		110		-10
Agn	1 300	1 300		1 366		1 366		-66
Forskning- og forvaltningsformål	1 215	1 215		840		840		375
Totalt	189 482	191 451	11 384	172 236	2 177	185 797	1 849	3 805

Kilde: fangsttallene er fra Norges Sildesalgslag per 22. oktober 2019

¹ Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2018 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2018 som er gjort på forskudd av kvoten for 2019 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2019.

² inkl. 38 tonn inndragning av ulovlig fangst

Vedlegg 2: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2019

I tabell 8 fremgår gruppekvoter, overføringer fra 2018 og justerte gruppekvoter for 2019. I henhold til kvoteregnskapet for 2018 gjenstod det 309 tonn av avsetningene til forsknings- og forvaltningsformål og agn. I tillegg er det 30 tonn som er tatt som bifangst av fartøy uten adgang til å delta i fisket etter makrell. Fiskeridirektoratet har derfor lagt til grunn at 279 tonn overføres fra 2018 til 2019 og fordeles i henhold til etablert fordelingsnøkkel (se overføringer på «totalkvotenivå»).

Tabell 8: Gruppekvoter, overføringer 2018 og justerte gruppekvoter 2019

Fartøygruppe	Forskrifts-kvote 2019	Overføringer fra 2018			Justert gruppekvote 2019
		Gruppenivå	Totalkvotenivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	105 553	-289 ¹	198	-91	105 462
Små ringnotfartøy	9 644	-239	18	-221	9 423
Trålfartøy	5 997	-752 ²	11	-741	5 256
Kystgruppen – totalt	29 412	4 512 ³	52	4 564	33 976
Lukket gruppe	28 662	4 512	52	4 564	33 226
Landnot	100	0	0	0	100
Åpen gruppe	650	0	0	0	650
Agn	1 300	0	0	0	1 300
Forskning- og forvaltningsformål	905	0	0	0	905
Totalt	152 811	3 232	279	3 511	156 322

¹ inkludert et tillegg på 1 000 tonn som er tilbakeført fra kystgruppen under 13 meter største lengde

² inkludert et fratrekk på 264 tonn til uregistrert bifangst av makrell

³ Det er gjort et fratrekk på 1 000 tonn av er gjenstående kvantum fra kystgruppen fra 2018 som er tilbakeført til gruppen fartøy med ringnottillatelse i 2019.

I tabell 9 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 9: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019¹

Fartøygrupper	Forskrifts-kvote 2019	Justert gruppe-kvote 2019	Kvoteår 2019 - Fangst i 2018 og 2019				Ufisket kvote 2019 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2018 på kvoten for 2019 ²	Fangst i 2019 på kvoten for 2019	Overfiske utover 10 % kvote-fleks	Sum fangst		
Ringnot	105 553	105 462	7 633	94 679	1 143	103 455	934	1 073
SUK	9 644	9 423	747	8 157	17	8 921	148	354
Trål	5 997	5 256	509	3 822	244	4 575	274	407
Kystfartøygruppen	29 412	33 976	1 061	25 896	464	27 421	1792	4 763
· Lykket gruppe	28 662	33 226	1 061	25 384	464	26 909	1792	4 525
· Åpen gruppe	650	650		399		399		251
· Landnot	100	100		113		113		-13
Agn	1 300	1 300		1 313		1 313		-13
Forskning- og forvaltningsformål	905	905		724		724		181
Totalt	152 811	156 322	9 950	134 591	1 868	146 409	3 148	6 765

Kilde: Norges Sildesalgslag per 22. oktober 2019

¹ Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2019 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2019 som er gjort på forskudd av kvoten for 2020 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2020.

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

ÁŠŠI/SAK
19/388 - 40

MIN ČUJ./VÅR REF.
19/28707

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
01.11.2019

Reguleringsmøtet Sak 23/2019 - Sametingets innspill til regulering av fiske etter makrell i 2020

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i samisk fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Området har tidligere blitt betegnet som STN-område.

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre enheter. Sametinget vil gjennom sine forslag til reguleringer i 2020, sikre driftsgrunnlaget til disse fartøyene og gjennom dette få til ordninger som er langsiktige og forutsigbare.

Makrellen kommer nå årvisst inn til kysten av Troms og Finnmark, og Sametinget ser det som en viktig oppgave at det også gjennomføres et kyst- og fjordfiske etter makrell i disse områdene. For å igangsette dette fisket er det viktig at de årlige avsetningene/kvotene i fiske etter makrell, gir rom for dette et slikt fiske.

I regulering av fiske etter makrell i 2020 foreslår derfor Sametinget følgende:

- Opprettholde forbud mot fiske av makrell med fartøy over 15 meter innenfor gjeldende fjordlinjer
- Åpen gruppe – Det avsettes en kvantum på 2000 tonn til fartøy i åpen gruppe, med garantert kvote på 10 tonn og maksimalkvote på 20 tonn
- Det avsettes en egen kvote på 200 tonn makrell (100 tonn i sør og 100 tonn nord for 67 ° N) til landnotfiske etter dispensasjon, med maksimalkvote på 15 tonn og garantert kvote på 5 tonn.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

John Osvald Grønmo
doaib. fágajođiheadji / konst. fagleder

Inge Arne Eriksen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Inger-Anne Arvesen			

Kopijja / Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN

Sak 24/2019

Regulering av fisket etter sild i
Nordsjøen og Skagerrak i 2020

SAK 24/2019

REGULERING AV FISKET ETTER SILD I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2020

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2020 i all hovedsak reguleres som inneværende reguleringsår.

2 FISKET I 2018

I 2018 hadde Norge en kvote på 179 391 tonn sild i Nordsjøen og Skagerrak. Sammenlignet med 2017 var dette en økning på 23 %. Videre var det flere fartøy som på bakgrunn av det lave prisnivået i 2017 valgte å spare deler av kvoten¹ fra 2017 til 2018. Norske fartøy hadde derfor relativt store fartøykvoter i 2018, mens soneadgangen i EU-sonen var på samme nivå som tidligere år.

Fisket etter nordsjøsild var i mai-juli svært arbeidskrevende med mye kjøring, leting og kasting. Utover høsten ble det bedre samling av silden, både i norsk sone og EU-sonen. Tilsvarende som tidligere år var silden hovedsakelig tilgjengelig i EU-sonen i november/ desember. Dette var en utfordring for en del av flåten som på det tidspunktet hadde et større restkvantum igjen, samtidig som soneadgangen i EU-sonen var begrenset. På bakgrunn av tilgjengelighet var det flere fartøy som valgte å spare deler av kvoten til 2019. Det var flere fartøy som ikke fikk overført hele restkvantumet til 2019, på grunn av begrensningen på 10 %. For små ringnotfartøy gjenstod det et kvantum utover kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå. Det var rom innenfor totalkvoten til å overføre gjenstående kvantum til 2019.

Gjennomsnittsprisen for nordsjøsild levert til norske konsumanlegg var 4,08 kr./kg. i 2018 og var på tilsvarende nivå som i 2017 (3,96 kr./kg.). Gjennomsnittsprisen for nordsjøsild levert til mel- og oljeanvendelse var god i 2018 og var 3,64 kr./kg. Det var en økning på ca. 50 % sammenlignet med 2017. Det ble levert hele 58 000 tonn nordsjøsild til mel- og oljeanvendelse i 2018, mens det ble levert 7 000 tonn i 2017².

Totalt fisket norske fartøy ca. 168 000³ tonn sild i 2018. Det ble fisket ca. 58 000 tonn sild i EU-sonen⁴ av en soneadgang på 60 000 tonn. Figur 1 viser et kart over fangst tatt av norske fartøy i 2018 fordelt på soner.

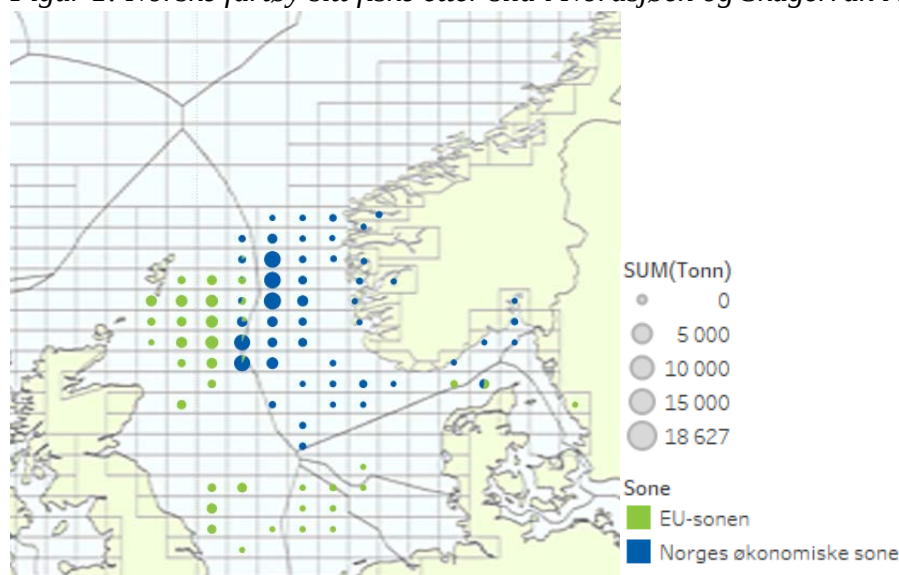
¹ Inntil 10 %

² Tall fra Norges Sildeslagslag per 13. mai 2019

³ Dette kvantumet består av overført kvote fra 2017, ordinær kvote for 2018 og fiske på forskudd av kvoten i 2019 (jf. kvotefleksibilitetsordningen).

⁴ i ICES statistikkområde 4a og 4b.

Figur 1: Norske fartøy sitt fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2018

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 10. mai 2018

Det ble fisket omlag 164 000 tonn sild som avregnes kvoten for kvoteåret 2018⁵. Det ble fisket 349 tonn sild som avregnes kvantumet avsatt til forskning- og forvaltningsformål i 2018.

Tabell 1 gir en oversikt over forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2018, samt totalfangst i 2018. I vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst av sild i Nordsjøen og Skagerrak relatert til kvoteåret 2018.

Tabell 1: Kvoter, justerte kvoter, fangst som avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2018 (i tonn)

Fartøygrupper	Område	Forskrifts-kvoter	Justert gruppekvote ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	Nordsjøen	139 945	141 585	128 094	131 387
	Skagerrak	2 941	2 941	2 954	2 954
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	8 933	9 212	6 522	6 761
	Skagerrak	188	188	190	190
Trålfartøy	Nordsjøen	12 518	12 262	12 056	12 702
Kyst - lukket gr.	Nordsjøen og Skagerrak	14 156	15 000	13 833	13 688
Kyst - åpen gr.	Nordsjøen og Skagerrak	150	150	289	292
Forskn. og forvaltn.	Nordsjøen	560	560	349	349
Totalt	Nordsjøen og Skagerrak	179 391	181 898	164 287	168 353⁴

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² Norges Sildesalgslag per 11. april 2018

³ Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 23. mars 2019

⁴ Inkl. et kvantum «annet» på 30 tonn.

⁵ Det ble fisket 2 743 tonn i 2017 som avregnes kvoten i 2018.

3 FISKET ETTER SILD I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2019

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften § 2-6, § 2-10; § 4-1) kan følgende delta:

- fartøy med pelagisk tråltillatelse
- fartøy med nordsjøtråltillatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 13. desember 2018 nr. 1911 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2019 (deltakerforskriften §§ 21 - 23) kan følgende delta:

- fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2019

Sild i Nordsjøen og Skagerrak er bestander som forvaltes av Norge og EU i felleskap. Totalkvoten for Nordsjøen er fastsatt til 385 008 tonn, en reduksjon på ca. 36 % fra 2018. Videre er totalkvoten for Skagerrak fastsatt til 29 326 tonn, en reduksjon på ca. 40 % fra 2018. Tabell 2 viser den norske kvotesituasjonen i Nordsjøen og Skagerrak i 2019.

Tabell 2: Kvotesituasjonen i 2019 (tonn)

	Nordsjøen	Skagerrak
Norsk totalkvote (iht. bilaterale avtaler)	111 652	3 911
Kvoteoverføring til Sverige (iht. bilateral avtale)	886	
Kvoteoverføring fra Skagerrak til Nordsjøen	1 956	1 956
Norsk kvote (iht. reguleringsforskriften)	112 722	1 955
Avsatt til forskning og forvaltningsformål	561	
Disponibel kvote til fordeling	112 161	1 955

Det har gjennom flere år vært en fleksibilitet med hensyn til hvor kvotene kan fiskes ved at en prosentandel av kvoten i Skagerrak kan fiskes i Nordsjøen. I 2019 kan Norge fiske 50 % av kvoten i Skagerrak i Nordsjøen. Dette er tilsvarende prosentandel som i årene 2011-2018. Kvotene er fordelt ut i fra den forutsetning at hele den overførbare delen av Skagerrakandelen på 1 956 tonn fiskes i Nordsjøen. Videre overføres 886 tonn til Sverige. Norsk kvote etter overføringer er 112 722 tonn i Nordsjøen og 1 955 tonn i Skagerrak.

3.3 REGULERINGSOPPLEGGET

Reguleringen av fisket etter sild i Norsjøen og Skagerrak i 2018 ble i all hovedsak videreført til 2019.

Av kvoten i Norsjøen er det avsatt 561 tonn til forsknings- og forvaltningsformål i 2019. Disponibel kvote til fordeling mellom fartøygruppene er derfor henholdsvis 112 161 tonn i Norsjøen og 1 955 tonn i Skagerrak. Tabell 3 gir en oversikt over hvordan kvotene er fordelt mellom fartøygruppene. Fordelingen er i samsvar med Norges Fiskarlags landsmøtesak 7/01 og 6/07. Kystgruppen får 8 % (eller minst 7 000 tonn) og trålerne 7 % av disponibel kvote, mens ringnotgruppen får det resterende. Små ringnotfartøy tildeles 6 % av ringnotgruppens gruppekvote. Det er i 2019 lagt til grunn at kystgruppen fisker minst 100 tonn sild i Skagerrak. Dette kvantumet avsettes til kystgruppen i Skagerrak, og det resterende kvantumet på 1 855 fordeles til ringnotgruppen (hvorav små ringnotfartøy får 6 %). Kystgruppen kan fiske inntil 2 056 tonn i henhold til forskriften. Av denne kvoten er 200 tonn avsatt til et låssettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september.

Tabell 3: Fordeling av norsk kvote i 2019 (tonn)

	Fartøy med ringnottillatelse	Små ringnotfartøy	Trålfartøy	Kystfartøy	Totalt
Nordsjøen	139 945	8 933	12 518	14 306	175 602
Skagerrak ¹	2 941	188	0		3 229
Totalt	142 886	9 121	12 518	14 306	178 831
Fartøygr. andel av tot. kvote	80 %	5 %	7 %	8 %	100 %

¹ Det er tatt høyde for at inntil 50 % av Skagerrakkvoten kan fiskes i Norsjøen, det vil si 1 956 tonn

I vedlegg 2 fremgår informasjon om justerte gruppekvoter i fisket etter sild i Norsjøen og Skagerrak i 2019.

Tilsvarende som tidligere år er soneadgangen i EU-sonen i 2019 på 50 000 tonn, som kan økes til 60 000 tonn ved behov. Tabell 4 gir en oversikt over hvordan soneadgangen er fordelt mellom de ulike fartøygruppene. Fordelingen er basert på den andelen fartøygruppene kan fiske av kvoten i Norsjøen.

Tabell 4: Fordeling av soneadgangen i EU-sonen i 2019

Fartøygrupper	Andel iht. 7/01 og 6/07 (%)	Andel (tonn)
Fartøy med ringnottillatelse	79,7 %	39 850
Små ringnotfartøy	5,1 %	2 550
Trålfartøy	7,1 %	3 550
Kystfartøy	8,1 %	4 050
Totalt	100,0 %	50 000

Fisket i EU-sonen er regulert med maksimalkvoter og kan bli stoppet når soneadgangen er oppfisket. Delkvoteenheterne i EU-sonen for havfiskeflåten var fra årets begynnelse overregulert

med 20 % Delkvoteenhetene er flatt fordelt på grunnlag av en soneadgang på 60 000 tonn. Tilsvarende som i 2016-2018 er overreguleringsgraden for delkvoteenheten for lukket kystgruppe ca. 30 % i 2019. Bakgrunnen for dette var innspill fra Norges Fiskarlag om at kun kvotefaktorene for kystfartøy over 15 meter største lengde inngår i beregningsgrunnlaget for kvoteenheten i EU-sonen.

Fiskeridirektoratet kan stoppe adgangen til å fiske kvantumet i medhold av kvotefleksibilitetsordningen i EU-sonen etter 5. desember 2019.

3.4 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Kvotefleksibilitetsordningene i 2018 er videreført i 2019. Dette vil si at det er kvotefleksibilitet på inntil 10 % mellom år på totalkvotene og gruppekvoteene i Nordsjøen og Skagerrak. I tillegg kan det enkelte fartøy i havfiskeflåten spare eller forskuttere inntil 10 % av kvoten i Nordsjøen, mens det enkelte kystfiskefartøy i lukket gruppe kan forskuttere inntil 10 % av kvoten i Nordsjøen og Skagerrak.

3.5 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Norske fartøy har fisket ca. 117 000 tonn sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2019⁶, hvorav omlag 42 500 tonn er fisket i EU-sonen⁷. Til sammenligning var det på samme tid i fjor fisket om lag 140 000 tonn sild, hvorav ca. 32 000 tonn i EU-sonen. Disse kvantaene består av overført kvote fra 2018, ordinær kvote for 2019 og fiske på forskudd av kvoten for 2020 (jf. kvotefleksibilitetsordningen).

Det er totalt fisket om lag 103 000 tonn sild som avregnes kvoteåret 2019. Som i 2018 har fisket etter nordsjøersild vært arbeidskrevende med mye kjøring, leting og kasting. Tidlig i sommersesongen, når fartøyene har fokus på å fiske nordsjøersild i norsk sone, var det dårlig samling på silden. Det har vært en positiv utvikling i prisene for nordsjøersild i 2019, både til konsum og mel- og oljeanvendelse. Gjennomsnittsprisen for nordsjøersild levert til norske konsumanlegg i 2019 er 5,79 kr/ kg, mens til mel- og oljeanvendelse er 4,85 kr/kg. De gode prisene har bidratt til stor aktivitet, særlig i månedene juli og august. Det gjenstår fremdeles et kvantum av årets kvote, samt soneadgangen i EU-sonen.

Tabell 5 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret og totalfangst i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2019. I vedlegg 2 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019. Tabell 6 viser områdekvoter og fangst per 24. oktober i EU-sonen fordelt på fartøygrupper i 2019.

⁶ per 24. oktober 2019

⁷ ICES område 4a og 4b

Tabell 5: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Område	Forskriftskvote	Justert kvoter ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	Nordsjøen	89 435	94 765	80 733	93 686
	Skagerrak	1 744	1 744	2 125	2 125
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	5 709	6 664	5 178	6 157
	Skagerrak	111	111	101	101
Trålfartøy	Nordsjøen	7 988	7 402	6 503	6 774
Kystgruppen totalt	Nordsjøen og Skagerrak	9 129	10 260	8 521	8 185
Lukket gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	8 979	10 110	8 470	8 134
Åpen gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	150	150	51	51
Forskning- og forvaltningsformål	Nordsjøen	561	561	287	250
Totalt	Nordsjøen og Skagerrak	114 677	121 507	103 448	117 278

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² Norges Sildesalgslag per 25 oktober 2019

³ Norges Sildesalgslag per 24. oktober 2019

Tabell 6: Områdekvote og fangst i EU-sonen fordelt på fartøygrupper i 2019 (tonn)

Fartøygrupper	Områdekvote	Områdekvote (soneadgang 60 000)	Fangst ¹	Restkvote	Restkvote (soneadgang 60 000)
Fartøy med ringnottillatelse	39 850	47 820	36 794	3 056	11 026
Små ringnot	2 550	3 060	1 174	1 376	1 886
Trålfartøy	3 550	4 260	1 589	1 961	2 671
Kystfartøy	4 050	4 860	2 939	1 111	1 921
Totalt	50 000	60 000	42 496	7 504	17 504

¹ Norges Sildesalgslag per 24. oktober 2019

3.6 RINGNOTGRUPPEN

For fartøy med ringnottillatelse og små ringnotfartøy ble kvoteenheten for fisket i Nordsjøen satt til henholdsvis 2,29 og 1,65 i mai. Kvoteenheterne er tilnærmet flatt regulert.

Det ble fra og med 2018 åpnet for et regulært fiske med bruk av flytetrål i Skagerrak for ringnotgruppen under forutsetning at det brukes sorteringsrist med en spileavstand som ikke overstiger 55 mm. Kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten i Skagerrak ble satt til 0,5 for fartøy med ringnottillatelse og 0,2 for små ringnotfartøy. Fisket for begge gruppene ble stoppet 24. juli, da kvotene var beregnet oppfisket.

Maksimalkvoten i EU-sonen er en delkvote av kvoten i Nordsjøen. For fartøy med ringnottillatelse og små ringnotfartøy ble delkvoteenheten for beregning av maksimumkvoten ved årets begynnelse satt til henholdsvis 1,15 og 0,76. På bakgrunn av utviklingen i fisket ble delkvoteenheten for små ringnotfartøy økt 26. juli til 1,05 og ble ytterligere økt til 1,3 16. september. For fartøy med ringnottillatelse ble delkvoteenheten økt 16. september til 1,20. Fiskeridirektoratet følger utviklingen i fisket og vil legge til rette for at soneadgangen i EU-sonen blir utnyttet.

3.7 TRÅLGRUPPEN

For trålgruppens fiske etter sild i Nordsjøen ble kvoteenheten satt til 1,05 i april. Kvoteenheten er tilnærmet flatt regulert. Delkvoteenheten i EU-sonen var fra årets begynnelse satt til 0,36. På bakgrunn av utviklingen i fisket ble delkvoteenheten i EU-sonen opphevet 16. september.

Gruppekvoten for trålgruppen i 2020 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av nordsjøsild tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2019. Dette antas å være uregistrert bifangst av nordsjøsild i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2019-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

Tilsvarende som tidligere år har trålgruppen forbud mot å fiske etter sild i Skagerrak.

3.8 KYSTFARTØYGRUPPEN

Gruppekvoten for kystfartøy i Nordsjøen og Skagerrak er på 9 129 tonn. Justert gruppekvote er på 10 260 tonn. Av dette avsettes det 200 tonn til et låssettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september og 150 tonn til åpen gruppe.

Lukket gruppe er regulert med maksimumkvoter med garantert kvantum i bunn. Maksimumkvoten for 2019 ble i mai satt til 11,3 tonn per kvotefaktor. Dette er en overreguleringsgrad på 20 %. Det garanterte kvantumet er satt til 9,4 tonn per kvotefaktor. Fiskeridirektoratet følger utviklingen i fisket og vil legge til rette for at soneadgangen i EU-sonen blir utnyttet.

Per 24. oktober er det fisket 51 tonn i åpen gruppe og det er så langt ikke låssatt fangst innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september. Lukket gruppe har fisket 8 134 tonn i Nordsjøen og Skagerrak, hvorav 2 939 tonn i EU-sonen.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2020

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

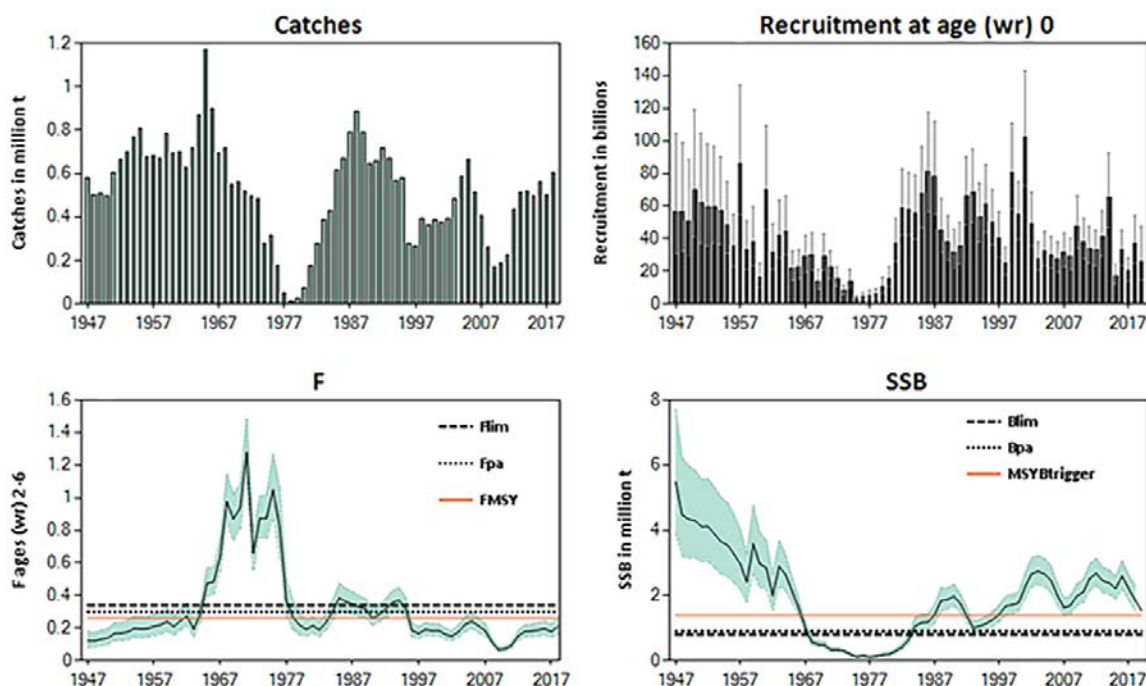
4.1.1 Nordsjøsild

ICES tilrår, basert på en MSY-tilnærming, at fangstene i 2020 ikke overstiger 418 649 tonn i direktefisket (A-flåten). Til sammenligning var avtalt TAC for 2019 på 385 008 tonn. Rådet innebærer med andre ord en økning på omlag 9 % i forhold til avtalt TAC i 2019.

Selv om rådet for 2020 tilsier økte fangster, forventes det en reduksjon i bestandsstørrelsen i de kommende årene. Dette skyldes mangel på sterke innkommende årsklasser, i kombinasjon med redusert innflytelse fra den sterke 2013-årsklassen til bestanden. EU og Norge ba ICES vurdere ulike forslag til forvaltningsplaner. ICES har presentert resultatene i en rapport, men Norge og EU har ikke blitt enig om en forvaltningsplan.

Figur 2 gir en oversikt over fangst, rekruttering- og bestandsutvikling for 1947 til 2018. Gytebiomassen (SSB) har variert mellom 1,6 og 2,7 millioner tonn i perioden 1999-2018, og har hele perioden vært over MSY Btrigger. Fiskedødeligheten (F) har vært lavere enn F_{MSY} siden 1996. Selv om bestandsstørrelsen har vært stor, har rekrutteringen vært relativt lav siden 2002, og de to dårligste årsklassene siste 30 år har forekommet siste fem år (2014- og 2016-årsklassen).

Figur 2: Oversikt over bestandsutviklingen for perioden 1947 til 2018

Kilde: Figur 1 i ICES rådet Herring in Subarea 4 and divisions 3.a and 7.d (autumn spawners) publisert 29. mai 2019

4.1.2 Skagerraksild

ICES gir ikke et eget kvoteråd for fisket etter sild i Skagerrak. Størrelsen på kvoten i Skagerrak fastsettes i forbindelse med de bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU. I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og EU for 2015 ble det enighet om å benytte følgende metode for fastsetting av kvoten i Skagerrak:

$$TAC \text{ Skagerrak} = 5,7 \% \text{ av } TAC \text{ i Nordsjøen} + 41 \% \text{ av ICES rådet for baltisk vårgytende sild}$$

ICES rådet for sild i Nordsjøen er 418 649 tonn, mens for baltisk vårgytende sild er det et null råd for 2020. I ICES rådet for vestlig baltisk vårgytende sild fremgår det at ICES er svært bekymret for bestanden. Det blir vist til at metoden for fastsetting av kvoten i Skagerrak ikke bør benyttes, samt bør gjennomgås. ICES presiserer at null-rådet for vestlig baltisk vårgytende sild også innebærer at kvoten i Skagerrak bør settes til null i 2020.

Norge og EU diskuterer nye metoder for kvotefastsetting i Skagerrak.

4.2 AVTALESITUASJONEN I 2020

4.2.1 Kvoter

Forhandlingene mellom Norge og EU finner sted etter reguleringsmøtet. Det er dermed usikkerhet om hvilket nivå TAC for sild i Nordsjøen og Skagerrak blir satt til for 2020.

Fiskeridirektøren legger i dette saksdokumentet til grunn en kvote i Nordsjøen på 418 649 tonn⁸ og i Skagerrak på 18 002 tonn⁹ for 2020.

Fordelingen av kvoten i Nordsjøen mellom Norge og EU er 29 % til Norge og 71 % til EU. Videre fordeles kvoten i Skagerrak mellom Norge og EU med 13,34 % til Norge og 86,66 % til EU. Dette gir norsk totalkvote i Nordsjøen og Skagerrak på henholdsvis 121 408 tonn og 3 911 tonn.

4.2.2 Soneadgang i EU-sonen

Tradisjonelt har Norge hatt en soneadgang i EU-sonen i ICES statistikkområdet 4 på 50 000 tonn, som kan økes til 60 000 tonn ved behov. I dette dokumentet legges det til grunn at soneadgangen vil være på et tilsvarende nivå i 2020.

⁸ ICES rådet for 2020 (A-flåten)

⁹ Tilsvarende avtalt kvote i Skagerrak for 2019

5 REGULERING AV DELTAKELSE I 2020

Det vises til punkt 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet.

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2020.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2020

6.1 NORSK TOTALKVOTE

Som nevnt i avsnitt 4.2 legges det i dette saksdokumentet til grunn norske totalkvoter i Nordsjøen og Skagerrak på henholdsvis 121 408 tonn og 3911 tonn. En legger for illustrasjonens skyld til grunn en overføring til Sverige på samme nivå som i 2019 (886 tonn). Kvotene er fordelt ut i fra den forutsetning at hele den overførbare delen av Skagerrakandelen fiskes i Nordsjøen (det vil si 50 %).

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2020. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2020 blir først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene.

Tabell 7 gir et regneeksempel på kvotesituasjonen for 2020.

Tabell 7: Eksempel på kvotesituasjon for 2020 (tonn)

	Nordsjøen	Skagerrak
Norsk totalkvote	121 408	3 911
Overført til Sverige	886	
Overføring fra Skagerrak til Nordsjøen	1 956	1 956
Norsk kvote	122 478	1 955

6.2 FORDELING AV NORSK KVOTE

Fiskeridirektøren legger til grunn at fordelingen av norsk kvote i Nordsjøen og Skagerrak i 2020 (fratrasket kvote til forskning og forvaltningsformål) fordeles i samsvar med vedtak i Norges Fiskarlags landsmøtesak 7/01 og 6/07

- kystfartøygruppen får 8 % av norsk totalkvote, men minst 7.000 tonn
- trållgruppen 7 % av norsk totalkvote og
- ringnotgruppen det resterende, hvorav små ringnotfartøy fordeles med 6 % av ringnotgruppens kvote

For å sikre at Norge utnytter kvoten i Skagerrak, er det viktig at kystgruppen med stor sannsynlighet fisker det som avsettes til denne gruppen i Skagerrak. Fiskeridirektoratet legger derfor til grunn at kystgruppen kun fisker 100 tonn i Skagerrak i 2020. Kystgruppen kan selvsagt fiske mer enn dette i Skagerrak. Tradisjonelt har det resterende kvantumet av kvoten i Skagerrak blitt fordelt til ringnotgruppen, hvorav små ringnotfartøy har fått 6 %.

Tabell 8 viser fordelingen av norsk kvote innad i gruppene når en legger vedtak i Norges Fiskarlags landsmøtesak 7/01 og 6/07 til grunn.

Tabell 8: Eksempel på fordeling av norsk kvote for 2020 (tonn)

	Fartøy med ringnottillatelse	Små ringnotfartøy	Trålfartøy	Kystfartøy	Totalt
Nordsjøen	97 678	6 235	8 710	9 855	122 478
Skagerrak ¹	1 744	111		100	1 955
Totalt	99 422	6 346	8 710	9 955	124 433
Fartøygr. andel av tot. kvote	80 %	5 %	7 %	8 %	100 %

¹ Det er tatt høyde for at inntil 50 % av Skagerrakkvoten kan fiskes i Nordsjøen, det vil si 1 956 tonn

6.3 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende kvotefleksibilitetsordninger over årsskiftet på totalkvoter, gruppekvoter og fartøykvoter i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak videreføres i 2020.

Fiskeridirektoratet mottok en henvendelse fra Fiskebåt høsten 2018 hvor de anmodet om at det enkelte fartøy må ta ansvar for fiske utover 110 %, samt fiske utover delkvoter i andre lands soner. Organisasjonen ønsker at fartøy som overfisker sin kvote får det overfiskede kvantumet belastet fartøyets individuelle kvote (neste år), og at dette kvantumet ikke belastes tilhørende

gruppekvote slik gjeldende praksis er. Henvendelsen gjelder fiskeriene nvg-sild, makrell, kolmule og nordsjø-sild. Fiskeridirektoratet har i oversendelse av 4. juni 2019 gitt sin tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet om å innføre en ny ordning om kvotebelastning på fartøynivå ved overfiske i pelagiske fiskerier. For å høste erfaringer om effekten av en slik ordning, anbefaler Fiskeridirektoratet at den foreslåtte ordningen i første omgang avgrenses til fisket etter makrell. Saken ligger nå til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet.

6.4 FORDELING AV SONEADGANGEN I EU-SONEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at adgangen til å fiske sild i EU-sonen i 2020 fordeles mellom fartøygruppene basert på fartøygruppens andel av disponibel kvote i Nordsjøen. Dette er tilsvarende som for perioden 2013-2019. Som nevnt i punkt 4.2.2, legges det til grunn i dette saksdokumentet at Norge får en soneadgang på 50 000 tonn i EU-sonen. Fordelingen er vist i tabell 9.

Tabell 9: Forslag til fordeling av disponibel soneadgang i EU-sonen i 2020

Fartøygrupper	Andel (%)	Område-delkvote (tonn)
Fartøy med ringnottillatelse	79,7	39 850
Små ringnotfartøy	5,1	2 550
Trålfartøy	7,1	3 550
Kystfartøy	8,1	4 050
Totalt	100 %	50 000

Videre legger Fiskeridirektøren til grunn at det fastsettes områdekvoter for de enkelte fartøygruppene i EU-sonen i henhold til tabellen ovenfor. Områdekvotene i EU-sonen er en delkvote av kvotene i Nordsjøen.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet også i 2020 kan stoppe adgangen til å fiske kvantumet i medhold av kvotefleksibilitetsordningen i EU-sonen etter 5. desember.

6.5 RINGNOTGRUPPEN

Det er 74¹⁰ ringnottillatelser og 16¹¹ små ringnotfartøy med deltakeradgang. Ringnotfisket har siden 1990, med unntak av 1998, vært regulert med separate kvoter for Nordsjøen og Skagerrak. Fiskeridirektøren legger til grunn at dette videreføres i 2020.

¹⁰ Pr 23. oktober 2019

¹¹ Per 23. oktober 2019

6.5.1 Fisket i Nordsjøen

Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter i Nordsjøen og maksimalkvoter i EU-sonen på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år. Maksimalkvoten i EU-sonen er en delkvote av kvoten i Nordsjøen.

Fiskeridirektøren foreslår at ringnotgruppen sitt fiske i EU-sonen reguleres med maksimalkvoter med en overreguleringsgrad på ca. 20 % fra årets begynnelse.

6.5.2 Fisket i Skagerrak

Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes maksimalkvoter for fiske på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år. Fiskeridirektøren vil ha dialog med næringen vedrørende fastsettelse av kvoteenhet for beregning av maksimalkvoten i Skagerrak etter at kvoten i Skagerrak for 2020 er fastsatt.

6.5.3 Fisket med flytetrål i Skagerrak

Fiskeridirektøren legger til grunn at adgangen til å fiske med flytetrål i Skagerrak for ringnotgruppen videreføres i 2020 på samme vilkår som i 2019.

6.5.4 Utseilingsordning for fisket i Skagerrak

Fiskeridirektoratet legger til grunn at utseilingen for ringnotgruppen sitt fiske etter sild i Skagerrak begrenses i 2020 og at Norges Sildesalgslag administrerer utseilingen og kan stoppe utseilingen når kvoten er beregnet oppfisket. Dette er tilsvarende som tidligere år.

Det legges til grunn at Fiskeridirektoratet også i 2020 har mulighet til å ha en observatør om bord under utøvelsen av fisket. Fartøy må derfor melde inn til Norges Sildesalgslag og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste minst 48 timer før utseiling til Skagerrak for å legge til rette for å ha en observatør om bord dersom det er aktuelt.

6.6 TRÅLGRUPPEN

6.6.1 Fiske i Nordsjøen

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy som har pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse tildeles fartøykvoter i Nordsjøen og maksimalkvoter i EU-sonen tilsvarende som tidligere år.

Maksimalkvoten i EU-sonen er en delkvote av kvoten i Nordsjøen. Det er 15 fartøy med pelagisk tråltillatelse og 3 fartøy med nordsjøtråltillatelse per 25. oktober 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at trålgruppen sitt fiske i EU-sonen reguleres med maksimumkvoter med en overreguleringsgrad på ca. 20 % fra årets begynnelse.

6.6.2 Skagerrak

Fiskeridirektøren finner det ikke hensiktsmessig å åpne for et regulært fiske med flytetrål i Skagerrak for trålgruppen. Trålgruppen kan fiske hele sin andel på 7 % i Nordsjøen.

6.6.3 Bifangst av sild i industritrålfiske

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Det finnes følgelig ikke sikre tall på hvor mye sild som tas som bifangst i disse fiskeriene. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriften er å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket.

Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

Inntil en eventuell forskrift er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av sild i industritrålfisket etter 2020-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

6.7 KYSTFARTØYGRUPPEN

Kystfartøygruppens fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak har fra og med 1996 vært behandlet som ett samlet fiskeri for å sikre fleksibilitet i utøvelsen av fisket for de mindre fartøyene. Fiskeridirektøren legger, som tidligere år, til grunn at kystfartøygruppens kvote kan fiskes både i Nordsjøen og Skagerrak i 2020.

6.7.1 Åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av avsetningen på 150 tonn til kystfartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten i åpen gruppe settes som for inneværende år, det vil si 12 tonn.

6.7.2 Lukket gruppe

6.7.2.1 Ordinært fiske i lukket gruppe

Det er 75 deltakeradganger i lukket gruppe per 25. oktober 2019. I saksdokumentet (avsnitt 4) legges det til grunn at kvoten i 2020 vil være høyere enn inneværende år. Det foreslås derfor at overreguleringsgraden for maksimalkvotene økes noe. Inneværende år er overreguleringsgraden på 20 %. Det foreslås at den økes til 30 %.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe også i 2020 reguleres med maksimalkvoter (med garantert kvote i bunn) fra årets begynnelse. Det foreslås at overreguleringsgraden på maksimalkvoten settes til 30 %.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe sitt fiske i EU-sonen reguleres med maksimalkvoter med en overreguleringsgrad på ca. 30 % fra årets begynnelse.

6.7.2.2 Låsettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av avsetningen på 200 tonn av kystfartøygruppens kvote til et låsettingsfiske innenfor grunnlinjene i Skagerrak etter 1. september.

Videre foreslår Fiskeridirektøren at hvert fartøy maksimalt kan fiske og lande inntil 100 tonn sild innenfor maksimalkvoten.

Vedlegg 1: Justerte gruppekvote i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2019

Tabell 10 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2018.

Tabell 10: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på fartøygrupper for kvoteåret 2018¹ (tonn)

Fartøygr.	Område	Forskrifts- kvoter 2018	Justert e kvoter 2018	Kvoteår 2017 - fangst i 2017 og 2018				Ufisket kvote 2018 (kvotefle ks på inntil 10 %)	Redusert negativ IB ² til påfølgen de år pga. over i EU el. inndrag.	Rest
				Fangst i 2017 på kvoten for 2018	Ordinær fangst 2018	Overfiske utover kvotefleks	Sum fangst			
Fartøy med ringnottilat.	Nordsjøen	139 945	141 585	2 243	125 842	9	128 094	9084	113	4 294
	Skagerrak	2 941	2 941		2 954		2 954			-13
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	8 933	9 212	145	6 377	0	6 522	685	0	2 005
	Skagerrak	188	188		190		190			-2
Trålfartøy	Nordsjøen	12 518	12 262	97	11 838	121	12 056	421	162	-377
Kyst - lukket gr.	Nordsjøen	14056	14900	258	13 295	18	13 571			1 329
	Skagerrak	100	100	0	262	0	262			-162
Kyst - åpen gr.	Nordsjøen og Skagerrak	150	150		289		289			-139
Forskning- og forvaltning	Nordsjøen	560	560		349		349			211
Totalt	Nordsjøen	176 162	178 669	2 743	157 990	148	160 881	10 190	275	7 323
	Skagerrak	3 229	3 229	0	3 406	0	3 406	0	0	-177

Kilde: Norges Sildesalgslag per 23. mars 2019

¹ Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2018 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2018 som er gjort på forskudd av kvoten for 2019 er ikke tatt med i tabell II, da dette skal belastes kvoteåret 2019

² Inngående balanse

Vedlegg 2: Norsk kvote og fangst av sild i Nordsjøen og Skagerrak relatert til kvoteåret 2019

Tabell 11 gir en oversikt over gruppekvoter i 2019 (forskriftskvoter), overføringer på gruppe- og totalkvotenivå og justert gruppekvoter 2019. Det gjenstod 211 tonn av avsetningen til forsknings- og forvaltningsformål i 2018. Det legges til grunn at dette fordeles mellom fartøygruppene i henhold til etablert fordelingsnøkkel. Videre gjenstod det 2 005 tonn av små ringnotfartøy sin gruppekvote i Nordsjøen i 2018. Små ringnotfartøy kan kun overføre 890 tonn fra 2018 til 2019 i henhold til kvotefleksibilitetsordningen. Dette vil si at det gjenstod 1 115 tonn utover kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå for små ringnotfartøy. I desember 2018 ble næringsorganisasjonene orientert om at det var stor sannsynlighet for at gruppen ikke ville fiske opp kvoten i 2018, men at det var rom innenfor totalkvoten til å overføre gjenstående kvantum til 2019. Fiskeridirektoratet har lagt til grunn at kvantumet utover kvotefleksibilitetsordningen fordeles mellom fartøygruppene i henhold til etablert fordelingsnøkkel.

Totalt overføres det 1 295 tonn fra 2018 til 2019 som fordeles i henhold til etablert fordelingsnøkkel. Fordelingen fremgår av kolonnen «overføringer totalkvotenivå» i tabell 10.

Tabell 11: Gruppekvoter 2019, overføringer fra 2018 og justerte gruppekvoter 2019

Fartøygrupper	Område	Forskriftskvote 2019	Overføringer fra 2018			Justert gr. kvote 2019
			Gruppe-nivå	Totalkvote-nivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	Nordsjøen	89 435	4 294	1 036	5 330	94 765
	Skagerrak	1 744	0	0	0	1 744
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	5 709	890	65	955	6 664
	Skagerrak	111	0	0	0	111
Trålfartøy	Nordsjøen	7 988	-677	91	-586	7 402
Kystgruppen totalt	Nordsjøen og Skagerrak	9 129	1 028	103	1 131	10 260
Lukket gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	8 979	1 028	103	1 131	10 110
Åpen gruppe	Nordsjøen og Skagerrak	150	0	0	0	150
Forskning- og forvaltningsformål	Nordsjøen	561	0	0	0	561
Totalt	Nordsjøen og Skagerrak	114 677	5 535	1 295	6 830	121 507

I tabell 12 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 12: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019

Fartøygr.	Område	Forskriftskvoter 2019	Justerte kvoter 2019	Kvoteår 2019 - fangst i 2018 og 2019				Ufisket kvote 2019 (kvotefleks på inntil 10 %)	Redusert negativ IB til påfølgende år pga. over i EU el. inndrag.	Rest
				Fangst i 2018 på kvoten for 2019	Ordinær fangst 2019	Overfiske utover kvotefleks	Sum fangst			
Fartøy med ringnottilat.	Nordsjøen	89 435	94 765	1 019	79 368	346	80 733	4696	41	9 295
	Skagerrak	1 744	1 744		2 125		2 125			-381
Små ringnotfartøy	Nordsjøen	5 709	6 664	57	5 103	18	5 178	248	0	1 238
	Skagerrak	111	111		101		101			10
Trålfartøy	Nordsjøen	7 988	7 402	368	6 063	72	6 503	273	0	626
Kyst - lukket gr. ¹	Nordsjøen	8879	10010	393	7 719	155	8 267			1 743
	Skagerrak	100	100	0	203	0	203			-103
Kyst - åpen gr.	Nordsjøen og Skagerrak	150	150		51		51			99
Forskning- og forvaltning	Nordsjøen	561	561		287		287			274
Totalt	Nordsjøen	112 722	119 552	1 837	98 591	591	101 019	5217	41	13 275
	Skagerrak	1 955	1 955	0	2 429	0	2 429	0	0	-474

Sak 25/2019

Regulering av fisket etter
hestmakrell i 2020

SAK 25/2019

REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2020

1 SAMMENDRAG

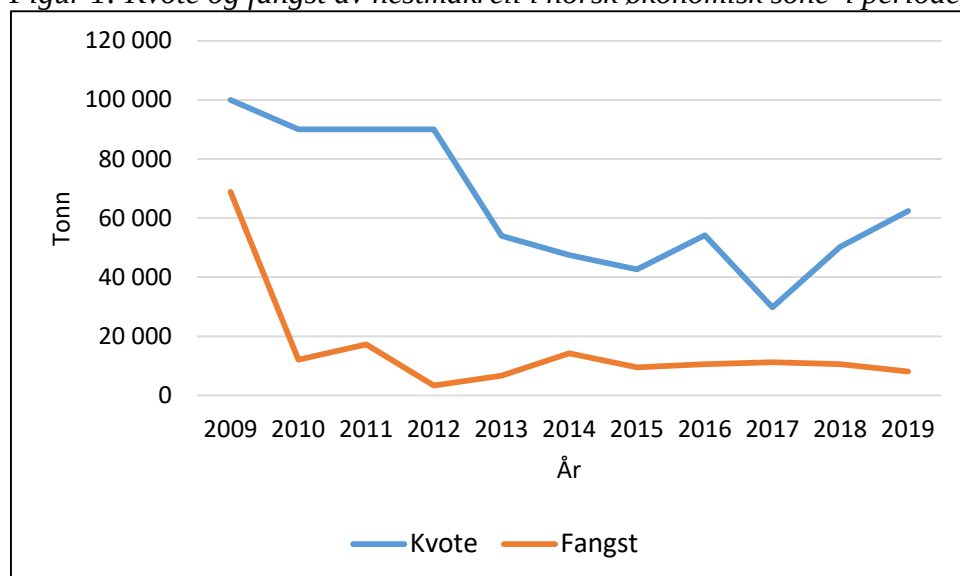
Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av gjeldende reguleringsopplegg.

2 REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2019

Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte i 2009 for første gang en forskrift om regulering av fiske etter hestmakrell. Frem til 2009 var hestmakrell regulert med tekniske reguleringer og områdekvoter i andre lands soner.

Fisket etter hestmakrell i 2019 er regulert som et fritt fiske innenfor en totalkvote på 62 441 tonn. Kvoten kan fiskes i Norges territorialfarvann, økonomisk sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt vann. I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og EU for 2019 har norske fartøy en kvote på 2 550 tonn hestmakrell i EU-sonen i ICES statistikkområde 4. Dette er tilsvarende som i 2018. I årene før 2018 hadde norske fartøy adgang til å fiske 3 550 tonn i EU-sonen. Per 3. oktober 2019 har norske fartøy fisket totalt 8 164 tonn hestmakrell innværende år. Fiske har foregått i norsk økonomisk sone. Figur 1 viser norsk kvote og fangst av hestmakrell i norsk økonomisk sone i perioden 2010 til 2019.

Figur 1: Kvote og fangst av hestmakrell i norsk økonomisk sone¹ i perioden 2010 til 2019

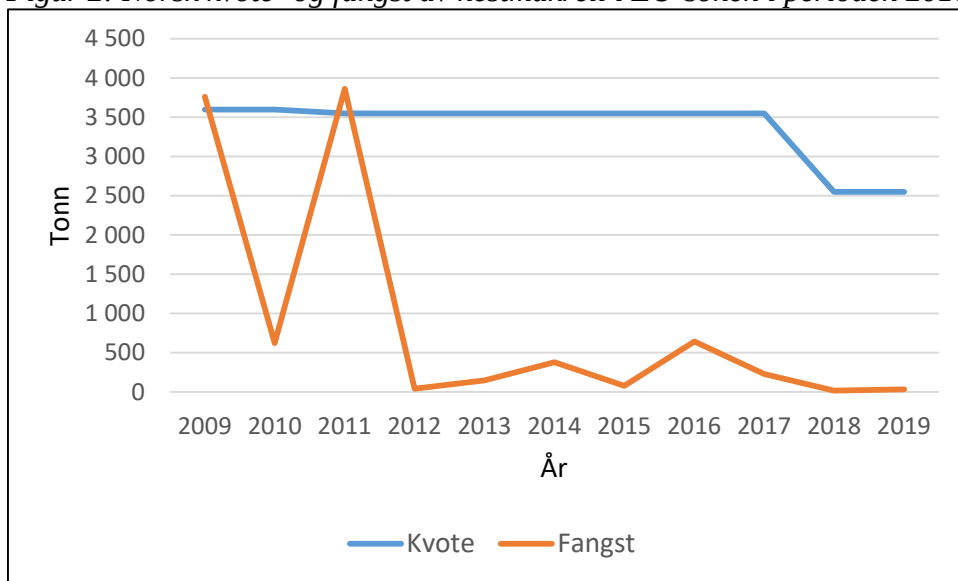

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2019

¹ kvote i Norges territorialfarvann, økonomisk sone, fiskerisone ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt vann.

Figur 2 viser kvote og fangst av hestmakrell i EU-sonen i perioden 2010 til 2019.

Figur 2: Norsk kvote¹ og fangst av hestmakrell i EU-sonen i perioden 2010 til 2019

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 3. oktober 2019

3 BESTANDSSITUASJONEN FOR HESTMAKRELL

Den vestlige hestmakrellbestanden er en fellesbestand mellom Norge og EU, men det er ingen felles forvaltning av bestanden. ICES gir råd for 2020 basert på MSY-tilnærming. ICES anbefaler at fangstene i 2020 ikke bør overstige 83 954 tonn hestmakrell. Dette utgjør en nedgang på ca. 42 % sammenlignet med rådet for 2019, som var på 145 237 tonn. Hovedårsaken til nedgangen i rådet er oppdatering av referansepunktene og en nedjustering i oppfatningen av biomassen fra bestandsberegningene. Figur 3 gir en oversikt over ICES rådene for perioden 2010-2020.

Figur 3: ICES råd for perioden 2010-2020

Kilde: ICES rådet for hestmakrell statistikkområdene 8, 2.a, 4.a, 5.b, 6.a, 7.a–c og 7.e–k (Nordøstatlanteren) datert 1. oktober 2019

Bestanden og fiskeriet er meget avhengig av at det av og til kommer sterke årsklasser. Etter en lang periode med lav rekruttering, har estimatene fra 2014 ligget over gjennomsnittet (1983-2018). Gytebestanden har blitt redusert etter 2007 og har vært nær B_{lim} siden 2015. Fiskedødeligheten har avtatt etter 2013, men er fortsatt over F_{MSY} .

Bestanden er rett over det historisk laveste nivået. Gitt at rekrutteringen i det siste har vært over gjennomsnittet, så forutsier modellen at bestanden vil øke i 2020.

Figur 4 gir en oversikt over utviklingen i landinger, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomassen.

Figur 4: Oversikt over landinger, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomasse

Kilde: Figur 1 i ICES rådet for hestmakrell statistikkområdene 8, 2.a, 4.a, 5.b, 6.a, 7.a-c og 7.e-k (Nordøstatlanteren) datert 1. oktober 2019

4 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2020

Reguleringene av fisket etter hestmakrell består i hovedsak av en kvote som skal begrense det totale norske fiske etter hestmakrell. Hittil har det ikke vært behov for å gjøre nasjonale fordelinger av denne kvoten ettersom den fastsatte totalkvoten ikke har begrenset fartøyenes fiske etter hestmakrell.

Fiskeridirektoratet anbefaler at kvoten for 2020 justeres i henhold til ICES anbefaling for bestanden. Tilsvarende som tidligere år legges det til grunn at den norske kvoten utgjør 43% av ICES anbefalingen. Dette innebærer at den norske kvoten settes til 36 094 tonn i 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at reguleringen av fisket etter hestmakrell videreføres i 2020.

Sak 26/2019

Orientering om fisket etter brisling i
2019/2020

SAK 26/2019

ORIENTERING OM FISKET ETTER BRISLING I 2019/2020

1 HAVBRISLING

1.1 FISKET I 2019/20

I den bilaterale fiskeriatvanten mellom Norge og EU gis Norge adgang til å fiske 10 000 tonn brisling i EU-sonen i perioden 1. juli 2019 til 30. juni 2020.

På grunn av den tradisjonelle fredningsperioden for brisling starter ikke fisket i EU-sonen før 1. august 2019, og avsluttes 31. mars 2020.

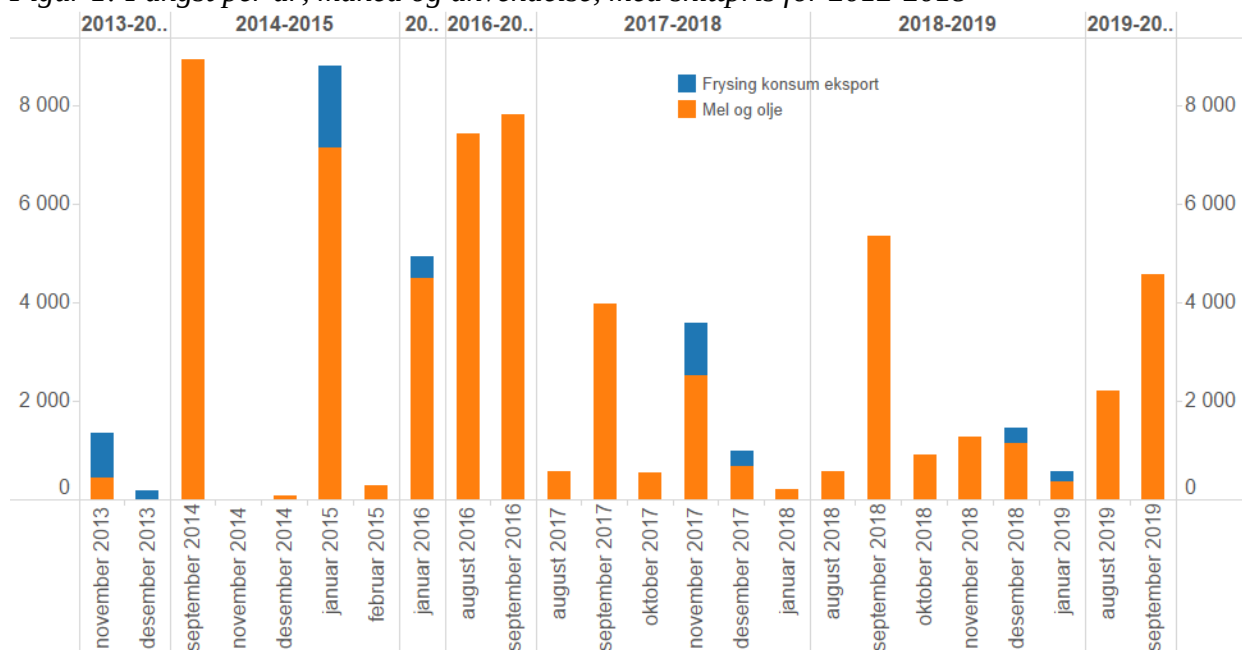
Rulleringslisten som ble innført i 2016 samt opplegget for utseiling fra 2018/19 ble i hovedsak videreført. Etter ønske fra næringen vil nå fartøy som tar utseiling i andre runde havne nederst på listen i påfølgende sesong dersom de fisker mer enn 250 tonn.

Det var to nypåmeldte fartøy denne sesongen.

Maksimalkvoten ble satt til 550 tonn.

Per 9. oktober har 13 fartøy fisket 6 785 tonn havbrisling i sesongen 2019/20. Alt er levert til mel og olje.

Figur 1: Fangst per år, måned og anvendelse, med snittpris for 2012-2018

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 9. oktober 2019

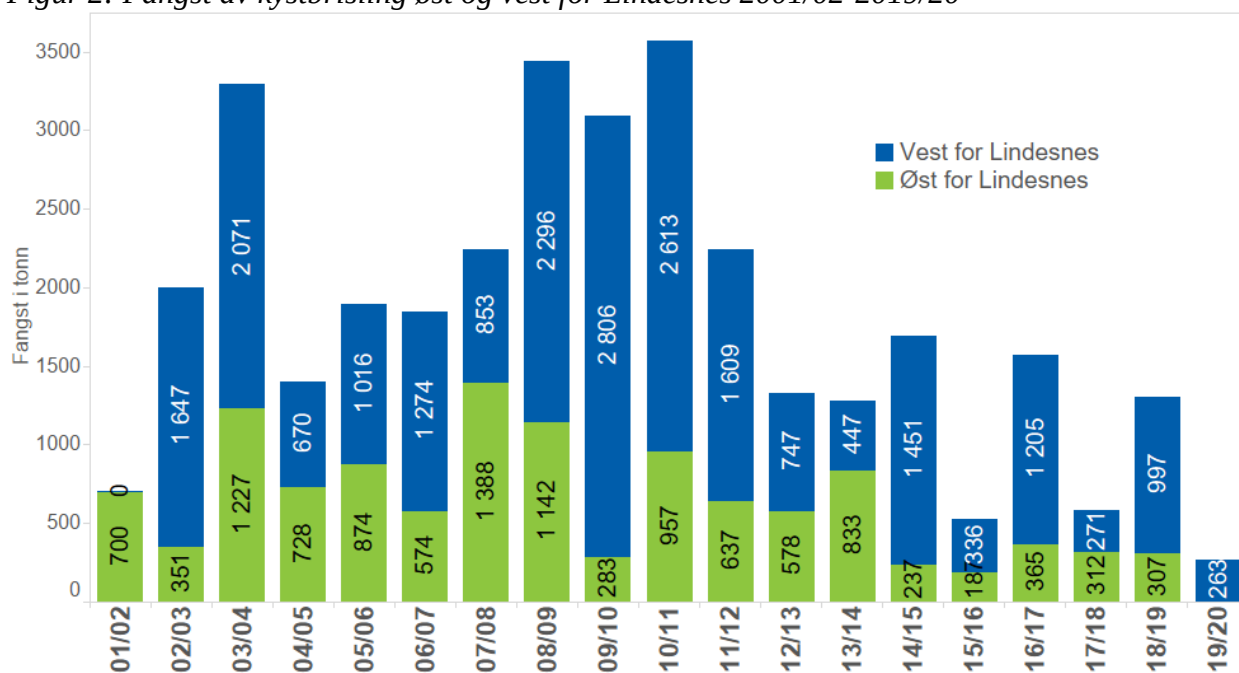
2 KYSTBRISLING

2.1 TRENDER I KYSTBRISLINGFISKET

Fangster av kystbrisling har falt fra omtrent 13 000 tonn i 1977 til 1 000-3 000 tonn i de senere år. Dette skyldes sannsynligvis flere faktorer, blant annet: et høyt uttak av brisling; redusert interesse i et fiskeri med relativt lav lønnsomhet; og eksterne faktorer som miljøpåvirkning. I hvilken grad disse og andre faktorer har påvirket nedgangen er ikke kjent.

Figur 2 gir en oversikt over fangster i det norske kystbrislingfisket fra sesongen 2001/02 til 2019/20.

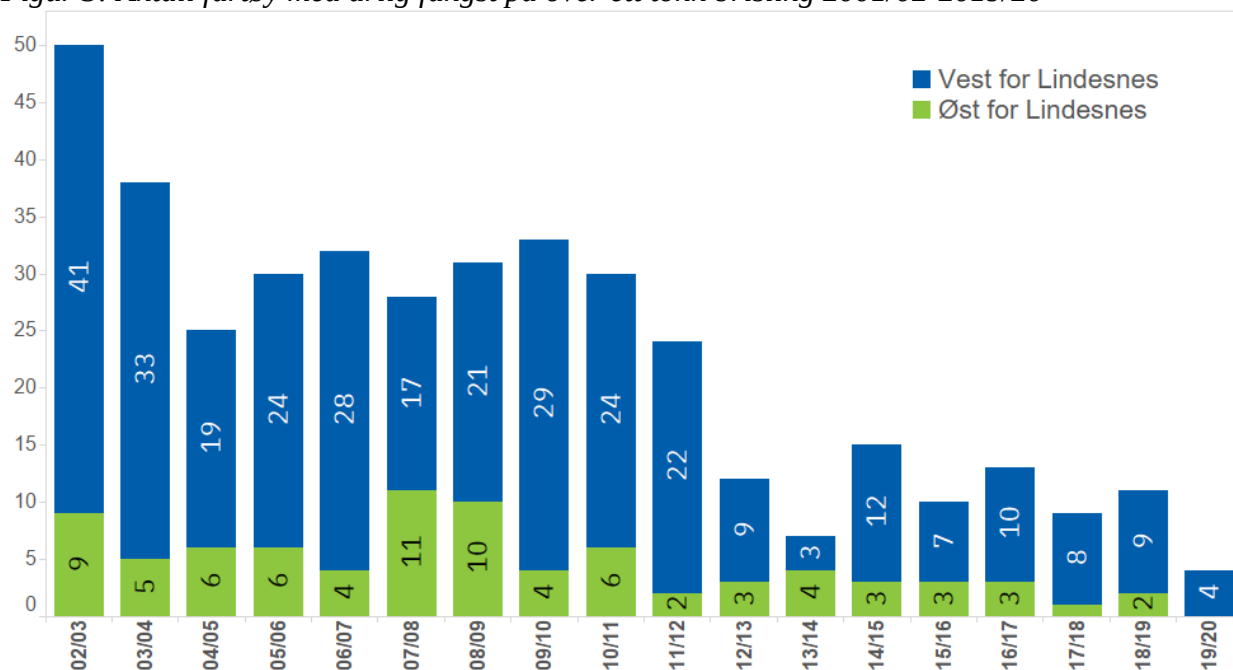
Figur 2: Fangst av kystbrisling øst og vest for Lindesnes 2001/02-2019/20

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 9. oktober 2019

Figur 3 gir en oversikt over deltagende fartøy i det norske kystbrislingfisket i sesongene 2001/02 til 2019/20.

Figur 3: Antall fartøy med årlig fangst på over ett tonn brisling 2001/02-2019/20

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 9. oktober 2019

Øst for Lindesnes har den negative trenden i fangst fortsatt de siste ti årene (figur 2); også antall aktive fartøy har falt noe (figur 3). Fangster øst for Lindesnes tas hovedsakelig i Oslofjorden i siste kvartal – stort sett i november. Kystbrisling tatt øst for Lindesnes de siste årene har for det meste blitt levert til kryddring eller eksportert for konsum.

Trenden vest for Lindesnes er også fallende, men med enkelte bedre år (figur 2). Antall aktive fartøy har falt kraftig de siste 15 årene (figur 3). Kystbrisling som tas vest for Lindesnes går nesten utelukkende til hermetikk.

2.2 REGULERING AV KYSTBRISLING ØST FOR LINDESNES I 2019

2.2.1 KVOTER I 2019

Det foreligger ikke bestandsestimater for kystbrisling øst for Lindesnes. I 2014 vurderte HI at bestandssituasjonen ikke gav grunn til bekymring grunnet relativ stabile fangster og mye store fisk i disse.

Fisket etter kystbrisling øst for Lindesnes innenfor fire nautiske mil avregnes kvoten for brisling i Skagerrak fremforhandlet mellom Norge og EU. Denne kvoten er i 2019 på 1 997 tonn. Det er ingen kvotebegrensing på fartøynivå.

2.2.2 FISKET I 2019

Kystbrislingen er fredet frem til og med 31. juli. Det ble imidlertid gitt dispensasjon til et begrenset kystbrislingfiske øst for Lindesnes i januar 2019. To fartøy fisket 130 tonn i Oslofjorden i januar.

Per 9. oktober er det ikke tatt ytterligere fangster øst for Lindesnes; de siste årene har det blitt fisket mest i november/desember.

2.3 REGULERING AV KYSTBRISLING VEST FOR LINDESNES I 2019/20

2.3.1 KVOTER I 2019/20

På bestilling fra Fiskeridirektoratet (Fdir) ga Havforskningsinstituttet (HI) råd om reguleringen av kystbrisling for 2019/20. HI anbefalte et maksimalt uttak på 240 tonn i Hardangerfjorden og 80 tonn i Nordfjord, men at det ikke ble fisket i Sognefjorden.

I fjor satte Fiskeridirektoratet en kvote på 500 tonn i Hardanger basert på snittårene i fangstatistikken. Både 0-åringer og 1-åringer er omtrent på samme nivå som i fjor med en liten oppgang, og HIs råd for 2019 er identisk med rådet for 2018. Fdir fant det følgelig forsvarlig å videreføre en kvote på 500 tonn i Hardangerfjorden. I Nordfjord anbefales det et uttak på 80 tonn. I relasjon til denne fjorden presiserer HI eksplisitt at det er viktig å ikke fiske for mye, da dette er første år på lenge at det både observeres rekrutter og eldre fisk i Nordfjord. På denne bakgrunn fant Fdir grunn til å sette en kvote i tråd med HIs råd. Årets 0-råd i Sognefjorden er basert på tokt både i november/desember 2018 og i juni 2019. På denne bakgrunn fant Fdir grunn til å følge 0-rådet.

For øvrig er det ingen kvotebegrensing i fisket etter kystbrisling vest for Lindesnes.

I 2019/20, som tidligere, administreres brislingfisket av Norges Sildesalgslag.

2.3.2 FISKET I 2019/20

Per 9. oktober 2019 har tre fartøy landet til sammen 263 tonn kystbrisling, hvorav 252 tonn ble tatt i Hardangerfjorden i oktober og 11 tonn i andre områder, også i oktober.

Sak 27/2019

Regulering av fisket etter kolmule i
2020

SAK 27/2019

REGULERING AV FISKET ETTER KOLMULE I 2020

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter kolmule i 2020 i all hovedsak reguleres tilsvarende som innværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER KOLMULE I 2018

Norske fartøy fisket og landet i alt 438 428 tonn kolmule i 2018. Dette var 17 328 tonn utover den norske kvoten på 421 100 tonn. I 2018 fastsatte Norge en kvote på 26,245 % av TAC i henhold til anbefalt TAC, i tillegg til at vi byttet til oss 110 000 tonn kolmule fra EU og byttet fra oss 24 157 tonn til Russland. Av totalkvoten kunne 337 975 tonn fiskes i EU-sonen og 32 640 tonn i færøysk sone.

Fartøy med kolmuletråltillatelse hadde i 2018 en gruppekvote på 328 318 tonn, hvorav 263 620 tonn kunne fiskes i EU-sonen og 25 459 tonn i færøysk sone.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse hadde i 2018 en gruppekvote på 92 602 tonn, hvorav 74 355 tonn kunne fiskes i EU-sonen og 7 181 tonn i færøysk sone.

Tabell 1: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2018

Fartøygruppe	Område	Områdekvote og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		638	
	EU-sonen	263 620	274 360	-10 740
	Færøysonen	25 459	8 726	16 733
	Internasjonalt		57 688	
	Totalt ¹	328 318	341 411	-13 093
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		21 791	
	EU-sonen	74 355	70 887	3 468
	Færøysonen	7 181		7 181
	Internasjonalt		3 993	
	Totalt ¹	92 602	96 671	-4 069
Bifangst	NØS		344	-344
Forskingskvote		180	2	178
Totalt norske fartøy		421 100	438 428	-17 328

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per. 9. oktober 2019

¹Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann

Tabell 2 viser kvoter og fangst av kolmule relatert til kvoteåret 2018. Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2018 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2018 som er gjort på forskudd på kvoten for 2019 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2019.

Tabell 2: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2018

Fartøy-grupper	Kvote 2018 (tonn)	Utdelt kvote 2018 (tonn) ¹	Kvoteår 2018 – Fangst i 2018 (tonn)				Ufisket kvote 2018 (kvotefleks) (tonn) ²	Justering gruppe-kvote (tonn) ¹
			Fangst i 2017 på 2018	Fangst 2018	Fiske utover fleks	Sum fangst 2018		
Kolmuletrål	328 318	331 247	13 910	317 010	1 364	332 284	672	-554
Pelagisk-/nordsjøtrål	92 602	97 577	1 445	92 506	333	94 284	3 014	-4 025
Forskning	180	180		2		2		
Totalt	421 100	429 004	15 355	409 518	1 697	426 570	3 686	-4 580

Kilde: Norges Sildesalgslag pr januar 2019.

¹I tillegg justeres gruppekvoteene i 2019 for medgått bifangst i 2018.

3 FISKET ETTER KOLMULE I 2019

3.1 KVOTESITUASJONEN I 2019

De fire kyststatene: EU, Færøyene, Island og Norge, ble for 2019 enige om et totalt uttak av kolmule, men ikke om fordelingen av kvoten mellom seg. Hvert land fastsatte dermed egne kvoter. Basert på den tradisjonelle norske andelen og anbefalt TAC fra ICES på 1 143 629 tonn, fastsatte Norge sin kolmulekvote til 276 257 tonn. I tillegg byttet Norge til seg 99 900 tonn kolmule fra EU, mens vi byttet vekk 19 906 tonn til Russland. Norsk totalkvote i 2019 er derfor på 356 251 tonn, en del ned fra i fjor. Av dette kvantumet er 1 030 tonn avsatt til forskning. Bifangst av kolmule i andre fiskerier for fartøy uten kolmulekvote avregnes neste års kvote, og det er derfor ingen egen avsetning til dette.

Det norske kvotefleksibilitetsgrunnlaget er på 276 257 tonn. Dette vil si at kvoten for 2020 kan forskutteres med inntil 27 626 tonn i 2019, og at en eventuelt gjenstående kvote kan overføres til 2020, innenfor et kvantum på de samme 27 626 tonn.

For kolmuletrålerne og pelagisk- og nordsjøtrålerne utgjør kvotefleksibiliteten henholdsvis 21 548 og 6 078 tonn.

Gjennom de bilaterale forhandlingene med EU fikk Norge adgang til å fiske 68 % av sin kvote i EU-sonen i 2019. I tillegg kan de 99 900 tonnene Norge byttet til seg fra EU fiskes i EU-sonen. Norske fartøy har dermed adgang til å fiske inntil 287 755 tonn i EU-sonen, hvorav 40 000 tonn i ICES-område 4a nord for 56°30 N.

I de bilaterale forhandlingene med Færøyene ble det også enighet om at norske fartøy kunne fiske inntil 30 000 tonn av den norske kvoten i Færøyenes økonomiske sone.

3.2 REGULERING AV FISKET I 2019

Det var meldt om interesse for et tidlig fiske i færøysk sone i 2019, som i 2018. Dette ble imøtesett med midlertidige maksimalkvoter og en begrensing (utover normal soneadgang) på hvor mye som totalt kunne fiskes i færøysk sone i januar. Ett fartøy fisket 1 176 tonn kolmule i færøysonen i januar.

Den norske kvoten er fordelt mellom fartøy med kolmuletråltillatelse og fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse etter fratrekk for kvantum til forskning. Fordelingen er angitt i tabell 3.

Tabell 3: Gruppekvoter 2019

Fartøygruppe	Andel (%)	Gruppekvote før trekk eller overføring (tonn)	Gruppekvote etter trekk eller overføring (tonn)
Kolmuletrål	78	277 073	276 249
Pelagisk- og nordsjøtrål	22	78 149	74 047
Totalt	100	355 221	350 296

Tabell 4 oppsummerer fangst og kvoteavregning så langt i 2019:

Tabell 4: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2019

Fartøygruppe	Område	Områdekvote og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		135	
	EU-sonen	224 449	215 226	9 223
	Færøysonen	23 400	1 935	21 465
	Internasjonalt		56 828	
	Totalt ¹	277 073	274 123	2 950
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		17 172	
	EU-sonen	63 306	52 008	11 298
	Færøysonen	6 600	517	6 083
	Internasjonalt		2 328	
	Totalt ¹	78 149	72 025	6 124
Bifangst	Totalt (NØS)		99	-99
Forskning/undervisning	NØS	1 030	0	1 030
Totalt norske fartøy		356 251	346 248	10 003

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister pr. 9. oktober 2019

¹ Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

3.2.1 Fartøy med kolmuletråltillatelse

Den 25. januar ble det fastsatt kvoter på fartøynivå i fisket etter kolmule. For kolmuletrålerne ble fartøykvoten da satt til 5 847 tonn. Delkvoteenhetene i EU-sonen og færøysk sone ble satt til henholdsvis 4 723 og 535 tonn. Kvotefleksibilitetsgrunnlaget ble satt til 4 561 tonn.

Ved sesongstart var det 43 fartøy med kolmuletråltillatelse. Ni av disse hadde også strukturkvoter, slik at gruppen til sammen har faktorer på 47,09 – én tillatelse har gått til struktur sammenlignet med samme tid i fjor. Gruppen kan fiske i Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard, fiskerisonen ved Jan Mayen, EU-sonen og i internasjonalt farvann.

Den 15. mars ble delkvoteenheten i EU-sonen satt til 5 847 da det ble beregnet at resten av gruppekvoten kunne tas innenfor resterende soneadgang.

Den 6. mai ble delkvoteenheten i Færøysonen opphevet.

Per 9. oktober gjenstår 2 950 tonn av gruppekvoten.

3.2.2 Fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse

Det er fire nordsjøtrålere og 24 fartøy med pelagisk tråltillatelse med til sammen 28 614,5 basistonn.

Den 25. januar ble totalkvoteenheten fastsatt til 2,63. Delkvoteenheter på 2,42 og 0,28 dannet grunnlag for fiske i hhv. EU-sonen og internasjonalt farvann. Kvotefleksibilitetsgrunnlaget ble bestemt ut fra en kvoteenhet på 2,12.

Den 2. april ble delkvoteenheten i EU-sonen satt til 2,63, slik at fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse kunne fiske resten av kvoten sin i EU-sonen.

Den 6. mai ble delkvoteenheten i færøysk sone opphevet.

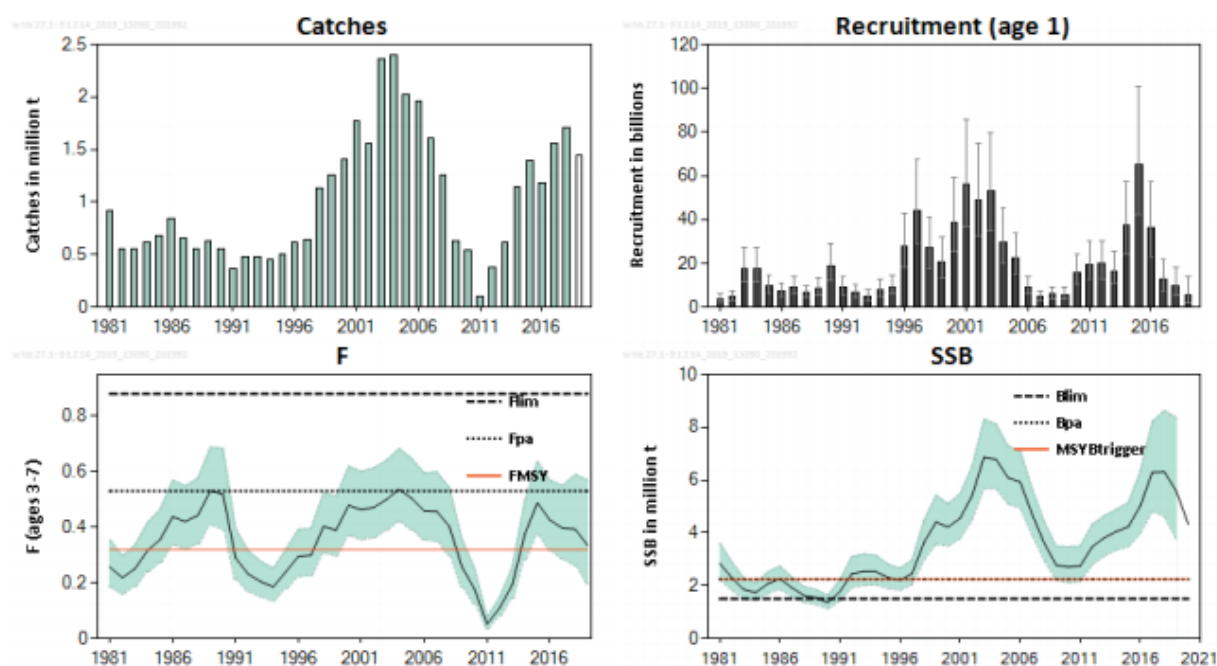
Per 9. oktober gjenstår 6 124 av gruppekvoten.

4 BESTAND- OG KVOTESITUASJON I 2020

4.1 BESTAND OG KVOTERÅD

ICES anbefaler at totalt uttak i 2020, basert på forvaltningsplanen vedtatt høsten 2016, ikke overstiger 1 161 615 tonn; en liten reduksjon fra årets anbefaling. Figur 1 viser middels til sterk rekruttering i perioden 2013-2016, etterfulgt av dårlig rekruttering siden. Gytebestanden har falt noe siden 2018, men er fremdeles over $B_{trigger}$.

Figur 1: Fangst- rekruttering- og bestandsutvikling 1981-2019

Kilde: ICES' kvoteråd for 2020 (whb.27.1-91214)

4.2 KVOTER

Kyststatsforhandlingene om kolmule for 2020 er i skrivende stund ikke ferdigstilte. Siden det ikke er kjent hvilken TAC kyststatene eventuelt blir enige om, samt fordelingen av denne, er det stor usikkerhet knyttet til den norske kvoten for 2020. I de videre beregningene tas det likevel utgangspunkt i at ICES' anbefaling tas til etterretning, og at Norge oppnår sin tradisjonelle andel av denne. Dette gjøres som et regneeksempel for å vise et tenkt utfall av årets kyststatsforhandlinger. Endelig norsk kvote i 2020 kan avvike betraktelig fra det som fremkommer i regneeksempelen.

Dersom det blir enighet om å sette en TAC på 1 161 615 tonn for 2020 vil avsetningen til NEAFC bli på 92 451, og kyststatskvoten blir følgelig på 1 069 164 tonn. Den norske kyststatskvoten blir, dersom andelen fra rammeavtalen fra 2005 legges til grunn, på 280 602 tonn, en økning på 1,6 % sammenlignet med 2019.

I de bilaterale forhandlingene med EU og Russland avtales det også tradisjonelt et bytte av kolmule. Kvotebyttet med Russland varierer proporsjonalt med den norske kvoten. For 2020 vil regneeksempelen tilsi at det skal byttes 20 219 tonn kolmule til Russland. Størrelsen på et eventuelt kvotebytte med EU er ikke kjent, men har de siste årene ligget rundt 100 000 tonn; dette tallet anvendes i beregningene under

Tabell 5: Foreløpig regneeksempel på norsk kvote i 2020

TAC:		1 161 615
Norges kyststatsandel		280 602
I tillegg har vi kvotebytter		
Norge får:		
	EU	100 000
Norge gir:		
	Russland:	20 219
	EU	
Norsk totalkvote		360 383

Norge får i henhold til regneeksempellet ovenfor en totalkvote på 360 383 tonn.

5 REGULERING AV DELTAGELSE I FISKET I 2020

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for deltakelse videreføres i 2020. Dette innebærer at fartøyene må ha kolmuletråltillatelse, pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse for å kunne delta.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2020

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Den norske totalkvoten har de siste årene, etter avsetninger, blitt fordelt med 78 % til kolmuletrålergruppen og 22 % til pelagisk- og nordsjøtrålergruppen.

Fiskeridirektøren foreslår en fordeling med 78 % til kolmuletrålerne og 22 % til fartøy med nordsjø- eller pelagisk tråltillatelse. Tilsvarende fordelingsnøkkel foreslås benyttet for fordeling av eventuelle kvoter i færøysonen og EU-sonen.

Fiskeridirektøren forutsetter at eventuelt over- eller underfiske utover fartøyenes kvotefleksibilitet i 2019 overføres til vedkommende gruppe i 2020, etter at Norges kvote for 2020 er fordelt.

I reguleringsmøtet høsten 2014 foreslo Fiskeridirektøren at det ikke skulle avsettes et kvantum til bifangst for 2015. Ordningen har siden vært videreført.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med å avregne medgått bifangst for fartøy uten kolmulekvote i inneværende år på neste års kvote.

En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten.

På bakgrunn av regneeksempelet med en norsk totalkvote på 360 383 tonn vil dette fordeles på fartøygrupper på følgende måte (vi tar ikke hensyn til en eventuell avsetning til forskning):

Tabell 6: Fordeling av tenkt norsk kvote i 2020

Fartøygruppe	Andel (%)	Gruppekvote før trekk eller overføring (tonn)
Kolmuletrål	78 %	281 099
Pelagisk- og nordsjøtrål	22 %	79 284
Totalt	100 %	360 383

Ved fastsettelse av kvotefaktorer og kvoteenheter for de to gruppene vil det tas hensyn til et eventuelt over- eller underfiske utover kvotefleksibilitet, samt at det vil bli tatt høyde for medgått bifangst i 2019.

Forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing ble sendt på høring 3. oktober 2017. Høringsfristen ble satt til 3 måneder. Fiskeridirektoratet sendte vår gjennomgang av høringsinnspillene, samt endelige innstilling til NFD 3. april i år.

Dagens system er ikke egnet til å gjenspeile fangstens arts- og størrelsessammensetningen ved landing på en tilstrekkelig god måte. Formålet med forskriften er å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe høsten 2012 som fikk i mandat å foreslå et bedre prøvetakingssystem. Arbeidsgruppen besto av 14 personer fra Fiskeridirektoratet, Fiskeridirektoratets regioner og næringen. Forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing har sitt utgangspunkt i dette arbeidet, samt etterfølgende dialog med næringen. Det er gjort flere tilpasninger underveis basert på innspill fra næringen.

Inntil forskriften er på plass vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst i industritrålfisket etter 2020-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

6.2 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Det er per 9. oktober 2019 totalt 43 fartøy med kolmuletråltillatelse, hvor 36 fartøy har en faktor på én, mens syv fartøy har strukturkvoter mindre eller lik én i tillegg til dette. Totalt er det 47,09 faktorer i denne gruppen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre nøkkel for fordeling av fartøykvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse i 2020.

Det forutsettes at det fastsettes en fartøykvote for det samlede fisket i alle områder, samt at det fastsettes en egen delkvote for fiske i EU-sonen og færøysonen dersom norske fartøy gis adgang til å fiske i disse områdene.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket reguleres med en tilnærmet flat regulering.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen og i færøysonen dersom norske fartøy får en slik adgang i 2020.

6.3 PELAGISK TRÅL OG NORDSJØTRÅL

I gruppen pelagisk trål og nordsjøtrål er det per 9. oktober 2019 totalt 28 fartøy, hvorav fire fartøy med nordsjøtråltillatelse og 24 fartøy med pelagisk tråltillatelse. Totalt er det 28 614,5 basistonn i gruppen.

Fiskeridirektøren legger til grunn samme nøkkel for fordeling av maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse og for fartøy med nordsjøtråltillatelse for 2020 som inneværende år.

For fartøy med pelagisk tråltillatelse benyttes konsesjonskapasitet fastsatt i medhold av § 2-8 i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst av 13. oktober 2006 (konsesjonsforskriften). Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

For fartøy med nordsjøtråltillatelse nyttes konsesjonskapasiteten på grunnlag av fartøyenes godkjente faktiske lasteromsvolum per 3. februar 2006. Fiskeridirektøren forutsetter at dette ligger fast.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en kvote som begrenser det enkelte fartøys samlede fiske i alle områder, og egne delkvoter som begrenser det enkelte fartøys fiske i EU-sonen og i færøysonen dersom norske fartøy får en slik adgang i 2020.

6.4 FORDELING MELLOM SONER

Normalt inngår Norge og EU gjensidig soneadgang i fisket etter kolmule i en bilateral soneadgangsavtale i forbindelse med kyststatsforhandlingene om kolmule. I tillegg bytter vi normalt til oss et kvantum fra EU under de bilaterale forhandlingene med EU som også har blitt fisket i EU-sonen.

Norge har tradisjonelt ikke hatt begrensninger på antall lisenser i EU-sonen.

Fiskeridirektøren foreslår at en eventuell adgang til å fiske etter kolmule i EU-sonen i 2020 fordeles, etter avsetning, med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Norske fartøy har de siste årene fått adgang til å fiske kolmule i færøysk sone; i 2016 og 2017 var adgangen på inntil 34 800 tonn, 32 640 i 2018 og 30 000 i 2019. Kvantumet som kan fiskes i færøyske farvann bestemmes både ut ifra adgangsdiskusjoner i kyststatsforhandlingene, samt eventuell adgang i forbindelse med bilaterale avtaler med Færøyene. Det legges til grunn at en eventuell soneadgang i 2020 fordeles som tidligere.

Fiskeridirektøren foreslår at en eventuell adgang til å fiske etter kolmule i færøysonen i 2020, etter avsetning, fordeles med 22 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse og 78 % til fartøy med kolmuletråltillatelse.

Fiskeridirektøren foreslår å legge til rette for et fiske i Færøysonen i januar 2020, i tråd med årets praksis.

6.5 KVOTEFLEKSIBILITET PÅ FARTØYNIVÅ

Kvotefleksibiliteten i fisket etter kolmule beregnes som tidligere nevnt ut ifra den norske kyststatsandelen. Siden 2013 har Fiskeridirektoratet fastsatt et kvotefleksibilitetsgrunnlag som blir brukt i beregning av kvotefleksibiliteten.

Fiskeridirektoratet mottok en henvendelse fra Fiskebåt høsten 2018 hvor de anmodet om at det enkelte fartøy må ta ansvar for fiske utover 110 %, samt fiske utover delkvoter i andre lands soner. Organisasjonen ønsker at fartøy som overfisker sin kvote får det overfiskede kvantumet belastet fartøyets individuelle kvote (neste år), og at dette kvantumet ikke belastes tilhørende gruppekvote slik gjeldende praksis er. Henvendelsen gjelder fiskeriene nvg-sild, makrell, kolmule og nordsjøsild. Fiskeridirektoratet har i oversendelse av 4. juni 2019 gitt sin tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet om å innføre en ny ordning om kvotebelastning på fartøynivå ved overfiske i pelagiske fiskerier. For å høste erfaringer om effekten av en slik ordning, anbefaler Fiskeridirektoratet at den foreslåtte ordningen i første omgang avgrenses til fisket etter makrell. Saken ligger nå til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet.

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2020 fastsettes et kvotefleksibilitetsgrunnlag i fisket etter kolmule i tråd med tidligere praksis.

6.6 PÅBUD OM BRUK AV SORTERINGSRIST

Ved landinger av fisk til industriformål foreligger det stor usikkerhet om artssammensetningen i fangstene. Prøvetaking ved landinger gir ikke et tilstrekkelig bilde av den totale fangstsammensetningen og det foreligger ingen annen etablert metode som gir et troverdig estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling.

For å sikre fangstseleksjon er det i fisket etter øyepål og kolmule som hovedregel påbud om bruk av sorteringsrist ved fiske i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. Fartøy som er egnet, bemannet og utstyrt for produksjon av fisk til konsum er imidlertid unntatt fra påbudet under forutsetning av at konsumfisk tas vare på og at den landes og omsettes til konsum, jf. forskrift 30. april 2009 om utforming og innmontering av sorteringsrist i fisket etter kolmule og øyepål med småmasket trål § 3.

Til og med reguleringsåret 2014 måtte fartøyene søke om dispensasjon fra sorteringsristpåbudet. Erfaringsmessig sett ble det gitt ca. 9 dispensasjoner årlig. Gjeldende unntaksordning ble innført fra og med reguleringsåret 2015. En generell unntaksadgang til å bruke ikke-selektivt redskap, sammenholdt med at fangstene er vanskelig å kontrollere ved landing, utgjør en risiko for at konsumfisk landes uregistrert til industriformål. Hittil i 2019 har omlag 20 fartøy fangster av øyepål over 50 tonn. Etter det Fiskeridirektoratet erfarer er det flere fartøy som har brukt sorteringsrist i år enn i fjor, og 7 – 9 fartøy har brukt rist i varierende grad i år ot kun 2 i fjor.

Torskebestanden i Nordsjøen og Skagerrak er i en dårlig tilstand og ICES anbefaler 70 % reduksjon i kvoten for 2020. Fangststatistikk viser at det årlige registrerte uttaket av torsk i fisket med industritrål de senere årene har variert mellom 110 – 173 tonn. I tillegg foreligger det som nevnt risiko for uregistrert uttak av konsumfisk. Dette utgjør en vesentlig del av den forutsatte torskekvoten for 2020. Fiskeridirektoratet mener at det er påkrevd med tiltak for å redusere torskefisket. Påbud om bruk av sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule uten unntak medfører at dette fisket blir et tilnærmet rent fiske.

Fiskeridirektøren foreslår at det i 2020 blir påbudt å bruke sorteringsrist i fisket etter kolmule (og øyepål) uten unntak.

Sak 28/2019

Orientering om fisket etter lodde i
Barentshavet i 2020

SAK 28/2019

ORIENTERING OM FISKET ETTER LODDE I BARENTSHAVET I 2020

Reguleringen av fisket etter lodde i Barentshavet for 2020 ble behandlet i den 49. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i Petrozavodsk i Russland 14.–18. oktober 2019.

På grunn av lav gytebestand ble det bestemt å ikke åpne for et kommersielt loddefiske i 2020. Det ble videre bestemt å sette en forskningskvote på totalt 500 tonn som fordeles på partene med 250 tonn til hver.

I protokollen står det følgende:

Partene bekreftet den tidligere vedtatte forvaltningsregelen for lodde der TAC ikke settes høyere enn at, med 95 % sannsynlighet, minst 200 000 tonn lodde får anledning til å gyte, jf. Vedlegg 12.

Partene besluttet, i henhold til forvaltningsregelen, å ikke åpne for kommersielt loddefiske i 2020.

Vi viser til vedlagte anbefalinger fra ICES.

Det vil derfor ikke bli åpnet for et kommersielt fiske etter lodde i Barentshavet i 2020.

Capelin (*Mallotus villosus*) in subareas 1 and 2 (Northeast Arctic), excluding Division 2.a west of 5°W (Barents Sea capelin)

ICES advice on fishing opportunities

ICES advises that when the management plan of the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission (JNRFC) is applied, there should be zero catch in 2020.

Stock development over time

The spawning-stock biomass (SSB) has been declining since 2018. The estimate of recruitment (age 1) has been low since 2014, and below the time-series average. The recruitment in 2019 is the lowest estimated since 1995.

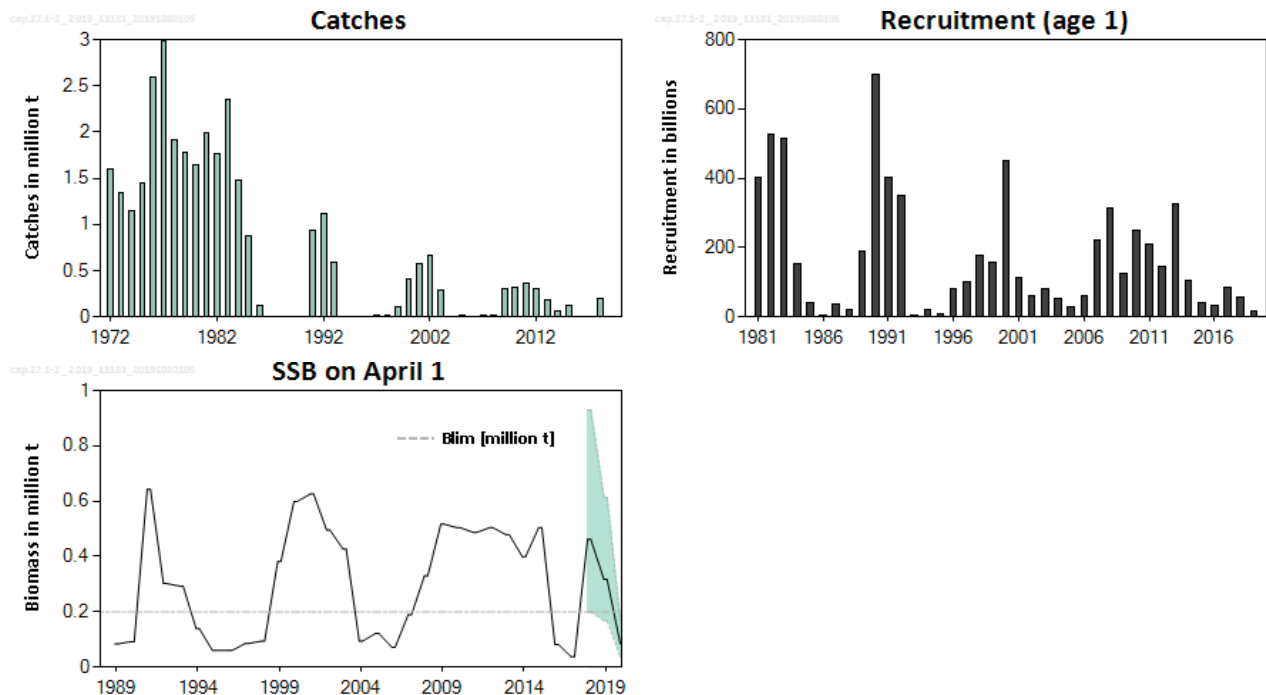

Figure 1 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Summary of the stock assessment. Catch in millions of tonnes, spawning-stock biomass (SSB) in millions of tonnes, and recruitment abundance in billions of fish. Recruitment values are estimates from the acoustic survey in September. The recruitment plot is shown only from 1981 onwards, since earlier estimates of age 1 capelin are based on incomplete survey area coverage. Stock size estimates (SSB; vertical shading is the 90% confidence interval) are shown only from 1989 onwards because a different model was used previously.

Stock and exploitation status

ICES assesses that the median estimate of spawning stock was above B_{lim} in 2019 and is projected to be below B_{lim} by 1 April 2020. No reference points for fishing pressure have been defined for this stock.

Table 1 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. State of the stock and fishery relative to reference points. Stock size status is based on population size calculated for 1 April.

		Fishing pressure				Stock size			
		2017	2018	2019		2018	2019	2020	
Maximum sustainable yield	F_{MSY}	?	?	?	Undefined	$MSY B_{trigger}$	?	?	✗ Below possible reference point
Precautionary approach	F_{pa}/F_{lim}	?	?	?	Undefined	B_{lim}	✓	✓	✗ Below
Management plan	F_{mgt}	?	?	?	Undefined	B_{mgt}^*	✓	✗	✗ Not above with 95% probability

* The B_{mgt} used in the harvest control rule corresponds to 95% probability of the spawning stock being above B_{lim} on 1 April (see *Basis of the advice*).

Catch scenarios

Calculations of catch scenarios are based on a forward projection from the autumn acoustic survey. An SSB estimate for April 2020 is calculated by taking into account predation by immature cod and other natural mortality, while assuming zero fishing mortality between 1 October 2019 and 1 April 2020.

Table 2 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Assumptions made for the interim year and in the forecast.

Variable	Value	Notes
Maturing stock biomass 2019	301 615 tonnes	Biomass of fish above the length at maturity (14.0 cm on average), estimated based on the autumn acoustic survey 1 October 2019. These fish will be spawning in April 2020.
Predation by immature cod in January–March 2020 from the predation model	136 904 tonnes	Based on the prediction of cod abundance in 2020 (ICES, 2019) from the 2019 cod stock assessment. The predation model is based on cod stomach content data.

Table 3 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Annual catch scenarios. All weights are in tonnes.

Basis	Total catch (2020)	SSB (2020)	P (SSB ₂₀₂₀ > 200 000 t) in %	% TAC change *	% Advice change **
ICES advice basis					
MP harvest control rule, P (SSB > 200 000 t) = 95%	0	85 110	2.2	0	0

* TAC (2020) vs. TAC (2019).

** Advice value 2020 relative to the advice value 2019.

The maturing stock has decreased from 2018 to 2019, and remains below the limit in the harvest control rule (HCR) that would allow a fishery. There is, therefore, no change in the advice compared to 2019.

Mature capelin biomass 1 October 2019 to 1 April 2020 (thousand tonnes). Catch= 0 tonnes

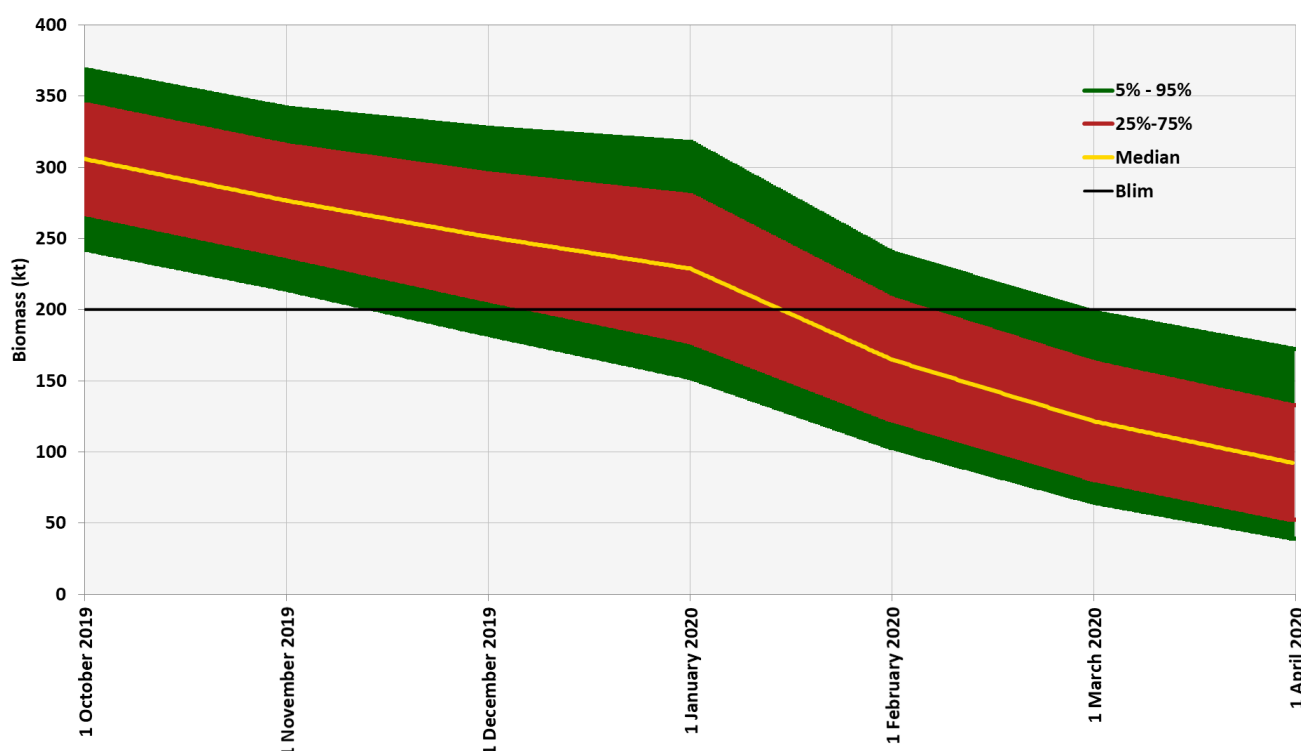

Figure 2 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Probabilistic prognosis 1 October 2019–1 April 2020 for the Barents Sea capelin maturing stock, with no catch. Biomass in thousand tonnes. The median and the 5th, 25th, 75th, and 95th percentiles of the distribution are shown.

Basis of the advice

Table 4 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. The basis of the advice.

Advice basis	Management plan.
Management plan	In 2002, the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission (JNRFC) adopted the following harvest control rule (HCR) for Barents Sea capelin: <i>‘The TAC for the following year should be set so that, with 95% probability, at least 200 000 tonnes of capelin (Blim) will be allowed to spawn’</i> . ICES evaluated this HCR as well as alternative HCRs suggested by JNRFC in 2016 (ICES, 2016), and only the existing HCR was found to be precautionary. Following ICES evaluation, the JNRFC decided to maintain the existing HCR (JNRFC, 2016) but decided that the harvest control rule should be evaluated again in 2021.

Quality of the assessment

The assessment is based on an annual acoustic survey. The survey coverage in 2019 was good, and is considered to include almost the entire distribution of the stock. A small area of the most northeastern part of the stock area was not covered by the survey. The areas immediately south did not have any capelin and no significant capelin concentrations have been recorded in the un-surveyed area since 2013.

Issues relevant for the advice

There is no information to present for this stock.

Reference points

Table 5 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Reference points, values, and their technical basis.

Framework	Reference point	Value	Technical basis	Source
MSY approach	MSY $B_{trigger}$			
	F_{MSY}			
Precautionary approach	B_{lim}	200 000 t	Above SSB_{1989} , the lowest SSB that has produced a good year class. SSB estimated on April 1.	ICES (2001)
	B_{pa}			
	F_{lim}			
	F_{pa}			
Management plan	B_{mgt}	No specific value	The B_{mgt} used in the harvest control rule corresponds to a 95% probability of the SSB being above B_{lim} (200 000 t).	JNRFC (2016)
	F_{mgt}			

Basis of the assessment

Table 6 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Basis of the assessment and advice.

ICES stock data category	1 (ICES, 2018).
Assessment type	Model based on acoustic survey and forecast six months ahead to calculate spawning biomass. Target escapement strategy used.
Input data	Norwegian–Russian acoustic survey in September (Eco-NoRu-Q3 (Aco)). Model estimates of maturation based on survey data. Natural mortalities from multispecies model (predation by immature cod on pre-spawning capelin) and based on historical survey estimates.
Discards and bycatch	All catches are assumed to be landed. The amount of bycaught capelin in other fisheries is unknown, but assumed to be low.
Indicators	None.
Other information	The latest benchmark was in 2015 (ICES, 2015).
Working group	Arctic Fisheries Working Group (AFWG).

Information from stakeholders

There is no additional available information.

History of the advice, catch, and management

Table 7 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. ICES advice and catch. All weights are in tonnes.

Year	ICES advice	Catch corresponding to advice	Agreed TAC	ICES catch
1987	Catches at the lowest practical level	0	0	0
1988	No catch	0	0	0
1989	No catch	0	0	0
1990	No catch	0	0	0
1991	TAC	1000000	900000	933000
1992	SSB > 400 000–500 000 t	834000	1100000	1123000
1993	A cautious approach, SSB > 400 000–500 000 t	600000	630000	586000
1994	No fishing	0	0	0
1995	No fishing	0	0	0
1996	No fishing	0	0	0
1997	No fishing	0	0	1000
1998	No fishing	0	0	3000
1999	SSB > 500 000 t	79000	80000	101000
2000	5% probability of SSB < 200 000 t	435000	435000	414000
2001	5% probability of SSB < 200 000 t	630000	630000	568000
2002	5% probability of SSB < 200 000 t	650000	650000	651000
2003	5% probability of SSB < 200 000 t	310000	310000	282000
2004	No fishing	0	0	0
2005	No fishing	0	0	1000*
2006	No fishing	0	0	0
2007	No fishing	0	0	4000*
2008	No fishing	0	0	12000*
2009	5% probability of SSB < 200 000 t	390000	390000	307000
2010	5% probability of SSB < 200 000 t	360000	360000	323000
2011	5% probability of SSB < 200 000 t	380000	380000	360000
2012	5% probability of SSB < 200 000 t	320000	320000	296000
2013	5% probability of SSB < 200 000 t	200000	200000	177000
2014	5% probability of SSB < 200 000 t	65000	65000	66000
2015	5% probability of SSB < 200 000 t	6000	120000	115000
2016	Zero catch	0	0	0
2017	Zero catch	0	0	0
2018	5% probability of SSB < 200 000 t	205000	205000	194520
2019	Zero catch	0	0†	5*
2020	Management plan	0		

* Research catch.

† Up to 500 t was allowed for research survey catches.

History of the catch and landings

Table 8 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Catch distribution by fleet in 2019 as estimated by ICES. Discards are research catches.

Catch (2019)	Landings	Discards
5 tonnes	0 tonnes	5 tonnes

Table 9 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. The history of official catches is presented for each country participating in the fishery. All weights are in tonnes.

Year	Winter				Summer–Autumn			Year total
	Norway	Russia	Others	Total	Norway	Russia	Total	
1965	217000	7000	0	224000	0	0	0	224000
1966	380000	9000	0	389000	0	0	0	389000
1967	403000	6000	0	409000	0	0	0	409000
1968	460000	15000	0	475000	62000	0	62000	537000
1969	436000	1000	0	437000	243000	0	243000	680000
1970	955000	8000	0	963000	346000	5000	351000	1314000
1971	1300000	14000	0	1314000	71000	7000	78000	1392000
1972	1208000	24000	0	1232000	347000	13000	360000	1591000
1973	1078000	34000	0	1112000	213000	12000	225000	1337000
1974	749000	63000	0	812000	237000	99000	336000	1148000
1975	559000	301000	43000	903000	407000	131000	538000	1441000
1976	1252000	228000	0	1480000	739000	368000	1107000	2587000
1977	1441000	317000	2000	1760000	722000	504000	1226000	2986000
1978	784000	429000	25000	1238000	360000	318000	678000	1916000
1979	539000	342000	5000	886000	570000	326000	896000	1782000
1980	539000	253000	9000	801000	459000	388000	847000	1648000
1981	784000	429000	28000	1241000	454000	292000	746000	1986000
1982	568000	260000	5000	833000	591000	336000	927000	1760000
1983	751000	373000	36000	1160000	758000	439000	1197000	2357000
1984	330000	257000	42000	629000	481000	368000	849000	1477000
1985	340000	234000	17000	591000	113000	164000	277000	868000
1986	72000	51000	0	123000	0	0	0	123000
1987	0	0	0	0	0	0	0	0
1988	0	0	0	0	0	0	0	0
1989	0	0	0	0	0	0	0	0
1990	0	0	0	0	0	0	0	0
1991	528000	159000	20000	707000	31000	195000	226000	933000
1992	620000	247000	24000	891000	73000	159000	232000	1123000
1993	402000	170000	14000	586000	0	0	0	586000
1994	0	0	0	0	0	0	0	0
1995	0	0	0	0	0	0	0	0
1996	0	0	0	0	0	0	0	0
1997	0	0	0	0	0	1000	1000	1000
1998	0	2000	0	2000	0	1000	1000	3000
1999	50000	33000	0	83000	0	22000	22000	105000
2000	279000	94000	8000	381000	0	29000	29000	410000
2001	376000	180000	8000	564000	0	14000	14000	578000
2002	398000	228000	17000	643000	0	16000	16000	659000
2003	180000	93000	9000	282000	0	0	0	282000
2004	0	0	0	0	0	0	0	0
2005	1000	0	0	1000	0	0	0	1000
2006	0	0	0	0	0	0	0	0
2007	2000	2000	0	4000	0	0	0	4000
2008	5000	5000	0	10000	0	2000	2000	12000
2009	233000	73000	0	306000	0	1000	1000	307000
2010	246000	77000	0	323000	0	0	0	323000
2011	273000	87000	0	360000	0	0	0	360000
2012	228000	68000	0	296000	0	0	0	296000
2013	116000	60000	0	177000	0	0	0	177000
2014	40000	26000	0	66000	0	0	0	66000
2015	71000	44000	0	115000	0	0	0	115000
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0

Year	Winter				Summer–Autumn			Year total
	Norway	Russia	Others	Total	Norway	Russia	Total	
2018	128520	66000	0	194520	0	0	0	194520
2019	5	0	0	0	0	0	0	5

Summary of the assessment

Table 10 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. Assessment summary. Weights are in tonnes. Recruitment and stock biomass in 1985 and earlier are survey estimates, back-calculated to 1 August (before the autumn fishing season); from 1986 and later these values are based on the survey estimates with no back-calculation. Maturing biomass is the survey estimate of fish above the length at maturity (14.0 cm). Predicted SSB is the modelled stochastic spawning-stock biomass (after the winter fishery).

Year	Predicted SSB assuming catch = ICES advised catch, 1 April			Recruitment from autumn acoustic survey, 1 October	Stock biomass from autumn acoustic survey, 1 October		Catch
	Median	5th percentile	95th percentile		Immatures	Maturing biomass	
	Tonnes			Age 1, thousands	Tonnes		
1972					3873000	2727000	1591000
1973					3794000	1350000	1337000
1974					4826000	907000	1148000
1975					4890000	2916000	1441000
1976					3217000	3200000	2587000
1977					2120000	2676000	2986000
1978					2845000	1402000	1916000
1979					2935000	1227000	1782000
1980					2802000	3913000	1648000
1981				402600000	2344000	1551000	1986000
1982				528300000	2188000	1591000	1760000
1983				514900000	2901000	1329000	2357000
1984				154800000	1756000	1208000	1477000
1985				38700000	575000	285000	868000
1986				6000000	55000	65000	123000
1987				37600000	84000	17000	0
1988				21000000	228000	200000	0
1989	84000			189200000	689000	175000	0
1990	92000			700400000	3214000	2617000	0
1991	643000			402100000	5039000	2248000	933000
1992	302000			351300000	2922000	2228000	1123000
1993	293000			2200000	466000	330000	586000
1994	139000			19800000	106000	94000	0
1995	60000			7100000	75000	118000	0
1996	60000			81900000	255000	248000	0
1997	85000			98900000	597000	312000	1000
1998	94000			179000000	1124000	932000	3000
1999	382000			156000000	1057000	1718000	105000
2000	599000			449200000	2175000	2098000	410000
2001	626000			113600000	1611000	2019000	578000
2002	496000			59700000	919000	1291000	659000
2003	427000			82400000	253000	280000	282000
2004	94000			51200000	334000	294000	0
2005	122000			26900000	150000	174000	1000
2006	72000			60100000	350000	437000	0
2007	189000			221700000	1275000	844000	4000
2008	330000			313000000	1960000	2468000	12000
2009	517000			124000000	1442000	2323000	307000
2010	504000			248200000	1449000	2051000	323000
2011	487000			209600000	1592000	2115000	360000

Year	Predicted SSB assuming catch = ICES advised catch, 1 April			Recruitment from autumn acoustic survey, 1 October	Stock biomass from autumn acoustic survey, 1 October		Catch
	Median	5th percentile	95th percentile		Immatures	Maturing biomass	
	Tonnes			Age 1, thousands	Tonnes		
2012	504000			145900000	1589000	1997000	296000
2013	479000			324500000	2485000	1471000	177000
2014	399000			105100000	1076000	873000	66000
2015	504000			39500000	467000	375000	115000
2016	82000			31600000	147000	181000	0
2017	37000			86400000	783000	1723000	0
2018	462000	200000	930000	58600000	541000	1056000	194520
2019	317000	168282	613733	17455060	109533	301615	5
2020	85110	38830	171850				

Sources and references

- ICES. 2001. Barents Sea capelin (Subareas I and II, excluding Division IIa west of 5°W). *In* Report of the Advisory Committee on Fishery Management, 2001, Part 1, Section 3.1.8, pp. 65–70. ICES Cooperative Research Report No. 246. 921 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5383>.
- ICES. 2015. Report of the Benchmark Workshop on Arctic Stocks (WKARCT), 26–30 January 2015, Copenhagen, Denmark. ICES CM 2015/ACOM:31. 126 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5295>.
- ICES. 2016. Report of the second Workshop on Management Plan Evaluation on Northeast Arctic cod and haddock and Barents Sea capelin, 25–28 January 2016, Kirkenes, Norway. ICES CM 2016/ACOM:47. 76 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.5296>.
- ICES. 2018. Advice basis. *In* Report of the ICES Advisory Committee, 2018. ICES Advice 2018, Book 1, Section 1.2. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.4503>.
- ICES. 2019. Barents Sea Capelin. *In* Arctic Fisheries Working Group (AFWG). ICES Scientific Reports, 1:30. 934 pp. <http://doi.org/10.17895/ices.pub.5292>.
- JNRF. 2016. Protocol of the 46th Session of the Joint Norwegian–Russian Fisheries Commission, Annex 12. Translated from Norwegian to English. For an accurate interpretation, please consult the text in the official languages of the Commission (Norwegian and Russian) at <https://www.jointfish.com/content/download/501/6352/file/46-norsk.pdf> (Norwegian) and <https://www.jointfish.com/rus/content/download/502/6357/file/46-russisk.pdf> (Russian).

Recommended citation: ICES. 2019. Capelin (*Mallotus villosus*) in subareas 1 and 2 (Northeast Arctic), excluding Division 2.a west of 5°W (Barents Sea capelin). *In* Report of the ICES Advisory Committee, 2019. ICES Advice 2019, cap.27.1-2, <https://doi.org/10.17895/ices.advice.4709>.

Sak 29/2019

Regulering av fisket etter lodde ved
Island, Grønland og Jan Mayen
sesongen 2019/2020

SAK 29/2019

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2019/2020

1 SAMMENDRAG

Dersom det blir funnet forsvarlig å åpne for et loddefiske sesongen 2019/2020 foreslår Fiskeridirektoratet å videreføre reguleringsopplegget fra sesongen 2017/2018.

2 KORT HISTORIKK

Tabell 1 viser norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2019, fordelt på sesong.

Tabell 1: Norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2007-2019, fordelt på sesonger (kvantum i tonn).

Sesong	Sommerfiske			Vinterfiske	Totalt
	GØS	IØS	Totalt	IØS	
2007/2008	Ikke åpent			35 758	35 758
2008/2009	Ikke åpent				
2009/2010	Ikke åpent			28 252	28 252
2010/2011	Ikke åpent			30 805	30 805
2011/2012	58 493	ikke åpent	58 493	46 171	104 664
2012/2013	Ikke åpent			40 603	40 603
2013/2014	Ikke åpent			6 175	6 175
2014/2015	30 486	ikke åpent	30 486	50 508	80 994
2015/2016	Ikke åpent			58 239	58 239
2016/2017	Ikke åpent			59 266	59 266
2017/2018	Ikke åpent			74 079	74 079
2018/2019	Ikke åpent				

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 16. oktober 2019.

3 LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2018/2019

ICES kom allerede den 27. november 2017 med kvoterådet for sesongen 2018/2019. Det ble konkludert med følgende:

ICES advises that when the harvest control rule agreed by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season 2018/2019 should be zero tonnes. The initial TAC should be revised based on acoustic survey information in autumn 2018. The final TAC should be set on the basis of survey information in autumn 2018 and winter 2018/2019.

Det ble derfor ikke funnet forsvarlig å åpne for et sommerfiske i 2018.

Høsten 2018 ble det gjennomført et nytt tokt i perioden 5.- 28. september. To islandske forskningsfartøy og et fartøy innleid av grønlandske myndigheter deltok i toktet. Det var stort sett gode forhold, noe som gjorde det mulig å følge planlagt rute. Det ble funnet lodde over hele området. Den totale størrelsen på bestanden ble målt til 337 000 tonn, og SSB for 2018/2019 ble beregnet til 238 000 tonn lodde. Det ble målt kun 11 milliarder eller 99 000 tonn 0-åringer. Ifølge fangstregelen må man finne mer enn 50 milliarder 0-åringer for å kunne fastsette kvote for sesongen 2019/2020.

Gjeldende fangstregel er basert på at det med 95 % sannsynlighet skal stå igjen 150 000 tonn gytemoden lodde i mars 2019. Med bakgrunn i usikkerhet knyttet til beregningene, vekst og naturlig dødelighet av lodde, samt estimat av hvor mye lodde som blir spist av torsk, hyse og sei anbefalte ikke islandsk havforskning (MFRI) at det ble åpnet for et loddefiske 2018/2019. De viste videre til at endelig TAC ville bli satt basert på resultatet av tokt i januar-februar 2019.

I januar 2019 ble det gjennomført nye tokt. Forskningsfartøy og flere fiskebåter kartla de tradisjonelle områdene fra nordvest til øst av Island. I februar ble to norske fiskefartøy som var på Island leid inn for å delta i kartleggingen sammen med de islandske fartøyene.

Heller ikke da ble det funnet grunnlag for å åpne for et loddefiske sesongen 2018/2019.

Fiskeridirektoratet gjorde alt klart for å kunne igangsette et fiskeri på kort varsel dersom situasjonen skulle tilsi dette. Lisenssøknadene var klar til å sendes. NFD hadde også tett kontakt med EU om evt. bytte av loddekvote dersom det skulle vise seg var grunnlag for å åpne for loddefiske. Det var også tett kontakt med islandske myndigheter under toktene.

4. RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET SESONGEN 2019/2020

4.1. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2019/2020

I henhold til revidert forvaltningsregel blir loddebestanden forvaltet i overensstemmelse med en tottrinns forvaltningsplan der man først fastsetter foreløpig TAC basert på akustiske målinger av mengden av rekrutter (1- åringer) foretatt om høsten. Startkvoten settes til 2/3 av den foreløpige TAC, basert på forutsetningen om at det skal være 95 % sannsynlighet for at minimum 150 000 tonn (Blim) lodde står igjen for å gyte på slutten av sesongen. Foreløpig TAC blir basert på den historiske sammenhengen mellom målt antall 1-åringer (umoden lodde) for ett gitt år mot målt antall 2-åringer (moden lodde) neste år. Det ligger en stor grad av forsiktighet i dette første rådet om foreløpig TAC.

Foreløpig TAC blir så oppdatert basert på toktet påfølgende høst, men nå blir bestanden av 2-åringer projisert frem til gyting ca. et halvt år senere. Den naturlige dødeligheten, som inkluderer loddekonsumet til torsk, blir modellert og er med i denne framskrivingen. Den endelige TAC blir satt påfølgende vinter basert på et tokt i gyteområdet. Fremdeles er rådet basert på forutsetningen om at det med minst 95 % sannsynlighet skal stå igjen 150 000 tonn gytemoden lodde på slutten av sesongen.

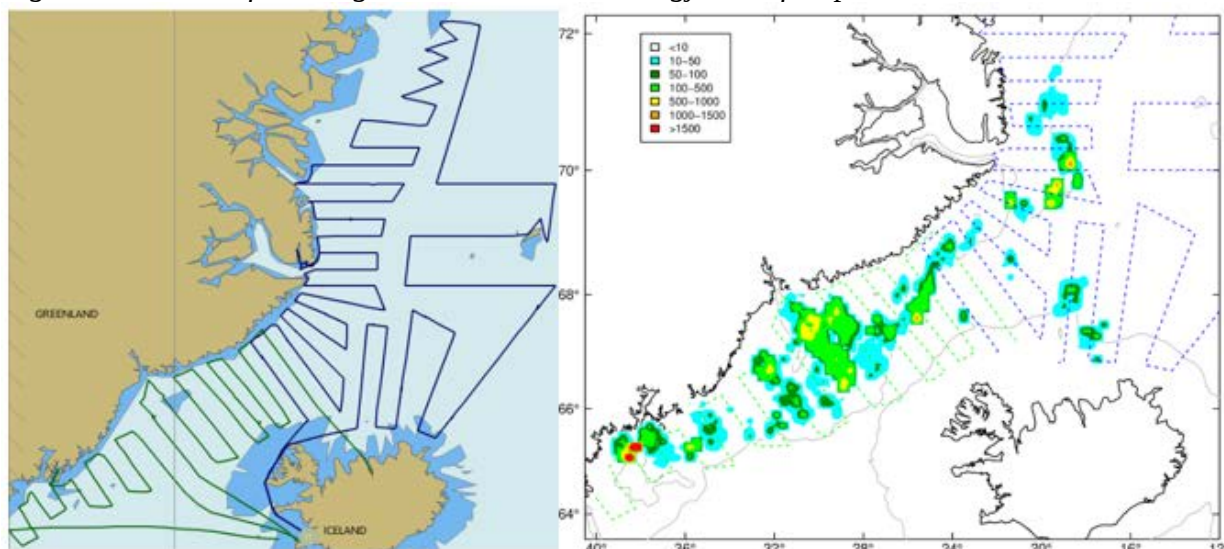
ICES publiserte 30. november 2018 kvoterådet for sesongen 2019/2020. Det ble konkludert med følgende:

ICES advises that when the harvest control rule agreed by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season July 2019–March 2020 should be zero tonnes.

For nærmere informasjon, se vedlagte råd fra ICES. Utsiktene for et loddefiske sesongen 2019/2020 ser ikke bra ut med bakgrunn i målingene som ble gjort av to islandske fartøy september 2018 der det ble målt bare 10,8 billioner yngel.

Under kyststatsmøtet 29. mai d.å. var partene enige om at Island og Grønland skulle gjennomføre høsttokt i september og oktober for å estimere gytebestanden for 2020, samt estimere yngel som vil inngå i gytebestanden for 2021. To fartøy gjennomførte toktet i perioden 12. september - 21. oktober. MFRI publiserte resultatet fra toktet den 30. oktober. Figur 1 viser hvilke områder som ble kartlagt under toktet.

Figur 1: Kart over forskningstokt vedrørende lodde gjennomført per høsten 2019.

Kilde: <https://www.hafogvatn.is/en/about/news-announcements/category/1/no-tac-recommended-for-capelin-during-the-20192020-season>

Som figuren viser ble det observert lodde over et bredt område. Det ble funnet mest umoden lodde i den sørvestlige delen av det undersøkte området, mens det lengre nord var størst konsentrasjon av moden lodde. Som tidligere år var det en vestlig fordeling, imidlertid ble det ikke funnet lodde så langt nord som tidligere.

Det totale estimatet for biomasse er på 795 000 tonn, hvorav 186 000 tonn moden lodde, 2 år og eldre. Det ble funnet et betydelig antall 0-åringer, dette ble estimert til 83 milliarder individer eller 608 000 tonn. I henhold til høstingsregelen må det være over 50 milliarder individer for å fastsette TAC for sesongen 2020/2021. ICES vil behandle dataene fra toktet og komme med råd for sesongen 2020/2021 den 29. november 2019.

Når det gjelder årets sesong må det iht. høstingsregelen være 95 % sannsynlighet for at det står igjen minst 150 000 tonn gytemoden lodde. Basert på resultatene fra toktet melder MFRI at det ikke er grunnlag for å fastsette TAC for sesongen 2019/2020. Imidlertid vil MFRI måle gytebestanden igjen i januar/februar 2020. For nærmere informasjon, se

<https://www.hafogvatn.is/en/about/news-announcements/category/1/no-tac-recommended-for-capelin-during-the-20192020-season>.

4.2 AVTALESITUASJONEN

4.2.1 «Trepartsavtalen» (inngått 21. juni 2018)

Totalkvoten blir fordelt mellom partene med 11 % til Grønland, 80 % til Island og 5 % til Norge.

Gjennom bilateral avtale mellom Island og Norge har Norge anledning til å fiske 100 % av norsk kvote, samt overføringer fra andre parter, i Islands økonomiske sone (IØS) nord for 64°30'. Fisket må avsluttes senest 22. februar. Dersom endelig TAC blir satt uvanlig sent, vil islandske myndigheter vurdere en forlengelse av fiskeperioden. Norge har anledning til å ha 30 fartøy i sonen samtidig.

Når det gjelder fiske i Grønlands økonomiske sone (GØS) har Norge full adgang til å fiske loddekvoten tildelt gjennom «trepartsavtalen» i Grønlands økonomiske sone (GØS) nord for 64°30'N, samt ingen begrensninger på antall fartøy i sonen samtidig.

4.2.2 «Smutthullavtalen»

Som et resultat av avtalen mellom Russland, Island og Norge, får Norge årlig overført et kvantum lodde fra Island. Størrelsen på overføringen henger sammen med den norske overføringen av torsk til Island. Overføringen av torsk er en fast prosent av TAC på torsk, uavhengig av TAC på lodde.

Torskefisket er regulert i kalenderår, mens loddefisket er regulert i sesong over to kalenderår. Siden det i mange år ikke har vært anledning til å fiske lodde i IØS om sommeren har den islandske torskekvoten gjennom «Smutthullavtalen» vært fisket i et annet kalenderår enn loddekomponenten. Dette betyr at Island i 2018 fisket torskekvoten som er relatert til den uutnyttede loddekvote sesongen 2018/2019, der Norge ikke har fått utnyttet loddekvoten sin. Overføringen av lodde for sesongen 2018/2019 ville ha vært i størrelsesorden 26 900 tonn.

I den bilaterale protokollen mellom Norge og Island vedlagt «Smutthullavtalen» (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stprp-nr-74-1998-99-/id202600/sec12>) artikkel 3, 5 ledd står det som følger:

Dersom vedkommende bestand imidlertid skulle ligge under kritisk biologisk nivå, vil den norske kvoten av denne bestanden bli opphevet. I så fall skal partene innlede forhandlinger om alternativ kompensasjon.

Fiskeridirektoratet er kjent med at Nærings- og Fiskeridepartementet skulle ta kontakt med islandske myndigheter for å få avklart kompensasjon for manglende loddefiske sesongen 2018/2019.

4.2.3 Norge/EU

Når det har vært rom for det har Norge byttet til seg loddekvote ved Island, Grønland og Jan Mayen fra EU. Om dette blir mulig for sesongen for 2019/2020 er uvisst. Det er avhengig av om det blir funnet forsvarlig å åpne for et loddefiske, samt om Norge og EU blir enige om mulig kvotebytte.

4.2.4 Oppsummering - kvotesituasjonen for sesongen 2019/2020

Dersom det blir funnet grunnlag for å åpne et fiske etter lodde i januar/februar 2020 kan den norske kvoten bli bestående av følgende komponenter:

1. «Trepartsavtalen»
2. «Smutthullavtalen» - årets kvote, samt kompensasjon fra manglende fiske 2018/2019
3. Kvote fra EU – Kvoteavtale for 2020

Norske fartøy kan da fiske hele dette kvantumet i IØS.

5 REGULERING AV FISKET SESONGEN 2019/2020

5.1 DELTAKELSE

Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med ringnottillatelse. Det er også fastsatt i Islands nasjonale regulering at utenlandske fartøy må fiske med not i IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med ringnottillatelse gis anledning til å delta i loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2019/2020.

5.2 ÅPNINGSDATO

Fisket vil bli åpnet når partene er enige.

5.3 KVOTEBYTTE

Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebytte blir videreført.

5.4 MAKSIMALKVOTER OG ALTERNATIVE REGULERINGSMODELLER

Med unntak av få år har dette fisket vært fordelt med maksimalkvoter etter «universalnøkkelen». Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av dette dersom det blir åpnet for et fiske sesongen 2019/2020.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene blir tildelt maksimalkvoter basert på universalnøkkelen.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene kan nytte faktisk lastekapasitet i fisket.

5.5 UTSEILING

For at ingen fartøy skal melde utseiling før de faktisk er i posisjon til å ta utseiling, foreslås det en videreføring av ordningen om at ingen fartøy kan ta utseiling før de er utlosset og har loddenot om bord. Norges Sildesalgslag administrerer utseilingen og fastsetter utseilingsstopp dersom det er nødvendig.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for å foreta utseiling. Dette for å få en mest mulig effektiv og hensiktsmessig avvikling av dette fisket.

Ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for utseiling.

5.6 ADGANG TIL ISLANDS ØKONOMISKE SONE OG RAPPORTERING

Fiskeridirektoratet legger til grunn at maksimalt 30 norske fartøy kan fiske samtidig i IØS. I tillegg kommer 5 fartøy som kan delta i henhold til «Smutthullavtalen».

Som tidligere vil det være behov for en ordning som regulerer at antall fartøy som fiske samtidig i IØS er i overensstemmelse med det som hjemles i «Smutthullavtalen» og bilateral avtale mellom Island og Norge.

For å sikre en hensiktsmessig avvikling av fisket har Norges Sildesalgslag i mange år hatt hjemmel til å administrere innseilingsordning til IØS, herunder fastsette innseilingsstopp, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Norges Sildesalgslag har døgnbemanning og god kontakt med flåten, og ordningen har etter Fiskeridirektørens oppfatning fungert godt.

Fartøy som har tatt utseiling skal melde fra til Norges Sildesalgslag ved inngang til IØS.

Fiskeridirektøren foreslår at Norges Sildesalgslag bemyndiges til å administrere innseilingsordning til IØS, samt administrere antall fartøy i fiske samtidig. Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag kan fastsette innseilingstopp til IØS.

Capelin (*Mallotus villosus*) in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W (Iceland and Faroes grounds, East Greenland, Jan Mayen area)

ICES advice on fishing opportunities

ICES advises that when the harvest control rule agreed by the Coastal States is applied, the initial TAC for the fishing season July 2019–March 2020 should be zero tonnes.

Stock development over time

The spawning-stock biomass (SSB) was estimated at 364 000 tonnes at the time of spawning in March 2018, which corresponds to 95% probability of the SSB being above B_{lim} (150 000 t). The estimates from the acoustic survey in autumn 2018 of the immature 1- and 2-year-old capelin are low.

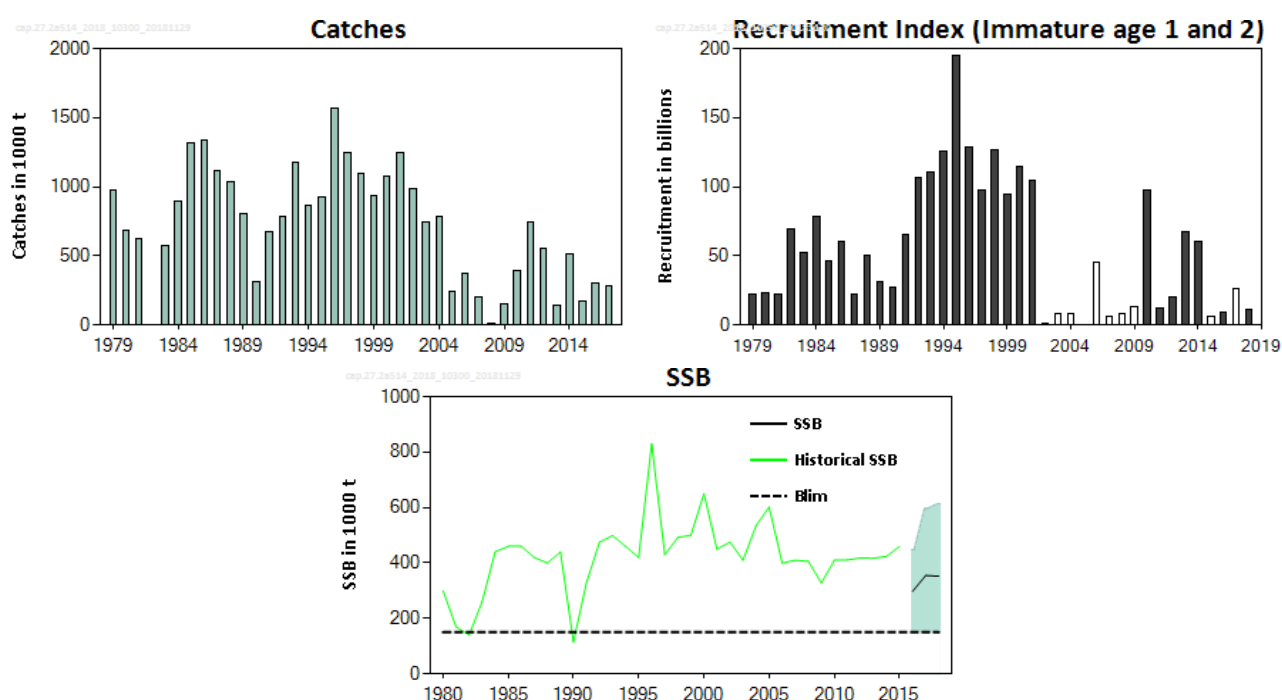

Figure 1 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Summary of the stock assessment. Catches (thousand t) by fishing season (July–March of the following year). Recruitment (immature-at-age 1 and 2; numbers in billions) as acoustic index from autumn surveys (unshaded bars indicate incomplete spatial coverage likely resulting in notable underestimation), and SSB (thousand t, with 90% confidence intervals for the last two years) at spawning time (March–April). Note that the SSB values for 2016 and onwards are not directly comparable to historical values because they are based on different assumptions about natural mortality.

Stock and exploitation status

Table 1 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. State of the stock and fishery relative to reference points.

		Fishing pressure				Stock size				
		2015	2016	2017		2016	2017	2018		
Maximum sustainable yield	F_{MSY}	?	?	?	Undefined	$MSY B_{trigger}$	?	?	?	Undefined
Precautionary approach	F_{pa}, F_{lim}	?	?	?	Undefined	B_{pa}, B_{lim}	✓	✓	✓	Full reproductive capacity
Management plan	F_{MGT}	?	?	?	Undefined	B_{MGT}	✓	✓	✓	Above

Catch scenarios

Table 2 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Assumptions made for the interim year and in the forecast.

Variable	Value	Notes
Immature age 1 (2017 year class)	10.3 billion	Index from the autumn acoustic survey 2018
Immature age 2 (2016 year class)	0.4 billion	Index from the autumn acoustic survey 2018

Table 3 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. The catch scenarios.

Basis	Catches in 2019/2020 (t)
ICES advice basis	
Harvest control rule agreed by the Coastal States (precautionary approach for initial TAC).	0

Basis of the advice

The basis of the advice is the harvest control rule agreed by the Coastal States in 2015 (Anon., 2015). This implies applying the advice rule established by ICES in 2015 (ICES, 2015) for setting an initial TAC on the basis of immature abundance (ages 1–2) in the autumn acoustic survey (Figure 2). ICES recommends that the initial TAC is revised based on acoustic survey information in autumn 2019 (intermediate TAC), with the final TAC being set based on the results of the autumn and/or winter surveys in 2019/2020.

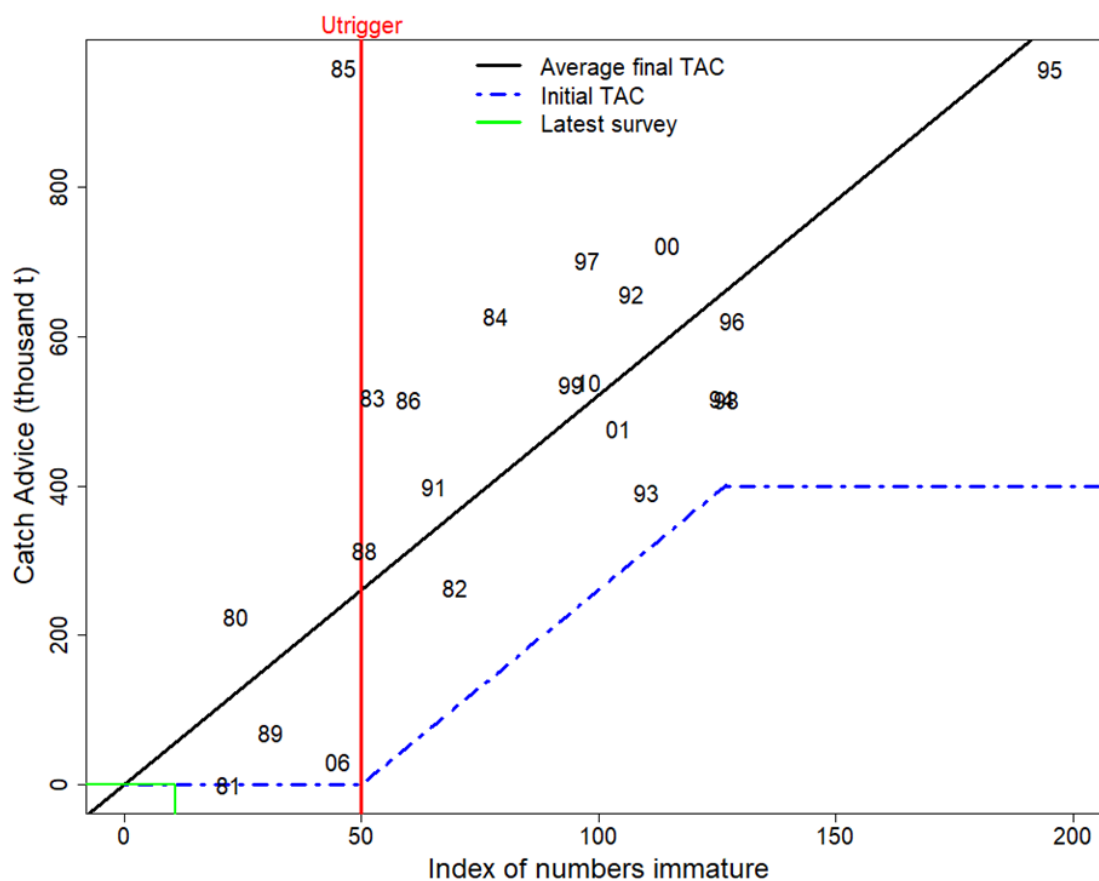

Figure 2 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Catch advice (initial TAC) according to the rule developed by ICES based on the measured number of immature capelin the previous autumn (about 16 months earlier than the winter survey used for the final TAC; ICES, 2015). The predicted final TAC is shown as the black solid line (based on immature index and the final TAC for the period 1980–2006) and the initial TAC as the blue dashed line. The latter is set using an index abundance trigger point (U_{trigger} , red vertical line) of 50 billion immature fish, with a cap on the initial TAC of 400 000 t. The green lines show the index value from the autumn acoustic survey in 2018, with the corresponding initial TAC for 2019/2020 shown on the y-axis.

Table 4 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. The basis of the advice.

Advice basis	Harvest control rule agreed by the Coastal States (precautionary approach for initial TAC)
Management plan	The Coastal States (Iceland, Greenland, and Norway), have agreed (Anon., 2015) to use the following harvest control rule as the basis for management: an initial TAC is set following the rule developed by ICES (2015), with a very low probability of being higher than a regression estimated final TAC. This is followed by an intermediate TAC set in the autumn and a final TAC set in winter, which will lead to >95% probability of SSB being greater than or equal to B_{lim} at spawning time in the following spring.

Quality of the assessment

The autumn survey in 2018 had extensive spatial coverage. Hence, the observed low abundance estimates of immature fish is considered a reliable estimate.

Issues relevant for the advice

This initial catch advice (TAC advice) is for the period July 2019 to March 2020. ICES is only requested to provide initial catch advice and the Marine and Freshwater Research Institute in Iceland is expected to provide updated catch advice based on acoustic survey information in autumn 2019 and winter 2019/2020 to form the basis for the final TAC for 2019/2020.

Reference points

Table 5 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Reference points, values, and their technical basis.

Framework	Reference points	Value	Technical basis	Source
MSY approach	MSY $B_{trigger}$			
	F_{MSY}			
Precautionary approach	B_{lim}	150000 t	B_{loss}	ICES (2015)
	B_{pa}			
	F_{lim}			
	F_{pa}			
Management plan	SSB _{mgt}	150000 t	B_{lim}	Anon. (2015)
	F_{mgt}			

Basis of the assessment

Table 6 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Basis of the assessment and advice.

ICES stock data category	1 (ICES, 2018a).
Assessment type	The initial TAC advice is set by applying an advice rule designed to ensure a low risk of advised catch being higher than the final TAC (see WKICE; ICES, 2015). The final TAC advice is produced by Iceland, based on a model which takes into account uncertainty in surveys and predation from cod, haddock, and saithe on capelin to ensure that the advised catch will result in a less than 5% chance of SSB going below B_{lim} .
Input data	The abundance estimate of immature capelin of ages 1 and 2 from acoustic surveys in autumn; preliminary cruise report (ICES, 2018b).
Discards and bycatch	Not included, considered negligible.
Indicators	None.
Other information	Last benchmarked in 2015 (ICES, 2015).
Working group	North-Western Working Group (NWWG)

Information from stakeholders

No additional information is available.

History of the advice, catch, and management

Table 7 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. ICES advice and catch. All weights are in tonnes.

Season	ICES advice	Initial TAC advice [^]	Agreed final TAC ^{^^}	ICES catch ^{^^^}
1986/1987	TAC	1100000	1290000	1333400
1987/1988	TAC	500000	1115000	1115800
1988/1989	TAC	900000	1065000	1036500
1989/1990	TAC	900000	900000	807800
1990/1991	TAC	600000	250000	313600
1991/1992	No fishery pending survey results	0	740000	677100
1992/1993	Precautionary TAC [^]	500000	900000	787700
1993/1994	TAC	900000	1250000	1178700
1994/1995	Apply the harvest control rule	950000	850000	863900
1995/1996	Apply the harvest control rule	800000	1390000	929300
1996/1997	Apply the harvest control rule	1100000	1600000	1570900
1997/1998	Apply the harvest control rule	850000	1265000	1244900
1998/1999	Apply the harvest control rule	950000	1200000	1099400
1999/2000	Apply the harvest control rule	866000	1000000	932700
2000/2001	Apply the harvest control rule	650000	1090000	1071300
2001/2002	Apply the harvest control rule	700000	1300000	1249000
2002/2003	Apply the harvest control rule	690000	1000000	987700
2003/2004	Apply the harvest control rule	555000	900000	741400
2004/2005	Apply the harvest control rule	335000	985000	784000
2005/2006	Apply the harvest control rule	No fishery	235000	247000
2006/2007	Apply the harvest control rule	No fishery	385000	376800
2007/2008	Apply the harvest control rule	207000	207000	203400
2008/2009	Apply the harvest control rule	No fishery	0*	15100
2009/2010	Apply the harvest control rule	No fishery	150000	150700
2010/2011	Apply the harvest control rule	No fishery	390000	390600
2011/2012	Set the TAC at 50% of the initial quota in the HCR	366000	765000	746500
2012/2013	Precautionary approach	No fishery	570000	551000
2013/2014	Precautionary approach	No fishery	160000	141700
2014/2015	Set the initial quota at 50% of the predicted quota in the harvest control rule	225000	580000	517400
2015/2016	Precautionary approach**	53600	173000	173600
2016/2017	Precautionary approach**	0	299000	299800
2017/2018	Harvest control rule agreed by Coastal States**	0	285000	286500
2018/2019	Harvest control rule agreed by Coastal States**	0		
2019/2020	Harvest control rule agreed by Coastal States**	0		

[^] Advised for the early part of the season.

^{^^} Final TAC recommended by national scientists for the fishing season (July–March).

^{^^^} July–March of the following year.

* Only scouting TAC was allocated in the latter half of February 2009.

** Initial TAC advice based on low probability of advised catch being higher than the final TAC.

History of the catch and landings

Table 8 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Catch distribution by fleet in 2017/2018 as estimated by ICES.

Catch	Landings		Discards
286 500 tonnes	Purse seine 64%	Pelagic trawl 36%	Negligible
	286 500 tonnes		

Table 9 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. History of commercial catch and landings; official values are presented by season and country. All weights are in tonnes.

Year	Winter season					Summer and autumn season						Total (calendar year)
	Iceland	Norway	Faroes	Greenland	Season total	Iceland	Norway	Faroes	Greenland	EU	Season total	
1964	8600	-	-	-	8600	-	-	-	-	-	-	8600
1965	49700	-	-	-	49700	-	-	-	-	-	-	49700
1966	124500	-	-	-	124500	-	-	-	-	-	-	124500
1967	97200	-	-	-	97200	-	-	-	-	-	-	97200
1968	78100	-	-	-	78100	-	-	-	-	-	-	78100
1969	170600	-	-	-	170600	-	-	-	-	-	-	170600
1970	190800	-	-	-	190800	-	-	-	-	-	-	190800
1971	182900	-	-	-	182900	-	-	-	-	-	-	182900
1972	276500	-	-	-	276500	0	-	-	-	-	-	276500
1973	440900	-	-	-	440900	-	-	-	-	-	-	440900
1974	461900	-	-	-	461900	-	-	-	-	-	-	461900
1975	457100	-	-	-	457100	3100	-	-	-	-	3100	460200
1976	338700	-	-	-	338700	114400	-	-	-	-	114400	453100
1977	549200	-	24300	-	573500	259700	-	-	-	-	259700	833200
1978	468400	-	36200	-	504600	497500	154100	3400	-	-	655000	1159600
1979	521700	-	18200	-	539900	442000	124000	22000	-	-	588000	1127900
1980	392100	-	-	-	392100	367400	118700	24200	-	17300	527600	919700
1981	156000	-	-	-	156000	484600	91400	16200	-	20800	613000	769000
1982	13200	-	-	-	13200	-	-	-	-	-	-	13200
1983	-	-	-	-	-	133400	-	-	-	-	133400	133400
1984	439600	-	-	-	439600	425200	104600	10200	-	8500	548500	988100
1985	348500	-	-	-	348500	644800	193000	65900	-	16000	919700	1268200
1986	341800	50000	-	-	391800	552500	149700	65400	-	5300	772900	1164700
1987	500600	59900	-	-	560500	311300	82100	65200	-	-	458600	1019100
1988	600600	56600	-	-	657200	311400	11500	48500	-	-	371400	1028600
1989	609100	56000	-	-	665100	53900	52700	14400	-	-	121000	786100
1990	612000	62500	12300	-	686800	83700	21900	5600	-	-	111200	798000
1991	202400	-	-	-	202400	56000	-	-	-	-	56000	258400
1992	573500	47600	-	-	621100	213400	65300	18900	500	-	298100	919200
1993	489100	-	-	500	489600	450000	127500	23900	10200	-	611600	1101200
1994	550300	15000	-	1800	567100	210700	99000	12300	2100	-	324100	891200
1995	539400	-	-	400	539800	175500	28000	-	2200	-	205700	745500
1996	707900	-	10000	5700	723600	474300	206000	17600	15000	60900	773800	1497400
1997	774900	-	16100	6100	797100	536000	153600	20500	6500	47100	763600	1561500
1998	457000	-	14700	9600	481300	290800	72900	26900	8000	41900	440500	921800
1999	607800	14800	13800	22500	658900	83000	11400	6000	2000	-	102400	761300
2000	761400	14900	32000	22000	830300	126500	80100	30000	7500	21000	265100	1095400
2001	767200	-	10000	29000	806200	150000	106000	12000	9000	17000	294000	1061200
2002	901000	-	28000	26000	955000	180000	118700	-	13000	28000	339700	1294700
2003	585000	-	40000	23000	648000	96500	78000	3500	2500	18000	198500	846500
2004	478800	15800	30800	17500	542900	46000	34000	-	12000	0	92000	634900
2005	594100	69000	19000	10000	692000	9000	-	-	-	-	9000	701100
2006	193000	8000	30000	7000	238000	-	-	-	-	0	-	238000
2007	307000	38000	19000	12800	376800	-	-	-	-	-	-	376800
2008	149000	37600	10100	6700	203400	-	-	-	-	-	-	203400
2009	15100	-	-	-	15100	-	-	-	-	-	-	15100
2010	110600	28300	7700	4700	150700	5400	-	-	-	-	5400	156100
2011	321800	30800	19500	13100	385200	8400	58500	-	5200	-	72100	457300
2012	576200	46200	29700	22300	674400	9000	-	-	1000	-	10000	684400
2013	454000	40000	30000	17000	541000	-	-	-	-	-	-	541000
2014	111400	6200	8000	16100	141700	-	30500	-	5300	9700	45500	187200

Year	Winter season					Summer and autumn season						Total (calendar year)
	Iceland	Norway	Faroes	Greenland	Season total	Iceland	Norway	Faroes	Greenland	EU	Season total	
2015	353600	50600	29900	37900	471900	-	-	-	2500	-	2500	474400
2016	101100	58200	8500	3300	171100	-	-	-	-	-	-	171100
2017	196800	60400	15000	27400	299800	-	-	-	-	-	-	299800
2018*	186300	74500	14300	11400	286500							

* Preliminary.

Summary of the assessment

Table 10 Capelin in subareas 5 and 14 and Division 2.a west of 5°W. Assessment summary. Weights are in tonnes. For a fishing season Y/Y+1 the recruitment column refers to the autumn of year Y and SSB columns refer to the spring of Y+1.

Fishing season	Recruitment index (immature ages 1 and 2)	SSB* (median value)	SSB* 95th percentile	SSB* 5th percentile	Historical SSB estimates	Catch
	thousands	tonnes			tonnes	tonnes
1979/1980	22000000				300000	980100
1980/1981	23500000				170000	683600
1981/1982	22100000				140000	626200
1982/1983	69700000				260000	0
1983/1984	52300000				440000	573000
1984/1985	78400000				460000	897000
1985/1986	46400000				460000	1311500
1986/1987	60000000				420000	1333400
1987/1988	22000000				400000	1115800
1988/1989	50600000				440000	1036500
1989/1990	31000000				115000	807800
1990/1991	27200000				330000	313600
1991/1992	65300000				475000	677100
1992/1993	106900000				499000	787700
1993/1994	110200000				460000	1178700
1994/1995	125900000				420000	863900
1995/1996	195100000				830000	929300
1996/1997	128300000				430000	1570900
1997/1998	97600000				492000	1244900
1998/1999	126900000				500000	1099400
1999/2000	94200000				650000	932700
2000/2001	114600000				450000	1071300
2001/2002	104200000				475000	1249000
2002/2003	1500000				410000	987700
2003/2004	8000000				535000	741400
2004/2005	8000000				602000	784000
2005/2006	0				400000	247000
2006/2007	45000000				410000	376800
2007/2008	5800000				406000	203400
2008/2009	7900000				328000	15100
2009/2010	13000000				410000	150700
2010/2011	97900000				411000	390600
2011/2012	12600000				418000	746500
2012/2013	20500000				417000	551000
2013/2014	67000000				424000	141700
2014/2015	60300000				460000	517400
2015/2016	6200000	298000	447828	150338		173600
2016/2017	9400000	355000	596320	150190		299800
2017/2018	26100000	352000	614000	150000		286500**
2018/2019	10800000					

* Based on predation model in current advice rule, not directly comparable to historical SSB values because it is based on different natural mortality assumptions.

** Preliminary.

Sources and references

- Anon. 2015. Agreed Record of Conclusions of Coastal State consultations on the management of the capelin stock in the Iceland–East Greenland–Jan Mayen area. Reykjavík, Iceland. 7–8 May 2015.
- ICES. 2015. Report of the Benchmark Workshop of Icelandic Stocks (WKICE), 26–30 January 2015, ICES Headquarters, Copenhagen, Denmark. ICES CM 2015/ACOM:31. 325 pp.
- ICES. 2018a. Advice basis. *In* Report of the ICES Advisory Committee, 2018. ICES Advice 2018, Book 1, Section 1.2. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.4503>.
- ICES. 2018b. Preliminary cruise report: Acoustic assessment of the Iceland-Greenland-Jan Mayen capelin stock in autumn 2018. ICES AD HOC Report 2018, Teunis Jansen, Birkir Bardarson and Sigurdur Th. Johnsson. Marine and Freshwater Research Institute, Iceland. ICES CM 2018/ACOM:61. 20 pp.

Sak 30/2019

Regulering av fisket etter tobis i
2020

SAK 30/2019 REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS I 2020

1 SAMMENDRAG

Forvaltningsmodellen som har dannet grunnlaget for tobisforvaltningen skal evalueres før tobissesongen starter i 2020. Forutsatt at det ikke gjøres større endringer i modellen, foreslår Fiskeridirektøren at tobisforvaltningen i 2020 blir fastsatt i henhold til den områdebaserte forvaltningsmodellen.

2 FISKET ETTER TOBIS I 2019

Fisket etter tobis i 2019 ble gjennomført i henhold til den områdebaserte forvaltningsmodellen.

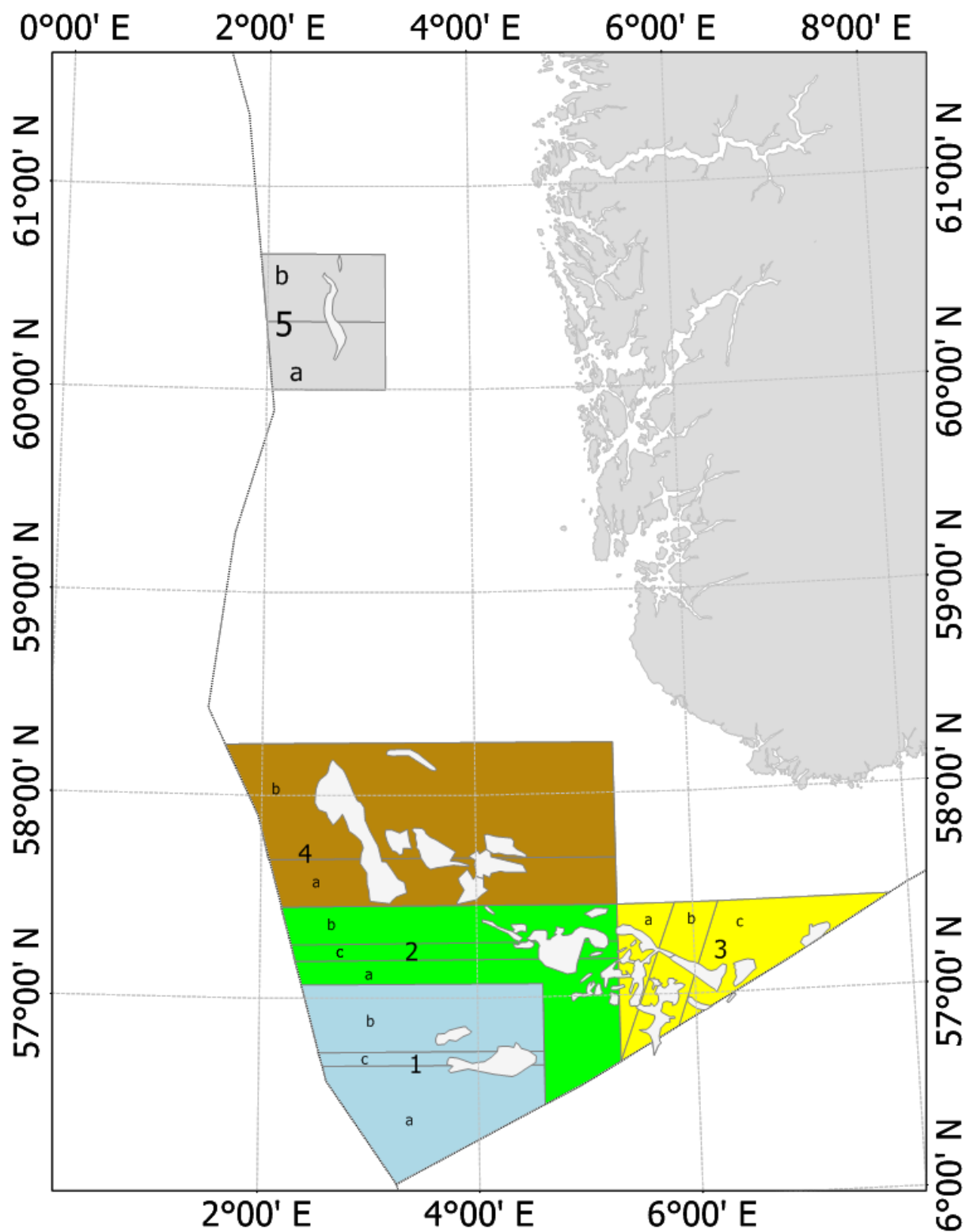
Den 11. februar 2019 ga Havforskningsinstituttet et foreløpig råd om tobisfisket i NØS i 2019. Havforskningsinstituttet foreslo at den foreløpige totalkvoten ikke skulle overstige 55 000 tonn, og at underområdene 1b,1c, 2b, 2c, 3b, 3c og 4a (se figur 1) ble åpnet for fiske etter tobis i perioden fra 15. april til 23. juni 2019.

Havforskningsinstituttet gjennomførte i perioden 23. april til 13. mai 2019 et tokt i tobisområdene. Der kom det frem at 2016-årsklassen fortsatt var svært tallrik, men at rekrutteringen av 2017-årsklassen var svak og at 2018 årsklassen er middels høy. Videre beskriver toktrapporten at den individuelle veksten har vært god, og at mye mat i magen på tobisen og en god kondisjon viser at det hadde vært gode beiteforhold våren 2019. Utbredelsen av tobis betraktes som god da det ble observert fangstbare forekomster i alle forvaltningsområdene i den sørlige delen av den norske sonen i Nordsjøen. På dette grunnlag tilrådet Havforskningsinstituttet at tobiskvoten i 2019 ikke skulle overstige 125 000 tonn.

Havforskningsinstituttets anbefalinger har blitt fulgt i reguleringsforskriften.

I starten av sesongen ble maksimalkvoten for de enkelte fartøy ble fastsatt på basis av en kvoteenhet på 1,9. Denne ble økt til 4,34 når kvoten ble fastsatt til 125 000 tonn. I slutten av sesongen ble kvoteenheten økt til 4,47. Totalt ble det tatt 124 785 tonn tobis. Det meste, eller om lag 59 000 tonn, ble tatt i mai. Første fangst ble rapportert 17. april. Siste fangst ble rapportert 27. juni. Totalt leverte 26 norske fartøy tobisfangster fra NØS i 2019.

I henhold til avtale med EU («Sverigeavtalen») fisket et svensk fartøy 800 tonn tobis av en kvote på 800 tonn industrifisk.

Figur 1. Kart over områder i den områdebaserte forvaltningen.

2.1 FISKE I EU-SONEN

I de bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU for 2019 ble det ikke avtalt overføring av tobis mellom partene.

3 REGULERING AV FISKET ETTER TOBIS I 2020

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter tobis i 2020 blir regulert i henhold til den områdebaserte forvaltningsmodellen, forutsatt av at det i forbindelse med evalueringen av modellen ikke gjøres større endringer..

Det forventes at Havforskningsinstituttet gir råd om foreløpig kvote tidlig i 2020, samt råd om hvilke områder som skal åpnes. Det vil bli fastsatt en regulering med grunnlag i det foreløpige rådet. Reguleringen vil så bli justert når endelig råd gis etter tobistoktet våren 2020.

Sak 31/2019

Regulering av fisket etter øyepål i
2020

SAK 31/2019

REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2020

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter øyepål i 2020 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

Dersom det fastsettes en kvote for torsk i Nordsjøen og Skagerrak i tråd med rådgivningen fra ICES, foreslår Fiskeridirektoratet at påbudet om bruk av sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule skal gjelde uten unntak..

2 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2018

Basert på ICES` rådgivning ble den norske totalkvoten for øyepål fastsatt til 75 978 tonn i 2018. I tillegg kunne norske fartøy fiske 15 000 tonn øyepål i EU-sonen. I Norges økonomiske sone (NØS) kunne øyepål fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Øyepålfisket ble regulert ved bruk av maksimalkvoter fastsatt med grunnlag i en kvoteenhet. Ved sesongstart ble kvoteenheten for fartøy som fisker i NØS satt til 10,0, mens fisket i EU-sonen ble regulert med maksimalkvoter basert på en kvoteenhet på 2,0. Kvoteenheten i EU sonen ble satt til 2,5 i slutten av november.

3 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2019

På basis av rådet fra ICES ble øyepålkvoten i NØS satt til 67 730 tonn i 2019. Denne kvoten kan fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Norges kvote i EU-sonen er 14 500 tonn. Øyepålfisket er regulert ved bruk av maksimalkvoter som fastsettes med grunnlag i en kvoteenhet. Ved sesongstart ble kvoteenheten for fartøy som fisker i NØS satt til 10,0, mens fisket i EU-sonen er regulert med maksimalkvoter basert på en kvoteenhet på 2,0. Kvoteenheten i NØS ble satt til 15,0 den 4. juli og til 30,0 den 9. august. Grunnen var at noen fartøy med lav konsesjonskapasitet hadde tilnærmet fisket sin kvote. Samtidig var totalt fisket kvantum ikke i nærheten av totalkvoten. Dermed var det ikke grunn til å stoppe fisket for de aktuelle fartøyene, og kvoteenheten ble økt.

Kvote- og fangstutviklingen over en 10-års-periode fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over norske kvoter og fangster av øyepål i perioden 2010-2019

År	Kvoter (tonn)		Fangster (tonn)			Verdi (1000 kr)
	NØS	EU sonen	NØS	EU-sonen	Totalt	Total
2010	80 000	6 000	58 015	6 907	64 923	117 504
2011	3 150	0	3 191	19	3 210	5 287
2012	20 000	5 000	2 750	1 838	4 587	10 287
2013	137 000	20 000	26 560	20 248	46 944	83 774
2014	108 000	15 000	10 789	7 866	18 655	31 938
2015	163 000	15 000	28 516	15 802	44 319	85 223
2016	195 000	15 000	20 971	14 998	35 970	93 718
2017	179 235	25 000	13 751	7 649	21 400	33 393
2018	75 978	15 000	12 834	12 666	25 500	64 880
2019	67 730	14 500	38 168	399	38 567	107 686

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 17. september 2019.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR ØYEPÅL

Øyepål er en kortlevd fisk. Rekrutteringen varierer sterkt og påvirker både gyte- og totalbiomassen. Variasjoner i rekrutteringen har således umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

ICES har gitt råd om totaluttaket av øyepål for perioden 1. november 2019 – 31. oktober 2020. I rådet kommer det frem at gytebestanden er over B_{pa} . Rekrutteringen var høy i 2018 og 2019. Totaluttaket i Nordsjøen og Skagerrak (ICES-område 4 og 3.a.) var ca. 36 000 tonn i 2018. Basert på en MSY-tilnærming tilrår ICES at fangstene av øyepål i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 167 105 tonn i perioden 1. november 2019 til 31. oktober 2020. Dette er en økning på nesten 32 000 tonn fra rådet for 2019.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2020

Endelig totalkvote i NØS og eventuell kvote i EU-sonen foreligger ikke før kvoteforhandlingene med EU er avsluttet. Fiskeridirektoratet forventer at kvoten blir høy også i 2020.

Fiskeridirektøren anbefaler at årets reguleringer videreføres i 2020. Dette innebærer at fisket som utgangspunkt reguleres med formål om å unngå uønsket bifangst, og at det derfor kun åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Erfaring tilsier at dette sammenfaller med perioden hvor øyepål trekker inn i NØS i fangstbare mengder.

Fiskeridirektøren bemerker at det er økende grad av sannsynlighet for innblanding av annen fisk (særlig sild og makrell) mot slutten av perioden. Det forutsettes derfor at Kystvakten og

Fiskeridirektoratet overvåker fisket og iverksetter tiltak dersom innblandingen av annen fisk eller yngel blir for stor.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i NØS i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober 2020.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende reguleringsår og at direktoratet gis myndighet til å stoppe fisket når den nasjonale kvoten er beregnet oppfisket.

Forutsatt at Norge får øyepålkvote i EU-sonen i 2020, foreslår Fiskeridirektøren at fisket reguleres med maksimalkvoter tilsvarende inneværende reguleringsår.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i kolmulefisket med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyenes øyepålkvote.

Ved landinger av fisk til industriformål foreligger det stor usikkerhet om artssammensetningen i fangstene. . Prøvetaking ved landinger gir ikke et tilstrekkelig bilde av den totale fangstsammensetningen og det foreligger ingen annen etablert metode som gir et troverdig estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling.

For å sikre fangstseleksjon er det i fisket etter øyepål og kolmule som hovedregel påbud om bruk av sorteringsrist ved fiske i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon. Fartøy som er egnet, bemannet og utstyrt for produksjon av fisk til konsum er imidlertid unntatt fra påbudet under forutsetning av at konsumfisken tas vare på og at den landes og omsettes til konsum, jf. *forskrift 30. april 2009 om utforming og innmontering av sorteringsrist i fisket etter kolmule og øyepål med småmasket trål § 3.*

Til og med reguleringsåret 2014 måtte fartøyene søke om dispensasjon fra sorteringsristpåbudet. Erfaringsmessig sett ble det gitt ca. 9 dispensasjoner årlig. Gjeldende unntaksordning ble innført fra og med reguleringsåret 2015. En generell unntaksadgang til å bruke ikke-selektivt redskap, sammenholdt med at fangstene er vanskelig å kontrollere ved landing, utgjør en risiko for at konsumfisk landes uregistrert til industriformål. Hittil i 2019 har omlag 20 fartøy fangster av øyepål over 50 tonn. Etter det Fiskeridirektoratet erfarer er det flere fartøy som har brukt sorteringsrist i år enn i fjor, og 7 – 9 fartøy har brukt rist i varierende grad i år og kun 2 i fjor.

Torskebestanden i Nordsjøen og Skagerrak er i en dårlig tilstand og ICES anbefaler 70 % reduksjon i kvoten for 2020. Fangststatistikk viser at det årlige registrerte uttaket av torsk i fisket med industritrål de senere årene har variert mellom 110 – 173 tonn. I tillegg foreligger det som nevnt risiko for uregistrert uttak av konsumfisk. Dette utgjør en vesentlig del av den forutsatte torskeknoten for 2020. Fiskeridirektoratet mener at det er påkrevd med tiltak for å redusere torskefisket. . Påbud om bruk av sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule uten unntak medfører at dette fisket blir et tilnærmet rent fiske.

Fiskeridirektøren foreslår at det i 2020 blir påbudt å bruke sorteringsrist i fisket etter øyepål (og kolmule) uten unntak.

Fra 1. januar 2016 ble det innført et påbud, uten unntak, om at alle som fisker **etter** øyepål i EU-farvann skal bruke sorteringsrist, ref. Council Regulation (EU) 2016/72 (OJ L22/87). Kontrollmulighetene er således enklere med fangster tatt i EU-farvann enn ved fangster tatt i NØS. Dersom et fartøy fisker i begge sonene på samme tur vanskeliggjøres kontrollmulighetene.

Som følge av ulikt regelsett i NØS og EU-sonen ble det fra 2017 innført områdebegrensning i fisket etter øyepål. Ettersom Fiskeridirektoratet nå foreslår å innføre påbud om bruk av sorteringsrist uten unntak i fisket etter øyepål i NØS harmoniseres regelsettene i NØS og EU-sonen. En områdebegrensning blir da overflødig.

Sak 32/2019

Eventuelt

